

HANDELINGE

VAN DIE

DERDE VERGADERING

VAN DIE

SINODE

van die Ned. Geref. Kerk
Noord-Transvaal

GEHOU TE

PRETORIA

VAN

17 April tot 3 Mei 1963

NOTELE

1. OPENING:

Om 10-uur kom die lede van die H.E. vergadering byeen in die Voortrekkergedenksaal. Die opening word waargeneem deur die H.E. Moderator, dr. F. E. O'B. Geldenhuys. Hy laat sing uit Ps. 25 vers 2 en lees uit Fil. 2 vers 1—11 en gaan voor in gebed. Hy verwelkom almal wat reeds hulle plekke ingeneem het.

2. PRESENSIELYS:

Die vergadering word as gekonstitueer verklaar met die volgende broeders as lede van die H.E. Sinode:

No.	Gemeente	Predikant	Ouderling
1.	Rustenburg	J. M. Benade	W. M. Pretorius (sec.)
2.	Lydenburg	J. I. de Wet	R. J. C. Britz
3.	Pietersburg	J. D. Cilliers	R. J. L. Burger (sec.)
4.	Pretoria	G. J. Davidtsz	M. B. Cronjé
		W. de W. Strauss	C. H. Rootman
5.	Waterberg	A. C. Septon	
6.	Wakkerstroom	M. H. Horak	W. S. Boshoff
7.	Middelburg.	M. H. van der Merwe	P. J. D. Lourens
8.	Zeerust	W. H. S. Barnard	J. S. de Wet
9.	Ermelo	A. S. du Toit	
10.	Roossenekal	J. P. Strümpfer	W. B. van Niekerk
11.	Piet Retief	N. J. Veltman	J. G. Grabe
12.	Amersfoort	J. W. Dednam	C. A. Luus (sec.)
13.	Nelspruit	M. G. Fourie	P. J. Martins
14.	Carolina	J. A. Lombard	J. A. Bierman
15.	Belfast	G. E. Rautenbach	J. C. E. Fölscher
16.	Erasmus	J. H. Frier	J. C. N. van Bergen
		G. M. Steyn	H. C. van Niekerk
		M. H. O. Kloppers	P. M. Swart
17.	Louis Trichardt	F. A. J. v. d. Merwe (Verlof gevra vir eerste paar dae)	R. L. Steele (sec.) F. G. J. Terblanche (sec.)
18.	Eloffsdal	P. J. Meiring	T. Snyman
19.	Amsterdam		H. J. Badenhorst
20.	Volksrust	J. P. H. Gertenbach	J. S. Joubert
21.	Zwartruggens	R. P. G. Steyn	T. M. van der Merwe
22.	Morgenzon	J. J. Griesel	M. C. Erasmus
23.	Machadodorp	W. T. Conradie	E. P. Kleynhans
24.	Krokodilrivier		A. P. van Niekerk (sec.)
25.	Hendrina	F. L. Cloete	J. C. J. Potgieter
26.	Dullstroom	M. C. K. Loots	L. de Clercq P. P. Swanepoel

No.	Gemeente	Predikant	Ouderling
27.	Piet Potgietersrus	J. H. N. Prinsloo	E. J. Genis
28.	Zoekmekaar		P. P. Nel
29.	Koster	P. A. Prosch	G. I. L. Bosman (sec.)
30.	Witbank	C. U. van Heerden	P. J. Bezuidenhout
31.	Premiermyn	H. S. Theron	D. F. van Rooyen
32.	Pretoria-Oos	J. H. Louw	Dr. W. Nicol
		A. M. Meiring	Prof. H. D. A. du Toit
		N. J. Smith	M. C. Briers (sec.)
33.	Malopo		
34.	Paardekop	B. P. Pieterse	D. J. J. Oosthuizen (sec.)
35.	Daspoort	M. W. Retief	B. J. Goosen
36.	Warmbad	H. J. v. d. Berg	M. W. Odendaal
37.	Goedgegun	A. P. du Preez	P. A. Wilken
38.	Pretoria-Wes	G. J. Retief	K. P. Swart
		P. J. Conradie	J. G. Terblanche
39.	Chrissiesmeer	A. J. N. van Heerden	H. J. Beukes
40.	Dalunie	C. A. Jordaan	P. J. Swart (sec.)
41.	Pretoria-Noord	C. Conradie	G. L. Oosthuizen
42.	Laeveld	J. M. B. de Wet	K. J. Lubbe
43.	Waterberg-Noord	B. A. Gerryts	P. D. F. v. d. Berg
44.	Graskop	A. du Toit	P. J. D. Jacobs
45.	Sabie	J. A. Dreyer	A. C. P. Coetzee
46.	Messina	D. C. Esterhuyse	W. E. L. Randelhoff
47.	Vorentoe	R. P. Jordaan	P. J. van Staden
48.	Waterval-Boven	S. J. Henrico	P. J. Meyer
49.	Barberton	J. M. Swanepoel	E. H. Maré (sec.)
50.	Naboomspruit	G. B. J. Conradie	H. F. Bosman
51.	Groblersdal	G. R. Keet	J. P. van Tonder
52.	Voortrekkerhoogte	H. A. Mouton	W. A. Gräbe
		S. P. Schoeman	
		S. W. Burger	
		W. J. Meintjies	
		G. J. J. Boshoff	
		A. de V. Visser	
		P. E. de Kock	
53.	Northam	A. Putter	A. W. Meintjies
54.	Capitalpark	A. P. Potgieter	C. J. Botha (sec.)
55.	Witrivier		G. J. Joubert
56.	Breyten	H. G. L. Burger	N. van Burick
57.	Riviera	L. J. Heyns	H. L. Bekker
58.	Bronberg	P. A. Pienaar	P. W. de Vries
59.	Thabazimbi	R. J. Raath	Ds. F. G. M. du Toit
60.	Koedoesrand	H. W. de Jager	Dr. W. W. J. Kieser
61.	Villieria	P. R. van der Merwe	S. P. Botha (sec.)
62.	Quaggapoort	S. C. van Rensburg	G. J. van Niekerk
63.	Lyttelton	R. B. Murray	J. A. Visagie (sec.)
64.	Rustenburg-Oos	G. N. P. Cloete	I. S. P. van Niekerk
65.	Sanddrif	A. König	S. J. Pretorius
		D. A. Louw	J. T. Taylor
			D. A. Barnard
			J. L. v. d. Berg

No.	Gemeente	Predikant	Ouderling
66.	Ondersteopoort	T. H. du B. Gouws	
67.	Bremersdorp	P. W. de Wet	
68.	Albertyn	P. J. Viviers	J. W. A. Lewies
69.	Groot-Marico	A. J. B. Rawlins	J. C. Swart
70.	Silvertown	B. J. K. Andersen	Ds. M. J. D. Jacobsohn
71.	Eloffsdal-Wes		J. D. T. L. du Preez
72.	Derdepoort	A. G. O. Coertse	C. N. Snyman
73.	Wonderboom-Suid	J. P. Theron	H. J. P. de Kock
		S. I. du Toit	C. de W. van Wyk
74.	Rustenburg-Wes	E. C. D. Bruwer	J. J. de Beer (sec.)
		H. J. Steyn	P. L. le Roux
		W. v. d. W. Rautenbach	H. S. Erasmus
75.	Tzaneen		
76.	Dendron	C. P. van der Merwe	B. J. Badenhorst
77.	Hartbeesspruit	J. P. W. de Vries	J. A. Moller
78.	Suidoos-Pretoria	J. F. du Toit	
79.	Olifantsfontein	W. J. Annandale	Ds. C. B. Brink
80.	Dwaalboom	H. M. du Plessis	Dr. A. E. du Toit
81.	Brits	J. F. Pretorius	L. Liebenberg
82.	Wespoort	G. A. Botha	S. Gerber
83.	Merlindale	A. Smit	J. M. Ras
84.	Capitalpark-Oos	J. J. G. Loots	C. J. Rossouw
85.	Booysen	J. H. Martinson	H. J. Viljoen
86.	Wonderboom-Poort	L. M. Heyns	P. M. Bekker
			J. J. Theron
87.	Skanskop	B. P. J. de Klerk	Ds. W. P. F. Lawrenz
88.	Pierneef	J. N. F. O'Kennedy	(sec.)
89.	Pietersburg-Noord	J. A. C. Weidemann	C. F. J. Meyer
90.	Ebenhaeser	J. D. Gertenbach	T. F. de Villiers
91.	Marble Hall	G. S. van Heerden	J. D. Venter (sec.)
92.	Arcadia		J. J. van Deventer
		G. D. Wessels	Ds. P. Conradie
93.	Gravelotte	A. A. van Wyk	J. A. Brink
94.	Middelburg-Suid	H. F. Prinsloo	Ds. J. A. Malherbe
95.	Rietfontein-Noord	C. A. du Plessis	M. A. Siebert
		J. J. S. Botha	J. A. van Zyl
		C. J. Jackson	H. F. Gangel (sec.)
		W. F. Louw	I. B. Kasselman
96.	Waverley	J. M. C. Horn	D. A. Kruger
		P. J. B. Engelbrecht	
97.	Burgerspark	M. van A. Vermeulen	Prof. I. H. Eybers
		D. W. de Villiers	F. J. Potgieter
		D. J. J. Oosthuizen	
		H. A. Lombard	P. S. Mentz
98.	Potgietersrus-Oos	E. A. van Niekerk	I. J. de Villiers
99.	Ohrigstad	C. P. Naudé	D. Fouché
100.	Ogies	J. A. J. Kriek	J. D. le Roux
101.	Pongola	J. E. Cilliers	W. S. Viljoen (sec.)
102.	Groenkloof	C. J. Hattingh	C. J. Prinsloo
103.	Gezina	C. J. du P. v. Niekerk	W. C. J. Marais
			C. A. Cilliers
			Z. A. S. de Beer

No.	Gemeente	Predikant	Onderling
104.	Witbank-Suid	N. J. Hanekom	H. N. F. de Jager
105.	Magaliesfort		J. C. Breytenbach
106.	Soutpansberg	D. T. v. Loggerenberg	J. A. Louw (sec.)
107.	Wesmoot	W. A. Jooste	B. P. J. Coertze
108.	Blouberg	F. C. Bezuidenhout	C. J. Davel
109.	Petronella	J. P. Grobler	J. A. de Kock
110.	Pretoria-Tuine	J. S. v. d. Westhuizen	P. J. H. Steyn
111.	Hartbeeshoek	J. J. Struwig	F. J. le Roux
112.	Letsitele	W. H. B. Ebersöhn	J. A. van Rooyen
113.	Kameeldrif	A. H. van Zyl	D. J. Morgan (sec.)
		D. M. v. d. Heever	Prof. dr. A. B. du Preez
114.	Ermelo-Oos	Paul Nel	W. J. C. van Beek
115.	Malelane	W. Engelbrecht	J. F. Burger
116.	Burgersfort	P. S. Strümpfer	F. W. M. Knoetze
117.	Nietverdiend	J. A. C. Scholtz	W. P. TerreBlanche
118.	Harmonie	P. W. Jordaan	J. Small
119.	Waterkloof	D. J. Viljoen	P. J. Botha
120.	Volksrust-Suid	W. P. de Vos	F. J. P. Pieterse
121.	Roedtan	C. H. Badenhorst	C. J. Grobler (sec.)
122.	Derby	W. H. M. Oosthuizen	C. D. Pretorius
123.	Koedoeskop	L. N. J. de Jager	D. J. du Toit
124.	Villieria-Oos	F. J. Badenhorst	H. C. A. Venter
125.	Alkmaar	G. P. van Niekerk	C. J. B. Richter
126.	Springbokvlakte	M. J. Smuts	H. Steyn
127.	Lyttelton-Oos	A. G. Munnik	J. H. van der Merwe (sec.)
128.	Môregloed	J. J. de Klerk	S. W. van Heerden
129.	Rustenburg-Suid		P. A. Lategan
130.	Meyerspark		P. J. van Staden (sec.)
131.	Kampersrus	J. F. Potgieter	J. P. Rossouw
132.	Wonderboom	E. A. Gaum	H. C. H. Klopper
133.	Valhalla	F. E. O'B. Geldenhuys	Dr. H. J. Piek
134.	Universiteitsoord	J. E. Potgieter	J. I. Raats (sec.)
135.	Tuinrand	W. S. Strydom	J. J. Boshoff
136.	Marken	S. C. J. van Rensburg	H. P. Vorster
137.	Lyttelton-Noord	J. A. B. Grobbelaar	P. L. Hattingh
138.	Phalaborwa	P. P. A. Kotzé	
139.	Zebediela	S. Z. Venter	P. W. Greyling
140.	Nylstroom-Oos	P. J. Smit	R. F. Odendaal
141.	Renosterpoort	J. A. J. van Vuuren	A. S. D. Erasmus
142.	Lynnwood		J. H. Huggett
143.	Sonop	A. A. van Niekerk	D. P. Badenhorst
144.	Esselenpark	J. A. du Rand	
145.	Komatipoort	E. J. L. le Riche	C. I. van der Merwe

VERKIESING VAN MODERATUUR

Op die groslyk verskyn die volgende name: F. E. O'B. Geldenhuys, A. P. Potgieter, L. I. Heyns, J. F. du Toit, D. W. de Villiers, A. M. Meiring, P. G. Meiring, N. J. Veltman, oudl. W. Nicol, G. J. Davidtsz, J. M. Benade,

R. J. Raath, C. P. van der Merwe, oudl. A. B. du Preez, oudl. H. D. A. du Toit, oudl. C. B. Brink, C. J. Hattingh, M. J. Smuts.

Heilwense:

Telegramme is ontvang van gemeente Potgietersrus-Oos, Reynekes gesin, Witbank, Broekman van Witbank, ds. E. Eckard, Pietersburg-Noord-gemeente.

Dank aan:

(i) N.G. Kerk-Boekhandel vir skryfgereedskap sowel as die firma Saambou.

(ii) Dank word uitgespreek teenoor mev. (prof.) Marais vir die blommerangskikking.

Tydelike Kommissies:

Terwyl die telling voortgaan word die Tydelike Kommissies soos volg saamgestel:

1. Administrasie, Argief:

(Vergaderplek: Galery): J. Z. Eloff (Oproeper), P. E. de Kock, T. H. du B. Gouws, M. H. van der Merwe, S. C. J. van Rensburg, oudl. W. J. C. van Beek, Argivaris, oudl. J. A. Kruger.

2. Evangelisasie:

(Vergaderplek: Komiteekamer, Generaal Piet Joubert-gebou): L. J. Heyns (Oproeper), W. G. Deacon, L. N. J. de Jager, A. S. du Toit, A. du Toit, W. Engelbrecht, J. D. Gertenbach, E. A. Gaum, J. A. B. Grobbelaar, J. M. C. Horn, C. A. Jordaan, N. A. S. Lombard, C. J. du P. van Niekerk, C. P. Naudé, J. H. N. Prinsloo, P. S. Strümpfer, F. A. J. van der Merwe, A. A. van Niekerk, A. A. van Wyk, oudl. J. A. Brink, oudl. A. E. du Toit, ds. R. J. N. van Tonder, ds. M. v. A. Vermeulen, ds. S. J. Henrico, ds. W. P. Lawrenz, dr. D. de Villiers, T. Snyman.

3. Jeug:

(Vergaderplek: Regs voor galery in saal of kantoor van mnr. G. van der Westhuizen): J. E. Potgieter (Oproeper), W. J. Annandale, F. C. Bezuidenhout, C. Conradie, C. A. du Plessis, W. S. W. Rautenbach, M. H. O. Kloppers, M. C. K. Loots, W. J. Meintjies, W. H. M. Oosthuyzen, G. J. Retief, W. de W. Strauss, A. J. N. van Heerden, D. J. Viljoen, oudl. G. van der Westhuizen, oudl. C. N. Snyman, oudl. J. Small, ds. B. J. D. Engelbrecht, oudl. E. Snyman, ds. W. A. Jooste.

4. Openbare Sedelikheid:

(Vergaderplek: Westelike vleuel in saal): G. N. P. Cloete (Oproeper), P. W. de Wet, H. M. du Plessis, D. C. Esterhuyse, A. Smit, W. J. Kleynhans, B. P. Pieterse, A. Putter, G. E. Rautenbach, S. P. Schoeman, G. P. van Niekerk, E. J. L. le Riche, M. R. van Rooyen, S. Z. Venter, oudl. S. Gerber, ds. D. F. B. de Beer, J. A. C. Scholtz.

5. Sending:

(Vergaderplek: Komiteekamer agter verhoog): M. H. Horak (Oproeper), F. J. Badenhorst, E. C. D. Bruwer, G. A. Botha, J. I. de Wet, P. J. Conradie, B. P. J. de Klerk, J. A. Lombard, W. F. Louw, M. W. Retief, H. G. L. Burger, N. J. Smith, J. A. J. van Vuuren, C. I. van Heerden, P. R. van der Merwe, J. P. Strümpfer, A. G. O. Coertse, J. P. Theron, ds. C. B. Brink, oudl. J. H. Huggett, oudl. J. C. E. Fölscher, ds.

M. G. Fourie, oudl. Scott, ds. M. J. D. Jacobsohn, ds. G. D. Wessels,
ds. W. P. F. Lawrenz.

6. Diens van Barmhartigheid:

(**Vergaderplek: Oostelike vleuel in saal**): Dr. H. J. Piek (Oproeper), C. H. Badenhorst, F. L. Cloete, A. P. du Preez, J. W. Dednam, W. P. de Vos, J. J. du Klerk, S. I. du Toit, W. H. B. Ebersohn, J. P. H. Gertenbach, A. J. B. Rawlins, R. P. G. Steyn, J. J. Struwig, A. C. Sephton, H. S. Theron, C. P. van der Merwe, D. T. van Loggerenberg, oudl. B. J. Goosen, oudl. M. B. Cronjé, oudl. E. Genis, oudl. J. C. N. van Bergen.

7. Algemene Sake:

(**Vergaderplek: Ruskamer by ingang**): A. M. Meiring (Oproeper), W. H. S. Barnard, J. P. W. de Vries, H. W. de Jager, J. J. Griesel, W. J. M. Jansön, P. W. Jordaan, G. R. Keet, D. A. Louw, J. J. G. Loots, A. P. Potgieter, F. A. Prosch, G. M. Steyn, M. J. Smuts, oudl. W. S. Boshoff, oudl. S. W. van Heerden, oudl. E. A. Rootman.

8. Begroting en Fondse:

(**Vergaderplek: Kantoor Saakgelastigde**): G. S. van Heerden, J. J. S. Botha, J. M. Benade, S. W. Burger, J. D. Cilliers, B. J. K. Anderssen, J. E. Cilliers, J. M. B. de Wet, J. H. Frier, C. J. Hattingh, P. P. A. Kotze, H. A. Mouton, J. H. Martinson, J. H. Louw, P. Nel, J. F. Pretorius, H. J. Steyn, J. M. Swanepoel, F. J. Viviers, A. S. du Toit, oudl. M. B. Cronjé, oudl. A. S. D. Erasmus, oudl. G. Joubert, J. A. C. Weideman, D. J. J. Oosthuizen, J. S. van der Westhuizen, A. G. Munnik, Saakgelastigde.

9. Aktuele Sake:

(**Vergaderplek: Kantoor ds. D. F. B. de Beer**): A. B. du Preez, D. F. B. de Beer, W. Nicol, H. F. Prinsloo, A. H. van Zyl, N. J. Veltman.

10. Revisie:

(**Vergaderplek: Moderatuurskamer**): G. J. Davidtsz, D. W. de Villiers, M. S. Joubert, R. J. Raath.

11. Regskommissie:

(**Vergaderplek: Moderatuurskamer**): F. E. O'B. Geldenhuys, G. J. Davidtsz, W. Nicol, C. B. Brink, J. F. du Toit en prof. A. B. du Preez.

12. Kommissie vir Verlof en Aankondigings:

G. J. J. Boshoff, A. de V. Visser, oudl. J. A. Malherbe.

13. Kommissie vir Notule:

(**Vergaderplek: Voor Moderatuurstafel**): J. E. Lombaard, P. A. Pienaar, J. A. du Rand, J. F. Potgieter, ds. E. A. van Niekerk, ds. P. R. van der Merwe.

14. Evangeliebediening:

(**Vergaderplek: Kantoor Argivaris**): H. D. A. du Toit, E. P. Groenewald, C. B. Brink, F. G. M. du Toit, R. B. Murray, oudl. I. H. Eybers.

15. Publisiteit:

(**Vergaderplek: Wagkamertjie langs Komiteekamer, Generaal Piet Joubert-gebou**): C. J. Hattingh, H. M. J. van Rensburg, W. Maree, I. B. Kasselman, J. N. F. O'Kennedy, oudl. W. C. J. Marais.

16. Ekumeniese Sake:

Die Moderatuur.

17. Herderlike Brief:

Dr. W. Nicol.

18. Bidure:

P. J. Conradie (18 April), N. A. S. Lombard (19 April), A. A. van Wyk (20 April), J. D. Gertenbach (22 April), D. J. J. Oosthuizen (23 April), J. E. Potgieter (24 April), G. N. P. Cloete (25 April), H. D. A. du Toit (26 April), H. A. Lombard (27 April), C. P. van der Merwe (29 April), M. J. Smuts (30 April), J. H. Frier (1 Mei), N. J. Veltman (2 Mei).

19. Orreliste:

Oudl. B. J. Goosen, en ds. M. H. Kloppers.

20. Stemopnemers:

Blok A en Moderatuurstafel: R. P. Jordaan.

Blok B: G. J. W. Joubert.

Blok C: G. B. J. Conradie.

Blok D plus D 1: A. König.

Blok E: W. T. Conradie.

Blok F plus F 1: P. W. de Wet.

Blok G: C. A. Jordaan.

Blok H: B. A. Gerryts.

Blok I: J. A. D'eyer.

Blok J: D. M. v. d. Heever.

Blok K: C. J. Jackson.

Blok L: P. J. B. Engelbrecht.

Blok M: M. v. A. Vermeulen.

Blok N: H. A. Lombard.

Blok O: W. S. Strydom.

Blok P: E. A. van Niekerk.

Blok Q: L. M. Heyns.

Blok R: J. N. F. O'Kennedy.

Blok S: N. J. Hanekom (oproeper).

Blok T: W. A. Jooste.

Blok U: J. P. Grobler.

Blok V: P. J. Smit.

21. Kommissie vir Kommissies:

Die H.E. Sinode besluit om 'n Kommissie van die Kommissies aan te stel om die personeel van die permanente Kommissies te benoem bestaande uit die H.E. Assessor as konvenor en verteenwoordigers uit elke Ring.

DR. H. D. A. DU TOIT.

DS. N. J. SMITH.

Ter vergadering:

Die predikant en ouderling van Malopo het ter vergadering verskyn:
Ds. W. J. Kleynhans en oudl. S. C. Scott.

VERKIESING VAN DIE MODERATUUR

Die Moderator:

As Moderator word gekies dr. F. E. O'B. Geldenhuys.

Verkiesing van Assessor:

Ds. J. F. du Toit is verkies as Assessor.

Verkiesing van Actuarieus:

Groslys: G. J. Davidtsz, M. S. Joubert, D. W. de Villiers, J. H. Louw, A. M. Meiring, R. J. Raath, C. B. Brink, J. Benade, N. Veltman, A. B. du Preez, J. A. Eybers, D. A. Louw.

Ds. G. J. Davidtsz is verkies.

Scriba:

Op die groslys verskyn: D. A. Louw, J. M. Benade, D. W. de Villiers, B. P. de Klerk, W. Nicol, R. J. Raath, J. A. Durand, J. H. Martinson, P. J. Smit, M. H. O. Kloppers, C. B. Brink, G. M. Steyn, W. M. Jansön, D. J. J. Oosthuizen.

Ds. D. A. Louw is verkies.

Assistentscriba:

Ds. R. J. Raath word verkies.

B. VERSLAE

1. VERSLAG VAN KOMMISSIE VAN ORDE

(Agenda, bladsy 12)

Skema van werksaamhede:

(i)—(v) Kennis geneem.

Woensdag 17 April 1963:

Donderdag 18 April: Goedgekeur.

Vrydag 19 April: Goedgekeur.

Saterdag 20 April: Indien nodig Tydelike Kommissies.

Maandag 22 April: Word omgeruil met 1 Mei tot 2.30 nm.

Dinsdag 23 April: Goedgekeur.

Woensdag 24 April: Goedgekeur.

Donderdag 25 April: Goedgekeur.

Vrydag 26 April: Goedgekeur.

Saterdag 27 April: Goedgekeur.

Maandag 29 April: Goedgekeur.

Dinsdag 30 April: Goedgekeur.

Woensdag 1 Mei: Program tot 2.30 nm. word verskuif na Maandag 22 April.

4.00 nm.: Sinode kies verteenwoordigers.

7.30 nm.: Ringe vergader om verteenwoordigers te kies: Kennis geneem.

Donderdag 2 Mei: Goedgekeur.

2. RAPPORT VAN DIE AFTREDENDE MODERATOR AAN DIE H.E. NOORDELIKE SINODE IN SITTING TE PRETORIA OP 17 APRIL 1963 EN VOLGENDE DAE

(Agenda, bladsy 16)

A. VIR KENNISGEWING

1. Vergaderinge: Kennis geneem.

2. Amptelike Feesgeleenthede: Goedgekeur.

3. VERSLAG VAN DIE SCRIBA SYNODI 1963

(Agenda, bladsy 16)

A. VIR KENNISGEWING

1. Nakoming van ampspligte:

- (a) Handelinge van die Sinode (1959).
 - (b) Die Notule.
 - (c) Korrespondensie voortvloeiende uit vergaderings.
 - (d) Argiefstukke: Kennis geneem van (a) — (d).
2. Oproeping vir die Sinodale vergadering: Kennis geneem.
3. Biddag vir die Sinode: Kennis geneem.
4. Publikasie van Beskrywingspunte: Kennis geneem.
5. Korrespondensie: Kennis geneem.
6. Stigting van nuwe gemeentes: Kennis geneem.
7. Grensveranderinge en -omskrywing: Kennis geneem.

Ernstige siekte mnr. S. Martin:

Die H.E. Moderator maak melding van die ernstige krankheid van mnr. S. Martin, vorige Saakgelastigde van die Kerk, en versoek met instemming van die H.E. Vergadering dat die Assessor, ds. J. F. du Toit en oudl. W. S. Boshoff die goeie wense van die vergadering aan hom sal oordra en hom verseker van die voorbidding van die Sinode.

Prof. E. P. Groenewald:

Hy is die verteenwoordiger van die Teologiese Fakulteit en word van harte verwelkom in die vergadering.

Mosies:

Mosies sal in die vervolg gestel mag word elke middag net ná die lesing van die Notule.

Dagbestuur van Diakonale Konferensie:

Die H.E. Sinode besluit om aan die lede van die Dagbestuur van die Diakonale Konferensie sitting met adviserende stem te verleen tydens die behandeling van die verslag van die Sinodale Kommissie vir die Dien van Barmhartigheid.

H. J. PIEK.
D. J. VILJOEN.

Verslag van die Scriba voortgesit:

8. In Memoriam:

Aan die H.E. Vergadering word voorgedra die stukke wat opgestel is i.v.m. die heengaan van die genoemde bedienaars van die Woord deur die opstellers daarvan behalwe die stuk oor ds. J. P. Potgieter wat voorgedra word deur ds. G. J. Davidtz op versoek van die H.E. Moderator.

By die lees van laasgenoemde stuk word opgemerk dat Rivonia in die tweede reël moet lees Rivoni. Die vyfde paragraaf vierde reël, voorlaaste woord, moet lees „Laeveld” en nie „Hoëveld” nie.

Die broeders word hartlik bedank vir die opstelling sowel as voordrag. Die Assessor gaan voor in ernstige gebed terwyl die vergadering staan.

- 9. Gevangenis-predikant: Kennis geneem.
- 10. Versoek van Kerkraad Laeveld: Kennis geneem.
- 11. Die Bond van Dienaresse gee kennis: Kennis geneem.
- 12. Dank van Sendelinge Vereniging: Kennis geneem.

B. VIR GOEDKEURING

1. Kondonasie aangevra vir art. 208(b).
 - (i) Die Ring van Wakkerstroom: (a) — (d) Goedgekeur.
 - (ii) Die Ring van Pietersburg: (a) — (g) Goedgekeur.
 - (iii) Kerkraad van Ermelo: Goedgekeur.
 - (iv) Ring van Pretoria-Noord: (a) — (f) Goedgekeur.
 - (v) Die Ring van Krokodilrivier: (a) — (g) Goedgekeur, asook die versoek van Morgenzon.
2. Kondonasie van art. 15: Goedgekeur.
3. Kondonasie van art. 209: Goedgekeur.
4. Versoek aan die B. en B. Bybelgenootskap: Revisie.
5. Versoek Ring van Ermelo insake kworum vir Bremersdorp: Verval.
6. Memorandum van F.A.K. oor Feesdae: Goedgekeur.
7. Versoek van die Sinodale Kommissie van die N.G. Sendingkerk: Goedgekeur.
8. Versoek van Kerkraad Zoekmekaar: Goedgekeur.
9. Versoek van Kerkraad Rustenburg-Oos: Goedgekeur.
10. Vraag in verband met senioriteit van Barberton teenoor Nelspruit: Goedgekeur.
11. Versoek van S.A. Verpleegstersvereniging: Goedgekeur.
12. Versoek van die Ring van Pietersburg: Goedgekeur.

BYLAE A:

AANSOEK DISPENSASIE ARTT. 208(b) en 209

Goedgekeur.

Al hierdie goedkeurings geskied met teregwysing.

BYLAE B:

KONDONASIE — ART 208

Die Ring van Ermelo . . . Goedgekeur.

ADDENDUMVERSLAG VAN DIE SCRIBA

1. Voorgestelde Teologiese Skool my Mafeking: (Sendingkommissie).
2. Versoek van Bond van Dienaresse insake Geestelike Raadgeefsters vir Vroustudente: (Jeug).
3. Verslag van onderhandelinge na aanleiding van die aanstelling van S.A.P.-Kapelane: (Evangelisasie).
4. Uitbreidingsfonds, DIE KERKBODE: (Begroting).
5. Gesamtlike Kommissie vir Kerkmusiek — 'n Versoek vir Fondse: (Begroting).
6. Beswaar van Nylstroom-Oos insake Strokiesprent-Bybel: (Algemene Sake).
7. Beskrywingspunt insake Kerkdienste op Geloftedag: (Algemene Sake).
8. Appèl van Derdepoort insake Grenslyne: Derdepoort-Môregloed: (Regskommissie).
9. Grensverandering tussen Noord- en Suid-Transvaal: (Regskommissie).
10. Addendumverslag van die Kommissie van Eksaminatore word behandel by verslag.

11. Versoek van Bond van Dienaresse om 'n Filmkritiekblaadjie tot stand te bring: (Publisiteit).
12. Begeerte van Bond van Dienaresse tot Federale Verbintenis: (Diens van Barmhartigheid).
13. Kondonasie art. 208(b) — Versoek deur Kerkraad Waterval-Boven:
(a) — (c) Goedgekeur met teregwysing.

4. VERSLAG VAN DIE ACTUARIUS

(Agenda, bladsy 25)

A. VIR KENNISGEWING

1. Adviese:
 - (a) Skriftelike Adviese: Kennis geneem.
 - (b) Telefoniese Adviese: Kennis geneem met dank.
2. Persoonlike onderhoude: Kennis geneem.
3. Korrespondensie: Kennis geneem.
4. Akte van Bevestiging: Kennis geneem.
5. Aanvullende Bepalinge by Kerkorde: Kennis geneem.
6. Dankbetuiging: Kennis geneem.

B. VIR GOEDKEURING

1. Publikasie van die Wetboek: Goedgekeur.
2. Ondertekening van Vorm 6: Goedgekeur met dank.

5. VERSLAG VAN DIE MODERATUUR: 1963 NOORD-TRANSVAAL

(Agenda, bladsy 26)

A. VIR KENNISGEWING

1. Personeel: Kennis geneem.
2. Vergaderings: Kennis geneem.
3. Ondertekening van Wetboek: Kennis geneem.
4. Notule van Moderatuursvergadering: Kennis geneem.
5. Aflassing van Sinodale Kommissievergaderings: Kennis geneem.
6. Sendingsekretaris: Kennis geneem.
7. Sake deur Sinode aan Moderatuur opgedra: Kennis geneem.
8. Informele samespreking van predikante: Dit het nie geskied nie.
9. Demissie aan ds. H. F. Grobler: Kennis geneem.
10. Bevestiging ds. J. de Jager as Gevangenisbearbeider: Kennis geneem.
11. Sake wat deur Permanente Kommissies onder die aandag van die H.E. Sinode gebring word en wat deur die Moderatuur behandel is word nie in hierdie verslag vermeld nie: Kennis geneem.
12. Verdeling van Kerklike Verenigings: Kennis geneem.
13. Glyskaalvermindering: Kennis geneem.
14. Inskakeling van gemeentes: Kennis geneem.
15. Afgevaardigdes na Nasionale Sinode: Kennis geneem.

B. VIR GOEDKEURING

1. Registerveranderinge: Kennis geneem.
2. Verteenwoordiger Stofberggedenkskool: Goedgekeur.
3. Polisie-Kapelaanskap en Pretoria-Wes: Goedgekeur.

4. Koste Nasionale Sinode (Kaapstad): Goedgekeur.
5. Verjaardagfunksie van die Eerste Minister: Goedgekeur.
6. Plek vir opening van Sinode: Goedgekeur.
7. Afgevaardigdes na die volgende Algemene Sinode in 1966: (a) en (b) Goedgekeur.
8. Afvaardiging: World Alliance of Reformed Churches: Goedgekeur.
9. Heilige Nagmaal: Goedgekeur.
10. Sluitingsrede: Goedgekeur. Dr. De Villiers gee kennis van 'n mosie insake sluiting.
11. Verteenwoordiger van die Teologiese Fakulteit: Goedgekeur.
12. Besluite van die Eerste Algemene Sinode te Kaapstad, Oktober 1962:

Die Moderatuur het besluit op versoek van die Scriba van die Algemene Sinode, om die volgende besluite van die eerste Algemene Sinode te Kaapstad 1962 onder die aandag van die Sinode en Kerkrade te bring. Die Sinode en afgevaardigdes word vriendelik gevra om toe te sien dat Kerkrade kennis neem en waar nodig daaraan uitvoering gegee word:

1. Verslag oor Liturgiese Hersiening (bl. 125, 247): Kennis geneem.
2. Kerklike tydskrifte: Word verwys na Publisiteit.
3. Die Chiliaasme: Kennis geneem.
4. Vrymessellary: Kennis geneem.
5. Oordra van groetes: Kennis geneem.
6. Liturgiese Orde van Eredienste:

Die Sinode doen 'n ernstige beroep op Kerkrade om so **gou as moontlik** aan te pas by en uitvoering te gee aan die besluite insake die Liturgiese diensordes.

D. W. DE VILLIERS.
H. A. LOMBARD.

Verder besluit die Sinode:

Die aangeleentheid word verder verwys na die Kommissie vir Algemene Sake om Kerkrade te adviseer i.v.m. die korrekte gebruik van die liturgiese orde volgens besluit van die Algemene Sinode.

7. Korrekte bediening van Nagmaal: Kennis geneem.
8. Eggskeiding en Hertrou: Verwys na Openbare Sedelikheid.
9. Diakens op meerdere vergaderings: Kennis geneem.
10. Betiteling van Voorsitters: Kennis geneem.
11. Offisiële verklarings namens die Kerk: Sien punt 13 op bl. 262, 162.
12. Status van Sendingleraars: Sien punt 16, bl. 266. Verwys na Sending.
13. Status van Sendelinge insake beroepbaarheid: Verwys na Sending.
14. Ouderdom van nuwe lidmate: Verwys na Jeug.
15. Koördinasie van Kerklike Jeugwerk: Verwys na Jeug.
16. Ondertekeningsformulier: Sien besluit van Algemene Sinode bl. 268. Verwys na Sending. Sien ook bl. 211.
17. Waardering van Sendingverenigings: Kennis geneem.
18. Sendingorde: Kom weer voor.
19. Owerspel: Kennis geneem.
20. Kerkorde en Sinodale bepalinge: Kennis geneem.
21. Finansiële implikasies en besluite: Kennis geneem.
22. Psalms en Gesange: Verwys na Permanente Kommissie.

23. Die Kerkorde soos gerevideer: Kennis geneem.
24. Burgermagveldpredikers: Verwys na Algemene Sake.
25. Sinodale boodskap: Kennis geneem.
26. Bedienaar van die Woord: Verwys na Evangeliebediening in samewerking met Tydelike Revisie.
27. Beroepbaarheid van Sendelinge: Afgehandel onder 13.
28. Doop van kinders tussen 7 en 16 jaar: Afgehandel onder punt 1.
29. Derde Eeu feesfonds, bl. 117, 5(b) — bl. 247.

6(i) VERSLAG VAN DIE SINODALE KOMMISSIE NOORD-TRANSVAAL

(Agenda, bladsy 31)

A VIR KENNISGEWING

1. Vergaderings: Kennis geneem.
2. Personeel: Kennis geneem.
3. Vakatures op Kommissies: Kennis geneem.
4. Verandering in Registers: Kennis geneem.
5. Sendingsekretaris: Kennis geneem.
6. Art. 175: Kennis geneem.
7. Bond van Dienaresse: Kennis geneem.
8. Versoek aan Dranklisensieraad: Kennis geneem.
9. Mediese Koshuis: Kennis geneem.
10. Aanslag op lewe van die Eerste Minister: Kennis geneem.
11. Sake gedek deur Verslae van Kommissies: Kennis geneem.
12. Afvaardiging van Suid-Transvaal: Kennis geneem.
 - (i)
 - (ii) Kennis geneem.
13. Inskakeling van gemeentes by Suid-Transvaal: Kennis geneem.
14. Kerkvereniging: Kennis geneem.
15. Gevangenispredikant: Kennis geneem.

B. VIR GOEDKEURING

1. M.E.I.: Goedgekeur.
2. Spesiale verlof: Goedgekeur.
3. Mosie insake Referendum 5 Oktober 1960: Goedgekeur.
4. Abraham Kriel-Kinderhuis: Goedgekeur.
5. Christelike Lektuurfonds: Verwys na Fondse en Begroting.
6. Versoek van M.A.S.: Goedgekeur.
7. Pro Veritate: Kennis geneem.
8. Wêreldvlugtelinge-jaar: Word verwys na Begroting.

Die H.E. vergadering besluit om die volgende besluit van die Algemene Sinode te verwys na die Tydelike Kommissie vir Begroting om hierdie Sinode met 'n aanbeveling te dien. (Handelinge Algemene Sinode, bl. 259).

Hulpverleningsfonds:

Die Sinode besluit tot die onmiddellike stigting van 'n fonds vir Hulpverlening aan Immigrante uit Oos-Afrika; die fonds sal onder beheer van die Kommissie vir Barmhartigheid staan. Al die gemeentes van die N.G. Kerk word gevra om onmiddellik 'n bydrae vir hierdie fonds te doen.

H. J. PIEK.
P. W. JORDAAN.

9. **Mediese Koshuis:** Kennis geneem.
10. **Die Sendingsekretaris:** Kennis geneem.

Die Sinode verwys die rekening van Waterberg na die Kommissie vir Begroting en Fondse.

C. VIR AANBEVELING

1. **Verdeling van Kerklike Verenigings:** Goedgekeur.

(ii) VERSLAG ALGEMENE SINODALE KOMMISSIE

(Agenda, bladsy 35)

1. **Vergaderinge:** Kennis geneem.
2. **Verslae verwys:** Kennis geneem.
3. **Besluite:**

(i) Kennis geneem.

(ii) Goedgekeur.

(iii) Opgedra vir ondersoek aan Kerkkantoorkommissie met verslag aan Sinodale Kommissie.

Verlof — 17/4/63:

1. Ds. L. J. Heyns, verlof vir begrafnis, vanmiddag.
2. Verlof aan ds. M. Smuts vanmiddag vir 'n afspraak met die radio.
3. Verlof aan ds. Hanekom van Witbank vanmiddag vir 'n begrafnis in Johannesburg.
3. Tydelike Evangelisasiekommissie vergader net na afloop van die mōresitting in die genl. Piet Joubertgebou se komiteekamer.
4. Verlof aan ds. P. P. Kotze vir 'n begrafnis vanmiddag.

Telegramme — 17/4/63:

Die Sinode het die volgende telegramme ontvang met seënwense:

1. Van oom Jurie van Ohrigstad.
2. Die gemeente Blouberg.
3. Sendinggemeente Burgersfort.
4. Bond van Dienaresse Burgersfort.
5. Gemeente Burgersfort.
6. Scriba Synodi N.G. Kerk, O.V.S.

PLEGTIGE OPENING VAN DIE DERDE VERGADERING VAN DIE SINODE VAN DIE NED. GEREF. KERK, NOORD-TRANSVAAL

WOENSDAG 17 APRIL 1963, 7.30 NM. IN DIE KERKEBOU VAN PRETORIA, BOSMANSTRAAT

Die Moderatuur het saam met die aftredende Moderator, wat vroeër in die dag herkies is tot Moderator, in die konsistorie vergader. Die H.E. Assessor en H.E. Actuarius het hom op die kansel bygestaan met Skriflesing en gebed.

Die koor van die plaaslike gemeente het 'n stuk gelewer wat hoog waardeer is.

Hartlike dank is uitgespreek teenoor die leraars en Kerkraad van Pretoria vir die vriendelike gebruik van die Kerkgebou.

Die rede wat uitgespreek is word in die Notule as geheel opgeneem as 'n bylae.

TWEEDE SITTING — DONDERDAG 18 APRIL 1963

Biduur:

Ds. P. J. Conradie van Pretoria-Wes gaan voor.

Hy lees Joh. 15 vers 1—8 en spreek 'n paar gedagtes uit na aanleiding van die woorde: „Sonder my kan julle niks doen nie” (vers 5).

Geleentheid word gegee vir gebed, waaraan 'n aantal broeders deelneem. Ges. 75 vers 4 is die slotsang van die biduur. Die Moderator dank ds. Conradie van harte vir sy besielende gedagtes.

Dank aan Moderator:

Die Assessor bedank namens die vergadering die H.E. Moderator vir sy openingsrede die vorige aand wat gehandel het oor: Die Kerk in die wêreld. Die saak waarom dit gaan, naamlik die roeping van die Kerk wat in die wêreld en tog nie van die wêreld is nie, is op insiggewende wyse gestel en prikkelende riglyne vir verdere besinning is aangedui. Hy spreek die vertroue uit dat die treffende rede 'n spoorslag sal wees vir die Kerk om vir homself rekenskap te gee van sy funksie en doel te midde van die lewe van die volk.

Verskyn ter Vergadering:

Ds. G. J. W. Joubert van Amsterdam, ds. W. J. M. Jansön van Lynnwood, ds. J. E. Lombaard predikant van Arcadia, ds. W. G. Deacon predikant van Sanddrif, S. Stander ouderling Pretoria-Wes, ds. N. A. S. Lombard predikant Meyerspark en ouerling G. W. de Jager (sec.)

Verandering by Tydelike Kommissies:

Ds. J. S. van der Westhuizen word weggeneem van Tydelike Kommissie Begroting en geplaas by Tydelike Kommissie vir Diens van Barmhartigheid.

Dat ds. C. J. Jackson van Rietfontein-Noord op die Tydelike Kommissie vir Sending geplaas word.

Prof. A. B. du Preez op die Tydelike Regskommissie.

Ouderling van Sanddrif na Sending.

Besoek aan mnr. Martin:

Die betrokke leraar en ouderling doen verslag dat die besoek afgelê is en ten seerste waardeer is deur mnr. Martin en sy dierbares. Dit gaan ongelukkig nie goed met hom nie.

Mediese Koshuis:

Hierdie aangeleentheid word na die Tydelike Regskommissie verwys om op die regssakte daarvan in te gaan.

Vergadering van Tydelike Kommissies:

Die Sinode verdaag tot 2.30 nm. om die Tydelike Kommissies geleentheid te gee om te vergader.

DONDERDAG 2.30 NM.

Die Notule:

Na die nodige wysigings aangebring is, word die Notule goedgekeur en deur die Moderatuur geteken.

Mosie:

(ii) Beskrywingspunte A I 15 en 16 word na Sending verwys: Goed-gekeur.

- (iii) Skrywe Kerk-Boekhandel insake Regspersoonlikheid word na die Regskommissie verwys: Goedgekeur.
- (ii) Alle Reglemente word verwys na die Tydelike Kommissie vir Revisie: Goedgekeur.

7. AFDELING I: REGTE

(Agenda, bladsy 36)

Die Moderator reël dat begin sal word met afdeling (b).

(b) VERSLAG AAN DIE KOMMISSIE VAN REVISIE VAN DIE ALGEMENE SINODE VAN TRANSVAAL

(Agenda, bladsy 37)

1. Konstituering van Sinode en Kiesing van Ampsdraers: Kennis geneem.
2. Die Behartiging van die Opleiding en Legitimasié van Predikante: Die Sinode besluit dat die behartiging van die opleiding en legitimasié van predikante onder die Algemene Sinode sal val, met dien verstande dat die praktiese implikasies wat met hierdie besluit saamhang, bevredigend opgelos sal word.

D. W. DE VILLIERS.
D. J. J. OOSTHUIZEN.

3. Die Naam van die Kerk: Wygising in Registrasies: Kennis geneem.
4. Die Posisie van die Sekretarisse vir Openbare Sedelikheid en Evangelisasie: Kennis geneem.
5. Versoek Sinodale Kommissie van die Sendingkerk insake Sendinggrondwet: Kennis geneem.
6. Opstel van Aanvullende Bepalinge by die Kerkorde: Kennis geneem.
'n Inleidende paragraaf soos voorgestel deur dr. Eybers is oorhandig aan die Actuaris vir invoeging.

OORSIG OOR BEPALINGE VAN ALGEMENE SINODE SOOS VERWERK IN DIE AANVULLENDE BEPALINGE

(Agenda, bladsy 39)

1 — 9. Kennis geneem.

BYLAE I:

AANVULLENDE BEPALINGE BY DIE KERKORDE VIR GEBRUIK BINNE DIE RESSORT VAN DIE SINODE VAN SUID-TRANSVAAL/NOORD-TRANSVAAL/ MIDDE-AFRIKA

(Agenda, bladsy 41)

KERKORDE HOOFSTUK EEN

DIE BELYDENIS EN ORDE VAN DIE KERK

(Kerkorde Artikels 1 en 2)

Geen aanvullende bepalinge nie.

KERKORDE HOOFSTUK TWEE

DIE AMPTE VAN DIE KERK

(Kerkorde Artikels 3 — 17)

I. KERKORDE ARTIKEL 5(c) — bladsy 41:

Hierby word aanvullend bepaal:

**DIE RAAD VAN KURATORE VAN DIE TEOLOGIESE
FAKULTEIT (AFD. B) TE PRETORIA**

(c) Vaktures wat mag ontstaan tussen die gewone Sinodesittings, sal aangevul word deur die Sinodale Kommissie van die betrokke Sinode.

Artikel 2

Konstituering en Funksionering — Goedgekeur.

Artikel 3

Opdragte

Die Raad voor die volgende opdragte uit en doen daaroor verslag by elke vergadering van die verskillende Sinodes:

- (a) **Verkiesing van Professore:** Verwys na Tydelike Kommissie van Revisie.
- (b) **Toesig oor Professore:** Goedgekeur.
- (c) **Toesig oor Studente:** Goedgekeur.
- (d) **Handhawing van Vereistes vir Teologiese Studie:** Goedgekeur.
- (e) **Die Raad en die Universiteit:** Goedgekeur.
- (f) **Teologiese Fakulteitsfonds:** Goedgekeur.

II. KERKORDE ARTIKEL 6 LUI: (Bladsy 43):

Hierby word aanvullend bepaal:

DIE KOMMISSIE VAN EKSAMINATORE

Artikel 4

Samestelling — Goedgekeur.

Artikel 5

Konstituering en Funksionering — Goedgekeur.

Artikel 6

Opdragte

(a) **Toelating tot die Teologiese Fakulteit:** Die Kommissie sal jaarliks die studente wat hulle vir die opleiding tot die evangeliebediening aanmeld, tot die Teologiese Fakulteit toelaat, nadat 'n admissie-eksamen, volgens die vereistes en onder die voorwaardes soos opgestel deur die Algemene Sinode, afgeneem is, en die Scriba sal die name van diegene wat toegelaat is, in die amptelike orgaan publiseer. Goedgekeur.

- (b) **Afneem van die Proponentseksamen:** Goedgekeur.
- (c) **Toelating tot die Evangeliebediening:** Goedgekeur.
- (d) **Colloquium Doctum:** Goedgekeur.
- (e) **Aansoeke om Behoud van Status:** Goedgekeur.

III. KERKORDE ARTIKEL 7: Bladsy 45:

Hierby word aanvullend bepaal:

DIE BEROEPING VAN PREDIKANTE

Artikel 7

Wie is Beroepbaar? — Goedgekeur.

Artikel 8

Wie Beroep?

- (a) en (b) Goedgekeur.
- (c) Verwys na Tydelike Kommissie van Sending.
- (d) Goedgekeur.

Artikel 9

Die Prosedure by die Beroep

- (a) tot (e) Goedgekeur.

Artikel 10

Pligte van die Voorsitter i.v.m. die Beroep

- (a) en (b) Goedgekeur.

(c) Die voorsitter is verantwoordelik vir die versending van die beroepsbrief aan die beroepene en dit moet geskied nadat die beroeping deur afkondiging op twee agtereenvolgende Sondae aan die gemeente bekend gemaak is, sonder dat daar enige beswaar teen die beroep ingekom het. — Goedgekeur.

Die Sinode versoek die Algemene Sinode om ter wille van een-vormigheid, ander Sinodes waar dit nie die geval is nie, te versoek dat die afkondiging van beroepe slegs op twee Sondae sal geskied.

J. E. LOHBAARD.
G. D. WESSELS.

Artikel 11

Besware teen 'n Beroep

(a) Enige belydende lidmaat van die beroepende gemeente wat nie onder sensuur is nie, het die reg om tot die aand van die dag van die tweede afkondiging van 'n beroep 'n skriftelike beswaar met opgawe van redes by die Kerkraad in te dien, en wel op grond van bepaalde klagtes teen die leer of wandel van die beroepene, of op grond van klagtes insake onreëlmataigheid in verband met die uitbring van die beroep. — Goedgekeur.

- (b) Goedgekeur.

Artikel 12

Behandeling van Besware teen 'n Beroep

- (a) tot (d) Goedgekeur.

Artikel 13

Beroepsbrief en Antwoord

(a) Indien die afkondiging van 'n beroep sonder verhinderding op twee agtereenvolgende Sondae by die erediens geskied het, of as besware wat teen 'n beroep ingebring is, ongegrond blyk te wees, word die beroepsbrief volgens die voorgeskrewe vorm en onderteken deur die lede van die dienende Kerkraad, aan die beroepene gestuur, wat op die eerste Sondag na ontvangs daarvan bekend sal maak of hy die beroep aanneem of daarvoor bedank, tensy hy van die beroepende Kerkraad 'n week uitstel ontvang. — Goedgekeur.

- (b) Goedgekeur.

Artikel 14

Beroeping van Ampsdraers in Buitengewone Diens

(a) Predikante wat in ooreenstemming met art. 8(a) van hierdie bepalinge beroep word om onder toesig van die Sinode die Kerk in

wyer verband op 'n bepaalde terrein te dien, sal beroep word deur die Sinodale Kommissie in opdrag van die Sinode en in medewerking met die betrokke Kommissie van die Sinode wat toesig hou oor die bepaalde arbeidsterrein, wat die reg sal hê om drie name op die groslyks waaruit beroep sal word, te plaas. — Goedgekeur.

(b) Goedgekeur.

(c) Dergelike predikante in Sinodale diens met bepaalde opdragte arbei onder toesig van en in oorleg met die betrokke Kommissies van die Sinode, wat toesig hou oor die bepaalde arbeidsterreine, is ampshalwe lede en skribas van daardie kommissies en doen jaarliks van al hul werkzaamhede verslag aan daardie kommissies. — Goedgekeur.

(d) Goedgekeur.

(e) Goedgekeur.

Artikel 15

Predikantsposte wat Sinodaal Ondersteun Word — Goedgekeur.

Versoek pred. van Harmonie (ds. D. J. Viljoen) insake die drie name wat deur die betrokke Kommissie op die groslyks geplaas word, word verwys na die Kommissie van Revisie.

IV. KERKORDE ARTIKEL 8: Bladsy 49:

Hierby word aanvullend bepaal:

DIE BEVESTIGING VAN PREDIKANTE

Artikel 16

Verlening van Demissie

In Art. 16(a): In reël 4 skrap „in duplikaat” en in reël 6 skrap „Een van die kopieë van die Akte van Demissie sal dien as attestaat”, in 4de reël voeg in by geskrapte „tesame met 'n attestaat.”

By Art. 16 en na aanleiding van Beskrywingspunt 18: „Word opgedra aan Scriba Synodi om besluite deur ons Sinode geneem, wat **Algemene Kerklike sake raak**, onder aandag van die ander Sinodes te bring vir gunstige oorweging.”

C. P. VAN DER MERWE.

(b) Goedgekeur.

(c) Indien die beroepene gearbei het in diens van die Kerk in wyer verband, sal die voor sitter en scriba van die Kommissie wat hom beroep het, namens daardie Kommissie aan hom 'n akte van demissie in duplikaat uitrek tesame met 'n kerklike attestaat.

Artikel 17

Die Bevestiging

Verander 4de reël soos volg: „en wel nadat die Ringsvoorsitter of 'n lid van die Ringskommissie insae gehad het in die beroepsbrief” — ens.

N. J. VELTMAN.

D. J. VILJOEN.

(b) Goedgekeur.

(c) Goedgekeur.

(d) Die Sinode besluit om Art. 17(d) te verwys na die Tydelike Kommissie van Revisie om dit te behandel met Art. 8(c) in oorleg met die Tydelike Kommissie vir Sending.

M. J. SMUTS.

S. W. VAN HEERDEN.

Goedgekeur.

Artikel 18

Kennisgewing Aangaande Bevestiging

(a) — (c) Goedgekeur.

V. KERKORDE ARTIKEL II: Bladsy 50:

Hierby word aanvullend bepaal:

DIE BEHOUD EN VERBEURING VAN DIE STATUS VAN DIE BEDIENAAR VAN DIE WOORD

Artikel 19

Verbeur van Status deur Langdurige Afwesigheid — Goedgekeur.

Artikel 20

Verbeuring van Status deur Uittrede uit die Diens

Art. 20(a) word geamendeer om te lui: „(a) 'n werk aanvaar wat nie onder Art. 11 van die Kerkorde inbegrepe is nie. (Dit geld nie vir . . . — res van 20(a) bly onveranderd).

Art. 20(b) word gewysig om te lui: (b) in 'n politieke bestuursliggaam dien of hom as kandidaat in 'n nominasie- of verkiesingstyd beskikbaar stel, of . . .

(c) — (f) Goedgekeur.

Artikel 21

Herstel van Status

(a) — (b) Goedgekeur.

Artikel 22

Emeritering

(a) — (c) Goedgekeur.

Artikel 23

Emeritii wat Terugkeer tot die Diens

By Art. 23 voeg in na „gesondheidsredes gedemitteer is” die woorde „en jonger as 70 jaar is.” — Goedgekeur.

VI. KERKORDE ARTIKEL 12 LUI:

Indien 'n leraar nie langer sy gemeente tot stigting kan dien nie mag die Ring die band tussen leraar en gemeente losmaak indien daar volgens die oordeel van die Ring billike voorsiening vir die leraar gemaak is.

Hierby word aanvullend bepaal:

DIE LOSMAAK VAN DIE BAND TUSSEN LERAAR EN GEMEENTE

Artikel 24

Procedure by Algemene Ontvredeheid

(a) tot (c) Goedgekeur.

VII. KERKORDE ARTIKEL 13: Bladsy 52:

Hierby word aanvullend bepaal:

**DIE FINANSIELE VERANTWOORDELICHHEID VAN 'N
KERKRAAD OF MEERDERE VERGADERING TEENOOR
DIE EVANGELIEDIENAAR**

Artikel 25

Wanneer die Verantwoordelikheid Begin

- (a) tot (c) Goedgekeur.

Artikel 26

Waarin die Verantwoordelikheid Bestaan

- (a) en (b) Goedgekeur.

VIII. KERKORDE ARTIKEL 14: Bladsy 53:

Wanneer 'n bedienaar van die Woord uit die diens tree op grond van verswakte gesondheid, of weens ouderdom of andersins, en as hy daarvoor kwalificeer, moet hy pensioentoelae ontvang volgens die bepalinge van die reglemente van die bestaande pensioenfondse. Daar behoort ook voldoende voorsiening gemaak te word vir die weduwees en wese van die bedienaars van die Woord.

Hierby word aanvullend bepaal:

**PENSIOENVOORREGTE VAN PREDIKANTE EN DIE
VERSORGING VAN HULLE WEDUWEES EN WESE**

Artikel 27

Pensioen en Versorging van Weduwees en Wese van Leraars

(a) en (b) Goedgekeur en vir praktiese uitvoering word dit verwys na die Kommissie vir Begroting en Fondse.

IX. KERKORDE ARTIKEL 15: Bladsy 53:

Hierby word aanvullend bepaal:

**DIE VERKIESING EN DIENSTYD VAN OUDERLINGE
EN DIAKENS**

Artikel 28

Deur Wie die Verkiesing Geskied

- (a) Goedgekeur.

(b) By 28(b) na woord „val” kom by: „en wie se sertifikate by die gemeente(s) waarvan daar afgestig word ingelewer is, stemgeregtig wees.” — Goedgekeur.

Verder verval „mans en vroue” voor lidmate. — Goedgekeur.

Artikel 29

Wie as Kerkraadslede mag Dien

(a) Tot Kerkraadslede mag alleen belydende manslidmate van die gemeente verkies word, met inagneming van Sinodale besluite, en wat bekend staan as persone wat onberispelik is in leer en wandel ooreenkomsdig die eise van die Skrif.

(b) Niemand mag as Kerkraadslid bevestig word voordat sy bewys van lidmaatskap by die gemeente ingedien is nie. — Goedgekeur.

Artikel 30

Hoe die Verkiesing Plaasvind

(a) By die kiesing van Kerkraadslede mag daar hoegenaamd geen afspraak gemaak word nie, maar die Kerkraad sal die reg hê om 'n kommissie van pre-advies te benoem, wat aan die gekombineerde Kerkraadsvergadering die name kan voorlê van lidmate wat vir die onderskeie vakaturens op die groslyks geplaas kan word.

Besluit:

Dat die „gekombineerde Kerkraadsvergadering” vir die kiesing van Kerkraadslede afgeskaf sal word.

S. J. HENRICO, Predikant van Messina.
P. J. VAN STADEN, Ouderling van Messina.

Telegramme:

Van die volgende persone is seënwense per telegram ontvang:

1. Hoofkantoor C.S.V.
2. Ouderling Van Coller, Waverley.
3. Ds. M. S. Joubert. Hy kan die Sinode nie bywoon nie vanweë krankheid. Kennis geneem. 'n Brief sal aan hom gerig word.
4. Scriba, Renostervloort.
5. Kerkraad Pongola.
6. Hoofbestuur, Bond van Dienaresse.

Verjaardae:

Ds. J. A. B. Grobbelaar verjaar vandag. Oudl. C. A. Cilliers verjaar ook vandag.

Verlof — 18/4/1963:

Verlof vir afwesigheid word vir die volgende persone aanbeveel:

1. Aan ds. M. Smuts vir 'n begrafnis op Vrydagmiddag 19 April.
2. Aan ds. A. König om vanweë 'n keelaandoening, op advies van sy dokter, die aandsittings nie by te woon nie.
3. Aan ouderling H. J. Beukes wat skielik siek geword het om hom tydelik van die Sinode te onttrek.
4. Aan ouderling H. P. Vorster om Vrydag, 19 April na sy plaas te gaan vanweë dringende boerderysake.

Sluiting van Vergadering:

Die vergadering sing Ges. 11 vers 1 en die ouderling van Pretoria-Oos (oudl. Briers) sluit af met gebed.

DERDE SITTING VRYDAG 19 APRIL 1963

Biduur:

Die biduur word waargeneem deur ds. N. A. S. Lombard van Meyerspark.

Hy laat sing Ges. 89 vers 1 en 3 en lees 1 Kor. 1 vers 26 — 29.

Hy spreek oor 1 Sam. 16 vers 13: „En die Gees van die Here het vaardig geword oor Dawid.”

Hy stel die vraag: Klop my hart reg teenoor God? Ons word geroep tot priesters en konings soos Dawid. Die Gees het Dawid en lei hom in al sy beslissings en Dawid word 'n held op die slagveld en 'n enorme regeerder. Dawid gaan waar die Here hom stuur.

Dit is soos die Here met ons wil handel soos wat Hy met Dawid gedoen het. Dit is nie 'n maklike taak nie maar dit is die weg van die Here.

Dawid hou vas aan die beloftes van die Here en aan Sy God.

Ons, ook as Sinode, beteken niks as die Here ons nie aangryp nie.

Na enige gebede sing die vergadering Ges. 128 vers 1.

Welkom:

Ds. J. P. (Oupa) Kriel word verwelkom in die vergadering. Hy het reeds die vergadering van die Sinode van Suid-Transvaal bygewoon, en nou ook hierdie vergadering. Ook ds. J. H. M. Stofberg word verwelkom.

Geluk:

Ds. Conradie van Machadodorp word gelukgewens met sy verjaardag.

Kommissie vir Herindeling van Ringe:

Ds. H. F. Prinsloo (saamroeper), di. W. H. B. Ebersohn, J. I. de Wet, J. A. Lombard, J. A. C. Weideman, S. W. Burger, G. A. Botha, G. D. Wessels, A. P. du Preez, P. J. Viviers, W. P. de Vos, oudl. J. I. Raats, oudl. (ds.) F. G. M. du Toit.

Artikel 30 voortgesit.

Beskrywingspunt vir Algemene Sinode:

Die H.E. Sinode dra die hele saak van Gekombineerde Vergaderings op aan die Algemene Sinode met die oog op die verkryging van eenvormigheid in die Kerk.

J. A. DREYER, Predikant Waterberg-Noord.
P. J. D. JACOBS, Ouderling Waterberg-Noord.

- (b) (i) Goedgekeur.
 - (ii) „vir en teen” word verander tot „oor”. Goedgekeur.
 - (iii) Goedgekeur.
 - (iv) (Byvoeging): Desverkiesend kan die Kerkraad vir elke vakture afsonderlik kies.
- (c) Goedgekeur.

Artikel 31

Die Dienstyd van Kerkraadslede

- (a) en (b) Goedgekeur.
- (c) Goedgekeur met invoeging van „volle kerk” voor „jaar” aan die einde.

Artikel 31(c) word verwys na die Tydelike Kommissie vir Revisie met die oog op beskrywings punt I.7 wat goedgekeur is.

Artikel 32

Approbasié en Besware deur die Gemeente

- (a) Goedgekeur.
- (b) Goedgekeur met wysiging in die laaste reël: „voor of op die dag van die tweede afkondiging” word „binne drie dae na die laaste afkondiging.”
- (c) en (d) Goedgekeur.

Artikel 33

Die Bevestiging van Kerkraadslede

- (a) — (c) Goedgekeur.

KERKORDE HOOFSTUK DRIE
DIE VERGADERINGE VAN DIE KERK

I. KERKORDE ARTIKEL 25: Bladsy 56:

Hierby word aanvullend bepaal:

DIE ORDELIKE VERLOOP VAN KERKLIKE VERGADERINGE

Artikel 34

Ordereëls vir Kerklike Vergaderinge

(a) — (i) Word goedgekeur.

(j) Die laaste sin word gewysig om te lees: „As die voorstel teruggetrek word tree die eerste amendement in die plek van die voorstel en so vervolgens na hierdie orde.” Goedgekeur.

(k) — (l) Goedgekeur.

(m) Goedgekeur — „toe” in tweede sin word „tot”.

(n) Die benoeming van kommissies van ander kerklike vergaderinge geskied deur die vergadering desverkiesend deur 'n kommissie van advies wat daarvoor benoem is.

Die benoeming van die permanente kommissies vir die Sinode geskied soos volg:

(i) Die kommissies wat nie deur Ringsbenoeming saamgestel word nie, sal benoem word deur 'n kommissie, waarop al die Ringe verteenwoordig is. Dit sal aan die vergadering voorgelê word vir bekratiging.

(ii) Met inagneming sover moontlik van hierdie benoemings sal die kommissies, wat deur Ringsverteenvoording op voordrag van die Ringe saamgestel word, aan die vergadering voorgelê word vir bekratiging.

D. W. DE VILLIERS.

M. J. SMUTS.

Goedgekeur.

Kommissie vir die Benoeming van Kommissies:

Die Assessor, J. M. C. Horn, J. M. Benade, J. F. Pretorius, J. D. Cilliers, C. J. Hattingh, W. H. B. Ebersohn, A. C. Sephton, M. W. Retief, J. H. P. Gertenbach, W. H. S. Barnard, N. J. Veltman, J. J. G. Loots, J. A. du Rand, A. P. du Preez, J. H. Louw.

(o) (i) — (iv) Goedgekeur.

II. KERKORDE ARTIKELS 26 TOT 28: Bladsy 57:

Hierby word aanvullend bepaal:

DIE KERKRAAD EN SY VERGADERINGE

Artikel 35

Samestelling van die Kerkraad

Die laaste sin sal lui: Daar sal sover moontlik ewe veel ouerlinge en diakens wees. Goedgekeur.

Artikel 36

Die Gekombineerde Kerkraad

Artikel 36 verwys na die Kommissie vir Revisie vir herrangskikking en beter omskrywing.

D. W. DE VILLIERS.

J. M. RAS.

Artikel 37

Vergaderinge van die Kerkraad — Goedgekeur.

Artikel 38

Die Konsulent as Voorsitter van die Vergadering

(a) — (c) Goedgekeur.

Artikel 39

Huishoudelike Bepalinge van die Kerkraad

Die Kerkraad stel huishoudelike bepalinge op vir sy vergaderinge, werksaamhede en vir dié van amptenare en kommissies wat deur hom aangestel word. Dergelike bepalinge mag nie in stryd wees met die Woord van God, die Kerkorde en die Aanvullende Bepalinge van die Sinode nie.

III. BEPALINGE INSAKE LIDMAATSKAP AAN DIE GEMEENTE NA AANLEIDING VAN ARTIKEL 26 VAN DIE KERKORDE: Bl. 59.

A. BESTAANDE GEMEENTES

Artikel 40

Wie aan die Gemeente Behoort

Elke gemeente bestaan uit al die belydende Ned. Geref.-lidmate tesame met hul kinders WAT DEUR GEBOORTE IN BETREKKING TOT DIE KERK STAAN en ander dooplidmate wat binne bepaalde grense soos vir die gemeente vasgestel, woonagtig is, en wie se lidmaatskap deur die Kerkraad in ooreenstemming met die kerklike bepalinge daaromtrent erken en aangeteken is.

Die woorde tussen hakies „(vgl. Art. 78)” word geskrap.

Kennis word gegee van revisie oor hierdie besluit.

D. W. DE VILLIERS

Artikel 41

Verval van Lidmaatskap

(a) Belydende en dooplidmate soos bedoel in art. 40, bly aan die Ned. Geref. Kerk behoort totdat hulle deur kerklike tughandeling van die gemeente afgesny is of totdat hulle skriftelik hulle betrekking tot die Kerk opsê, en dit deur die Kerkraad bekratig is. Die Kerkraad sal die lidmaatskap van sodanige persone formeel as vervalle verklaar, 'n afkondiging daaroor by die erediens doen, en dit in die register aanteken.

(b) Goedgekeur.

Artikel 42

Terugkeer tot en Oorkoms na die Kerk

Art. 42(a) Voeg na „nie-erkende Kerke gevoeg het, sal” in: **na behoorlike ondersoek en tot bevrediging van die Kerkraad weer as lede . . . Goedgekeur.**

Die woorde „of voor die Kerkraad” tot „of” word geskrap sowel as die woorde „al na gelang die Kerkraad dit goeddink.”

(b) Na „Kommissie van die Kerkraad” voeg in „of voor die Kerkraad.” Goedgekeur.

(c) Goedgekeur met toevoeging aan die einde „en/of verdere onderrig.”

Artikel 43

Doop- en Lidmateregister

- (a) — (c) Goedgekeur.

Beskrywingspunte 17 en 18 word verwys na die Tydelike Kommissie vir Administrasie vir advies.

Artikel 44

Attestate en Bewyse van Lidmaatskap

(a) „binne twee maande” word gewysig tot „binne vier maande”. Goedgekeur.

- (b) Goedgekeur. Twee word vier.

- (c) Goedgekeur.

- (d) Aan einde by te voeg: „en 'n afkondiging hieromtrent sal by 'n erekonsens geskied.” (Vgl. Vorm 4). — Goedgekeur.

- (e) Goedgekeur.

B. NUWE GEMEENTES EN HULLE STIGTING

Artikel 45

Wanneer 'n Afstigting Voorberei Word

Voorbereidende stappe met die oog op die stigting van 'n nuwe gemeente sal getref word wanneer:

- (a) Goedgekeur.

- (b) en (c) „Wanneer” aan die begin van (b) en (c) word geskrap.

Artikel 46

Voorbereidende Stappe

- (a), (b) en (c) Word goedgekeur.

Artikel 47

Aandeel van die Ring

- (a), (b) en (c) Word goedgekeur.

Artikel 48

Grense

- (a), (b) en (c) Word goedgekeur.

- (d) Goedgekeur. Gaan na Tydelike Kommissie vir Revisie vir herformulering.

- (e) „na die Ring” geskrap; verder goedgekeur.

Artikel 49

Die Stigting van die Nuwe Gemeentes

- (a) Goedgekeur.

- (b) finaal in (b) word geskrap. Goedgekeur.

- (c) en (d) Word goedgekeur.

- (e) Goedgekeur — word verwys na Tydelike Kommissie vir Revisie vir advies.

Tydelike Kommissie vir Revisie:

Vanweë die afwesigheid van een van die lede, ds. M. S. Joubert, benoem die Sinode ds. J. H. Louw op die Tydelike Kommissie vir Revisie.

VRYDAG, 19 APRIL, 2.30 NM.

Notule:

Na enige wysigings word die Notule goedgekeur en deur die Moderator geteken.

Mosies:

(a) **Insake Kleredrag:** Dit word vereis van die lede van alle Kerkvergaderings dat hulle in swart klere met wit das sal bywoon.

Kerkrade sal die reg hé om onder buitengewone omstandighede aan Kerkraadslede verlof te verleen om Kerkraadsvergaderings in gewone kleredrag by te woon.

E. A. GAUM.

(b) **Hersiening van besluit insake Gekombineerde Kerkraadsvergadering:** Die H.E. Sinode verleen toestemming tot revisie i.v.m. sy besluit geneem op 18/4/1963 i.v.m. art. 30, bl. 54: insake afskaffing van Gekombineerde Kerkraadsvergadering by kiesing van Kerkrade.

J. J. GRIESEL.
W. H. B. EBERSOHN.

Artikel 50

Verskille by Afstigting

(a) en (b) Goedgekeur.

IV. KERKORDE ARTIKELS 29 TOT 31: Bladsy 63:

Hierby word aanvullend bepaal:

DIE VERGADERING VAN DIE RING

Artikel 51

Die Indeling van die Ringe

(a) en (b) Goedgekeur.

Artikel 52

Ouderlinge op die Ring

(a) en (b) Goedgekeur.

Artikel 53

Konstituering en Ampsdraers

(a), (b) en (c) Goedgekeur.

Artikel 54

Pligte van die Ringscriba

(a), (b), (c), (d) en (e) Goedgekeur.

Artikel 55

Ringskommissies

(a) tot (e) Goedgekeur.

Artikel 56

Kerkvisitasie

A. DIE GEMEENTE EN SY LIDMATE:

(1) en (2) Goedgekeur.

(3) Voeg by: (c) uit ander Kerke tot die gemeente . . . ? (a).....

(b)..... (c).....

(4) tot (7) Goedgekeur.

B. DIE EREDIENS:

(1) tot (5) Goedgekeur.

C. HERDERLIKE WERK EN KATKISASIE:

(1) tot (6) Goedgekeur.

D. DIE AMPSDRAERS:

(1) tot (4) Goedgekeur.
(5) (a) tot (c) Goedgekeur.

E. ADMINISTRASIE:

(1) tot (6) Goedgekeur.

Artikel 57

Die Staat van Godsdiens

(a) en (b) Goedgekeur.

Artikel 58

Ander Sake wat die Ring Behandel

(a) en (b) Goedgekeur.

Artikel 59

Konferensie met die Gemeente — Goedgekeur.

V. KERKORDE ARTIKELS 32—35: Bladsy 68:

Hierby word aanvullend bepaal:

DIE VERGADERINGE EN WERKSAAMHEDE VAN DIE SINODE

Artikel 60

Vergaderinge van die Sinode

(a) Verwys na Tydelike Kommissie vir Revisie.
(b) en (c) Goedgekeur.

Artikel 61

Konstituering en Kworum

(a) tot (g) Goedgekeur.

In (g) word „spesiale ampsdraers” vervang deur ampsdraers in buitengewone diens”. — Goedgekeur.

Artikel 62

Die Moderatuur

(a) Direk na die konstituering van die Sinode vind daar onder leiding van die aftredende Moderator, die kiesing van die Moderatuur van die Sinode plaas, wat sal bestaan uit 'n Moderator, Assessor, Actuaris en Scriba, nadat 'n groslyk opgestel is.

Die beskrywingspunt op bl. 11 Afd. VIII, 25, word besluit van die vergadering.

Die ouderling van Pretoria-Oos (dr. W. Nicol) wys met instemming van die Sinode daarop dat die pas aanvaarde artikel insake die herkiesing van Moderatuurslede nie betrekking het op verkiesings wat vóór die publikasie en in werkingtreding van genoemde artikel plaasgevind het nie.

(b) tot (d) Goedgekeur.

Artikel 63

Die Sinodale Kommissie

(a) tot (c) Goedgekeur.

Artikel 64

Ander Kommissies van die Sinode

(a) en (b) Goedgekeur.

Art. 64(c) sal lui: „n Kommissie vir die Diens van Barmhartigheid, Sending, Ampsbediening en Evangelisasie, Jeugwerk, en Openbare Sede-likheid wat sal bestaan uit een verteenwoordiger uit elke Ring, met net soveel secundi, sowel as die betrokke Sinodale amptenare, en die betrokke Sinodaal-ondersteunde amptenare en ander persone wat deur die Sinode benoem mag word.

Hierdie Kommissies sal die belang op die verskillende terreine waarvoor hulle benoem is, binne die Sinodale ressort, help bevorder en daaroor, sowel as oor die toestand waarin hierdie werksaamhede ... ens. Goedgekeur.

(d) tot (g) Goedgekeur.

Punt (g) word verwys na die Kommissie vir Revisie om 'n volledige lys van Permanente Kommissies aan die Sinode voor te lê.

(h) en(i) Goedgekeur.

Artikel 65

Sake vir Behandeling deur Sinode

(a) tot (c) Goedgekeur.

Artikel 66

Plegtighede Gedurende Sinodesitting

(a) Die Sinode word begin en gesluit met Skriflesing en gebed. (Vgl. artikel 74 K.O.).

(b) Die aftredende Moderator lewer 'n openingsrede.

(c) Gedurende die Sinode word 'n broederlike onderhou van die lede van die Sinode gehou oor 'n onderwerp wat deur die Kommissie van Orde bepaal word.

(d) Die viering van die Nagmaal geskied tydens die Sinodesitting saam met een van die plaaslike gemeentes.

D. W. DE VILLIERS.

Goedgekeur.

D. OOSTHUIZEN.

KERKORDE HOOFSTUK VIER

DIE ARBEID VAN DIE KERK

(Kerkorde Artikels 48 tot 55)

I. KERKORDE ARTIKEL 49: Bladsy 72:

(Kerkorde Artikel 48 tot 55)

Hierby word aanvullend bepaal:

DIE BEDIENING VAN DIE SAKRAMENTE

Artikel 67

Die Heilige Doop

(a) Die Heilige doop sal bedien word aan die kinders van belydende lidmate van die gemeente. Indien ouers verlang om hul kinders te laat

doop in 'n ander gemeente as waarvan hulle lidmate is, sal hulle daartoe skriftelike toestemming moet verkry van die Kerkraad.

- (b) Goedgekeur.
- (c) en (d) Verwys na Tydelike Kommissie vir Revisie.
- (e) Goedgekeur.

Artikel 68

Aanmelding vir die Doop

(a) Ouers wat die doop vir hulle kinders verlang, moet hulle persoonlik aanmeld by die leraar wat hulle — indien enigsins moontlik — tesame met een of meer ouerlinge sal ontmoet om met hulle oor die erns en betekenis van die doop 'n samespreking te hou.

(b) Indien die leraar persoonlik of die leraar tesame met die ouerling(e) om een of ander rede beswaard voel oor die bediening van die doop in bepaalde gevalle, mag die doop uitgestel word om die gevoele van die Kerkraad in te win.

Artikel 69

Die Heilige Nagmaal

Goedgekeur — „gevra en” word ingevoeg na „ouerling”.

Die Sinode bring dit andermaal onder die aandag dat dit tot die wese van die Sakramente behoort dat hulle in die midde van die gemeente bedien word, by geleentheid van die erediens.

Dat by die private bediening van die Awendmaal dit alleen onder baie buitengewone omstandighede sal geskied, bv. in gevalle van kroniese krankheid of baie hoë ouerdom, en dan alleen ná aansoek daarvoor by die Kerkraad, en nie by wyse van aanbod deur een of ander Kerkraadslid nie.”

II. KERKORDE ARTIKEL 50: Bladsy 73:

Hierby word aanvullend bepaal:

DIE KATEGESE

Artikel 70

Die Sondagskool

(a) In elke gemeente sal daar in die Sondagskool Kategetiese ondderrig gegee word met die oog op die openbare belydenis van geloof Goedgekeur.

- (b) en (c) Goedgekeur.

Artikel 71

Inhoud van die Kategese

- (a) — (c) Goedgekeur.

Artikel 72

Toeltaing tot Belydenis

- (a) en (b) Goedgekeur.

Beskrywingspunte Afd. I. 11 en 12 nie aanvaar nie.

- (c) Goedgekeur.

(d) Goedgekeur, maar die saak word verwys na die Tydelike Regs-kommissie met die oog op duidelike voorligting aan die Sinode tydens hierdie vergadering.

Die hele aangeleentheid van doop by aflegging van belydenis word verwys na die Leerkommisie van die Algemene Sinode vir leiding aan al die Sinodes.

D. W. DE VILLIERS.
D. MEINTJIES.
R. D. MURRAY.

Verlof — 19 April 1963:

Verlof word aanbeveel vir:

1. Ds. A. van Heerden van Pretoria-Wes, as gevolg van ongesteldheid, vir die middag en die aandsitting.
2. Die predikant en ouderling van Petronella vir die aandsitting om 'n dringende Kerkraadsvergadering by te woon.
3. Vir die predikant en ouderling van Naboomspruit om vanaand afwesig te wees ter wille van 'n begrafnis in die gemeente.
4. Die ouderling van Marble Hall, ter wille van dringende sendingverpligtings.
5. Die ouderling van Pretoria as gevolg van werksomstandighede vanaand.
6. Ouderling W. E. C. Randlehoff van Sabie ter wille van die siekte van sy vrou, tot Maandag.
7. Die ouderling van Silverton vir die aandsitting.
8. Ds. H. J. Steyn van Rustenburg-Wes vir die res van die sitting. Hy word Maandag geopereer.
9. Ds. G. S. van Heerden van Marble Hall met die oog op twee begrafnisse.
10. Oudl. N. J. Pretorius vir Maandag 22/4/1963 om sy dogter na die koshuis weg te bring.

Seënwense is ontvang van:

1. Voorsitter en Kerkraad Springs-Oos.
2. Ouderling Nieuwoudt en Kerkraad Witbank.
3. Kerkraad en Gemeente Zeerust.
4. Kerkraad Ermelo.
5. Kerkraad Marble Hall.
6. Ouderling Breed en gesin, Alkmaar.
7. Odendaal en personeel, N.G. Sendingkantoor, Bloemfontein.
8. Letsitele-gemeente.
9. Kerkbode, Kaapstad.

VRYDAGAAND, 19 APRIL 1963, 7.30 NM.

Regte voortgesit.

Artikel 73

Openbare Belydenis — Goedgekeur.

III. KERKORDE ARTIKEL 51: Bladsy 75:

Hierby word aanvullend bepaal:

DIE BEVORDERING VAN OPENBARE SEDELIKHEID

Artikel 74

Kommissie en Sekretaris vir die Bevordering van Openbare Sedelikheid

(a) In reël vyf: „sal” word „kan” en na „Kerkraad” voeg in „en sal daar deur die Ringe”.

(a) Verwys na Tydelike Kommissie vir Revisie tesame met die wysiging voorgestel deur die ouderling van Kameeldrif, prof. A. B. du Preez.

(b) Goedgekeur.

IV. DIE SORG VIR DIE JEUG VAN DIE KERK IN AANSLUITING BY ARTIKELS 50 EN 51 VAN DIE KERKORDE: Bladsy 75.

Artikel 75

Jeugkommissies

- (a) In reël twee: „sal” word „kan”.
(b) en (c) Goedgekeur.

Artikel 75(d) word vervang met: (d) In die onderskeie subkommissies mag enkele persone vanweë hulle kennis en besondere belangstelling op die bepaalde terreine, benoem word en dat hulle op dié wyse lede van die Sinode Jeugkommissie word.

J. E. POTGIETER.
J. F. PRETORIUS.

(e) In reël een voeg in na „benoem” „of beroep”, en in reël twee voeg in na „Sinodale” „Jeug”.

Revisie word gevra van die besluit rakende die invoeging van die woordjie „kan” artt. 74 en 75.

A. P. POTGIETER.

V. KERKORDE ARTIKEL 52: Bladsy 76:

Hierby word aanvullend bepaal:

DIE EVANGELISASIETAAK VAN DIE KERK

Artikel 76

Kommissie vir Ampsbediening en Evangelisasie

- (a) tot (c) Goedgekeur.

Aangesien die Sinode van Suid-Transvaal nou toegestem het tot die skepping van 'n afsonderlike pos vir hulle streek, kan nou uitvoering gegee word aan die besluit van die Noordelike Sinode by twee agterenvolgende vergaderings geneem. (Sien Acta Noordelike Sinode, bl. 294).

Derhalwe besluit die Sinode om:

- (1) Artikel 76(d) te wysig deur die sin „in diens van die Sinodes van Noord- en Suid-Transvaal gesamentlik”, te wysig om te lui: in diens van die Sinode van Noord-Transvaal”.
- (2) Die Sinode dra dit op aan die Tydelike Kommissie vir Begroting en Fondse om voorsiening te maak vir die nodige fondse; en
- (3) Versoek die Sekretaris vir Evangelisasie om indien moontlik nog tydens die Sinode die vergadering in kennis te stel, aan watter Sinode hy verkies om in die toekoms verbonde te wees.

MODERATUUR.

(e) Die H.E. Sinode besluit tot die invoeging van die woorde „Protestante aksie, verpleegstersbearbeiding, spoorwegbearbeiding” na die woorde „gevangenisbearbeiding”.

Vorgestel: J. M. C. HORN.
Sekondant: J. E. LOMBAARD.

Goedgekeur.

(f) In reël drie voeg in na „gevangenisbearbeiding” „spoorwegbearbeiding en evangelisasie”.

(g) Hierdie kommissie sal waar nodig onderhandel met Kerkrade om die beroeping van evangelisasiepredikante en die aanstelling van evangelisasiewerksters moontlik te maak.

A. A. VAN WYK (Arcadia).
J. E. LOMBAARD (Arcadia).

Goedgekeur.

Die Sinode besluit dat die Spoorwegleraar, ampshalwe op die Sino-dale Evangelisasiekommisie sal dien.

M. J. SMUTS V.D.M.
OUDL. S. W. VAN HEERDEN.

Goedgekeur.

Artikel 77

Sinodale Kommissie vir Spoorwegbearbeiding

Die Sinode besluit dat daar nie vir 'n afsonderlike Sinodale Kommissie vir Spoorwegbearbeiding voorsiening gemaak word nie, en dat artikel 77 verval.

M. J. SMUTS V.D.M.
OUDL. S. W. VAN HEERDEN.

Goedgekeur.

VI. KERKORDE ARTIKEL 53: Bladsy 77:

Hierby word aanvullend bepaal:

DIE SENDINGTAAK VAN DIE KERK

Artikel 78

Sendingbeleid

Verwys na Tydelike Kommissie vir Revisie.

... „en aanvaar” word geskrap by (b) en (c) Goedgekeur.

VERGADERING SATERDAG 20 APRIL 1963

Die Moderator reël dat daar Saterdag geen vergadering sal wees nie maar dat Kommissies saamkom om hulle werk voort te sit.

Die vergadering sluit met die sing van Gesang 180 vers 3 en 'n gebed deur oudl. Rootman van Pretoria.

VIERDE SITTING — MAANDAG 22 APRIL 1963

Biduur:

Ds. J. D. Gertenbach gaan voor. Hy laat sing Gesang 75 vers 1 en lees uit Rigters 6 vers 11 — 16.

Hy spreek 'n paar gedagtes uit oor vers 12: „Die Here is met jou, dapper held”.

Die triomf van Christus is nie afhanglik van die massas nie. Die stroom van die krag van God vloei voortdurend tot beskikking van Sy kinders wat daarvan wil gebruik maak.

Toe Gideon hom tot die Here wend, draai die Here Homself tot Gideon en begenadig hom met groot oorwinnende krag. God verkieks die swakte om die sterke te beskaam.

Gideon word vervul met 'n heilige selfvertroue en hy gaan voort met die taak wat God hom opgelê het.

Na 'n aantal gebede word afgesluit met Gesang 156 vers 5.

Die Moderator bedank ds. Gertenbach vir sy leiding.

Ter vergadering verskyn: Oudl. J. S. Oosthuizen (sec) vir Phalaborwa. Oudl. H. G. Prinsloo vir Pretoria. Oudl. P. Oosthuizen (prim.) vir Springbokvlakte. Oudl. W. H. de Klerk (sec.) vir Witbank-Suid. Oudl. G. J. Badenhorst (sec.) vir Groblersdal. Oudl. (ds.) B. J. G. Viljoen (prim.) vir Kameeldrif. Ds. J. Z. Eloff, predikant van Louis Trichardt.

Artikel 78(e)

Die vergadering aanvaar dit dat voorstelle wat reeds oor Artikel 78 ingekom het vervang word deur die stuk wat hieronder volg.

EERSTE VERSLAG VAN DIE KOMMISSIE VAN REVISIE AAN DIE SINODE VAN NOORD-TRANSVAAL IN SITTING OP 17 APRIL EN VOLGENDE DAE

Weleerwaarde Heer en Broeders,

1. Insake Artikels 78 en 79:

U Kommissie het Artikels 78 en 79 in oënskou geneem en ten einde verslag oor die hele Artikels 78 en 79 te mag uitbring vra ons verlof tot revisie van Artikel 78(b), omdat dit reeds volgens besluit van die vergadering afgehandel is en verder verlof om reeds nou al oor Artikel 79 rapport te doen. Ons is van oordeel dat hierdie artikels saam behandel behoort te word. Goedgekeur.

Indien die Hoogerwaarde vergadering aan die versoek voldoen beveel ons aan:

Aangesien die Kommissie van oordeel is dat Artikels 78 en 79 tot die terrein en werksaamhede van die algemene Sinode behoort en aangesien die finale formulering van 'n Sendingorde, waarin die Sendingbeleid van die Kerk uitdrukking sal kry, tans die aandag van die Sendingkommissie van die Algemene Sinode geniet, besluit die Sinode:

(i) Om Artikels 78 en 79 te skrap en die hele aangeleentheid daarin vervat na die Algemene Sinode te verwys vir uitspraak en leiding. (Kyk Acta 1962, p. 212). Nie aanvaar nie.

(ii) Om intussen, totdat die Algemene Sinode oor 'n Sendingbeleid (Artikel 78) besluit het, die volgende as sy beleidstandpunt te onderskryf:

(a) In gehoorsaamheid aan die Skrif, en in ooreenstemming met die historiese Sendingbeleid van die Ned. Geref. Kerk word die etniese verskeidenheid eerbiedig, en sal op grond daarvan afsonderlike, selfstandige Kerke vir die bekeerlinge uit die verskillende bevolkingsgroepes tot stand gebring word. Goedgekeur.

(b) Die Sinode erken op grond van Gods Woord en Sy belydenis die verskillende Kerke wat deur Sy Sendingaksie tot stand gekom het, as volwaardige, selfstandige Kerk van Jesus Christus, gebonde alleen deur die Woord van God en hulle eie aanvaarde kerklike bepalinge, en bevestig opnuut die gereformeerde kerklike beginsel dat geen kerk oor ander kerke heerskappy mag voer nie. (Dordtse Kerkorde, Art. 74). Goedgekeur.

(c) Die Sinode erken die eenheid wat kragtens die gemeenskaplike geloof in en verbondenheid aan dieselfde Here en Sy Woord kragtens die erkenning van dieselfde gereformeerde belydenis en kerkregering bestaan tussen die Ned. Geref. Kerk en hierdie selfstandige kerke wat uit sy sendingaksie tot stand gekom het en

bepaal dat hierdie eenheid tot uitdrukking kom in 'n nouere ekumeniese verband. Goedgekeur.

Die opskrif van Artikel 78 moet wees **Sendingtaak**. — Goedgekeur.

Artikel 79

(a) Geestelike en stoflike hulp sal aan die dogterkerke sover dit doenlik is, verleen word, maar steeds met die verstandhouding dat die dogterkerke hoe langer hoe meer verantwoordelikheid vir hulle eie werkzaamhede sal aanvaar. Die dogterkerke sal van die besteding van geldelike steun aan die moederkerke verslag doen. Goedgekeur.

(b) Die moederkerk onderneem om geleidelik alle eiendomme in gebruik van die dogterkerke aan hulle oor te dra. Nuwe eiendomme wat aangekoop word, sal waar moontlik en wenslik direk op die naam van die Kerkrade van die dogterkerke geregistreer word. Goedgekeur.

(c) Tot tyd en wyl die dogterkerke volle verantwoordelikheid vir die opleiding van hulle arbeidskragte kan aanvaar, onderneem die moederkerk om daarmee behulpsaam te wees. Goedgekeur.

(d) Die moederkerk sal sendelinge afsonder en uitstuur wat as gesante in oorleg met die verantwoordelike kerkvergaderinge van die betrokke dogterkerke hulpdiens aan die dogterkerke sal verleen vir die uitbreiding van die Kerk van Christus onder die heidene, of in 'n tydelike hoedanigheid pastorale werk sal verrig solank daar nog nie voldoende leraars vir en uit die dogterkerke is nie. Dergelike sendelinge bly die lidmate van die moederkerk en sal geen regeermag uitoefen in die dogterkerke wat van hulle diens gebruik maak nie, behalwe waar dogterkerke anders bepaal. Wat opsig en tug betref, staan hy uitsluitlik onder die moederkerk alhoewel getuenis van die dogterkerk ingewin sal word. Goedgekeur.

(e) Totdat die dogterkerk oor voldoende leraars uit eie kring beskik, stel die moederkerk leraars uit die moederkerk beskikbaar wat as bedienaars van die Woord in die dogterkerke beroep en bevestig kan word. Hy sal kragtens sy amptelike posisie vir alle praktiese doeleinades as lidmaat van daardie gemeente behandel word, hoewel hy as geleende van die moederkerk aan die dogterkerk sy band met die moederkerk behou en in laaste instansie lidmaat van die moederkerk bly, en regeermagte uitoefen in Kerkraad, Ring en Sinode van die dogterkerk. Wat opsig en tug betref, staan hy uiteindelik onder die betrokke vergadering van die moederkerk maar die voorlopige ondersoek sal deur die betrokke vergadering van die dogterkerk behartig word. Goedgekeur.

(iv) Om hierdie besluit deur te stuur vir oorweging aan die Kommissie vir **Sending** van die Algemene Sinode. Goedgekeur.

Die H.E. Sinode versoek die dogterkerke om aan leraars van die moederkerk wat hulpdiens in die dogterkerke verrig, status as konsultente te verleen ten einde regeermagte binne die dogterkerk uit te oefen.

I. H. EYBERS.
W. F. LOUW.

Goedgekeur.

Naam van die N.G. Sendingkerke:

Die Sinode oordeel dat die tyd aangebreek het dat die name van die afsonderlike selfstandige kerke uit die verskillende bevolkingsgroepes hersien en suiwerder vasgestel moet word.

Die aangeleentheid word na die Sendingkommissie van die Algemene Sinode verwys.

R. J. RAATH.
D. A. LOUW.

Goedgekeur.

„Die Sinode versoek die Algemene Sinode om aangesien die begrippe „Moeder- en Dogterkerke” verwarrend en kerkgretelik onjuis is, duidelike leiding in hierdie verband te gee in die beoogde Sendingorde.”

W. F. LOUW.
D. W. DE VILLIERS.

Goedgekeur.

Artikel 80

Sendingaksie van Plaaslike Gemeente(s)

(a) tot (d) Goedgekeur.

Artikel 81

Die Ring en die Sending

(a) Goedgekeur.

(b) Goedgekeur. Na „Ring” word „of Ringe” ingevoeg.

Artikel 82

Die Sinode en die Sending

(a) en (b) Goedgekeur.

(c) Goedgekeur met toevoeging van: „... en waar nodig ander kerklike liggame versoek om in ooreenstemming met Art. 8(c) arbeiders vir die werk uit te stuur.”

W. F. LOUW.
C. J. JACKSON.

Goedgekeur.

VII. KERKORDE ARTIKEL 54: Bladsy 80:

Hierby word aanvullend bepaal:

DIE DIENS VAN BARMHARTIGHEID

Artikel 83

Kommisries en Sekretaris vir die Diens van Barmhartigheid

(a) en (b) Goedgekeur.

(c) Goedgekeur met die volgende wysiging: Die sin: „Hy sal aandag gee aan ... tot dranksugtiges” word vervang met: Hy sal aandag gee aan die nodige barmhartigheidsdienste deur middel van gesin-, kinder-, en inrigtingsorg aan sorgbehoewende bejaardes, volwassenes, jeugdiges en kinders, asook aan bepaalde sorgbehoewendes soos alkoholiste, gevange-nes, ens. in oorleg met ander betrokke kommissies indien nodig.

H. J. PIEK.
P. M. JORDAAN.

Goedgekeur.

By Art. 83(c) aan end:

Hierdie kommissie mag self hoogstens vier persone koöpteer wat uit die aard van hul werk, amp of bevoegdheid 'n besondere aanwins sal wees.

(d) Goedgekeur.

VIII. KERKORDE ARTIKEL 55: Bladsy 81:

Hierby word aanvullend bepaal:

DIE BEHEER VAN STOFLIKE AANGELEENTHEDE

Artikel 84

Gemeentelike Fondse en Eiendomme

- (a) — (c) Goedgekeur.

Artikel 84(d) word soos volg gewysig: „Die Kerkraad is moreel verplig om sy verantwoordelikheid in verband met Sinodale werkzaamhede na te kom.”

J. A. C. WEIDEMANN.
J. D. VENTER.

Goedgekeur.

Artikel 85

Rings- en ander Fondse

- (a) en (b) Goedgekeur.

Artikel 86

Sinodale Fondse

- (a) en (b) Goedgekeur.

(c) Goedgekeur met wysiging na „besluit” in vyfde reël: „onderhewig aan die goedgekeurde begroting” en skrap laaste sin.
(d) Goedgekeur.

Artikel 87

Die Kerkkantoorkommissie

- (a) — (c) (iv) Goedgekeur.

Artikel 88

Die Saakgelastigde

- (a) — (e) Goedgekeur.

Artikel 89

Argief

Besluit:

Dat by Artikel 89(a) ná „Midde-Afrika” in die derde reël ingevoeg word „wat nie noodwendig lede van die Sinodale vergadering is nie”.

Verder, voeg (c) by nl.: Indien die Argivaris 'n bedienaar van die Woord is, sal Artikel 8(d) en Artikel 14 (Aanvullende Bepalings) van toepassing wees.”

H. D. A. DU TOIT.
A. B. DU PREEZ.

Goedgekeur.

KERKORDE HOOFSTUK VYF — Bladsy 89

DIE KERKLIKE OPSIG EN TUG

(Kerkorde Artikels 56 tot 64)

I. KERKORDE ARTIKEL 58: Bladsy 89:

Hierby word aanvullend bepaal:

DIE ONDERSOEK VAN 'N KLAG EN DIE GELEENTHEID TOT VERDEDIGING DAAROP

A. BEPALINGE VIR DIE KERKRAAD

Artikel 90

Klagte en wat as Sodanig Geld

(a) — (b) Goedgekeur.

Artikel 91

Samestelling en Kworum van die Kerkraad

(a) — (b) Goedgekeur.

Artikel 92

Die Ondersoek van 'n Klag of Gerug

(a) — (h) Goedgekeur.

Artikel 93

Uitspraak en Kennisgewing Daaromtrent

(a) Goedgekeur.

(b) Goedgekeur met die volgende wysiging: Artikel 93(b) skrap: „sal daarvan kennis gegee word aan alle erkende Kerke plaaslik” en die artikel word in ooreenstemming met Artikel 41(a) gewysig om te lui: „sal sy naam by die erediens bekend gemaak word . . .”

Artikel 94

Appèl teen die Uitspraak — Goedgekeur.

B. BEPALINGE VIR DIE RING

Artikel 95

Sake wat voor die Ring Dien

(a) tot (d) Goedgekeur.

Artikel 96

Optrede van die Ringskommissie by Tugsake

(a) — (f) Goedgekeur.

Artikel 97

Die Prosedure voor die Ring

(a) „van” in reël twee word geskrap. Goedgekeur.

Artikel 98

Kennisgewing van Tugmaatreëls — Goedgekeur.

Artikel 99

Koste Verbonde aan Tugsake — Goedgekeur.

Artikel 100

Appèl teen Beslissing van die Ring — Goedgekeur.

C. BEPALINGE VIR DIE SINODE

Artikel 101

Sake voor die Sinode — Goedgekeur.

BYLAES

(Agenda, bladsy 100)

BYLAE I: REGLEMENT VIR DIE BEHEER VAN KERKLIKE GOEDERE EN FONDSE — Word ongewysig herdruk.

BYLAE II: REGLEMENT VIR DIE SINODALE PENSIOEN- EN WEDUWEEFONDS — Word ongewysig herdruk soos die Sinode van 1961 dit vasgestel het.

Die Reglement vir die beheer van kerklike goedere en fondse word goedgekeur en verwys na die Kerkkantoor-kommissie om dit in oorleg met regadviseurs in alle opsigte in ooreenstemming te bring met die regsposisie wat ontstaan het as gevolg van die vereniging in kerkverband.

BYLAE III: VOORGESKREWE VORMS.

VORM 1 — Goedgekeur.

VORM 2

ATTESTAAT

Goedgekeur met die volgende wysiging: Voeg in „of Scriba” na „predikant”.

VORM 4

VERKLARING INSAKE LIDMAATSKAP — Goedgekeur.

VORM 5

AKTE VAN DEMISSIE — Goedgekeur.

Formulering verwys na Tydelike Kommissie vir Revisie vir formulering in ooreenstemming met vroeëre besluit.

VORM 6

AKTE VAN DEMISSIE BY EMERITAAT

Goedgekeur. Na „Die Ring” in eerste reël word ingevoeg „of Rings-kommissie”.

VORM 7

ONDERTEKENINGSFORMULIER VIR PREDIKANTE EN PROPONENTE — Goedgekeur.

VORM 8

AKTE VAN TOELATING TOT DIE DIENS VAN DIE WOORD — Goedgekeur.

VORM 9 EN VORM 10 — Goedgekeur.

VORM 11

BEROEPSBRIEF VIR 'N LERAAR MET SENDING-OPDRAG — Goedgekeur.

VORM 12

BEROEPSBRIEF VIR 'N LERAAR IN DIENS VAN DIE KERK IN WYER VERBAND — Goedgekeur.

VORM 13

GELOOFSBRIEF — Goedgekeur.

VORM 14
AFSTIGTINGSVORM — Goedgekeur.

VORM 15

AANSOEKVORM VIR KOSTE VAN KERKLIKE VERGADERINGE

Die vorm sal gewysig word soos dit later voorgelê sal word.

VORM 16 — Goedgekeur.

STAAT A: Goedgekeur.

STAAT B: Goedgekeur.

STAAT C: Goedgekeur.

STAAT C (1) en (2) Goedgekeur.

STAAT D: Goedgekeur.

Insake Vorm 16:

Die Hoogeerwaarde Sinode besluit:

(1) Dat in Staat B Uitgawes Item A na punt 14: Onderhoud van Armes, ingevoeg sal word: „Rings-Diens van Barmhartigheid”.

(2) Dat Item C, Spesiale Bydraes Inkomste en Uitgawes so opgestel sal word dat Spesiale bydraes vir Barmhartigheidsdienste en Sending maklik bymekaar gegroepeer kan word.

(3) Dat Staat B, Uitgawes Item D(1), Plaaslike Sending, so opgestel sal word dat lewensoronderhoud en gebruiklike toelaes aan blanke sendinge gespesifiseer word.

J. D. CILLIERS.

Goedgekeur.

Insake Staat B:

Ter vervanging van die woord kollekte sal: 1a, 1, 2, 3 soos volg lui:

1. Maandelikse Offers.
2. Jaarlikse Offers.
3. Offers by Eredienste.

2. En „Sinodale Kollektes” vervang met: „Sinodale Inkomste”.

D. W. DE VILLIERS.
D. OOSTHUIZEN (Sek.)

Goedgekeur.

MOSIES VIR HERSIENING VAN BESLUITE

1. Hersiening is toegestaan insake Art. 40:

Aan die einde van die artikel word in hakies bygevoeg (vgl. Artikel 78). Goedgekeur.

2. Kleredrag:

Hersiening toegestaan. Die saak word verwys na die Algemene Sinode. Die Sinode van Noord-Transvaal versoek die Algemene Sinode om ter wille van uniformiteit hom uit te spreek oor die kleredrag by kerklike vergaderinge.

N. J. VELTMAN.
J. W. DEDNAM.

Goedgekeur.

3. Gekombineerde Kerkraadsvergadering vir Kiesing van Kerkraadslede (Art. 30):

Revisie word nie toegestaan nie.

4. Art. 60(c) Tyd van Oproeping van Sinode:

Revisie word toegestaan.

Die kennisgewing moet geskied 3 maande voor die vergadering. Art. 65(a) word soos volg gewysig: Rapporte, beskrywingspunte, ens. mag nie later as 2 maande voor die sitting ingestuur word nie. Die Tydelike Kommissie vir Revisie sal die herformulering behartig.

5. Artikel 74 en 75:

Revisie word nie toegestaan nie.

Die Kommissie vir Revisie kry opdrag om die artikels reg te formuleer.

Met groot waardering word melding gemaak van die groot werk wat die Kommissie van Revisie van die Transvaalse Sinode verrig het om al die voormalde aanvullinge gereed te maak.

Verlof word aanbeveel vir die volgende persone:

1. Aan die volgende ouderlinge wat onderwysers is:
 - (a) I. J. Boshoff — Tuinrand.
 - (b) J. S. M. Joubert — Amsterdam.
 - (c) W. A. Gräbe — Groblersdal.
 - (d) D. A. Krüger — Rietfontein-Noord.
2. Aan ds. F. G. M. du Toit, ouderling Bronberg, vanaf 27 deser vir besoek aan die M.A.S. as Argivaris.
3. Aan ds. E. Gaum, Valhalla, vir 'n begrafnisafspraak in die namiddag.
4. Aan ds. J. M. Benadé van Rustenburg vir Dinsdag en Woensdag as gevolg van 'n ernstige operasie van sy vrou Dinsdag.
5. Aan oudl. D. A. Barnard vir die aandsittings.
6. Aan ouderling van Nietverdiend vir duur van die week. Ernstige probleme op die plaas het ontstaan.
7. Aan oudl. Z. de Beer vir die namiddagsitting om sy dogter na die skoolkoshuis weg te bring.
8. Aan ds. J. Grobler van Petronella vir begrafnisse vanmiddag en mōre-oggend.
9. Aan die predikant van Albertyn, ds. Viviers, wat gedurende die naweek moes vertrek as gevolg van sy vrou se siekte.
10. Ds. A. König moes van/ ggend 'n afspraak met sy dokter nakom.
11. Aan ds. H. S. Theron, van Premiermyn vir die namiddag vir 'n begrafnis.
12. Aan oudl. J. Small van Harmonie. Hy moet mōre teenwoordig wees by die opening van die Onderwyskollege.
13. Aan oudl. Raats van Universiteitsoord vir Dinsdagmiddag vir 'n begrafnis.

Almal goedgekeur.

MIDDAGSITTING — MAANDAG 2.30 NM.

Notule:

Na 'n aantal regstellings word die Notule goedgekeur en geteken.

Mosies:

VERDELING VAN DIE RING VAN MIDDELBURG, TVL.

Weens uiteenlopende plaaslike omstandighede kan die Ring nie nou verdeel nie, maar waar binnekort afstigteks kom, versoek die W.E. Ring

die H.E. Sinode om mag te verleen aan sy Sinodale Kommissie om indien deur die Ring versoek, oor te gaan tot verdeling.

M. C. K. LOOTS (Voorst.),
(Ringskriba).

Verwys na die Tydelike Kommissie vir Herindeling van Ringe.

***N VERKLARING DEUR DS. A. M. MEIRING INSAKE 'N PERSBERIG
IN 'N JOHANNESBURGSE SONDAGKOERANT**

Dit is onder my aandag gebring dat in 'n Johannesburgse Sondagblad gister 'n soveelste poging aangewend is om verdeeldheid binne die Ned. Geref. Kerk te saai deur verdenking te werp op onderlinge verhoudings tussen voorgangers, die voortwoekerig van pressiegroepe om leiers uit te stem, en so meer. Waar my naam in die jongste poging onbenydenswaardige prominensie geniet, wil ek die geleenthed gebruik om die insinuasies te verwerp met die veragting wat dit verdien. In ons eenheid as Kerk en in ons onderlinge lojaliteit het ons 'n kosbare besitting wat ons nie so maklik van ons sal laat roof nie.

A. M. MEIRING.

16. AFDELING X: EKUMENIESE SAKE

(a) VERSLAG VAN DIE KOMMISSIE VIR EKUMENIESE SAKE

(Agenda, bladsy 395)

A. VIR KENISGEWING

1. Vergaderings: Kennis geneem.
2. Besluit Algemene Sinode insake Lidmaatskap Presbiteriaanse Wêreldalliansie: Kennis geneem.
3. Ekumeniese Vergaderings: Kennis geneem.

B. AANBEVELINGS

A. PRESBITERIAANSE WERELDALLIANSIE:

- (i) Goedgekeur.
- (ii) Goedgekeur.
- (iii) Goedgekeur.
- (iv) Goedgekeur.

B. RAAD VAN S.A. KERKE MET GEREFORMEERDE BELYDENIS: Goedgekeur.

(b) VERSLAG VAN DIE RAAD VAN KERKE VAN GEREFORMEERDE BELYDENIS

(Agenda, bladsy 396)

A. VIR KENNISNAME

1. Stigting van die Raad: Kennis geneem.
2. Voortgang van die Raad: Kennis geneem.
3. Huidige Personeel: Die spelling van die naam Xaluva word reggestel.
4. Toekoms van die Raad: Goedgekeur.

B. VIR GOEDKEURING — Niks.

C. VIR AANBEVELING — Goedgekeur.

17. AFDELING XI: EVANGELIEBEDIENING

(Agenda, bladsy 398)

(a) VERSLAG VAN DIE VERTEENWOORDIGER OP DIE PROPONENTSEKSAMENKOMMISSIE VAN DIE N.G. KERK IN S.A.

(Agenda, bladsy 398)

A VIR KENNISGEWING

- I. Vergaderings: Kennis geneem.
- II. Statistiek: Kennis geneem.
- III. Bevinding: Kennis geneem.

(b) VERSLAG VAN DIE THEOLOGIESE FAKULTEITS- KOMMISSIE AAN DIE SINODES VAN NOORD- TRANSVAAL, SUID-TRANSVAL EN MIDDE-AFRIKA

(Agenda, bladsy 398)

A. VIR KENNISGEWING

1. Vergaderings: Kennis geneem.
2. Verslae Ontvang: Kennis geneem.
3. Afsterwe, Prof. D. J. Keet: Kennis geneem.
4. Sesde Leerstoel: Kennis geneem.
5. Teologiese Opleiding aan die Universiteit van Suid-Afrika: Kennis geneem.

Die Sinode word hierinner aan die besluit wat in hierdie verband geneem is deur die Algemene Sinode in 1962.

Die Sinode neem met blydskap en waardering kennis van die feit dat die bestaande poste aan die Teologiese Fakulteit van die Universiteit van Suid-Afrika gevul word deur predikante van die Ned. Geref. Kerk. Bewus van die besondere posisie wat hulle beklee bid ons hulle die seën van die Here toe.

J. E. LOMBAARD.
W. P. F. LAWRENZ.

Goedgekeur.

6. Vyf-en-twintigjarige Bestaan van die Fakulteit:

Onbestrede Mosie:

Die H.E. Sinode het met dank teenoor die Allerhoogste kennis geneem van die 25-jarige bestaan van die Teologiese Fakulteit en wil sy dank oordra aan die professore vir hul onbaatsugtige diens aan die Kerk.

Die Sinode bid huile sowel as die studente toe Gods rykste seën op hulle verantwoordelike werk.

A. A. VAN WYK (Arcadia).
J. S. VAN DER WESTHUIZEN (Pretoria-Tuine).

B. VIR AANBEVELING

1 en 2. Goedgekeur.

Die H.E. Sinode versoek leraars om die groot tekort aan evangelie-dienaars van tyd tot tyd onder die aandag van gemeentes te bring en 'n beroep te doen op gelowiges om die Here van die oes te bid om arbeiders uit te stuur in die oes, veral tydens die eerskomende Pinksteryd.

A. A. VAN WYK (Arcadia).
J. A. MALHERBE.

Goedgekeur.

Oproep om Fondse vir Opleiding van Predikante:

Die Sinode besluit om 'n beroep te doen op:

(1) Kerkrade om deur middel van lenings en beurse verdienstelike jongmanne te help om hulle te bekwaam vir die evangeliebediening.

(2) Openbare finansiële instellings om verdienstelike jongmanne deur beurse en lenings te help om hulle te bekwaam in die teologie, net soos hulle ondersteuning gee aan ander studierigtings.

D. W. DE VILLIERS.
H. A. LOMBARD.

Goedgekeur.

Insake Beginnerskursus in Grieks aan U.P.:

Die Sinode dra dit aan die Teologiese Fakulteitskommissie op om die wenslikheid te ondersoek om vir admissiestudente wie nie Latyn as matriekvak afgelê het nie, 'n beginnerskursus in Grieks te laat instel.

M. J. SMUTS.
OUDL. S. W. VAN HEERDEN.

Goedgekeur.

C. VIR GOEDKEURING

1. **Koste verbonde aan Sesde Leerstoel:** Die saak staan oor tot by verslag van Begrotingskommissie.

2. **Pensioen aan Professore:** Goedgekeur.

Besoek van prof. Marais aan Nieu-Delhi:

Na 'n vraag van ds. A. P. Potgieter (Capitalpark) i.v.m. die besoek van prof. Marais aan Nieu-Delhi, bied die Sinode 'n geleentheid aan prof. Marais om te verduidelik. Hy verduidelik dat hy die Internasionale Sendingraadsvergadering moes bywoon en toe die geleentheid hom voordein, het hy die vergadering van die Wêreldraad van Kerke bygewoon as vakman en nie as verteenwoordiger van sy Kerk nie. Hy deel ook mee dat hy die aanbod geweier het om te dien op verskillende komitees van die Wêreldraad van Kerke.

'n Mosie van Orde — ds. P. de Wet:

Stel voor dat die vergadering van die saak afstap. Goedgekeur.

Mosie insake Bywoning van Wêreldraad van Kerke en ander Ekumeniese Bewegings deur die Professor in Ekumeniese Vakte:

Die Sinode dra dit op aan die Teologiese Fakulteitskommissie om hierop in te gaan met die oog op leiding aan die Fakulteit en aan die Kerk met die oog op die toekoms.

Goedgekeur.

R. J. RAATH.

Insake mev. (wyle prof.) Pellissier:

Die Sinode besluit om:

- (1) Mev. Pellissier vanweë haar lang siekbed en minder gunstige omstandighede finansieel te help;
- (2) hierdie aangeleentheid na die Tydelike Kommissie vir Begroting en Fondse vir rapport te verwys.

Goedgekeur.

**(c) VERSLAG VAN DIE VERTEENWOORDIGER OP
DIE KURATORIUM VAN DIE THEOLOGIESE
SEMINARIE, STELLENBOSCH**

(Agenda, bladsy 400)

1. **Vergaderings:** Kennis geneem.
2. **Professore:** Kennis geneem.
3. **Studente:** Kennis geneem.
4. **Geestelike Lewe en Prestasies van Studente:** Kennis geneem.
5. **Kweekskool en Universiteit:**
(a) tot (f) Kennis geneem.
6. **Nuwe Saal en Bygeboue:** Kennis geneem.
7. **Theologiese Dag:** Kennis geneem.
8. **Theologiese Opleiding Universiteit van Suid-Afrika:** Kennis geneem.
„Dogterkerke” in plaas van „dogterboeke”.

**(d) VERSLAG VAN DIE KOMMISSIE VAN
EKSAMINATORE**

(Agenda, bladsy 402)

A. VIR KENNISNAME

1. **Personeel:** Kennis geneem.
2. **Admissie-eksamen:** Kennis geneem.
3. **Proponenteksamen:** Kennis geneem.
4. **Colloquium Doctum:** Kennis geneem.

B. VIR GOEDKEURING

- (i) en (ii) Goedgekeur.
- (iii) **Die Akte van Legitimasię:** Goedgekeur.
- (iv) **Die Vak Ekumeniese Studies:**
(a) tot (b) Goedgekeur.

**ADDENDUMVERSLAG VAN DIE KOMMISSIE VAN
EKSAMINATORE**

1. Toelating tot die Teologiese Fakulteit:

- (a) Sedert die verslag van die Kommissie van Eksaminatore opgestel is, is die volgende persone toegelaat tot die theologiese opleiding aan die Universiteit van Pretoria:

N. C. Ackerman, M. C. Adendorff, H. O. Bekker, S. P. Botha, J. G. de Kock, H. J. Dreyer, M. M. du Toit, A. H. Erasmus, S. van S. B. Human, J. Lemmer, L. du P. Mostert, J. A. Naudé, G. J. Snyman, A. M. van Wyk en W. S. Vorster.

Een student, mnr. M. F. M. Pretorius, het vanweë bepaalde omstandighede nie voor die Kommissie verskyn nie. Hy is egter voorlopig deur die dekaan van die Fakulteit toegelaat om die lesings by te woon en sal by die eerste vergadering van die Kommissie voor die Kommissie moet verskyn.

(b) Mnr. A. T. Kemp wat vanaf die Hervormde Kerk oorgekom het na die Ned. Geref. Kerk, is tot die teologiese opleiding van die Ned. Geref. Kerk toegelaat met volledige erkenning van sy studie in Afdeling A van die Teologiese Fakulteit.

(c) Drie studente wat hulle kandidaatseksamen in Stellenbosch afgelê het, is ook vanjaar toegelaat om hulle finale jaar aan die Universiteit van Pretoria te voltooi.

2. Legitimasié, Prop. D. Crafford:

Prop. D. Crafford wat uit die buiteland teruggekeer het na 'n tyd van verdere studie, is op 13 Februarie 1963 tot die bediening van die Woord toegelaat.

3. Status-aangeleenthede:

(i) Aan ds. M. H. van der Colff is toestemming verleen om sy emeritaat met behoud van status te aanvaar met die oog op die bediening as hospitaalbearbeider.

(ii) Aan eerw. D. J. Senekal is kennis gegee dat die Kommissie dit beskou dat hy sy status as evangeliedienaar verloor het toe hy uit die diens van die Christelike Lektuurfonds getree het en 'n werk by SANTA aanvaar het. Die Kommissie het hom aangeraai om by die Sinode van Noord-Transvaal aansoek te doen vir herstel van status.

Goedgekeur.

18. AFDELING XII: PUBLISITEIT

(a) VERSLAG VAN DIE HISTORIESE KOMMISSIE

(Agenda, bladsy 404)

Kennis geneem.

(b) VERSLAG VAN DIE KOMMISSIE VIR KERKBOU

AAN DIE NOORDSTREEK-SINODE, IN SITTING TE PRETORIA
OP 17 APRIL 1963 EN VOLGENDE DAE

(Agenda, bladsy 405)

A. VIR KENNISGEWING

1. Personeel: Kennis geneem.
2. Vergaderings: Kennis geneem.
3. Stand van Sake: Kennis geneem.

B. VIR GOEDKEURING

1. en 2. Goedgekeur.

Oudste Kerkgebou in Transvaal:

Die Hoogeerwaarde Sinode dra dit aan die Kommissie vir Kerkbou op om die Kerkraad van Lydenburg te adviseer en te help om weë en

middele te vind om die oudste nog staande N.G. Kerkgebou in die Noorde wat in 1852 ingewy was en tans nog in besit is van ondergenoemde Kerkraad, te restoureer en sorg te dra dat dit bewaar bly vir die nageslag.

Predikante van Lydenburg:
J. D. CILLIERS.
J. I. DE WET.

Goedgekeur.

(c) VERSLAG VAN DIE BESTUUR VAN DIE N.G. KERK-BOEKHANDEL

VIR TWEE JAAR, GEEINDIG 31 MAART 1962

(Agenda, bladsy 406)

A. VIR KENNISGEWING

1. Personeel: Kennis geneem.
2. Vergaderings: Kennis geneem.
3. Verteenwoordigers op N.G. Kerk-Uitgewersbestuur: Kennis geneem.
4. Publikasies van N.G. Kerk-Uitgewers: Kennis geneem.
(b) Herdruk: Kennis geneem.
5. Die Interkerklike Uitgwerstrukstuur: Kennis geneem.
6. Publikasiewerksaamhede van N.G. Kerk-Boekhandel, Pretoria:
(a) Lux Verbi-reeks: Kennis geneem.
(b) Gratis Lektuurfonds: Kennis geneem.
7. Kolportasie: Kennis geneem.
Mnr. Kasselman deel mee dat onder leiding van ds. A. J. V. Burger 'n aanvang gemaak is met die verkryging van 'n Kolportasiewa.
8. Handelsbedrywigheide:
(a) Winkel en Hoofkantoor in Pretoria: Kennis geneem.
(b) Belangrike Verwikkellings: Kennis geneem.
9. Bedryfsresultate:
(a) Finansiële state: Kennis geneem.
(b) Verkope: Kennis geneem.
(c) Finansiële posisie en bedryfskapitaal: Kennis geneem.

LENING AS BEDRYFSKAPITAAL BENODIG: Kennis geneem.

B. VIR GOEDKEURING

Die Reglement van die N.G. Kerk-Boekhandel: Sal later voor die vergadering dien.

Kolportasiewerk:

Mnr. Kasselman wys op die belangrike werk wat die Boekhandel doen as arm van die Kerk deur die verspreiding van die geskrewe woord. Hy vra die belangstelling en voorbidding van die Kerk.

Die Sinode spreek sy dank uit teenoor die personeel van die N.G. Kerk-Boekhandel vir sy vriendelike en onbaatsugtige dienste en bid hulle die seën van die Here toe.

D. W. DE VILLIERS.
H. A. LOMBAARD.

Goedgekeur.

C. AANBEVELINGS

1. Nie goedgekeur nie.

Die Sinode besluit:

Die hele aangeleentheid word na die Boekhandel terugverwys om weë en middele te beraam om langs ander weë as kollekties hul fondse te versterk.

Goedgekeur.

R. B. MURRAY.

Sekondant: J. A. VISAGIE.

Insake agterstallige rekenings van Kerkrade en Predikante:

Die Sinode besluit dat dit vir Kerkrade en leraars 'n saak van eer sal wees om onmiddellik ná afloop van hierdie Sinode en in die toekoms binne dertig dae ná ontvangs van boeke, die betrokke rekening(s) te vereffen.

Goedgekeur.

G. J. DAVIDTSZ.

2. Nie aanvaar nie.

Die Sinode versoek Kerkrade om 'n gemeentelike boekery op te bou en beveel aan dat minstens R50 per jaar vir hierdie doel bestee sal word.

L. J. HEYNS.

H. L. BEKKER.

Goedgekeur.

3. Goedgekeur en gaan na Tydelike Kommissie vir Begroting en Fondse.

4. Rente op agterstallige rekenings: Goedgekeur.

5. Betaling van rekenings: Goedgekeur.

6. Studielenings aan studente: Kennis geneem.

7. Goedgekeur.

Die Hoogeerwaarde Sinode dring by Kerkrade daarop aan dat hulle hul boeke sowel as Sondagskoolbenodigdhede by die N.G. Kerk-Boekhandel van die Noorde moet aankoop.

D. A. KRÜGER.

C. J. JACKSON.

Algemene Mosie:

Die Hoogeerwaarde Vergadering neem kennis van die feit dat die Heidelbergse Kategismus as leer- en troosboek reeds 400 jaar oud is, en dank die Here vir die geseënde invloed wat van daaruit reeds tot ons Kerk en volk uitgegaan het.

Voorts versoek die Hoogeerwaarde Sinode elke ampsdraer en lidmaat om in die toekoms getrouer as ooit tevore gebruik te maak van die Kategismus om die gelowiges op te bou in die allerheiligste geloof.

Goedgekeur.

H. D. A. DU TOIT.

A. B. DU PREEZ.

Mosie van Dank:

Die Hoogeerwaarde Sinode spreek sy opregte dank uit teenoor almal, en veral diegene uit die sakewêreld, wat meegehelp het om so 'n gewaardeerde diens te lewer in belang van die Koninkryk van die Here deur middel van die N.G. Kerk-Boekhandel.

Voorgestel: J. S. VAN DER WESTHUIZEN (Pretoria-Tuine).

Sekondant: P. J. H. STEYN (Ouderling, Pretoria-Tuine).

Goedgekeur.

BYLAE A:

REGLEMENT VAN DIE N.G. KERK-BOEKHANDEL

(Agenda, bladsy 410)

Staan oor tot behandeling van die verslag van die Tydelike Regs-kommissie.

(d) VERSLAG VAN DIE KOMMISSIE VIR DIE INLIG-TINGSBURO VAN DIE SINODE VAN NOORD-TRANSVAAL, SUID-TRANSVAAL EN MIDDE-AFRIKA, 1963

(Agenda, bladsy 413)

A. VIR KENNISNAME

1. Kommissie: Kennis geneem.
2. Kantoor: Kennis geneem.
3. Binnelandse Nuusverskaffing: Kennis geneem.
4. Buitelandse Nuusverspreiding: Kennis geneem.
5. Spesiale Publikasies: Kennis geneem met dank.
6. Ander Werksaamhede: Kennis geneem.
7. Toekoms: Kennis geneem.

B. VIR GOEDKEURING

1. Publikasie van „Inter Nos”: Goedgekeur.

‘n Uitnodiging van die Nasionale Bouvereniging insake verversings op hulle rekening op Dinsdag 30 April word met dank aanvaar.

Verlof word toegestaan aan:

Oudl. J. C. E. Fölscher van Nelspruit, vir die res van die sitting.

Oudl. P. P. Swanepoel van Dullstroom vir oggendsitting 23 April om 'n spesialiteit te raadpleeg.

Ds. J. H. Louw van Pretoria-Oos vir 'n begrafnis Woensdagmiddag 24 April.

Sluiting:

Die ouderling van Lydenburg sluit met gebed.

VYFDE SITTING — DINSDAG 23 APRIL 1963

Biduur:

Ds. D. J. J. Oosthuizen van Burgerspark lei die biduur, laat sing Ps. 89 vers 1 en lees Luk. 22 vers 54 — 62.

Hy spreek oor vers 61: „En die Here het Hom omgedraai en Petrus aangekyk.”

‘n Blik kan vernietigend wees, maar dit kan ook genesend wees. Petrus wat Hom verloën, was die mondstuk van die dissipels wat bely het „U is die Christus, die Seun van die lewende God.” Nou sê hy „Ek ken Hom nie.”

Die eerste belyer in die Kerk van Christus het die eerste vervloeker geword.

Dit is vir ons opgeteken om ons daaraan te herinner dat die verloëning van Petrus maar daagliks herhaal word.

Die vraag word vir ons dringend: „wat sal my gemeente sê oor hoe ek help besluite neem in die Sinode?” Die vraag is nie „wat sal die gemeente sê nie?” maar wel „wat sê die Woord van God?”

Die Meester kon vir Petrus aangekyk het en vir hom laat verstaan het: „Petrus nou ken Ek jou ook nie meer nie, tot in ewigheid nie meer nie.” Nee, Christus het in die siel van Petrus ingedring. Dit was 'n reddende blik: „Petrus, Ek het vir jou lief; Ek ly ter wille van jou.”

Is ons vol van die Heilige Gees, en hoe kyk ons na mense en hier in die vergadering na mekaar?

Na enige gebede loop die biduur ten einde.

Die H.E. Moderator spreek sy dank uit teenoor ds. Oosthuizen vir sy leiding van die biduur.

Ter vergadering verskyn:

Oudl. A. J. S. van Vuuren (sec.) vir Premiermyn. Oudl. A. Joubert (prim.) vir Kampersrus. Oudl. G. R. Toerien (sec.) vir Villieria.

Versoek M.A.S. om Ondersteuning:

Hierdie versoek word verwys na die Tydelike Kommissie vir Begroting en Fondse.

Mnr. Martin verjaar vandag (84):

'n Telegram sal aan hom gestuur word.

Evangelisasie word nou aan die orde gestel. Ds. R. J. N. van Tonder word in die besonder verwelkom. Ons wag op sy antwoord in verband met die keuse waar hy in die vervolg sy kragte sal inwerp.

So word ook al die lede van die Evangelisasie-arbeid verwelkom.

NAAMLYS VAN ARBEIDERS ONDER AFDELING EVANGELISASIE

Evangelisasie:

1. Sekretaris vir Evangelisasie: Ds. R. J. N. van Tonder.
2. Ds. A. A. van Wyk (lid van Sinode).
3. Dr. D. W. de Villiers (lid van Sinode).

Spoorwegbearbeiding:

4. Ds. J. A. du Rand (lid van Sinode).
5. Oudl. D. P. Taljaard — geestelike arbeider.

Hospitaalbearbeiding:

6. Ds. I. D. Murray.
7. Oef. J. L. Grobbelaar.
8. Mev. (ds.) Liebenberg.

Verpleegstersbearbeiding:

9. Mej. R. Hambrick.

Gevangenisbearbeiding:

10. Ds. J. R. Lückhoff.
11. Ds. J. de Jager.

Polisiebearbeiding:

12. Ds. M. D. V. Cloete.
13. Ds. A. J. N. van Heerden (lid van Sinode).
14. Ds. F. G. M. du Toit (deeltyds) (lid van Sinode).

Bybelverspreiding:

15. Ds. J. F. Naudé.

Kolportasie:

16. Oudl. I. B. Kasselman (lid van Sinode).

Evangelisasiewerkster:

17. Mej. M. Theron (Arcadia).

9. AFDELING III: EVANGELISASIE

VERSLAG VAN DIE SINODALE EVANGELISASIE-KOMMISSIE

(Agenda, bladsy 172)

Kennis geneem.

I. EVANGELISASIE

A. VIR KENNISNAME

1. **Administratief:** In reël twee „sugkommissies” word „subkommissies”.
Kennis geneem.
2. **Evangelisasiekongres:** Kennis geneem.
3. **Studiekursus Evangeliedienare:** Kennis geneem.
4. **Pinksterbiduur-euefees:** Kennis geneem.
5. **Ouderlingekonferensie:** Kennis geneem. Oudl. Kasselman se voorletters is I. B.
Ds. Van Tonder gee kennis dat 'n voortsettingskonferensie sal gehou word op 18 Mei 1963. Hy vra dringend vir belangstelling.
6. **Stadskerkkonferensie:** Kennis geneem met dank aan organiseerders.
7. **Taakomskrywing:** Kennis geneem.
8. **Die Objek van Evangelisasie:** Kennis geneem.

Die Sinode besef dat vir die behoud van ons Kerk se skriftuurlike en gereformeerde karakter, die vraag wie objek van evangelisasie is, van kernbelang is.

Ons wil die Kommissie van die Algemene Sinode wat tans hierdie saak bestudeer, dra deur ons voorbidding.

Ons wil hierdie Kommissie versoek om weer eens ernstige aandag te gee aan die benaming „Aampsbediening en Evangelisasie.”

H. W. DE JAGER.

A. B. DU PREEZ.

Goedgekeur.

9. **Die Praktyk in die Kerk:** Kennis geneem.
10. **Algemene Inligting:** Kennis geneem.

KWYNENDE WERFKRAG — Kennis geneem.

Die Sinode neem met kommer kennis van die feit dat die getalle-aanwas van die Ned. Geref. Kerk vergelykenderwys 'n daling toon. Met die oog daarop beklemtoon die Sinode weer eens dat die Kerk van die Here Jesus 'n taak na binne het tot behoud en opbou van sy eie lidmate sowel as na buite in verband met die werwing van die buite-kerklike.

D. W. DE VILLIERS.

H. A. LOMBARD.

Goedgekeur.

11. Ampsbediening: Kennis geneem.

Waardering vir getroues:

Die Sinode spreek sy hoë waardering en innige dank uit oor die mooi bywoning van die gemeentebidure, naamlik 25% van al ons Kerkraadslede, en die wyse waarop die ampsbediening meer en meer tot sy reg kom. Veral verdien spesiale vermelding die ouderlinge wat hul wyke vier keer en meer besoek het en die 87% van die besoekpunte deur leraars besoek.

Die Sinode spreek sy vertroue uit dat die tyd nog sal kom wanneer almal sal kan deel in die vreugde van getroue pligsvervulling.

Voorgestel: J. D. GERTENBACH, Predikant van Ebenhaeser.

Gesecondeer: J. J. VAN DEVENTER, Ouderling van Ebenhaeser.

Goedgekeur.

Insake Bidure:

As Kerk dank ons die Here opnuut vir die geseënde instelling van die Biduur en Pinksterbidure.

Die Sinode spreek die wens uit dat elke Kerkraad sy daadwerklike aandag aan die gemeentelike bidure sal gee, om dit uit te bou en na behore te organiseer, sodat dit weer eens 'n diepe geestelike krag in elke gemeente sal wees. Die Sinode doen 'n beroep op die lidmate tot meer getroue voorbidding.

Goedgekeur.

J. F. PRETORIUS.

R. B. MURRAY.

12. Kerklike Uitbreiding: Kennis geneem.

13. Vervreemding en Kerkloosheid: Kennis geneem.

Insake Kontakburo:

Die H.E. vergadering dra dit op aan sy Evangelisasiekommisie om, in samewerking met die Sinodale Jeugkommisie, die Sinodale Kommissie vir die Diens van Barmhartighed, e.a. belanghebbende instansies, 'n diepgaande ondersoek in te stel na:

(a) Die voordele van 'n stadskontakburo in Pretoria.

(b) Wat deur die Kerk gedoen kan word om sodanige buro daar te stel, te onderhou; en ten beste te benut; en om die volgende Sinode met 'n konkrete voorstel in dié verband te dien.

Goedgekeur.

W. DE W. STRAUSS.

A. C. SEPHTON.

Kategetiese Onderrig aan Belydende en Dooplidmate:

Gesien die vervlakkings wat intree in lojaliteit aan en binding met die Kerk doen die H. E. Sinode 'n dringende beroep op Kerkrade om toe te sien dat kategetiese onderrig aan belydende en dooplidmate so ge-intensifieer word dat hierdie noodsaaklike geestelike kwaliteite by ons lidmate tot hulle reg kom.

Goedgekeur.

Voorgestel: A. C. SEPHTON.
ROOTMAN.

Die Evangelisasietakaak in Middestadsgemeentes:

In die lig van die feit dat daar 'n proses van toenemende vervreemding plaasvind in die middestad, sien die Sinode die taak van Evangelis-

sasie in die middestadsgemeentes as die taak van die plaaslike gemeente met medewerking en ondersteuning van die Kerk in sy verband.

A. A. VAN WYK (Arcadia).
J. E. LOMBAARD (Arcadia).

Goedgekeur.

14. Evangelisasiewerkkragte: Kennis geneem.

Voorstel insake Evangelisasiepredikante en -Werksters:

Die Sinode neem met dank kennis van die voorwaartse stap wat gedoen kon word met betrekking tot die beroeping van twee Evangelisasiepredikante en die aanstelling van 'n Evangelisasiewerkster, spreek sy waardering uit teenoor die betrokke Kerkrade en instansies vir hulle samewerking in dié verband en bid die predikante en werksters Gods seën toe op hul werk.

L. J. HEYNS.
H. L. BEKKER.

Goedgekeur.

15. Finansiële Middele: Kennis geneem.

(a) **Pinksterdankofferkollekte:** Kennis geneem.

Oproep aan Gemeentes insake Pinksterdankofferkollektes:

Die H.E. Sinode doen 'n ernstige beroep op Kerkrade om vorige besluite van die Sinode insake Pinksterdankofferkollekte getrou na te kom, veral in die lig van die feit dat byna 50 gemeentes nog nie hierdie offers insamel nie, en in die lig van die feit dat die gebruiksmoontlikhede van die fonds, soos blyk uit die Evangelisasieverslag, haas onbeperk is.

P. S. STRÜMPFER.
D. W. DE VILLIERS.

Goedgekeur.

(b) **Pro-Regno-Beleggingsmaatskappy:** Kennis geneem met dank.

(c) **Bond van Dienaresse:** Kennis geneem met dank.

16. Realisering van die Objekte: Kennis geneem.

(a) **Spreekkamer:** Met dank kennis geneem.

(b) **Engelssprekendes:** Kennis geneem.

(c) **Vakansie-oorde:** Kennis geneem.

(d) **Die Moderne Tegniek:** Kennis geneem.

Insake Cara:

Die H.E. Sinode besef en aanvaar die groot uitdaging wat die radio bied t.o.v. die verkondiging van die Evangelie en daarom dra die Sinode dit aan sy Radiokommissie op om aansluiting te oorweeg by C.A.R.A. ten einde op hoogte te bly en saam te werk in hierdie verband.

G. M. STEYN, Belfast.
M. H. O. KLOPPERS, Belfast.

Goedgekeur.

Stem van ons Kerk:

Die Sinode vra die H.E. Moderator om in oorleg met die Moderatuur toe te sien dat die stem van ons Kerk by groot en belangrike geleenenthede gehoor sal word deur middel van die pers en radio.

R. J. RAATH.
J. E. LOMBAARD.

Goedgekeur.

(e) **Kontakburo:** Kennis geneem.

Publisiteit vir Kontakpunte:

Die Sinode besluit dat die Kommissie vir Ampsbediening en Evangelisasie oorweging sal skenk daarvan om gereeld in die pers, oor die radio en ook op ander maniere wye publisiteit te gee aan die kontakpunte van ons Kerk in die verskillende stede en ook die gespesialiseerde dienste wat aangebied word, byvoorbeeld by die evangelisasiespreekkamers en deur middel van die Christelike Maatskaplike Raad, die Jeugkantoor en die kantoor van die pastorale psigoloog.

J. H. LOUW (Pretoria-Oos).
D. W. DE VILLIERS.

Goedgekeur.

MIDDAGSITTING — DINSDAG 23 APRIL 1963, 2.30 NM.

Notule:

Na enige korreksies word die Notule goedgekeur en geteken.

Mosies:

(1) Dank aan Pro-Regno:

Die Sinode spreek sy dank en waardering uit teenoor Pro-Regno-Beleggingsmaatskappy vir sy bydraes ter ondersteuning van die werkzaamhede van die Kerk.

D. W. DE VILLIERS.
A. A. VAN WYK.

Goedgekeur.

(2) Aansoek om Revisie insake Verkiesing van Moderator en Assessor:

Die Sinode besluit om sy Moderator en Assessor aan die einde van elke sitting te verkies en die betrokke bepalings dienooreenkomsdig te wysig.

J. P. THERON.
J. H. LOUW.

EVANGELISASIE VOORTGESIT

17. Toerusting: Kennis geneem.

VOORLIGTING OOR BETEKENIS VAN DIE SAKRAMENT VAN DIE DOOP

Die H.E. Sinode wil andermaal die grootse en heerlike betekenis beklemtoon van die Sakrament van die doop rakende die beleid en arbeid van Ampsbediening en Evangelisasie.

Die Sinode wil derhalwe:

- (i) Die hele kerkverband oproep om langs die weg van die prediking, die gesprek met die doopouer, huisbesoek, konferensie en lektuur oor hierdie onderwerp, die troosvolle boodskap van die doop weer tot sy reg te laat kom. Hieroor sal by die Ringsvergaderings in die reses gerapporteer word.
- (ii) Die Sinodale Kommissie vir Ampsbediening en Evangelisasie versoek om hierin leiding te verskaf deur die daarstelling en aanwysing van geskikte lektuur oor hierdie onderwerp, en voorts langs alle weë hierdie saak weer pertinent onder die aandag van die Kerk te bring.

Goedgekeur.

J. J. DE KLERK.
W. J. M. JANSON.

HEIDELBERGSE KATEGISMUS

(a) — (b) Kennis geneem.

B. VIR GOEDKEURING

AANBEVELINGS (Fondse uitgesonderd)

- (1) — (2) Goedgekeur.
- (3) Kennis geneem.
- (4) — (8) Goedgekeur.
- (9) Verwys na die Tydelike Kommissie vir Kommissies.

AANBEVELINGS MET BETREKKING TOT FONDSE

- (10) Goedgekeur.
- (11) Kennis geneem.
- (12) Goedgekeur.

'Opskerping van Kerklike Tug:

Dit word aan die Sinodale Kommissie vir Ampsbediening en Evangelisasie opgedra om die tugwaardigheid van ongerekende kerkbesoek te ondersoek en duidelike aanbevelings te doen oor die stappe wat 'n Kerkraad in hierdie verband moet neem.

B. J. K. ANDERSEN.
MURRAY JANSÖN.

Goedgekeur.

Ouderlingekonferensies in Ringe:

Die Sinode besluit dat elke Ring jaarliks 'n Ringskonferensie vir ouderlinge sal reël en Kerkrade sal toesien dat soveel moontlik ouerlinge dit bywoon.

W. S. BOSHOFF.
D. W. DE VILLIERS.

Goedgekeur.

II. SPOORWEGBEARBEIDING

(Agenda, bladsy 182)

(Ingelewer deur ds. A. J. Pienaar)

A. VIR KENNISNAME

1. **Finansies:** Kennis geneem.
2. **Aanstelling van mnr. D. P. Taljaard:** Kennis geneem.

Die H.E. Vergadering neem met groot waardering kennis van die geseënde werk deur oudl. D. P. Taljaard verrig, en is dankbaar vir die wyse waarop Kerkrade sy weg vir hom oopmaak.

G. J. DAVIDTSZ.
J. F. DU TOIT.

Goedgekeur.

3. **Arbeid te Esselenpark:** Kennis geneem.
4. **Sending:** Kennis geneem.
5. **Afskeid:** Kennis geneem.
6. **Opvolger:** Met dank kennis geneem.

B. VIR GOEDKEURING

Plek van Aanbidding: Goedgekeur.

Dank aan Evangelis Jacobus Mabusela:

Die Sinode versoek oudl. D. P. Taljaard om die dank en seënwense van die Sinode oor te dra aan evangelis Jacobus Mabusela.

J. E. LOMBAARD.
A. A. VAN WYK.

Goedgekeur.

„Spore”:

Die Redakteur, mnr. H. M. van Rensburg, maak met waardering melding van die hulp wat uit al die provinsies kom vir die uitgee van die blad en hoop dat die blad tot groot stigting mag dien.

Hy bied die eerste ingebinde bundel van „Spore” (Deel I—III) aan die H.E. Moderator as bewys van waardering vir die hulp deur die Kerk gebied.

Die Moderator dank hom, ook vir sy optrede in die plek van mnr. W. L. Maree, Inligtingsbeampete.

III. HOSPITAALBEARBEIDING

(Agenda, bladsy 185)

A. VIR KENNISNAME — Kennis geneem.

B. VIR GOEDKEURING

Aanbevelings 1 en 2:

Die Sinode verwys die hele aangeleentheid van bearbeiding van verpleegsters na die Tydelike Kommissies vir Evangelisasie en die Jeug tesame met die voorsitter van die Kommissie vir Begroting en Fondse om 'n beredeneerde voorstel mōre tydens behandeling van die verslag van die Jeug, aan die vergadering voor te lê.

G. J. DAVIDSZ.
R. J. RAATH.

Goedgekeur.

IV. VERPLEEGSTERSBEARBEIDING

(Agenda, bladsy 186)

A. VIR KENNISNAME — Kennis geneem.

Dank aan mev (ds.) J. F. Linde:

Die H.E. Sinode spreek sy innige dank uit teenoor mev. (ds.) Linde vir die waardevolle dienste wat sy in al die jare gelewer het as arbeidster onder die verpleegsters en bid haar Gods rykste seën toe. 'n Skrywe van waardering word aan haar gerig.

L. J. HEYNNS.
H. L. BEKKER.

Goedgekeur.

B. VIR GOEDKEURING

Aanbeveling met betrekking tot Fondse:

1 — 2 gaan na die voornoemde Kommissies.

V. GEVANGENISBEARBEIDING

(Agenda, bladsy 187)

VIR KENNISNAME

- (a) **Ds. H. F. Grobler:** Kennis geneem.
- (b) **Ds. J. R. Lückhoff:** Kennis geneem. Ds. Lückhoff spreek die vergadering toe en doen enige interessante mededelings.
- (c) **Ds. J. de Jager:** Kennis geneem. Ds. De Jager spreek die vergadering toe oor sy belangrike en verreikende werk onder die Gevangenes. Die H.E. Moderator spreek namens die vergadering sy dank uit teenoor die twee broeders wat met veel opoffering hierdie moeilike werk verrig in diens van die Meester.
- (d) **Uitbreiding:** Kennis geneem.

VI. POLISIEBEARBEIDING

(Agenda, bladsy 188)

VIR KENNISNAME

- (a) **Ds. H. Martins:** Kennis geneem.
- (b) **Die C.P. en G.V.:** Kennis geneem. Kerkrade word herinner aan die vorige besluit van die Sinode om daadwerklike hulp te verleen aan die C.P. en G.V.
- (c) **Voltydse Kapelaan:** Kennis geneem.

Dank aan Owerheid:

Die Sinode dra sy dank oor aan die Owerheid vir die subsidiëring van die geestelike bearbeiding van ons manne in die Polisiemag en die gevangenes.

L. J. HEYNS.
F. G. M. DU TOIT.

Goedgekeur.

VII. IMMIGRANTEBEARBEIDING

(Agenda, bladsy 188)

A. VIR KENNISNAME — Kennis geneem.

B. VIR GOEDKEURING

AANBEVELING (Fondse uitgesluit)

Inskakeling van Immigrante. — Goedgekeur.

VIII. PROTESTANTSE AKSIE

(Agenda, bladsy 189)

VIR KENNISNAME — Kennis geneem.

Groter Erns oor Roomse Gevaar:

In die lig van die toenemende aktiwiteite van die Rooms-Katolieke Kerk ter lande, versoek die Hoogeerw. Sinode predikante en Kerkraadslede om met groter erns te waak oor ons Protestantse erfnis d.m.v.:

- (a) Prediking bo en behalwe met Hervormingsondag en

(b) by geleentheid van huisbesoek deur die Kerkraad.

Voorgestel: J. S. VAN DER WESTHUIZEN.
Gesecondeer: P. J. H. STEYN,
Ouderling, Pretoria-Tuine.

Goedgekeur.

Meer Aandag aan Kerksensus:

Die Sinode doen 'n beroep op belanghebbende kommissies om in die toekoms die gegewens van die periodieke kerksensus in gemeentes beter te benut.

F. G. M. DU TOIT.
L. J. HEYNS.

Goedgekeur.

IX. BYBELVERSPREIDING

(Agenda, bladsy 190)

VIR KENNISNAME — Kennis geneem.

Ds. J. F. Naudé kry geleentheid om die vergadering toe te spreek. Hy dank die Moderator vir die geleentheid en dra sy inige dank oor vir hulp wat aan die Bybelvereniging gebied word.

Hy bring onder die aandag van die Hoogeerwaarde Sinode die nood wat daar bestaan en die groot behoefte aan die Woord van God. Hy verseker die Hoogeerwaarde vergadering dat daar gedurende die laaste paar maande 'n baie groter aanvraag vir Bybels is as in die hele 15 jaar van sy diens in die vereniging.

Hy doen 'n vriendelike beroep op al die verteenwoordigers om die steun aan die vereniging tog nie te laat bly slegs by die jaarlikse kollekte nie.

Sy kantoor sal elke Kerkraad hieraan herinner.

Dank aan Bybelgenootskap:

Die Hoogeerwaarde Sinode spreek sy dank en waardering uit teenoor die Bybelgenootskap van Suid-Afrika vir die groot en geseënde werk wat gedoen word ter verspreiding van die Woord van God.

P. A. PROSCH.
R. J. RAATH.

Goedgekeur.

X. KOLPORTASIE

(Agenda, bladsy 191)

A. VIR KENNISNAME — Kennis geneem.

B. VIR GOEDKEURING

AANBEVELINGS MET BETREKKING TOT FONDSE

1. Die Sinode keur dit goed dat die bydrae vir kolportasie met R870 verhoog word. Goedgekeur.
2. Die Sinode besluit om die fondse vir vrytraktaatjies te styf met 'n jaarlikse vaste aanslag gelykstaande aan R5.00 per gemeente. Goed-gekeur.

EERSTE VERSLAG VAN DIE TYDELIKE KOMMISSIE VIR EVANGELISASIE AAN DIE SINODE IN SITTING TE PRETORIA, 17 APRIL 1963 EN VOLGENDE DAE

I. BESKRYWINGSPUNTE

Afdeling III: Evangelisasie Punt 1, p. 7:

Aanbeveling: Die Sinode keur die beskrywingspunt nie goed nie, maar besluit dat dit wenslik is, gesien die eis van die moderne omstandighede waarin ons leef, dat 'n leraar nie vir meer as 500 belydende lidmate vir sy bearbeiding verantwoordelik behoort gehou te word nie. Indien die gemeente meer as 800 lidmate tel, behoort oorweging geskenk te word aan, deur die Kerkraad en die Ring, die vermeerdering van 'n voltydse werkkrug of die vorming van 'n nuwe gemeente. Goedgekeur.

Afdeling III: Evangelisasie Punt 2, p. 7:

Aanbeveling: 1. Die Sinode spreek hom uit ten gunste van periodieke oprissingskursusse (soos verduidelik in die beskrywingspunt) vir evangeliedienaars van die Kerk.

2. Die Sinode doen 'n beroep op Kerkrade om hulle leraars in staat te stel om sodanige kursusse by te woon.

3. Die Sinode dra dit aan die Sinodale Evangelisasiekommisie op om in oorleg met die Teologiese Fakulteitskommisie en die professore uitvoering aan die saak te gee. Goedgekeur.

Afdeling III: Evangelisasie Punt 3, p. 7:

Aanbeveling: Die Sinode onderskryf opnuut die noodsaaklikheid dat ons Kerk in die uitvoering van sy kerklike werksaamhede rekening sal hou met die historiese agtergrond van ons eie Kerk. Die Sinode dra dit op aan die Sinodale Kommissie vir Evangelisasie om in sy besinning oor die objek, subjek en metodiek van Evangelisasie, soos in die verlede, steeds daarmee rekening te hou. Goedgekeur.

Afdeling III: Evangelisasie Punt 4, p. 7:

Aanbeveling: Die Sinode onderskryf die waarde van reekse dienste in die gemeentesveral waar voorsorg gemaak word vir die nodige voorbereiding en die onmisbare nasorg deur die plaaslike Kerkraad. Die Sinode besluit om te volstaan by sy standpunt insake die „Spesiale-Evangelieprediker” en „Spesiale Evangelieprediking”. Goedgekeur.

II. SKRYWE VAN DIE BRITSE EN BUITELANDSE BYBELGENOOTSKAP

A. Saaklike Inhoud:

Versoek dat Bybelsondag en die kollekte vir Bybelverspreiding op Hervormingsdag sal val.

B. Aanbeveling:

Die Sinode beveel by gemeentes aan dat Bybelsondag en die kollekte vir Bybelverspreiding op Hervormingsdag sal val. Goedgekeur.

Insameling vir Bybelverspreiding:

Die H.E. Sinode stel dit as verpligtend vir elke gemeente om jaarliks 'n kollekte vir Bybelverspreiding op te neem.

Goedgekeur.

P. A. PROSCH.
D. A. LOUW.

III. ONDERHANDELINGE CHRISTELIKE POLISIE- EN GEVANGE-NISDIENSVERENIGING VAN SUID-AFRIKA EN S.A. POLISIE (Vgl. Addendumverslag van Skriba punt 3)

Aanbeveling:

1. Die Sinode neem kennis van die verslag van die onderhandelinge i.v.m. samewerking tussen die Vereniging en die S.A.P.-Kapelane, soos aan die Kommissie voorgelê en spreek sy leedwese uit dat daar geen ooreenkoms bereik is nie. Hy neem daarvan kennis dat die Vereniging voortgaan om 'n voltydse arbeider in die werk aan te stel.
2. Die Sinode neem met waardering kennis van die geseënde werk wat die Vereniging in die verlede gedoen het.
3. Die Sinode besluit dat die Vereniging soos in die verlede verslag sal doen aan die S.E.K. Goedgekeur.

IV. SKRYWE SUID-AFRIKAANSE VERPLEEGSTERSVERENIGING

A. Saaklike Inhoud:

Die vereniging versoek dat „een Sondag elke jaar as Verpleegstersondag gevier word.”

B. Aanbeveling:

- (a) Die Sinode handhaaf sy besluit van 1957 insake spesiale Sondae en sien nie sy weg oop om aan die versoek te voldoen nie.
- (b) Die skrywe word ook verwys na die S.E.K. vir volledige beantwoording. Goedgekeur.

Verlof word toegestaan aan:

1. Oudl. P. Swanepoel van Dullstroom vir 'n afspraak met die dokter.
2. Aan die 81-jarige oudl. H. C. A. Venter van Koedoeskop om op koue aande huis te bly.
3. Aan ds. A. König vir die hele week op aanbeveling van sy dokter.
4. Aan ds. P. Conradie van Pretoria-Wes vir die hele week om die begrafnis van sy vrou se suster op Stellenbosch by te woon.
5. Aan oudl. P. Jacobs van Waterberg-Noord vanaf Maandag 29/4/1963.
6. Ds. Jac. J. Struwig en oudl. F. J. le Roux vir 'n begrafnis mōremiddag 24 April.
7. Oudl. Terblanche van Erasmus vir Woensdag 24 April vir noodsaaklike diens op sy plaas.
8. Oudl. P. P. Nel van Soekmekhaar Saterdag 26 April om na sy plaas te gaan vir belangrike boerderysake.
9. Oudl. G. S. B. Richter van Villieria-Oos vir Vrydag die 26e voormiddag. Dit is betaaldag aan Bantoes te Koedoespoort-spoorweé.
10. Oudl. I. H. Eybers van Waverley Donderdagoggend 25 April vanweë werkzaamhede.
11. Oudl. H. S. Viljoen van Merlindale vanaf Saterdag vir res van die sitting. Sekundus sal verskyn.
12. Ds. R. B. Murray vir mōre vir twee begrafnisse.
13. Ds. J. H. Frier vir Donderdag 25 April vir begrafnis van sy eggenote se grootvader.
14. Ds. L. J. Heyns van Riviera mōreoggend 24 April vir 'n begrafnis.
15. Ds. G. J. J. Boshof vir vanmiddag omdat hy nie wel voel nie.
16. Oudl. G. J. S. Richter vir vanaand vir 'n noodsaaklike Kerkraadsvergadering

Seënwense ontvang van:

1. Willem van der Merwe van Louis Trichardt.
2. H. Thirion van Pretoria.

AANDSITTING — DINSDAG 23 APRIL 1963, 7.30 NM.

Ter vergadering verskyn oudl. J. J. G. B. Knoetze (sec.) in plaas van oudl. J. P. Swemmer — Rietfontein-Noord.

BROEDERLIKE ONDERHOUD

Die Hoogeerwaarde Moderator laat sing Ps. 48 vers 1 en gaan voor in gebed.

Die Hoogeerwaarde Assessor lees uit Luk. 19 vers 35 — 46.

Hierna neem die Sekretaris vir Evangelisasie, ds. R. J. N. van Tonder, die woord. Hy haal vers 41 aan: „en Hy het oor die stad geween.”

Die onderwerp kondig hy aan as

GEMEENTEBOU

Hy behandel die onderwerp onder die volgende onderafdelings:

A. DIE TOESTAND:

1. Dankbare erkentlikheid teenoor God.
2. Baie en hard gewerk.
3. Lof uit die godsdienstverslae.
4. Die groei van die Kerk.

B. (i) ONS KRITIESE BEOORDELING VAN DIE TOESTAND:

- (a) Die plek wat die stad inneem.
- (b) Die groei van die stad.
- (c) Die Kerk word geleidelik stadskerk.
- (d) Die stad het sy voordele.
- (e) Die stad en die platteland beïnvloed mekaar.

(ii) DIE STAD EN SY GEES STAAN UITDAGEND VOOR DIE KERK:

- (a) Ons mense is blootgestel aan die tydsgees.
- (b) Die proses van verontpersoonliking van die mens.
- (c) Die bedreiging van die relativering van alles.
- (d) Vervreemding is die logiese gevolg.
- (e) Die godsdienstverslae dwing ons om te ween.

C. KERKHERSTEL EN VEROOTMOEDIGING:

Die eis van gedurige reformasie lê in die aard van ons Kerk. Die volgende word beproef:

- (i) Voortdurende verwisseling van lidmate word gekontroleer.
- (ii) Meelewing van leraars met die gemeente.
- (iii) Meelewing van lidmate onderling.
- (iv) Die bearbeiding van te groot gemeentes.
- (v) Afstigting of medeleraars?
- (vi) Spesialisasie, bv. industrie-predikante soos in Nederland.
- (vii) Gemeenskapsvorming.
- (viii) Meer arbeidskragte, veral van geordende leraars.
- (ix) Gebed. Missien is die behoefte aan gebed ons uiterste nood.

Hy sluit af met die woord van Christus uit Luk. 11 vers 13: „Hoeveel te meer sal Hy die Heilige Gees gee aan die wat Hom bid?” en sê: dit is ons plig om die gemeente van die Here te bou.

Die Hoogeerwaarde Moderator laat sing Ges. 153 vers 1 en stel die onderwerp oop vir bespreking.

Aan die bespreking neem deel: Ds. B. J. K. Anderssen, dr. D. W. de Villiers, die ouderling van Derdepoort, C. N. Snyman, die ouderling van Gezina, Z. A. S. de Beer, ds. W. de W. Strauss en die ouderling van Arcadia, genl. J. A. Brink.

DS. R. J. N. van Tonder kom weer aan die woord, dank die Sinode vir die besluit om 'n selfstandige en volwaardige pos van Sekretaris vir Evangelisasie te skep en maak dan bekend dat hy onder die leiding van die Heilige Gees besluit het om sy kragte aan Suid-Transvaal te gee. Hy dank die Sinode vir al die liefde waarin hy kon meewerk met die Kerk in Noord-Transvaal.

Die Hoogeerwaarde Moderator dank ds. Van Tonder vir die baie deeglike verslag wat behandel kon word gedurende die dag en vir die deeglike stuk wat hy vanaand gelewer het en wat as bylae in die Acta opgeneem sal word. Met weemoed moet ons sy beslissing aanvaar. Die Moderator loof ds. Van Tonder se deeglikheid, nederigheid en liefde vir die saak van die Here. Hy het status gegee aan die werk. Hy het daarin geslaag om riglyne aan te toon. Ons voel jaloers op Suid-Transvaal. Die rykste seën van die Here word hom en sy eggenote toegebid.

Ten slotte sing die vergadering uit Gessang 75 vers 1 en ds. J. A. C. Weideman van Pietersburg-Noord sluit met gebed.

SESDE SITTING — WOENSDAG 24 APRIL 1963

Biduur:

Die Studenteleraar, ds. J. E. Potgieter van Universiteitsoord gaan voor, laat sing Ps. 146 vers 1 en 8 en lees Ps. 22.

Na aanleiding van vers 31 spreek hy 'n paar pakkende gedagtes uit. Hy wys daarop dat die vergadering vandag jeugsaake bespreek.

- I. Daar is 'n belofte vir die jongmense.
- II. Daar is 'n taak vir die oumense.

Daar is nie net verval en verwilderding onder ons jongmense nie. Die Woord van die Here is en bly waar: daar sal altyd 'n nageslag (die getrouwe aan die Here) wees. Daar is nog die 7,000 wat die knie voor Baäl nog nie gebuig het nie. So sal dit ook bly.

Ons cuer mense het ook 'n taak: dat ons sal vertel van Sy genade, Sy trou en Sy liefde (cf. Ps. 78). Ons moet die boodskap getrou bring en vertrou. Die taak moet begin by die huisgesin wat hulp het in die jeug arbeid van ons Kerk. Die verslae vertel ons dat daar hard gewerk is, dat vertel is van die groot dade van die Here, met die doel om ons jongmense te bereik ter wille van Christus.

'n Aantal gebede gaan tot die Troon van Genade.

Ten slotte sing die vergadering Ges. 31 vers 1, 2, 4 en 5.

Die H.E. Moderator dank ds. Potgieter vir die gepaste inleiding tot die dag.

Brief van mnr. Jack Loock tot herstel van status word verwys na Tydelike Regskommissie.

Ter vergadering verskyn:

Oudl. J. W. J. de Meyer (sec.) vir Skanskop. Gert van der Westhuizen (prim.) vir Waverley. L. H. Theron (prim.) vir Meyerspark.

Voorstel insake Sekretaris vir Evangelisasie:

1. Die H.E. Sinode betuig andermaal sy dank en waardering vir die omvangryke en toegegewye dienste gelewer deur die Sekretaris vir Evangelisasie en bid hom sterkte en seën toe.

L. J. HEYNS.
H. L. BEKKER.

Goedgekeur.

2. Die Hoogeerwaarde Sinode besluit om aan ds. R. J. N. van Tonder, Sekretaris vir Evangelisasie, 'n maand spesiale verlof toe te staan.

J. A. B. GROBBELAAR.
P. L. HATTINGH.

Verwys na Tydelike Kommissie vir Evangelisasie.

Blomme:

Hartlike dank word weer eens uitgespreek vir die baie mooi blommerangskikking en instandhouding daarvan. Mev. (prof.) Marais is verantwoordelik daarvoor.

Verwelkom:

Al die jeugarbeiders word verwelkom.

10. AFDELING IV: JEUG

(a) JEUGVERSLAG AAN SINODE VAN N.G. KERK, NOORD-TRANSVAAL, IN SITTING OP 17 APRIL 1963, e.v.d., PRETORIA

(Agenda, bladsy 193)

1. AFDELING DIE JEUG — Kennis geneem.

I. ALGEMEEN

A. VIR KENNISNAME

1. Personeel:

- (a) **Die Samestelling:** Kennis geneem.
- (b) **Die Skriba:** Kennis geneem.

Jeugorganiseerders:

Hierdie H.E. vergadering wens mnr. Gert van der Westhuizen van harte geluk met sy benoeming tot Federale Sekretaris van die Kerkjeugvereniging, en ds. A. G. S. Gous met sy aanstelling as Jeugorganiseerder van Noord-Transvaal en Gebiedsuniesekretaris van die Kerkjeugvereniging Noord-Transvaal.

Die Sinode bid beide broeders die ryke seën van die Here toe in die uitvoering van hul werk verbonde aan hierdie twee sleutelposte ten voordele van die jeug van ons Kerk.

W. DE W. STRAUSS.
R. J. RAATH.

Goedgekeur.

2. **Vergaderings:** Kennis geneem.
3. **Verslae, Amptenare:** Kennis geneem.
4. **Jeugkantoor:** Kennis geneem.

5. **Bydrae, Kerkjeugvereniging:** Met groot waardering kennis geneem.
6. **Verteenwoordiging op ander liggeme:** Kennis geneem.
7. **Jeugsaamtrekke:** Met dank kennis geneem.
8. **Besluite Sinode 1959:** Met dank kennis geneem.
9. **Geleentheid om Sinode toe te spreek:**
 - (a) Dr. E. Greyling word bygevoeg. Goedgekeur.
 - (b) — (d) Goedgekeur.
10. **Dinamiese Aard van Jeugwerk:** Kennis geneem.

Hier word geleentheid aan ds. Gous gegee om die H.E. Sinode toe te spreek.

Hy pleit vir innige belangstelling in al die werk met betrekking tot Christelike jeugwerk.

Hy noem die verblydende feit dat daar baie kinders en jongmense is wat die Here waarlik liefhet en belang stel in die Kerk en sy werkzaamhede.

Hy verseker die vergadering van 'n mooi en gesonde idealisme onder ons jongmense en ook dat daar navraag is na belangrike lewensake, o.a. huweliksleiding.

Hy wys op die eenheidsoptrede waarna die verskillende afdelings vir Jeugwerk strewe.

Hy wys op die uitnemende werk wat deur die Studenteleraars verrig word en op die onontbeerlike bestaan van die Kerkjeugvereniging.

Daar is gelukkig 'n groeiende belangstelling by en in ons tienderjariges en hy verwys na die Junior KJV.

Daar is egter probleme en leemtes waaraan die jeugarbeid sy ernstige aandag moet gee: o.a. sal ons tienderjariges geskool moet word om deel te hê in gemeentelike werksaamhede.

11. Begroting, Jeugkommissie:

Mosie van Orde:

Punt 11 staan oor tot ná die behandeling van die verslag.

DS. M. J. SMUTS.

Goedgekeur.

C. AANBEVELINGS

1. **Sake wat nie Addisionele Uitgawes Verg nie:**
 - (a) **Jeugsaamtrekke:** Goedgekeur.
2. **Sake wat Addisionele Uitgawes Verg:**
 - (a) **Begroting:** Staan oor.

II. DIE SONDAGSKOOL

(Agenda, bladsy 198)

A. VIR KENNISNAME

1. **Die Werksaamhede van die Sondagskoolsekretaris:** Kennis geneem.
 - (a) — (g) Kennis geneem.
2. **Die Werksaamhede van die Algemene Sondagskoolkommissie:**
 - (a) — (i) Kennis geneem.

Die Hoogeerwaarde vergadering doen 'n beleefde beroep op die Sondagskoolkommissie van die Algemene Sinode om in die opstel en

uiteensetting van die lesse in Die Kindervriend, rekening te hou daarmee dat 'n steeds toenemende getal kinders van ons Kerk, **stadskinders** is en geen of min begrip het van die landelike lewe wat meermale as agtergrond of aanknopingspunt vir lesse gebruik word nie.

Goedgekeur.

W. DE W. STRAUSS.
A. C. SEPHTON.

DIE HEIDELBERGSE KATEGISMUS VEREENVOUDIG TER WILLE VAN ONS KINDERS

Die Hoogeerwaarde Sinode keur die beginsel goed dat ons Heidelbergse Kategismus waarvan die troosboodskap na vier eeue nog net so swiwer gebly het, vir ons kinders toeganklik sal word deurdat dit vereenvoudig word, desnoods in meer as een vorm, sodat ons kinders dit van hulle vroegste jare reeds kan aanleer en as toegerustes die lewe kan instap.

Die Sinode verwys dié aangeleentheid na die Leerkommissie van die Algemene Sinode asook na die Sondagskoolstudiekommisie vir rapport aan eersgenoemde.

Goedgekeur.

MURRAY JANSON.
J. J. DE KLERK.

(j) **Samewerking met die N.G. Sendingkerk in S.A. (K.P.):** Kennis geneem.

(k) „Mörelig”: Kennis geneem.

(l) **Die Studiekommisie i.v.m. Sondagskoolsake:** Kennis geneem.

Een Lesreeks vir beide Groter en Kleiner Kinders:

Die H.E. Sinode vra die S.S.-Studiekommisie om ernstige oorweging te skenk aan die vraag of die godsdiensonderrig van die kind in die algemeen, en by name wat die aandeel van die ouers betref, nie sal baat indien één lesreeks vir beide die kleiner en die groter kinders gevolg word, maar met twee onderskeie uiteensettingse.

Goedgekeur.

W. DE W. STRAUSS.
R. J. RAATH.

(m) **Hoofkwartiere en Geboue:** Met groot dank kennis geneem.

Die H.E. Sinode spreek sy dank en waardering uit teenoor die Gefed. Sondagskoolkommisie en die Algemene Sondagskoolsekretaris vir die bekwame en verdienstelike beleid in verband met die daarstelling en afbetaling van die Hoofkwartier en geboue.

Goedgekeur.

J. J. GRIESEL.
E. P. KLEYNHANS.

(n) **Die Kindermonument:** Kennis geneem met dank.

(o) **Die Sondagskolkongres 1959:** Kennis geneem.

(p) **Sondagskoolbenodigdhede:** Kennis geneem met groot dank.

C. AANBEVELINGS

1. Sake wat Geen Addisionele Uitgawes Vereis nie:

(a) Verval.

Die Sondagskoolsekretaris in Transvaal, ds. Linde, neem die geleentheid waar wat hom deur die Sinode gebied is om die vergadering toe te spreek.

Hy lê klem op die Verbondsouerveldtoga wat geloods is om ouers te help in die nakoming van hulle doopsgelofte. Hy doen 'n beroep op die leraars om hierdie saak te propageer in die gemeentes.

Verder wys hy op die kwaliteit van die Sondagskoolonderwyser. Die Kerkrade moet toesien dat die regte personeellede aangestel word.

Hy wys ook op die studiekursusse vir onderwysers wat deur homself onderneem word en spreek die wens uit dat dit Ringsgewyse mag geskied.

Aan dr. Greyling en ds. Linde word die rykste seën van die Here toegewens op hulle werk deur die Moderator namens die Sinode.

Die Algemene Sondagskoolsekretaris:

Die H.E. Sinode spreek sy dank en waardering uit vir die onskatbare dienste wat dr. E. Greyling in die verlede gelewer het en nog steeds lewer as Algemene Sondagskoolsekretaris en bid hom toe die seën van die Here.

C. A. DU PLESSIS.
D. A. LOUW.

Goedgekeur.

Sondagskoolsekretaris:

By die aanhoor van die rapport van ons Sondagskoolsekretaris vir Transvaal oor sy werk gedurende die reses, kan die Sinode nie anders as om met groot dank en waardering teenoor hierdie getroue dienskneg van die Here kennis te neem van sy groot en veeleisende werk wat hy met toewyding verrig het, en bid hom toe wysheid, krag en seën vir die toekoms.

C. A. DU PLESSIS.
H. S. THERON.

Goedgekeur.

III. OPVOEDING EN ONDERWYS

(Agenda, bladsy 204)

A. VIR KENNISNAME

1. **Die Interkerklike Kommissie vir Opvoeding en Onderwys (I.K.K.O.):**
 - (a) en (b) Kennis geneem.
 - (c) **Belangrike Dienste:** Kennis geneem.
 - (d) **Die Nasionale Onderwysadviesraad:** Kennis geneem.
 - (e) **Nasionale Onderwyskongres:** Kennis geneem.
 - (f) **Godsdienstleerplan vir Laer- en Hoërskole:** Kennis geneem.
 - (g) **Handboek vir Godsdiensonderwys op Skool:** Kennis geneem.
 - (h) **Skoolraadsverkiesing:** Kennis geneem.
2. **Kleuterskole:** Kennis geneem.
3. **Bantoetale as Matriekvak:** Kennis geneem.
4. **Werwing van Regte Leerkrage:**
 - (a) **Doserende Personeel aan Opleidingskolleges:** Kennis geneem.
 - (b) **Werwing van Regte Leerkrage vir die Onderwys c. Acta 1959 bl. 115 en 312:** Kennis geneem.
5. **Studie-beursfonds vir Belowende Onderwysers vir Gevorderde Studie:** Kennis geneem.
6. **Bybelkunde as Derdejaarsgraadvak aan Universiteit van Pretoria:** Kennis geneem.

Die Hoogeerwaarde Sinode verwys dit aan sy Jeugstudiekommissie om hom daarvoor te beywer dat waar daar aan **inrigtings**, waar onderwysers vir Godsdiensonderrig aan die middelbare skole opgelei word, sodanige opleiding in die lig van en in verbondenheid aan die Gereformeerde belydenis sal geskied.

Voorts word dit aan die Kommissie opgedra om hulle daarvoor te beywer dat die leerplanne aan die verskillende opleidingsentra só opgestel sal word om die leerplanne van die onderskeie onderwysdepartemente te dek.

R. ODENDAAL, Ouderling Nylstroom-Oos.
PREDIKANT, Nylstroom-Oos.

Goedgekeur.

Bybelkunde as Derdejaarsgraadvak:

Die Hoogeerwaarde Sinode dra dit aan die Sinodale Jeugkommissie op om op oordeelkundige wyse voort te gaan om hulle te beywer vir die verkyring van Bybelkunde as volwaardige derdejaarsgraadkursus aan die Universiteit van Pretoria.

DS. N. J. VELTMAN.
B. P. PIETERSE.

Goedgekeur.

7. **Voorligtingskursus en Handboek vir Hierdie Kursus:** Kennis geneem.
8. **Gedifferensieerde Onderwys:** Kennis geneem.
9. **Die Opvoeding van die Voorskoolse Kind:** Kennis geneem.

Prof. B. F. Nel, Dekaan van die Departement van Opvoedkunde, U.P., kry geleentheid om die Hoogeerwaarde vergadering toe te spreek. Hy pleit daarvoor dat die kind reeds van die eerste oomblikke van sy lewe die besondere aandag van die Kerk moet geniet. Die vormingsproses geskied juis in die vroegste jare van die kind se lewe. Die godsdienstige gesindheid by die ouer is van die grootste belang vir die kind.

Die voorskoolse opvoeding van die kind is van die allergrootste belang en prof. Nel lê die gedagte in die midde of die Kerk en/of gemeentes nie hul eie kleuterskole moet instel nie.

Groot dank word uitgespreek teenoor prof. Nel deur die Hoogeerwaarde Moderator.

MIDDAGSITTING — WOENSDAG 24 APRIL 1963, 2.30 NM.

Notule:

Na 'n aantal redaksionele wysigings, word die Notule goedgekeur en geteken.

Ter Vergadering:

Oudl. A. C. Cilliers (sec.) vir Wonderboom-Suid.

Mosies:

1. Die Hoogeerwaarde vergadering verwys die aangeleentheid van lidmaatskap van die teologiese professore van die Sinode na die Tydelike Regskommissie vir oorweging en aanbeveling.

Voorgestel: A. H. VAN ZYL.
Gesecondeer: C. J. JACKSON.

2. Die Hoogeerwaarde Sinode beklemtoon die belangrikheid van ouerlike sorg vir die kind in die vroeë kinderjare en dat ons onderwysstelsel so ingerig sal word dat die skoolgaande kind van hierdie ouer-

domsgroep sover moontlik nie vir dae en soms weke aaneen uit die ouer-huis weggenoem moet word nie.

Die Sinode dra dit aan die Sinodale Jeugkommissie op om hierdie saak op die aanstaande Onderwyskongres te stel.

B. J. K. ANDERSSEN.
J. H. FRIER.

Goedgekeur.

3. Kennis van Revisie — Hersiening insake Konstituering van Sinode, Art. 62(a) By die opening van die Sinode sal die leraar met die langste diens en wat die oudste in jare is, voorgaan totdat die vergadering geopen, gekonstitueer en 'n Moderator uit 'n groslyk verkies is. Daarna neem die verkose Moderator oor en laat uit 'n groslyk 'n Assessor, 'n Actuarius en Scriba kies. Laasgenoemdes, saam met die Moderator, vorm die Moderatuur.

P. J. VIVIERS.
J. W. A. LEWIES.
Predikant en Ouderling van Albertyn.

JEUGVERSLAG VOORTGESIT

INSAKE: ONDERWYSSTELSEL MET DIE OOG OP DIE JEUGDIGE SKOOLKIND

Kleuterskole:

Gesien die hedendaagse behoeftes aan kleuterskole vir kinders van alle ekonomiese en maatskaplike groepe, spreek die Sinode sy wens uit dat kleuterskole in verskillende dele van die stad opgerig sal word, desnoods onder toesig van die plaaslike Kerkrade. Om dit te verwesenlik, dra die H.E. Sinode dit op aan die Permanente Jeugkommissie om Kerkrade hierin leiding te gee.

E. A. GAUM.

Goedgekeur.

Insake Onderwysers en Voorligtingeskursus:

Die Sinode versoek leraars om hulle invloed te gebruik om toe te sien dat die Voorligtingeskursus op ons skole in goeie hande sal wees.

D. J. VILJOEN.
P. W. JORDAAN.

Goedgekeur.

10. Verslag, Verteenwoordiger Namens S.J.K. op N.I.C.O.O.: Kennis geneem.

C. AANBEVELINGS

1. Sake wat Geen Addisionele Uitgawes Verg nie:

- Nasionale Onderwysadviesraad: Goedgekeur.
- Nasionale Onderwyskongres: Goedgekeur.
- Godsdiensteplan vir Laer- en Hoërskole: Kennis geneem.

Die H.E. Sinode dra dit aan sy Jeugkommissie op om middelen en weë te vind om te verseker dat, waar kinders van ons Kerk godsdiensonderrig ontvang aan middelbare skole, dit sal geskied in die lig van die Gereformeerde belydenis en dat die onderwysers wat in die poste aangestel word, die Gereformeerde beginsels nie alleen huldig en onderskryf nie, maar ook uitleef, en versoek die Sinodale Jeugkommissie om hulle terselfdertyd

te beywer vir die instelling van poste in godsdiensonderwys aan middelbare skole.

R. F. ODENDAAL.
R. J. RAATH.

Goedgekeur.

(d) **Handboeke vir Godsdiensonderrig:** Goedgekeur.

(e) **Verhoogde Status vir Onderwyskolleges:** Nie goedgekeur nie.

Die Werwing van Regte Leerkragte vir die Onderwysprofessie:
Goedgekeur.

Keuring van Aspirant-Onderwysstudente:

Ten einde die regte kwaliteit van leerkragte en by name persone met Christelike lewensoortuiging in die onderwys te verseker, dra die Sinode dit aan die Sinodale Jeugkommissie op om met die Transvaalse Onderwysdepartement te onderhandel met die oog op die verkryging van 'n bepaling dat die keuring van aspirant-onderwysstudente moet geskied in oorleg met plaaslike predikante.

D. J. VILJOEN.
J. F. PRETORIUS.

Goedgekeur.

(f) **Gedifferensieerde Onderwys:** Goedgekeur.

Gelukwensing, mnr. A. J. Koen, Direkteur van Onderwys:

Die Sinode wil mnr. A. J. Koen van harte gelukwens met sy onlangse aanstelling as Direkteur van Onderwys. Die vergadering bid hom Gods rykste seën toe en vertrou op 'n heelhartige samewerking tussen sy departement en ons Kerk.

P. J. VIVIERS.
J. A. DREYER.

Goedgekeur.

(g) **Opvoeding van die Voorskoolse Kind:** Goedgekeur.

Onderafdeling van Sinodale Jeugkommissie: Voorskoolse Kind:

Die Sinode dra dit aan die Sinodale Jeugkommissie op om 'n vyfde onderafdeling te skep vir die Jeugkommissie: „Die subkommissie vir die opvoeding van die voorskoolse kind,” waarop onder meer een deskundige op hierdie gebied benoem sal word.

R. J. RAATH.
D. A. LOUW.

Goedgekeur.

Koshuiskinders en Naweekverlof:

Hierdie Sinode spreek sy kommer uit oor die onnodige verwydering tussen ouers en kinders wat in die hand gewerk word deur die feit dat kinders in koshuisse feitlik nooit naweke huis toe mag gaan nie, en dra dit aan die Sinodale Jeugkommissie op om by die betrokke instansies 'n verbetering in hierdie verband te verkry.

W. J. KLEYNHANS.
H. L. SCOTT.

Goedgekeur.

2. Sake wat Addisionele Uitgawe Verg:

(a) Goedgekeur.

IV. NASKOOLSE JEUG

(Agenda, bladsy 209)

A. VIR KENNISNAME

1. **Algemeen:** Kennis geneem.
2. **Bekерings Vind nog Plaas en Toegewyde Jeugdiges is Getuies vir Christus:** Kennis geneem.
3. **Die Federale Unie van die Kerkjeugvereniging:**
 - (a) — (f) Kennis geneem.
4. **Die Gebiedsunie, Noord-Transvaal:**
 - (a) **Die Sekretaris:** „Oktober” word „Julie”. Kennis geneem.
 - (b) **Gebiedsuniekongres:** Kennis geneem.
 - (c) **Statistiek:**
 - (i) — (vi) Kennis geneem.
 - (d) **Junior Afdeling van die KJV.:**
 - (i) — (iii) Kennis geneem.
 - (e) **Opleiding van Jeugleiers:** Kennis geneem.
 - (f) **Inskakeling Skoolverlaters en Jeug-na-Stad-aksie:** Kennis geneem.
 - (g) **Opneem Kollekte Jeugbiddag:** Kennis geneem.
 - (h) **Huweliksvorligting aan Jeugdiges:** Kennis geneem.
5. **Kerlike Jeugkampe:**
 - (a) — (e) (iii) Kennis geneem.

Waardering van Sinode:

Hierdie Hoogeerwaarde vergadering betuig sy innige waardering teenoor die Jeugkantoor vir die baanbrekerswerk die afgelope tyd gedoen in belang van die geestelike welsyn van ons Kerk, meer in besonder wat betref:

1. toesig en leiding, met betrekking tot die Junior KJV.,
2. organiseer van kampe vir die skoolverlatende jeug,
3. inskakeling van seuns en dogters van die platteland afkomstig, in stedelike gemeentes.

Die vergadering beklemtoon opnuut die buitengewone belangrikheid van hierdie tydperk in die lewe van sy lidmate, en die noodsaaklikheid aan positiewe voorligting en leiding van die kant van die Kerk, by name van sy Jeugkommissie.

Hiervoor beloof die H.E. vergadering sy duursame voorbidding en hartlike samewerking.

W. DE W. STRAUSS.

Goedgekeur.

M. B. CRONJÉ.

B. VIR GOEDKEURING — Geen. Kennis geneem.

C. AANBEVELINGS

Sake wat nie Addisionele Uitgawes Verg nie:

Mosie van Orde:

Die H.E. vergadering verwys die hele aangeleentheid van hospitaalbearbeiding terug na die twee Kommissies wat dit tans voorlê, en versoek dat 'n duidelik geformuleerde en gemotiveerde voorstel skriftelik ter tafel gelê word.

Goedgekeur.

A. C. SEPHTON.
DR. WM. NICOL.

Die H.E. Sinode neem voorts met dankbaarheid teenoor die Here en met groot waardering kennis van die mooi getal jongmense, wat met toewyding aan die Here aktief aan die werksaamhede van ons Kerk deelneem, en in hierdie uitdagende tyd positiewe Christelike getuienis onder die nie-gekerstende volkere lewer.

J. N. F. O'KENNEDY.
J. A. C. WEIDEMANN.

Goedgekeur.

(c) — (d) Goedgekeur.

(e) **Breë Beleid: Kampaksie:** (Sien IV. A. 5.d): Kennis geneem.

Kampterreine:

Die Hoogeerwaarde Sinode boekstaaf sy dank teenoor almal wat 'n ope hart het vir ons jongmense en op allerlei wyse meewerk om ook die kampaksie onder ons jeug te bevorder. Met groot dankbaarheid word veral die skenkings en die uitbouing van kampterreine hiermee erken.

Die Sinode bied aan toegewyde lidmate die geleentheid om deur skenkings en bemakings hierdie geseënde werk van die Kerk te bevorder.

M. H. O. KLOPPERS, Belfast.
G. M. STEYN, Belfast.

Goedgekeur.

Dank aan I.K.K.O.:

Die Sinode neem met dank en waardering kennis van die waardevolle werk wat deur die I.K.K.O. tot stand gebring is, en wens hulle verder alle sukses toe.

Voorsteller: G. R. KEET.
Sekondant: H. F. BOSMAN.

(f) **Bydrae tot Sinodale Jeugfonds, Instandhouding van Jeugkantoor en Uitbouing van Kampprogram en Kollekte Jeugbiddag:** Goed-gekeur.

(g) **Waardering vir Werk van die Kerkjeugvereniging:** Goedgekeur.

(h) **Organiseerder-Sekretaris van Jeugsake:** Goedgekeur.

Mosie van Waardering, mej. G. van Schalkwyk:

Die H.E. Sinode neem met groot dank kennis van die toegewyde werk ten behoeve van die jeug van ons Kerk wat deur mej. G. van Schalkwyk in en buite die Jeugkantoor gedoen word. Die Sinode neem met groot dank kennis van die feit dat sy lang ure van haar persoonlike tyd opoffer om met die uitgebreide werk in die Jeugkantoor op datum te bly. Die Kerk waardeer hierdie gesindheid en bid haar gesondheid, krag en die rykste seën toe vir die jare wat sy nog gespaar mag bly.

J. E. POTGIETER.
GERT VAN DER WESTHUIZEN.

V. STUDENTEBEARBEIDING

(Agenda, bladsy 215)

A VIR KENNISNAME

1. Harmonie — Ds. D. J. Viljoen:

(a) — (i) Kennis geneem.

2. Universiteitsoord — Ds. J. E. Potgieter:

(a) — (i) Kennis geneem.

3. Koshuis vir Mediese Studente: Kennis geneem.

Ds. D. J. Viljoen, studenteleraar, kry nou die geleentheid om namens die studenteleraars 'n woord te spreek. Hy maak melding van die verblydende feit dat hy en ds. Potgieter (en hulle gesinne) reeds vir sewe jaar baie aangenaam saamwerk in die groot taak wat aan hulle opgedra is. Hy is oortuig daarvan dat, as die Kerk die werk nie doen nie of halfhartig doen, die Kerk baie groot skade sou ly.

Hy spreek met groot waardering van die positiewe bondgenootskap met die leerkragte wat aan die hoof van die verskillende inrigtings staan.

Ds. Viljoen maak ook melding van die beter kerkhywoning na voltooiing van die kerkgebou in Harmonie en breek 'n lansie vir die versoekie van steun wat voor die vergadering sal dien met betrekking tot die plekke van aanbidding waarvan die studente in die besonder gebruik maak en nog verwag om van gebruik te maak in Universiteitsoord.

C. AANBEVELINGS

1. Sake wat nie Addisionele Uitgawes Verg nie:

- (a) Goedgekeur.
- (b) Goedgekeur.
- (c) Kennis geneem.
- (d) Met groot dank goedgekeur.

Dank aan Jeugarbeiders:

Die Sinode het met groot dank kennis geneem van die ontsaglike werk wat deur ds. A. G. S. Gous, ons Jeugsekretaris, ds. J. F. Linde, ons Sondagskoolsekretaris, di. J. E. Potgieter en D. J. Viljoen, ons studenteleraars gedoen word en bid hulle en hul huise Gods rykste seën toe.

G. M. STEYN.

M. H. O. KLOPPERS.

Dank aan Owerhede van die Onderwyskollege:

Die Sinode spreek sy besondere dank uit teenoor die Onderwyskollege vir hulle groot steun aan die studentebearbeiding van ons Kerk verleen.

D. J. VILJOEN.

P. W. JORDAAN.

Goedgekeur.

VI. DIE JEUGSTUDIEKOMMISSIE

(Agenda, bladsy 219)

A. VIR KENNISNAME

1. Samestelling: Kennis geneem.
2. Doelwit: Kennis geneem.
3. Vordering: Kennis geneem.
4. Wat Opvoeding en Onderwys Betref: Kennis geneem.

B. VIR GOEDKEURING — Geen.

C. AANBEVELINGS

1. Die H.E. Sinode is dankbaar. Goedgekeur.

VII. DIE INDIËRSENDING VAN DIE KJV. IN PRETORIA

(Agenda, bladsy 220)

A. VIR KENNISNAME

Met dank kennis geneem.

BYLAE A:

**KOÖRDINASIE EN BREEË BELEID VAN DIE
JEUGKAMPAKSIE VAN DIE NEDERDUITSE
GEREFORMEERDE KERK IN TRANSVAL**

Die Tydelike Kommissie vir Revisie sal die saak nasien en rapporteer.
(Agenda, bladsy 220)

11(a) (vii) BEGROTING: bl. 197:

Die voorstel van die Permanente Kommissie vir Begroting en Fondse dat die pos 'n addisionele toelaag van R2,000 ontvang (bl. 166) in plaas van R2,720 soos aangevra, word besluit van die vergadering met dien verstande dat „4 jaar” in (vii) (1) gewysig word tot „8 jaar”.

Lewensonderhoud Ampsdraers in Buitengewone Diens:

Die Sinode besluit tot die verhoging van die lewensonderhoud van sy ampsdraers in buitengewone diens met 'n bedrag van R200 en dra dit aan die Kerkkantoorkommissie op om in oorleg met die onderskeie Sinodale Kommissies, wat hierdeur geraak word, so te reël.

J. F. DU TOIT.
G. J. DAVIDTSZ.

Goedgekeur.

Verlof word toegestaan aan:

1. Oudl. Jan de Kock van Petronella weens siekte.
2. Oudl. J. C. J. Potgieter van Krookodilrivier. Die secundus sal later verskyn.
3. Oudl. J. C. Swart van Groot-Marico vir res van sitting weens verpligte elders.
4. Ds. G. D. Wessels van Arcadia vir Donderdag in verband met 'n begrafnis.
5. Ds. C. J. Hattingh van Groenkloof vir aandsitting vanaand.
6. Oudl. J. J. van Deventer van Ebenhaeser Donderdag 25 April i.v.m. ernstige siekte van sy dogter in Nylstroom.
7. Oudl. G. R. Toerien van Villieria vir namiddag 26 April; moet dringend na Naboomspruit.
8. Ds. G. S. van Heerden van Marble Hall vir 25 April, namiddag, re: 'n begrafnis.
9. Ds. G. J. J. Boshoff weens ongesteldheid.
10. Dr. M. W. Retief van Daspoort vir 25 April namiddag, re: begrafnis.
11. Ds. S. P. Schoeman van Groblersdal vir Donderdag 25 April middagsitting i.v.m. die begrafnis van 'n oud-Kerkraadslid.
12. Ds. J. A. J. Kriek van Ogies vir vanaand i.v.m. 'n dringende oproep.
13. Ds. J. H. Frier vir 26 en 27 April, dringende sake re: gemeente.
14. Ds. E. A. van Niekerk van Potgietersrus-Oos i.v.m. verpligting vir Donderdagoggend 25 April.
15. Ds. F. C. Bezuidenhout van Blouberg vir Vrydag 26 April oggend-sitting; moet 'n spesialiteit raadpleeg.

WOENSDAGAAND, 24 APRIL 1963; 7.30 NM.

DIE HEILIGE NAGMAAL

Die Sinode vergader in byna volle sterkte tot die viering van die Heilige Nagmaal op uitnodiging van die gemeente Burgerspark, wie se

Kerkraad al die nodige voorbereidings getref het en op waardige en stigtelike wyse behulpsaam was met die bediening.

Die Sinode wil graag hiermee sy innige dank betuig teenoor die leraars en Kerkraad van die gemeente Burgerspark.

Ds. L. J. Heyns van Riviera, gaan op versoek van die Moderatuur voor. Hy laat sing Ps. 146 vers 1 en 8 wat die Sinode op 'n gevoelvolle en hartlike wyse sing.

Ds. Heyns lees Fil. 2 vers 1 — 13, en neem as teks vers 5 en spreek 'n treffende rede uit oor ons eenheid in Jesus Christus ons Here, terwyl die gesindheid van Jesus Christus in ons tot openbaring kom.

Die H.E. Moderator dra die formulier voor en versoek die Skriba om die tafelgebed te doen.

Dit was heilige oomblikke toe die tekens van die liggaam en bloed van die Koning van die Kerk aan die lede van die Sinode uitgedeel is en hulle dit gedoen het tot gedagtenis aan die dood van ons Meester. Na die seën uitgespreek is, is die vergadering stigtelik uiteen.

SEWENDE SITTING — DONDERDAG, 25 APRIL 1963

Biduur:

Ds. G. N. P. Cloete van Quaggapoort gaan voor, laat sing Ps. 130 vers 1 en 2, lees Romeine 7 vers 7 — 18 en neem as uitgangspunt vers 9. Die woord „lewé” en „dood” wissel mekaar af.

Vroeër het Paulus sonder die wet gelewe:

- I. Hy het 'n hoë dunk van homself gehad.
- II. Die grond van sy dwaling.
- III. Hoe hy van sy dwaling genees is.

Na 'n paar gebede sluit die biduur af met die sing van Gesang 76 vers 1.

Die Moderator dank hom.

Ter vergadering verskyn:

Oudle. W. J. I. M. du Plessis (sec.) vir Krokodilrivier, D. H. Fourie, Groot-Marico, B. J. Schutte (sec.) vir Tzaneen. Oudl. P. J. Badenhorst (prim.) vir Belfast, in die plek van oudl. L. R. Steele (sec.)

Dank:

Ds. L. J. Heyns word bedank vir die Nagmaalsrede, asook die Kerkraad en leraars van Burgerspark.

JEUG VOORTGESIT

I. 11(b) Fondse vir Bearbeiding van Studerende Jeug:

Kennis geneem. Staan oor vir latere behandeling.

(b) VERSLAG VAN DIE SINODALE KOMMISSIE VIR BUITENGEWONE ONDERWYS AAN DIE N.G. SINODE VAN NOORD-TRANSVAAL IN SITTING TE PRETORIA OP 17 APRIL 1963 EN VOLGENDE DAE

(Agenda, bladsy 223)

A. VIR KENNISNAME

I. DIE TRANSORANJE-INSTITUUT VIR BUITENGEWONE ONDERWYS (Agenda, bladsy 223)

1. Lede van die Sinodale Kommissie vir Buitengewone Onderwys:
Kennis geneem.

2. Verteenwoordiging van die Kerke: Kennis geneem.
3. Uitbouing van die Instituut: Kennis geneem.
4. Nuwe Statuut: Kennis geneem.

II. TRANSORANJE-SKOOL VIR DOWES (Agenda, bladsy 223)

1. Leerlinge:

- (a) — (g) Kennis geneem.
- (h) Kennis geneem.

Gereelde Diens vir Dowes:

Die Sinode doen 'n ernstige beroep op doop- en belydende lidmate van ons Kerk om met die oog op hul verdere geestelike opbou die gereelde kerkdienste by te woon wat in Pretoria en elders spesiaal vir dowes gehou word.

W. DE W. STRAUSS
H. G. PRINSLOO.

Goedgekeur.

- (i) — (j) Kennis geneem.

2. Die Personeel: Kennis geneem.
3. Die Owers: Kennis geneem.
4. Huisvesting: Kennis geneem.
5. Koste: Kennis geneem.

III. SKOOL VIR SWAKSIENDES EN KLEUTERBLINDES

(Agenda, bladsy 226)

Kennis geneem.

IV. SKOOL VIR EPILEPTICI (Agenda, bladsy 226)

Kennis geneem.

V. FINANSIES (Agenda, bladsy 227)

- 1 — 6. Kennis geneem.

B. AANBEVELINGS VIR GOEDKEURING

1. Die Hoogeerwaarde Sinode keur (Bylae A) goed. Kennis geneem.
2. 'n Skool vir Epileptici: Goedgekeur.

C. AANBEVELINGS SONDER EKSTRA KOSTE

- 1 — 4. Goedgekeur.

Dank aan Studenteraad, U.P.:

Die Hoogeerwaarde Sinode rig 'n skriftelike dankbetuiging aan die Studenteraad van die Universiteit van Pretoria vir die toekenning uit die Joolfonds aan die Transoranje-Instituut vir Buitengewone Onderwys.

G. M. STEYN, Belfast.
M. H. O. KLOPPERS, Belfast.

Goedgekeur.

- 5 — 7. Goedgekeur.

Ds. Raath gee enige interessante besonderhede:

Hy wys op die vordering wat in nege jaar deur die Instituut bereik is, onder meer:

- (a) Samewerking is bereik tussen die drie Afrikaanse Kerke.

- (b) 'n Gelukkige ooreenkoms met Worcester insake die opleiding van Kleuterblindes.
- (c) Die Skool vir Dowes het ontwikkel tot die grootste in Suid-Afrika.
- (d) Skole vir dowes, swaksigtiges, kleuterblindes en epileptici is en word ontwikkel.
- (e) Die Kerklike verhouding op komitees is reggestel.
- (f) Die bydraes van die Owerheid: Met dank kan gekonstateer word dat die Kerk feitlik 100% seggenskap oor die Instituut het vir slegs 25% bydrae.

Voorts word ook die groot probleem van werkverskaffing aan belemmerde kinders gestel. Die Transoranje-Instituut trag om hul leerlinge ná opleiding in geskikte diens te plaas.

Ten slotte word verduidelik dat die uitbreiding sonder verdere verpligtings op die Kerk slegs moontlik is as ons Kerk bereid is om, soos die beleid van ons Kerk die afgelope 75 jaar reeds is, ons skakelbeamptes geleenthede te gee om persoonlike bydraes van ons gemeentes te vra. 'n Beroep word op Kerkrade gedoen om hiertoe verlof aan die skakelbeamptes van die Instituut te gee.

BYLAE A:

STATUUT VAN DIE TRANSORANJE-INSTITUUT VIR BUITENGEWONE ONDERWYS

(Agenda, bladsy 228)

Verwys na die Tydelike Kommissie vir Revisie.

RAPPORT VAN DIE RAAD VIR DIE CHRISTELIKE SONOP-TEHUIS

Hierdie Raad het minstens een keer elke kwartaal vergader en wens soos volg te rapporteer:

Lede:

Prof. B. J. Marais (voorsitter); mnr. S. J. Kritzinger (scriba — tans oorsee); dr. J. J. de Beer; ds. J. E. Potgieter; ds. D. J. Viljoen; ds. H. C. Botha; dr. E. L. de Kock; mnr. R. Dyason; mnr. Van Heerden (tesourier); en mevv. A. M. Rabie en Potgieter.

In die termyn waaroor gerapporteer word, het dr. E. L. de Kock en ds. J. C. Botha vertrek. — Kennis geneem.

Werksaamhede:

Die werksaamhede het die normale gang gegaan en 'n allesins bevredigende termyn word afgesluit. Weinig ernstige probleme het opgedui en die samewerking van die kant van die studente was besonder goed. Die stelsel van studente-selfregering wat nou reeds vir soveel jaar in swang is, lewer nog steeds uitstekende resultate. Die studenteleiding in die koshuis was steeds verantwoordelik. — Kennis geneem.

Uitbreiding van die Koshuis:

Die uitbreiding van die koshuis sodat dit nou gemiddeld 164 studente huisves in plaas van die vroeëre 106 het geen merkbare skade of agteruitgang in die gees van die koshuisgemeenskap meegebring nie. Tot op

sekere hoogte is die beginsel van selfwerksaamheid ook by die koshuis ingevoer. — Kennis geneem.

Finansies:

Die finansiële toestand van die koshuis bly nog steeds kerngesond soos weerspieël word in die onderstaande gegewens. — Kennis geneem.

(a) **Die Inkomste- en Uitgawerekening** vir die jaar geëindig 31 Desember 1961 toon 'n surplus aan van R3,431, 'n vermeerdering van R2,202 op die vorige jaar. Na waardevermindering van 10% afgeskryf is op meubels en toerusting, is daar ook voorsiening gemaak vir 'n reparasiefonds van R500 wat belê is by 'n Bougenootskap. Die losiesgelde ontvang beloop R31,273 — 'n vermeerdering van R830. — Kennis geneem.

(b) **BALANSSTAAT:** (i) **Die bate beloop R147,922.** Op die 31ste Desember 1962 was daar 'n bedrag van R6,352 nog verskuldig aan die koshuis deur die Universiteit van Pretoria, wat vroeg in die nuwe finansiële jaar oorbetaal is, en aldus die oortrokke bankrekening van R443 uitgewis het.

(ii) **Die laste** sluit in 'n Verbandlening by S.A.N.L.A.M. wat oorspronklik R50,000 beloop het, maar wat tans op R48,209 staan (gedurende die afgelope jaar was die aflossing R890). — Kennis geneem.

(c) **Algemeen:** Die gemiddelde getal studente vir 1962 was 156 in vergelyking met 153 in 1961. Die uitgawes op huishouding vir 1962 het gemiddeld **R131.49** beloop per student — en die vergelykende syfer vir 1961 was **R145.38.** 'n Daling dus in die koste per student van **R13.89.** Kennis geneem.

Die sake het dus baie goed verloop vir die koshuis gedurende die finansiële jaar.

Slotopmerkings:

Ons is dankbaar vir hartlike samewerking en wil in besonder die br. S. J. Kritzinger, wat vir baie jare as Scriba optree en tans in die buiteland is, se aandeel loof.

Die verslag word met dank aanvaar.

EERSTE VERSLAG VAN TYDELIKE JEUGKOMMISSIE

A. BESKRYWINGSPUNTE: JEUG, bladsy 7 Agenda.

IV. 1. Verskaffing van Sondagskoolbenodighede deur N.G.-Kerk-Boekhandel te Pretoria:

Hierdie saak is reeds aangehandel aangesien die Sinodale Jeugkommissie reeds op bladsy 204 van die Agenda, punt (p) rapporteer dat daarmee 'n begin gemaak is in die reses. Dank word teenoor die Algemene Sondagskoolkommissie uitgespreek vir hierdie vergunning. Die Kerk-Boekhandel word versoek om 'n voldoende voorraad Sondagskoolbenodighede aan te skaf dat dit die gemeentes van die Noorde kan bedien. Gemeentes word versoek om van hierdie vergunning gebruik te maak deur in die toekoms al hulle Sondagskoolbenodighede langs dié weg te bestel. Goedgekeur.

IV. 2. Gebruikmaak van Opyoedkundige Deskundiges:

Dit is reeds die beleid van die S.J.K. blykens o.a. die aanbeveling op bladsy 209, punt 2 van die Agenda:

(a) Goedgekeur.

- (b) Die beginsel word goedgekeur en moet uitgebrei word na al die afdelings van die Jeugkommissie sodat elk die reg sal kry om hoogstens vier gelowige deskundiges op elke terrein te koöpteer.
- (c) Met die oog op groot ontwikkelings wat op onderwysgebied voor die deur staan, word 'n ernstige beroep op leraars en Kerkraadslede gedoen om hulleself op hoogte te stel i.v.m. onderwyssake en om hulle voortdurend te interesseer om die Christelike standpunt in die onderwys in ere te hou. Goedgekeur.

B. SAKE UIT VERSLAG VAN MODERATUUR

[Besluite van Algemene Sinode, bl. 30, Agenda (Handelinge Algemene Sinode, p. 208, 267)]

(a) **Ouderdom van nuwe lidmate, punt 14:**

Die Kommissie beveel aan dat die Sinode volstaan by die besluit van die Algemene Sinode, maar dat die volgende sake intussen besondere aandag sal geniet:

- dat klem gelê sal word op die geestelike kwalifikasies wat vereis word vir lidmaatskap;
- dat die **minimum ouderdom** wat gestel word 16 jaar is en dat dit vir Kerkrade vrystaan om belydenisaflegging op 'n later ouderdom te laat geskied;
- dat die ouer self 'n groter aandeel behoort te neem in die voorbereiding van sy kind tot belydende lidmaat;
- dat die voorbereidende katkisasieklasse besondere klem behoort te ontvang;
- dat daar daadwerklike opvolging en nasorg moet gedoen word ná aflegging van belydenis;
- dat die predikant self die belydenisklas moet behartig;
- dat die Ringe behoorlike ondersoek na die standaard en metode van katkisasie moet instel;
- dat praktiese inskakeling van katkisante by gemeentelike aktiwiteite, tydens en na katkisasie moet geskied. — Goedgekeur.

(b) **Koördinasie van Jeugwerk, Punt 15:**

(i) Die Kommissie beveel aan dat die Sinode met groot dank en hartlike instemming kennis neem van die besluit van die Algemene Sinode ten gunste van koördinasie van die Kerk se jeugwerk in sy geheel, veral ook van wat opgeneem is in

- (a) **die Reglement vir die Sondagskoolkommissie van die Algemene Sinode**, nl. op p. 188, 189 Handelinge, Art. IV. 2: „as koördinerende liggaam alle sake na hom verwys te behartig en in noue voeling met die Algemene Jeugkommissie, die nodige eenvormigheid en koördinasie van kinder- en jeugarbeid te verseker”; en
- (b) **die Reglement vir die Jeugkommissie van die Algemene Sinode**, nl. op p. 189 — 190, Handelinge, Art. IV. 2: „as koördinerende liggaam tussen die onderskeie Sinodale Kommissies vir die jeug (opvoeding en onderwys, studentebearbeiding en naskoolse jeug) op te tree en sake na hom in dié verband verwys, behartig. Artikel IV. 3 in noue voeling met die Algemene Sondagskool-

kommissie die nodige eenvormigheid — en koördinasie van kinder- en jeugarbeid verseker."

(ii) Die Hoogeerwaarde Sinode spreek hom weer eens uit ten gunste van 'n hegte koördinasie van al die onderskeie vertakings van sy jeugwerk (kinder- en jeugarbeid, met onderafdelings) en doen 'n beroep op die Algemene Jeugkommissie en die Sondagskoolkommissie van die Algemene Sinode om hierdie beleid prakties so spoedig en sover moontlik uit te voer.

(iii) Hierdie besluit word ook na die ander Sinodes deurgestuur vir kennisname. — Goedgekeur.

C. BRIEF VAN BOND VAN DIENARESSE INSAKE GEESTELIKE RAADGEEFSTERS VIR VROUESTUDENTE

(Sien Addendumverslag Scriba, punt 2)

In verband met 'n skrywe van die Bond van Dienaresse wat vra „dat voltydse geestelike raadgeefsters onder vrouestudente aangestel word” beveel die Kommissie aan dat die Hoogeerwaarde Sinode kennis neem van hierdie brief en dit verwys na die nuwe Sinodale Jeugkommissie (permanente) om in oorleg met die Kommissie vir Studentebearbeiding, die studenteleraars en betrokke Kerkrade, aandag daaraan te gee, aangesien die saak reeds deur hulle behandel is en aandag geniet het. Goedgekeur.

ALGEMENE VOORSTEL NA BEHANDELING VAN DIE JEUGRAPPORT

Die kweek van belangstelling by ons kinders vir die werk van die Kerk:

Die Sinode spreek dit as sy oortuiging uit dat die kinders van die Kerk reeds op vroeë leeftyd meer behoort te weet van die werksaamhede van die Kerk sowel as van die stryd van die Kerk teen ondermynde euwels. Hy rig 'n versoek aan die Algemene Sondagskoolkommissie om in die S.S.-rooster voorsiening te maak vir één Sondages per jaar vir elkeen van die volgende sake:

1. Die Kerk se Sendingstewe.
2. Die Kerk se barmhartigheidswerk.
3. Die gevare van drankmisbruik en hoe 'n grondslag vir positiewematigheid gelê kan word; en
4. Die kind se eie plek in die gesin en in ons Kerk.

Hierdie lesse kan só ingedeel word dat een in elke kwartaal val, en die lesse kan desnoeds voortspruit uit die kronologiese Bybelgedeeltes, waar sulke gedeeltes hulle daartoe leen.

A. M. MEIRING.
W. NICOL.

Goedgekeur.

Waardering vir die blad „Ons Jeug”:

Die Sinode neem met waardering kennis van die vernuwing wat die jeugblad „Ons Jeug”, ondergaan het en bid die redakteur die Here se-rykste seën toe.

M. J. SMUTS.
OUDL. S. W. VAN HEERDEN.

Goedgekeur.

II. AFDELING V: OPENBARE SEDELIKHEID DIE SINODE VAN NOORD-TRANSVAAL

VERSLAG VAN DIE SINODALE KOMMISSIE VIR OPENBARE SEDELIKHEID

(Agenda, bladsy 234)

A. VIR KENNISGEWING

1. **Vergaderings:** Kennis geneem.
2. **Personeel:** Kennis geneem.
3. **Ordemosie:** Goedgekeur.
4. **Federale Raad vir die Bestryding van Maatskaplike Euwels:**
 - (a) **Vergaderings:** Kennis geneem.
 - (b) **Personeel:** Kennis geneem.
 - (c) **Drankverskaffing aan Bantoes:** Kennis geneem.
 - (d) **Egskoeding:**
 1. — 12. Kennis geneem.
 - (e) **Egskoedingswette:** Kennis geneem.
 - (f) **Onwenslike Publikasies:** Kennis geneem.
 - (g) **Ontbinding:** Kennis geneem.
5. **Drankmisbruik en Alkoholisme:**
 - (a) **Die Rol van Evangelisasie by Alkoholisme:** Kennis geneem.
 - (b) **Voorkomingsmiddels:** Kennis geneem.
 - (c) **Dranklisensies:** Met dank kennis geneem.
6. **Sondagsontheiligung:**
 - (a) — (d) Met dank kennis geneem.
 - (e) **Handeldrywe op Sondaes:** Kennis geneem.
 - (f) **Transvaalse Museum:** Kennis geneem.
 - (g) **Wetsontwerp insake Winkelure en Kantoorure:** Kennis geneem.
 - (h) **Sport op Sondaes:** Kennis geneem.
 - (j) **Voortrekkermonument:** Kennis geneem.
7. **Sedelikheid:**
 - (a) **Onwenslike Skilderye:** Kennis geneem. Die bespreking oor hierdie saak is nie vir die pers nie.

Ds. D. F. B. de Beer doen die volgende verklaring:

Die Kommissie het nie die saak i.v.m. die skildery by die hof aanhangig gemaak nie. Die Kommissie berus by die uitspraak van die hof maar is ernstig beswaard oor die aard van die skildery.

Hy noem dit dat die skildery nog onder ban van die Minister van Binnelandse Sake staan.

Dit is ons roeping om te getuig teen die bespotting van Christus.

Voorstel met betrekking tot skildery „My Jesus”:

(Ingediend deur die Regskommissie):

Op grond van Gods Woord en die Christelike etiek spreek die Sinode hom beslis uit oor die skilderstuk „My Jesus”, met die meegaande byskrif, en versoek die Minister van Binnelandse Sake om die ban op die stuk te handhaaf. — Goedgekeur.

Wetgewing insake Godslastering:

Die Sinode versoek die Owerheid om bestaande wetgewing te reviseer sodat Godslastering aan bande gelê kan word.

PREDIKANT ALKMAAR.

PREDIKANT GEZINA.

Goedgekeur.

(b) „King of Kings”: Kennis geneem met dank.

(c) Sedelose Rolprent: Kennis geneem.

(d) Ontkleedanseresse: Kennis geneem.

Die Sinode het met dankbaarheid kennis geneem dat die Owerheid opgetree het onder die Ontugwet teen die ewel van ontkleedanse; en wil as Sinode hierdie ewel ten sterkste veroordeel.

DS. G. D. WESSELS.

OUDL. J. A. BRINK, Arcadia.

Goedgekeur.

(e) Karnaval — Pretoria: Kennis geneem.

8. Loterye, Weddenskappe en Dobbelary: Kennis geneem.

9. Evolusie: Kennis geneem.

Die Sinode keur goed wat deur die Kommissie van Openbare Sedelikheid in dié verband gedoen is, en versoek die nuwe Kommissie vir Openbare Sedelikheid om met die saak voort te gaan.

Die Sinode neem ook kennis van Bylae A.

A. P. POTGIETER.

J. A. C. WEIDEMANN.

Goedgekeur.

B. VIR GOEDKEURING

1. **Die Taak van die Kerk:** „tans” word „onder andere”. Goedgekeur.
2. **Naam van God in die Republiekinse Grondwet:** Goedgekeur.
3. **Die Heililing van die Dag van die Here:** Goedgekeur met die volgende wysigings: na „Dag van die Here te heilig” voeg in die woorde „volgens die voorskrifte van die Heilige Skrif,” en vervang „eerstens” met „soos”.

Oop Swembaddens op Sondae:

Die Sinode verhef sy stem teen die bestaande gebruik van stadsrade en ander beherende liggame om openbare swembaddens op **Sondae** oop te stel vir die publiek, en doen 'n beleefde dog dringende beroep op alle betrokke instansies binne sy grense (ressort) om hierdie gebruik te staak, aangesien dit grootskaalse Sabbatsontheililing in die hand werk..

Die Sinode gee daarom opdrag aan sy Kommissie vir Openbare Sedelikheid om met die betrokkenes hieromtrent te onderhandel.

JAC. J. S. BOTHA..

P. W. JORDAAN.

Goedgekeur.

MIDDAGSITTING — DONDERDAG 25 APRIL 1963, 2.30 NM.

Notule:

Na noodsaklike wysigings word die Notule goedgekeur en geteken..

Mosie 1 van 24 April (Notule p. 493) word goedgekeur en verwys na die Tydelike Regskommisie.

Mosies:

(1) **Onbestrede Mosie insake Eeuvesherorganisasie van N.G. Gemeentes in Transvaal:** Aangesien die gemeentes Lydenburg, Nazaret, Utrecht, Hartebeestfontein, Pienaarsrivier, Potchefstroom, Suikerboschrand en Vaalrivier op 4 Desember 1866 hulle verenig het onder „een kerkbestuur als die Nederduitsch Gereformeerde Kerk in die Z.A. Republiek”, en op daardie dag besluit het, op voorstel van oudl. C. L. Neethling van Potchefstroom, gesekondeer deur oudl. H. Lemmer van Hartebeestfontein: „Dat de 4e December, die dag der vereeniging onzer gemeenten in die Republiek, als een kerklike feestdag herdact worde,” so dra die Sinode dit op aan die Moderatuur om in oorleg met die Suid-Transvaalse Sinode toe te sien dat die eeuves van daardie dag op 4 Desember 1966 op waardige wyse waargeneem word.

Wm. NICOL.
J. H. LOUW.

Goedgekeur.

(2) **Mosie insake Verteenwoordiging van ander Sinodale Kommissies op die Kommissie vir Begroting en Fondse:** Die Sinode besluit dat die Kommissie vir Begroting en Fondse so saamgestel sal word dat daar minstens een verteenwoordiger van elk van die Sinodale Kommissies vir Jeug, Diens van Barmhartigheid, Evangelisasie, Openbare Sedelikheid en Sending daarop sal dien. Die lede sal deur die betrokke Sinodale Kommissies self benoem word.

J. P. THERON.
A. A. VAN WYK.

4. **Die Bevordering van Sondagsheilige in S.A.:** Goedgekeur.
5. **Datum vir Prediking oor die Matighedsaak:** Goedgekeur.

C. AANBEVELINGS

(I) WAT ADDISIONELE KOSTE MEEBRING

'n Bedrag van R600 word toegestaan op aanbeveling van die Begrotingskommissie (bl. 167).

(II) WAT NIE ADDISIONELE KOSTE MEEBRING NIE

1. Kommissie vir Bearbeiding van Alkoholiste:

Ds. Dreyer van Waterberg-Noord bring onder die aandag van die vergadering die noodsaaklikheid dat by die bearbeiding van die alkoholis ernstige aandag gegee sal word aan die vrou van die alkoholis as 'n moontlike oorsaak van die alkoholisme. Hy verwys na 'n artikel van prof. A. S. Roux oor hierdie aangeleentheid.

2. Sedelikheid:

- (a) **Ontkleedanseresse:** Goedgekeur.
- (b) **Ruk-en-roldanse:** Goedgekeur.

(c) **Karnaval:** Die Sinode spreek sy sterkste afkeur uit oor feesdae wat in stryd is met die Heilige Skrif en die beginsels van die Christelike etiek.

Die Sinode versoek alle Kerkrade en Ringe om die gemeentes in te lig oor die onwenslike aard van sulke feeste, en om hulle lidmate op te wek om geen deel daaraan te hê nie.

J. E. LOMBAARD.
J. P. GROBLER.

Goedgekeur.

Versoek aan Pretoria-Stadsraad insake Karnaval:

Die Sinode besluit om 'n ernstige beroep te doen op die Munisipaliteit van Pretoria om by toekomstige feeste die herhaling te voorkom van sodanige onchristelike en onbybelse praktyke wat in 1962 voorgekom het.

R. B. MURRAY.
G. R. TOERIEN.

Goedgekeur.

Dank aan Stadsraadslede, Pretoria:

Die H.E. vergadering betuig sy oopregte waardering teenoor die stadsraadslede wat hul beywer het vir die voorkoming van gebruik e.s.m. wat die Kerk en die saak van Christus onwaardig is wat betref die 1962-karnaval.

C. H. ROOTMAN.
W. DE W. STRAUSS.

Goedgekeur.

Waardering vir Jongedogters:

Hierdie Hoogeerwaarde vergadering boekstaaf sy hoë waardering teenoor daardie groot getal jongdogters van ons volk en Kerk wat met liggaamlike skoonheid en sieleadel geseen is, wat hulself onthou aan skoonheidswedstryde en kroningsplegtighede, gedagdig aan die Skrifwoorde:

Hoor, o dogter, as die Koning (Messias) u skoonheid begeer — want Hy is u Heer — buig u dan voor Hom neer! — (Ps. 45 vers 11 — 12.)

JAC. J. S. BOTHA.
W. F. LOUW.

Goedgekeur.

Kersfeesviering:

Die Sinode verwys die wyse en praktyk van Kersfeesviering na die Sinodale Kommissie vir Aktuele Vraagstukke om aan die Kerk gesonde leiding te gee.

J. E. LOMBAARD.
A. A. VAN WYK.

Goedgekeur.

(d) Onwenslike Publikasies: Kennis geneem.

(i) Die Sinode neem met waardering kennis van die feit dat die Owerheid wetgewing aangeneem het vir die beteueling van sede-ondermyndende publikasies.

Die Sinode spreek egter sy teleurstelling uit dat die aanbevelings van die Cronjé-verslag insake die Sensuurraad tesame met 'n appellraad nie in die wet opgeneem is nie, en versoek die Regering om die wet in dier voege te wysig.

P. W. JORDAAN.
D. J. VILJOEN.

Goedgekeur.

(ii) Die H.E. Sinode doen 'n beroep op alle leraars en Kerkrade om van tyd tot tyd rigtinggewende en opbouende leestof onder aandag van lidmate te bring deur periodiek pertinente aanbevelings te doen i.v.m. sekere boeke en geskrifte wat oor bepaalde onderwerpe handel.

I. B. KASSELMAN.
D. A. KRÜGER.

Goedgekeur.

(e) **Ontugwet:**

- (i) Die Sinode neem kennis dat die Algemene Sinode die eerste paragraaf verwys het na sy Kommissies vir Openbare Sedelikheid.
- (ii) **Publikasie van Ontugsake:** Die Sinode besluit om dit aan die Permanente Kommissie vir Algemene Sake op te dra om weë te bedink om te verhoed dat 'n aangeklaagde se naam, adres en desnoeds ook foto's van 'n gearresteerde gepubliseer sal word solank hy nog nie skuldig bevind is nie, en dat soos in Europa alleen sy voorletters gebruik word om hom aan te dui; en as hy veroordeel is sal:

- (1) die naam en adres van die skuldige gepubliseer word;
- (2) die vonnis of uitspraak;
- (3) die opmerkings of opsomming van die regter of landdros.

Hierdie versoek word gedoen ter wille van die rehabilitasie van die gevallene en ter wille van die kinders en familie. — Goedgekeur.

- (f) **Rolprentsensuur:** Goedgekeur.

- (g) **Atletiekdrag vir dogters:** Die laaste drie woorde word geskrap. Na „alle” word „ouers” ingevoeg. Goedgekeur.

3. **Drankmisbruik en Alkoholisme:**

- (a) **Drank in kafees en kruidenierswinkels:** Goedgekeur.
- (b) **Stookketels:** Goedgekeur.
- (c) **Nasionale Drankraad:** Goedgekeur.

4. **Drankverskaffing aan Bantoes:**

- (a) en (b) Goedgekeur.

5. **Beperking van Ure van Drankverkoop:** Goedgekeur.

6. **Nuwe Drankwet:** Kennis geneem.

Die Sinode besluit dat hy nie bevoegd is om 'n finale oordeel uit te spreek oor die bepalinge van die nuwe Drankwet nie, maar dra dit aan sy Kommissie vir Openbare Sedelikheid op om deskundige advies in te win en in die lig daarvan vertoë tot die Gekose Komitee te rig in die lig van die algemene beginselstandpunt van die Sinode.

So versoek die Sinode die Regering om geen uitbreiding van fasiliteite van enige aard in die nuwe Drankwet te beliggaam nie, maar bestaande beperkinge te behou, ten einde te verhoed dat die euwel van dronkenskap verder uitbri.

ASSESSOR.
ACTUARIUS.

Goedgekeur.

7. **Padongelukke as Gevolg van Drankmisbruik:** Goedgekeur.

8. **Sondagsheilige:**

- (a) **Waardering:** Goedgekeur.
- (b) **Engelse Kerke en Sondag:** Goedgekeur.
- (c) **Sondagswetgewing:** Kennis geneem.
- (d) **Sport op openbare terreine:** Staan oor.
- (e) **Drankverskaffing op Sondag:** Goedgekeur.

9. **Tug en Hertrou:** Goedgekeur.

10. **GeregteLIKE Skeiding:** Goedgekeur.

11. **Egskeidingswette:**

- (a) Kennis geneem. Kom weer voor by Diens van Barmhartigheid.

Die Sinode keur die aanbeveling 11 (b) — (e) goed met die volgende wysings:

- (i) Punt (b): Indien die Staat nie sy weg oopsien om kwaadwillige verlating as egskeidingsgrond af te skaf nie, dit bepaal sal word dat een jaar sal verloop na verlating voordat die finale egskeidingsbevel uitgereik sal word.

Die Staat word versoek om noodsaklike hulp vir die verlate gesin beskikbaar te stel, indien benodig.

- (ii) Punt (d) word weggelaat, aangesien die Algemene Sinode dit reeds na 'n kommissie verwys het vir verdere ondersoek.

P. W. JORDAAN.
D. J. VILJOEN.

12. Weddenskappe op Perdewedrenne: Goedgekeur.

BYLAE A: (Sien A9 Openbare Sedelikheid):

**MERORANDUM AAN TRANSVAALSE MUSEUM
INSAKE UITSTALLING VAN AFSTAMMING-
SKEMA VAN DIE MENS UIT DIE DIER**

Kennis geneem.

L.W.—Op bladsy 239 in die agtste reël van onder moet „oorgekom het” lees „voorgekom het”.

Op bladsy 249 by die tekening moet „6,000,000” lees „600,000”.

**EERSTE VERSLAG VAN TYDELIKE KOMMISSIE
VIR OPENBARE SEDELIKHEID**

1. S.A. Matigheidsbond (Agenda, bl. 8, punt 1):

Die Algemene Sinode word versoek om sy besluit so te wysig dat aansluiting by die S.A. Matigheidsbond moontlik sal wees vir die Sinodes. Goedgekeur.

2. Wetenskaplike Instituut vir die Voorkoming van Alkoholisme:
(Agenda, bl. 8, punt 2):

Die Sinode neem met waardering kennis van die instelling van 'n wetenskaplike kursus oor die voorkoming van alkoholisme wat jaarliks deur Suid-Afrikaanse en ander geleerde onder beskerming van die Nasionale Komitee vir die Voorkoming van Alkoholisme gehou word en beveel dit by almal aan wat hulle kennis van die groot probleem wil vermeerder. Die optrede van die Kommissies vir Openbare Sedelikheid om saam te werk word goedgekeur. (Sinkops). Word aanbeveel. Goed-gekeur.

3. Sabbatsontheiligung: (Agenda, bl. 8, punt 3):

Die Owerheid word versoek om ernstig aandag te skenk aan die opknapping van die wette om Sabbatsontheiligung te verbied.

— (Ring van Lydenburg).

Goedgekeur met toevoeging van die woorde „sonder egter die positiewe bepalings in bestaande wette te verswak.”

4. Visvang op Sondae: (Agenda, bl. 8, punt 4):

Die Ring dring by die Sinode aan dat vertoë gerig word tot die Sentrale Owerheid dat visvang op Sondae strafbaar gemaak sal word.

— (Ring van Middelburg).

Aanbeveling:

Die Sinode keur die punt goed en verwys die saak na die Algemene Kommissie vir Openbare Sedelikheid wat met wetgewing besig is. Goed-gekeur.

5. **Karnaval:** (Agenda, bl. 8, punt 5): Afgehandel.

6. **Sondagsport:** (Agenda, bl. 8, punt 6):

Aangesien die Regering tans wetgewing ten opsigte van sport op Sondae oorweeg versoek die Sinode die Regering om alle georganiseerde sport op Sondae te verbied. — (Kerkraad van Lyttelton-Oos).

Aanbeveling:

Die Sinode beveel aan dat alle sport of vermaaklikheid in die openbaar op Sondae verbied behoort te word of daar toegangsgeld of deelnemersfoolie gevra word al dan nie. (Vgl. Kaapse Wet 19, 1895).

Met inagneming van die vryheid van die burger om op sy eie grond te maak wat hy wil word *bona fide* inwoners van persele hiervan uitgesluit mits hulle sport op Sondae geen stoornis veroorsaak nie. Goed-gekeur.

7. **Vrywillige Onthouding:** (Agenda, bl. 8, punt 7):

Met die oog op die feit dat Suid-Afrika die hoogste verbruik ter wêreld per capita van spiritualiteit het; dat die syfer vir alkoholisme onder blankes in die buiteland gestel word op die derde hoogste en dat die eggskeidingsyfer ook die derde hoogste is, so onderskryf die Sinode die Pauliniese beginsel van vrywillige onthouding ter wille van eie veiligheid en beskerming van die naaste en beveel dit sterk aan by lidmate.

— (Kerkraad van Carolina).

Word aanbeveel. — Goedgekeur.

8. **Hertrou van Geskeidenes:** (Agenda, bl. 8, punt 8): Afgehandel.

Beroep op Leraars:

Die Sinode doen 'n ernstige beroep op alle leraars om in die prediking die doelstelling en taak van die Kommissie vir Openbare Sedelikheid te steun en te vergemaklik deur op kragtige, sterke en gesonde wyse die lig van Gods Woord voortdurend te laat val op die noodsaklikheid vir die gelowige om medewerker te wees in die stryd teen alle euwels in die volkslewé.

P. W. JORDAAN.
H. W. DE JAGER.

Goedgekeur.

Dank aan Sekretaris:

Die Sinode spreek sy dank uit teenoor die Sekretaris vir Openbare Sedelikheid en sy Kommissie vir hul onvermoeide ywer.

P. W. JORDAAN.
H. W. DE JAGER.

Goedgekeur.

Verlof word toegestaan aan die volgende lede:

1. Oudl. A. P. van Niekerk van Machadodorp vir res van sitting vanaf Maandag.
2. Ds. A. de V. Visser van Voortrekkerhoogte vir begrafnis Vrydagmiddag 26 April.

3. Ds. W. v. d. W. Rautenbach van Rustenburg-Wes vir begrafnis Vrydagmiddag 26 April.
4. Ds. J. J. G. Loots van Capitalpark-Oos vir begrafnis Vrydagmiddag 26 April.
5. Oudl. W. G. Viljoen van Ohrigstad vanaf 29 April vir die res van die sitting omdat hy dringende aandag aan besigheid tuis moet gee.
6. Oudl. J. W. A. Lewies van Albertyn, Vrydag 26 April.
7. Ds. J. A. C. Weideman en oudl. J. D. Venter van Pietersburg-Noord, Saterdagoggend 27 April insake gemeentelike funksies.
8. Oudl. J. C. N. van Bergen van Nelspruit vir aandsitting 25 April.
9. Oudl. I. H. Eybers vir vanaand indien daar 'n sitting is.
10. Ds. J. A. du Rand van Esselenpark vir Vrydagmiddag 26 April i.v.m. 'n begrafnis.
11. Ds. W. P. de Vos van Waterkloof Vrydag namiddag 26 April vir begrafnis.
12. Oudl. J. J. Taylor van Lyttelton vir vanmiddag 25 April en ook 26 April aand vir besoek geneesheer en Kerkraadsvergadering.
13. Oudl. C. J. Botha van Capitalpark vir Vrydag 26 Apriloggend.
14. Oudl. P. L. Hattingh van Lyttelton-Noord vir Vrydagmiddag 26 April vir 'n begrafnis en Saterdagoggend 27 April vanweë werksomstandighede.
15. Oudl. H. J. Bosman van Barberton vanaf 27 April vir res van sitting.
16. Oudl. (dr.) A. E. du Toit van Suidoos-Pretoria vir Vrydag 26 April re begrafnis.
17. Ds. W. J. Annandale van Suidoos-Pretoria vir Saterdag 27 April re dringende werkzaamhede.
18. Oudl. J. M. Ras van Brits vir Donderdag 25 April weens dringende sake.
19. Ds. E. A. Gaum van Valhalla vir Saterdag 27 April re begrafnis.
20. Ds. J. P. Strümpfer en oudl. W. B. van Niekerk van Zeerust vir Saterdag 27 April na teepouse re dringende gemeentesake.
21. Oudl. B. Coertse van Wesmoot Vrydagmiddag 26 April en Saterdag 27 April insake Gradeplegtigheid te Potchefstroom.

Sluiting:

Na die sing van Ges. 38 vers 1 sluit oudl. Prinsloo van Pretoria af met gebed.

AGSTE SITTING — VRYDAG 26 APRIL 1963

Biduur:

Prof. H. D. A. du Toit lei die biduur. Ges. 145 vers 2 word tot lof van die Here gesing. Hy lees 1 Kor. 15 vers 24 — 28.

Prof. Du Toit neem as tekswoord „Laat u Koninkryk kom.” (Matt. 6 vers 10).

- (i) Met Christus het die Koninkryk gekom.
- (ii) Die Koninkryk het nog nie ten volle gekom nie.
- (iii) Die Koninkryk sal kom.
- (iv) Met hierdie bede bely ons dat ons bereid is om mee te werk dat Sy Koninkryk sal kom. Ons sê: Hier is ons Here; ons is tot U beskikking. Sending is onlosmaaklik verbonde aan die wederkoms van Christus.

Geleenheid word gegeen vir gebed. Na 'n aantal gebede word die biduur afgesluit met Ges. 76 vers 2.

Dank aan prof. Du Toit vir sy rede.

ONBESTREDE MOSIE INSAKE EERSTE GEREFORMEerde SINODES IN NEDERLAND 400 JAAR GELEDE

(Voorgedra deur die Argivaris, ds. F. G. M. du Toit)

Die Sinode roep in dankbare herinnering die feit dat die eerste Gereformeerde Sinode op ons Nederlandse stambodem vandag presies 400 jaar gelede op 26 April 1563 gelyktydig te Armentieres, Doornik en Teurs vergader het (in die daaropvolgende drie jaar gevvolg deur sewe ander te Antwerp). By hierdie Waalse Sinodes onder die Kruis het vir die eerste keer die afgevaardigdes met handtekeninge die Nederlandse Geloofsbelofte onderskryf.

TOELIGTING:

Dit was vergaderings van geloofsgenote in verstrooiing onder die swaard van vervolging en inkwisisie, sodat die Sinodes in die geheim vergader het en die stede van skuilname voorsien moes word. So is dié van Doornik in die Handelinge aangedui as die **Sinode van die Palm**, dié van Armentieres as die **Sinode van die Blomknop** (Bouton), en dié van Antwerp as die **Sinode van die Wynstok** (Vigne). Guido de Brés wat in 1567 as martelaar gesterf het, het in 1561 in Frans die Nederlandse Geloofsbelofte opgestel (*La Confession de Foi des Eglises Réformées Wallones et Flamandes*).

Vanweë genoemde Waalse Sinodes se verklaarde voorname „om die leiding te volg van hulle van Genéve” (de suivre le conseil de ceux de Genéve) is hierdie partikuliere Sinodes gekenmerk deur anti-hierargiese, deur presbiteriaanse en republikeinse beginsels wat klaarblyklik regstreeks aan hul Geloofsbelofte ontleen is.

Onder die Calvinistiese-Gereformeerde bepalings van hierdie eerste Sinodes vier eeu geleden vind ons die volgende:

- (1) Elke gemeente sal 'n Kerkraad (consistoire) hê wat uit leraars, ouderlinge en diakens bestaan; hulle het egter geen voorrang of gesag die een bo die ander nie (primauté ni domination l'un sur L'autre).
- (2) Ouderlinge en diakens in nuwe gemeentes is gekies deur die gesamentlike stem van die hele gemeente en hul leraars (par la voix commune de tout le peuple avec leurs pasteurs).
- (3) Die Kerkraad (consistoire) behartig die belangte van die gemeente en handhaaf die orde en tug van die Kerk.
- (4) Van dié tug is die lede van die Kerkraad nie uitgesluit nie; elke maand is sensuur gehou sowel oor die lewe en leer van die leraars as oor dié van die ouderlinge en diakens (tant de la vie et de la doctrine des ministres que des anciens et diaires).

Origens het hierdie eerste Sinodes hulle laat lei deur die eerste Kerkorde van die Franse Gereformeerde Sinode van Parys (25 Mei 1559) waar o.a. goedgekeur is in gewysigde vorm Calvyn se Franse Geloofsbelofte met as opskrif: **Belydenis van Geloof wat eenparig afgelê is deur die Franse wat begeer om te lewe volgens die swiwerse Evangelie van onse Here Jesus Christus.**

Mnr. S. Martin Oorlede:

Met innige leedwese word kennis geneem van die heengaan van mnr. Martin. Die vergadering staan op as teken van hulde. Die Moderator doen 'n ernstige gebed en dra dit op aan ds. L. J. Heyns en dr. W. Nicol, wat die begrafnis sal waarneem, om die meegevoel en waardering van die vergadering oor te dra aan mev. Martin en hul dogter.

Sendelinge Teenwoordig:

Ds. Van Rooyen, ds. Strydom, ds. Mothobi, ds. C. Boshoff, ds. Uys, ds. A. J. de Clercq, ds. Small, ds. Van Loggerenberg, ds. Conradie, ds. Van Rensburg (Moderator), prop. Crafford wat na Rivoni gaan. (Ds. Boshoff word gelukgewens met die beroep as sendingsekretaris vir Suid-Transvaal). Ds. Lawrenz, dr. W. A. Malherbe, ds. Jacobsohn, ds. J. H. van Wyk, mej. Grobler van Swaziland, ds. J. S. Malan. Alle sendingwerkers en sendingwerksters word hartlik verwelkom in die vergadering. Nege sendingleraars is lede van die Sinode.

12. AFDELING VI: SENDING

VERSLAG VAN DIE SINODALE SENDINGKOMMISSIE VAN DIE NOORDELIKE STREEKSINODE OOR DIE TYDPERK APRIL 1959 TOT DESEMBER 1962

(Agenda, bladsy 252)

AAN DIE HOOGEERWAARDE VOORSITTER VAN DIE SINODE

Kennis geneem.

A. KENNISNAME

1. Algemeen: Kennis geneem.

2. Personeel: Kennis geneem.

Sendelinge en die Aanleer van Bantoetale:

Die Sinode spreek dit by herhaling as sy begeerte uit dat alle werkragte in diens van die Sending die onderskeie Bantoetale sal aanleer.

Aan die S.S.K. word opgedra om daadwerklik daartoe oor te gaan om **gereelde** taalkursusse vir die verskillende taalgroepe te reël sodat werkers mekaar kan afwissel om dit by te woon. Na afloop van 'n redelike tyd — soos die S.S.K. mag bepaal — sal dit vir alle werkers verpligtend wees om 'n taaleksamen af te lê om sodoende hulle vaardigheid in die taal te toets.

Die S.S.K. word verder gemagtig om uitgawes wat hiervoor mag nodig wees, aan te gaan vir sover dit in hulle begroting ingepas kan word.

E. C. D. BRUWER.
S. I. DU TOIT.

Goedgekeur.

Sendinginstituut — Wellington:

Die Sinode betuig sy dank aan God vir die stigting van die Sendinginstituut te Wellington en vir die instandhouding daarvan tot en met die sluiting van die opleidingsentrum.

M. J. SMUTS V.D.M.
OUDL. S. W. VAN HEERDEN.

Goedgekeur.

3. Sendingverenigings: Kennis geneem.

Presidente T.V.S.V.:

Aan mev. (ds.) Linde word geleentheid gegee om die vergadering kortliks toe te spreek. Sy spreek haar dank daarvoor uit en beklemtoon die groot voorreg van die T.V.S.V. om 'n hulpdiens vir die Kerk te wees in die naam van die Meester.

Sy noem groot bedrae wat deur die loop van die jare deur die vereniging vir die saak van die Here byeengebring is, asook verskillende werkzaamhede wat regstreeks deur die vereniging gedra word.

Sy verwys na die moontlike en waarskynlike verdeling van die T.V.S.V. in Noord en Suid by die Kongres in Oktober.

Sy glo: „Die Here sal voorsien.”

Die H.E. Moderator dank haar vir die kort en veelseggende boodskappie, en verseker die Presidente dat die Kerk nie sy Sendingaksie kan uitvoer sonder die T.V.S.V. nie.

Waardering vir T.V.S.V. se Werk:

Die Sinode wil opnuut sy oopregte dank betuig aan die T.V.S.V. vir liefdevolle diens oor baie jare volgehou en wil sy hoop uitspreek dat hierdie vereniging van ons Kerk van krag tot krag sal gaan in diens van die uitbreiding van Gods Koninkryk.

J. P. THERON.

N. A. S. LOMBARD.

(b) Die Mede-Sendingarbeidsters: Kennis geneem.

Mev. C. Boshoff, die voorstaander van hierdie vereniging, kry geleentheid om die H.E. vergadering toe te spreek.

Sy noem dit met vreugde dat daar jongedogters is wat sendingbewus is en 'n werkrag is omdat hulle die Here Jesus liefhet.

Die vereniging beteken geweldig baie vir die jong dogters self en wek 'n groot eenheidsband onder mekaar. Sy noem 'n aantal werkzaamhede wat die vereniging al met sukses aangepak het en met sukses behartig.

Die Moderator dank haar vir haar woorde en sê die Kerk beskou hierdie vereniging as die mosterdsaadvereniging.

(c) Die Kinder-Sendingkrans: Kennis geneem.

Mev. (prof.) Ben Marais, die voorstaander van die K.S.K., kry geleentheid om die vergadering toe te spreek. Sy spreek haar dank uit vir die heel eerste geleentheid wat die K.S.K. het om die H.E. vergadering toe te spreek.

Sy noem groot werke wat reeds deur die K.S.K. afgehandel is en aangepak word.

Deur die blaadjie „Saadkorrels” hou die vereniging die Kerk op hoogte van die werk wat gedoen word.

Sy sê die K.S.K. werk altyd en ten nouste saam met die Kerkraad en die T.V.S.V.

Die H.E. Moderator verseker haar die vergadering waardeer die werk wat gedoen word deur die K.S.K.

(d) Die Manne-Sendingbond: Kennis geneem.

Die Christelike Lektuurfonds:

Ds. G. H. Oosthuizen, die organiseerder van die Fonds kry geleentheid om 'n paar woorde te sê.

Die Fonds is gestig in 1957 en is in 1958 geplaas onder die beheer van 'n raad waarop sowel die Moeder- as die Dogterkerke verteenwoordig is. Die Kerk het volle beheer oor die Fonds d.m.v. sy Beheerraad.

Hierdie Fonds het noodsaaklik geword:

(a) vir die verspreiding van die Christelike boodskap; en

(b) om 'n wal te gooi teen die Kommunisme.

Hy verwys na die stuk wat ter tafel gelê is en wat die nodige inligting verskaf sodat daar geen agterdog kan bestaan i.v.m. die doel en strewe van die Christelike Lektuurfonds nie. Hy vra die aandag van die afgevaardigdes vir die inligting wat d.m.v. die stukke op die tafel versrek word.

Hy doen 'n vriendelike beroep op die vergadering vir toestemming dat verteenwoordigers van die Lektuurfonds gemeentes mag besoek en insameling mag doen.

Die H.E. Moderator dank ds. Oosthuizen vir sy woorde en wens die onderneming die rykste seën van die Here toe.

Mosie van Dank: Christelike Lektuurfonds:

Die Hoogeerwaarde Sinode neem met baie groot dank kennis van die goeie vordering wat gemaak is beide met die insameling van die Christelike Lektuurfonds en met die besteding daarvan.

Ons bid ds. Oosthuizen, die verskillende organiseerders, die Raad van Beheer en sy Kommissies die seën van die Here toe.

M. H. O. KLOPPERS, Belfast.
M. H. HORAK, Waterberg.

Goedgekeur.

4. Pretoriase Sendingraad:

(i) en (ii) (a) — (f) Kennis geneem.

Groot dank word uitgespreek deur ds. M. H. Horak namens die vergadering vir die groot werk wat deur die Pretoriase Sendingraad behartig word.

Ds. A. J. de Clercq, Gevangenesbearbeider, spreek sy dank uit vir die geleentheid om sy werk in die Bantoegevangenisse onder die aandag van die vergadering te bring. Hy deel mee dat dit 'n baie vrugbare werk is wat in die gevangenisse gedoen kan word.

Hy vra vir voorbidding vir die moeilike werk. Hy moet soms tot vier maal op 'n dag veroordeeldes na die galg vergesel.

Ds. F. J. van Loggerenberg van die Kleurlingsending, kry ook die geleentheid om 'n gedagte uit te spreek. Hy vra in die besonder vir voorbidding vir die Sendingwerk onder Kleurlinge in die Transvaal.

Dank aan Jongmense insake Indiërsending:

„Die Sinode neem met groot dank kennis van die volgehoue arbeid van die jongmense ten opsigte van die Indiërsending in Pretoria — 'n arbeid wat hul grotendeels op eie inisiatief aangepak en uitgebou het — asook vir die fondse wat hulle tot dusver vir die saak geïn het, en spreek die hoop uit dat hulle hierin sal volhard, en dat veel vrug op hul werk sal volg.”

M. J. SMUTS.

Goedgekeur.

OUDL. S. W. VAN HEERDEN.

Dank aan Kerkjeug en Studente insake Sendingarbeid:

Die Sinode neem met waardering kennis van wat so baie jongmense onder leiding van die KJV. op die gebied van die Sending doen, asook van wat die Onderwyskollege se Sendingvereniging en die Sendingkring aan die Universiteit van Pretoria in die omliggende Bantoe-woon-gebiede doen.

Goedgekeur.

H. M. DU PLESSIS.
D. J. VILJOEN.

5. Ander Kerke: Met dank kennis geneem.

6. Organisasie: Kennis geneem.

(a) **Dank aan Hospitaalpersoneel:** Die Sinode spreek sy dank en waardering uit vir die toegewye diens van die geneeshere, matrones en verpleegsters en ander personeellede van ons Sendinghospitale.

Die gemeentes word versoek om hierdie groot korps van werkers wat soveel deur hulle getuenis vir die Koninkryk van God kan vermag, in hulle voorbidding nie te vergeet nie. — Goedgekeur.

(b) **Vrywillige Bydraes vir Sendinghospitale:** Die Sinode besluit om die Sinodale Sendingkommisie te magtig om gemeentes te nader vir vrywillige bydraes vir finansiële hulp aan ons Sendinghospitale. — Goedgekeur.

(c) **Beroep om steun aan G.E.M.:** Aangesien die Sinode hulp aan die Natalse Kerk beloof het i.v.m. die Geestelike Eeu feesmonumentfonds, vir die Sendingwerk te Nongoma, versoek die Sinode die gemeentes om hierdie werk steeds te bly ondersteun.

J. P. THERON.
C. I. VAN HEERDEN.

Goedgekeur.

(d) **Uitkoop van Personeelwonings by Hospitale deur die Kerk:** Die H.E. Sinode besluit:

(i) Om opdrag te gee aan die S.S.K. om onderhandelings aan te knoop met die betrokke Provinciale Departemente met die oog op die uitkoop van personeelwonings gebou met provinsiale steun.

(ii) Die S.S.K. gee leningsbevoegdheid aan die betrokke Sendinghospitale om die oorname deur te voer.

(iii) Die huur, so ontvang, sal aanvanklik aangewend word om dié lening te delg.

Voorsteller: S. Z. VENTER.
Sekondant: N. J. SMITH.

Goedgekeur.

Dank aan Provinciale Administrasie insake Hospitale:

Die Sinode betuig sy dank teenoor die Provinciale Administrasie en Unie-Gesondheidsdepartement vir die geleentheid aan die Kerk gebied om Sendinghospitale as 'n hulpmiddel te gebruik in diens van die Sendingaksie van die Kerk.

Voorsteller: N. J. SMITH.
Sekondant: H. D. A. DU TOIT.

Goedgekeur.

7. Opleidingskool vir Tswanas:

Oornname Sekwani en Mochudi:

Die Sinode sien, met die oog op die finansiële verpligte wat dit meebring, nie sy weg oop om die Sendingstases van Sekwani en Mochudi oor te neem nie.

J. P. THERON.
M. H. HORAK.

Goedgekeur.

8. Federale Sendingraad: Kennis geneem.

9. Salarisskale vir Leraars: Kennis geneem.

10. Eeufees in Noord-Transvaal: Kennis geneem.

„Lig in Soutpansberg”:

Die Sinode het met groot dankbaarheid kennis geneem van die verskynning van „Lig in Soutpansberg” en spreek langs dié weg sy oopregte dank en waardering uit teenoor die skrywer, mnr. W. Maree, vir 'n besonder deeglike en waardevolle studie oor die geskiedenis van die Sending in die Soutpansberg.

W. F. LOUW.
JAC. J. S. BOTHA.

Goedgekeur.

Ds. J. Z. Eloff van Louis Trichardt maak met groot waardering melding van die besondere diens en toewyding gelewer deur mnr. H. Taljaard, die argitek, en mnr. Kuhn, die bou-aannemer, wat eer het van die werk wat hy besig is om te lewer. Die Kerk is dankbaar teenoor hierdie twee manne in die besonder.

Ds. Eloff nooi die hele Sinode om afgevaardigdes te stuur om die verrigtinge by te woon om die eeu van Gods genade met betrekking tot die Sending te gedenk.

Dank aan mnr. H. Taljaard:

Die Sinode spreek sy dank en waardering uit teenoor argitek H. Taljaard wat met soveel ywer, opoffering en hulpvaardigheid verantwoordelik was vir die oprigting van die Eeufeeskerk te Louis Trichardt en die Gedenknaald te Kranspoort.

J. Z. ELOFF.
G. D. DAVIDTSZ.

Goedgekeur.

MIDDAGSITTING — VRYDAG 26 APRIL 1963 — 2.30 NM.

Notule:

Na redaksionele en noodsaaklike verbeterings word die Notule aanvaar en geteken.

Goeie Wense:

Prof. Ben Marais word gelukgewens met die herdenking van sy geboortedag, en hy word die seën van die Here toegewens waar hy mōre vertrek na die M.A.S. om die Sinode daar by te woon as verteenwoordiger van die Teologiese Fakulteit.

Mosie: Salarisskaal van Predikante:

Die H.E. Sinode besluit dat

- (i) die bestaande salarisskal van predikante soos volg gewysig word:
R1,920 x R100 — R2,720 x R72 — R2,936;
- (ii) dat leraars op 1 Julie 1963 een kerf opgeskuif word, sonder om die normale verhogings te raak.

D. A. KRÜGER.
I. B. KASSELMAN.

Waardering deur ds. S. A. Mothobi, Mamelodi-Oos:

Hoogeerwaarde Heer,

Eers sê ek dankie aan die Hoogeerwaarde vergadering vir die groot eer en voorreg om vanmōre die Sinode van die Moederkerk te kon sien en hoor.

Om te sien is altyd beter as om net te hoor — ek wens dat al my mede-Bantoeelaars die voorreg kon gehad het.

Ek weet nou nog meer hoeveel vuur en gees daar by die Moederkerk is vir die Sending. My mond hang oop as ek hoor van die groot geld waarvan gepraat word.

Mag die Here die vergadering seën aan al sy werk.

26 April 1963.

S. A. MOTHOMBI.

B. VIR GOEDKEURING

(i) **Organiserende Sendingsekretaris:** Kennis geneem.

Die H.E. Sinode besluit om die pos van Organiserende Sendingsekretaris goed te keur, en om vir die fondse wat daarvoor nodig is, voorsiening te maak.

M. W. RETIEF.

M. J. D. JACOBSSOHN.

Goedgekeur.

(ii) **Pensioen, Sendingleraars:** Goedgekeur.

Die Sinodale Sendingkommissie sal hierdie besluit onder die aandag bring van Kerkrade wat sendingleraars in hulle diens het en hulle versoek om die saak reg te stel.

R. J. RAATH.

F. E. O'B. GELDENHUYSEN.

Goedgekeur.

(iii) **Personeeltekort Sendinghospitale:** Goedgekeur.

(iv) — (ix) Staan oor tot by Begroting.

(x) **Ou Uitbreidingsfonds:** Afskryf van bestaande lenings aan Groothoek-Sendinghospitaal, Philadelphia-Sendingehospitaal, Evangelieskool te Dingaanstat en Kongres insake Rasseverhoudinge. — Nie goedgekeur nie.

Die tydperk van die rentevrye lenings genoem in B(x) word verleng vir 'n verdere vyf jaar.

G. S. VAN HEERDEN.

S. W. BURGER.

Goedgekeur.

(xi) **Begroting 1963/64 tot en met 1967/68:** Kennis geneem.

(xii) **Algemene Sinodale Sendingkommissie:** Goedgekeur.

Waardering en Oproep tot Gelowiges:

Die Hoogeerwaarde Sinode spreek sy dank en waardering uit teenoor lidmate wat getrou is aan die opdrag van die Here Jesus Christus om deur Woord en lewe dissipels van alle nasies te maak.

Voorts versoek die Hoogeerwaarde Sinode lidmate, veral hulle in die boerderybedryf, om sover moontlik eenmaal per week by wyse van Skriflesing en gebed verder en getrouer uitvoering te gee aan hierdie Sendingopdrag en sodoende die gelowige se profetiese amp meer tot sy reg te laat kom.

P. A. PROSCH, Koster.

J. P. STRÜMPFER, Zeerust.

Goedgekeur.

C. AANBEVELINGS

1. **Ds. W. A. Malherbe, Sekretaris Federale Sendingraad:** Goedgekeur.

Dr. W. A. Malherbe Gelukgewens — Eredoktorsgraad:

Die Hoogeerwaarde Sinode wens ds. W. A. Malherbe van harte geluk met die verkryging van die eredoktorsgraad, en beskou dit as 'n wel-verdiende eer en onderskeiding wat hom te beurt gevall het vanweë die groot aandeel wat hy gehad het in die vertaling van die Bybel in die Tiv-taal van Noord-Nigerië.

M. W. RETIEF.

M. J. SMUTS.

Goedgekeur.

2. **Sendingverenigings:** Goedgekeur.

Beroep op Kinder-Sendingkrans: Bywoningskaarte in Afrikaans:

Die Sinode doen 'n vriendelike dog dringende beroep op die Hoof-bestuur van die K.S.K. om 'n daadwerklike poging aan te wend om K.S.K.-bywoningskaarte in Afrikaans daar te stel.

D. A. KRÜGER.
JAC. J. S. BOTHA.

Goedgekeur.

3. **Sendingsekretaris:** Goedgekeur.

4. **Bemakings en Bydraes vir die Sending:** Goedgekeur.

5. **Sendingeeufees: 17 — 19 Mei 1963:** Goedgekeur.

6. **Verteenwoordiger van Moederkerk op Alg. Sinode, N.G. Sendingkerk:**

As verteenwoordiger van Moederkerk:

Sendingsekretaris: Primarius.

Voorsitter, S.S.K.: Sekundus.

M. H. HORAK.
J. P. THERON.

Goedgekeur.

7. **Eerste Vergadering: Algemene Sinodale Sendingkommissie:** Kennis geneem.

8. **Sendingarbeidskragte en -inrigtings:** Goedgekeur.

BYLAE TOT VERSLAG:

DIE SINODALE SENDINGFONDS (NOORDSTREEK)

BEGROTING 1963/64 TOT EN MET 1967/68

(Agenda, bladsy 264)

(v) **Swaziland:** (Bladsy 259):

Die Sinode keur in beginsel die stigting van 'n derde Sendingstasie in Swaziland goed en dra dit aan die Sinodale Sendingkommissie op om, sodra die fondse beskikbaar is, oor te gaan tot die stigting daarvan.

P. W. DE WET.
J. E. LOMBAARD.

Goedgekeur.

(vi) **Soutpansberg:** (Bladsy 260):

In beginsel goedgekeur onder dieselfde voorwaardes as punt (v) hierbo.

- (vii) **Wintersveld** (bladsy 260) en
(viii) **Potgietersrus** (bladsy 260): In beginsel goedgekeur.

Die Sinode verwys dit na die Sinodale Sendingkommissie vir sy dringende aandag.

- (ix) **Saulspoort:** (bladsy 260):

Die Sinode besluit dat hierdie aangeleentheid die nodige aandag sal geniet sodra die fondse beskikbaar is. Indien die benodigde bedrag voor die tyd langs ander weë gevind word, keur die Sinode goed dat met die bou van die nuwe kerkgebou voortgegaan kan word.

J. M. BENADE.
D. A. LOUW.

Goedgekeur.

AANDSITTING — VRYDAG 26 APRIL 1963 OM 7.30 NM.

Ter vergadering verskyn: Oudl. H. F. M. Korf (sec.) van Derdepoort.

TWEEDE VERSLAG VAN DIE KOMMISSIE VAN REVISIE AAN DIE SINODE VAN NOORD-TRANSVAAL IN SITTING OP 17 APRIL EN VOLGENDE DAE

1. **Insake die woord „Artikel” in die Aanvullende Bepalinge:**
Die Sinode besluit om die woord „Artikel” te vervang met „Bepaling”.
Goedgekeur.
2. **Insake Aanhef Aanvullende Bepalinge by Kerkorde:** (Vgl. Agenda-Verslag aan Kommissie van Revisie van die Algemene Sinode, punt 6, p. 38 en Notule, p. 27):
Die Kommissie is van oordeel dat die aanhef **Aanvullende Bepalinge by die Kerkorde vir gebruik binne die Ressort van die Sinode van Noord-Transvaal** aanvaar behoort te word sonder enige toevoeging. Goedgekeur.
3. **Insake Artikel 3 — Opdragte:**
Die Sinode besluit dat die Artikel soos volg sal lui:
Opdragte

Die Raad voer die volgende opdragte uit en doen daaroor verslag by elke gewone vergadering van die Sinode:

(a) **Verkiesings van Professore:**

- (i) Die Raad neem die leiding ten opsigte van die verkiesing van professore en sal saam met die kieskollege toesien dat op die groslyst vir die verkiesing van professore alleen die name verskyn van belydenige lidmate, by voorkeur geordende leraars van ons Kerk, wat goeie getuienisse aangaande hulle bekwaamheid en godsvrug het, onbetwyfelbare voorstanders van die Gereformeerde leer is en wat die nodige kwalifikasies vir die betrokke professoraat besit.
- (ii) Die kieskollege sal bestaan uit:
 - (aa) Lede van die Raad
 - (bb) Die diensdoenende Teologiese Professore
 - (cc) Die primarij-lede van die Kommissie van Eksaminatore.
 - (dd) Een benoemde van elke Ring binne die ressort van die Sinode van Noord- en Suid-Transvaal wat nie reeds deur

die lede van die Raad en lede van die Kommissie vir Eksaminatore verteenwoordig word nie.

- (iii) Die prosedure by die verkiesing sal soos volg wees:
- (aa) 'n Geruime tyd voor die verkiesing soos deur die Raad bepaal sal elke lid van die kieskollege die reg hé om skriftelike nominasies te maak vir die vakante professoraat.
 - (bb) By die sluitingsdatum vir nominasies sal die Raad 'n nominasielys opstel met 'n volledige *curriculum vitae* van elke kandidaat, wat betyds in die hande van die kieskollege vir bestudering gestel sal word. Hierdie stuk sal as vertroulike inligtingstuk vir die kieskollege, met die oog op die verkiesing dien.
 - (cc) Die kieskollege sal die nominasielys suwer ooreenkomsdig die vereistes gestel in (a) (i) hierbo genoem, alvorens dit as groslyk vir die verkiesing dien.
- (iv) Die Raad sal by die Raad van die Universiteit van Pretoria die verkoose kandidaat aanbeveel vir aanstelling.
- (v) Die Raad sal verder ook toesien dat die professore wat benoem word, die kontrak tussen hulle en die Kerk onderteken alvorens hulle aanstelling van die kant van die Universiteit van krag word. — Goedgekeur.

4. Insake Artikel 8(a) en Artikel 36 wat daarmee saamhang:

- (a) In Artikel 8(a) na die woorde gekombineerde Kerkraadsvergadering word net tussen hakies (Artikel 36) ingevoeg.
- (b) In Artikel 36(a) word die woorde „Kiesing en“ en „Kerklike ampsdraers“ geskrap en **die bedienaars van die Woord**, ingevoeg.

Die sin lui dan: (a) Naas die gewone Kerkraad sal daar in elke gemeente ook 'n gekombineerde Kerkraad wees wat die beroeping van die bedienaars van die Woord behartig.

Die res van die artikel bly dieselfde. — Goedgekeur.

5. Insake Artikel 8(c) waarmee Artikel 17(d) saamhang:

Hierdie Artikels is na die Tydelike Sending- en Revisiekommisie verwys. Die Kommissie van Revisie het die aanbeveling van die Sending-kommisie voor hom gehad en stem daarmee in wese saam met die volgende redaksionele wysiging en toevoeging:

In Artikel 8(c) „Uit krag van“ word **kragtens**.

In Artikel 17(d) „Leraars afgesonder vir die Sending“ . . . word **Leraars wat afgesonder word as sendelinge**. — Goedgekeur.

6. Insake Artikel 15(c):

Die woorde „eerste“ word voor . . . „drie name“ ingevoeg. Dit lui dan: „. . . die reg hé om die **eerste** drie name . . .“ — Goedgekeur.

7. Insake Artikel 16(a) en 16(c):

16(a) Die woorde in duplikaat . . . „as attestaat“ word geskrap en „tesame met 'n attestaat“ word ingevoeg.

Die sin lui: „. . . 'n akte van demissie volgens die voorgeskrewe vorm tesame met 'n attestaat oorhandig . . .“

16(c) Die slotsin, „Een van die kopieë . . . attestaat“ word geskrap. Die woorde „in duplikaat“ word geskrap.

(Die wysiginge dek ook Beskrywingspunte 1 — 9). — Goedgekeur.

8. Insake Artikel 31(c): (Kyk Beskrywingspunte 1 — 7)

Die woorde: „Hulle sal deur die lot aangewys word”, word geskrap en die volgende vervang die sin:

Deur die lot sal aangewys word watter ouderlinge na die eerste volle kerkjaar uit die diens sal tree met dien verstande dat die diakens wat in dieselfde wyke as die ouderlinge wat een jaar dien, twee jaar sal dien. — Goedgekeur.

9. Insake Artikel 34(o) (i):

Na onderteken word 'n nuwe sin ingevoeg, t.w.:

Desverkiesende kan 'n Kerkraad bepaal dat 'n kladnotule voor die vergadering gelees, deur die vergadering goedgekeur en deur die voorstitter onderteken sal word. — Goedgekeur.

10. Artikel 40 is ook na die Kommissie verwys. Dit is reeds afgehandel.

11. Insake Artikel 48(f):

'n Nuwe punt word toegevoeg:

(f) Waar 'n Kerkraad om gegronde redes aansoek doen vir grenswysigings en die betrokke Kerkrade nie tot 'n vergelyk kan kom nie, sal die Ring die reg van beslissing hê. — Goedgekeur.

12. Insake Artikel 49(e):

(a) Punt (e) sal lui: Die naam van die nuwe gemeente sal geregistreer word as: „Nederduitse Gereformeerde Gemeente NN, gestig op” — Goedgekeur.

(b) U Kommissie wens vir duidelikheidshalwe ook die volgende as besluit voor te stel:

1. Die Kerkvereniging het volgens die siening van die burgerlike reg nie die selfstandige bestaan van die saamstellende Kerke opgehef nie. (Vgl. Kerkorde Artikel 36).

2. Ook wat Transvaal betref is die Ned. Geref. Kerk van Transvaal nie ontbind nie (vgl. Handelinge Algemene Sinode 1961, p. 471), maar is alleen die funksies wat voorheen deur die Algemene Sinode van die Transvaalse Kerk uitgeoefen is, oorgedra aan die destydse drie Streeksinodes, gesamentlik.

Derhalwe moet hierdie Sinode van die Transvaal homself soos volg aandui:

Die Sinode van Noord-Transvaal van die Nederduitse Gereformeerde Kerk.

Die Sinodale eiendomme word op naam van die Kerkkantoor-kommissie van die Ned. Geref. Kerk van Transvaal geregistreer. (Dit is 'n saak van interne boekhouding om aan te dui dat die betrokke eiendom die bate van hierdie Sinode is.)

Die eiendom van 'n gemeente sal geregistreer word op naam van die Kerkraad van die gemeente N.N. van die Ned. Geref. Kerk van Transvaal. — Goedgekeur.

13. Insake Artikel 60(a):

Die woorde „wat bepaal is” word geskrap en vervang met **die reg verleen . . . in.** — Goedgekeur.

14. Insake Artikel 62(a) :

Na Skriba kom 'n nuwe sin, t.w.:

Geen persoon sal vir meer as twee agtereenvolgende vergaderings tot Moderator verkies word nie. — Goedgekeur.

15. Insake Artikel 64: (bladsy 71):

Ander Kommissies van die Sinode

1. Die Hoogeerwaarde Sinode besluit dat na (f) punt (g) en (h) ingevoeg word:

(g) Daar sal ook 'n Permanente Kommissie vir Buitengewone Onderwys wees bestaande uit agt lede. Ses van hierdie lede word deur die Sinode uit sy midde benoem en twee lede sal benoem word op grond van hulle deskundige kennis van die behoeftes van die kind wat buitengewone onderwys moet ontvang. Hierdie Kommissie benoem uit sy midde sy verteenwoordigers op die Transoranje-Instituut vir Buitengewone Onderwys en sal verder aan die Sinode leiding gee oor die verantwoordelikhede teenoor die kind wat buitengewone onderwys nodig het. Die Kommissie sal die fonds vir buitengewone onderwys beheer en verslag aan die Sinode doen.

(h) Daar sal 'n Kommissie vir Aktuele Sake wees wat opdragte i.v.m. Aktuele Sake, wat deur die Sinode of deur ander kerklike vergaderinge en kommissies na hom verwys word, sal ondersoek en verslag daaroor sal uitbring.

(i) Die Sinode besluit dat in die plek van die huidige punt (g) punt (i) sal kom wat soos volg sal lui:

Verteenwoordigers om namens die Sinode op die volgende te dien:

- (1) Die Raad van Kuratore van die Teologiese Fakulteit;
- (2) Die Kommissie van Eksaminateure;
- (3) Die Kerkkantoorkommissie;
- (4) Die Argiefkommissie;
- (5) Die Radiokommissie;
- (6) Die Kommissie vir die N.G. Kerk-Boekhandel;
- (7) Die Kerklike Inligtingsburo;
- (8) Die Kuratorium van die Kweekskool;
- (9) Die Admissie-eksamenkommissie van die Kaapse Sinode;
- (10) Die Proponenteksamenkommissie van die Kaapse Sinode;
- (11) Die Sentrale Stofbergbestuur, en twee verteenwoordigers op die plaaslike Stofbergbestuur van Turfloop se Teologiese Skool;
- (12) Afgevaardigdes na die volgende Algemene Sinode;
- (13) Anti-Kommunistiese Aksiekommissie;
- (14) Die F.A.K.;
- (15) Die Raad van die Universiteit van Pretoria;
- (16) Die Maatskappy vir Europese Immigrasie;
- (17) Die Ned. Geref. Kerk-Uitgewers, Kaapstad;
- (18) Die Kommissie vir Bloedrivier;
- (19) Die Historiese Kommissie;
- (20) Die Sinodale Kommissie vir Kerkmusiek;
- (21) Die Kommissie vir Kerkbou;
- (22) Die Raad vir Sonop-Tehuis;
- (23) Die Instituut vir Volksgesondheid;
- (24) Die Christelike Lektuurfonds;

- (25) En enige ander Kommissie van tydelike of permanente aard wat die Sinode nodig mag ag;
- (26) Die Sinodale Studiefondskommissie;
- (27) Die Kommissie vir die Sinodale Studiefonds vir Onderwys-studente. — Goedgekeur.

16. Insake Artikel 65(a):

Skrap „twee” (volgens besluit) en vervang met **tien weke**. — Goed-gekeur.

17. Insake Artikel 67(c) en (d):

Artikels (c) en (d) word geskrap en vervang met een artikel (c) wat soos volg lui:

„Vondelingkinders of kinders van wie die ouers afstand gedoen het van alle aanspraak op die kind, mag alleen gedoopt word wanneer gelowige pleegouers onderneem om die doopbelofte na te kom.”

Punt (e) word (d) Goedgekeur.

18. Insake Artikel 74:

Die Artikel word soos volg gewysig:

Kommissie en Sekretaris vir Openbare Sedelikheid — Goedgekeur.

(a) Met die oog op die heiligung van die openbare lewe, die oppowering van 'n Christelike samelewning volgens die verordeninge van Gods Woord en die bestryding van maatskaplike ewuels kan deur die Kerkraad en sal deur die Ring en Sinode 'n Kommissie vir die Bevordering van die Openbare Sedelikheid benoem word wat deur bestudering van sedelike vraagstukke, publikasie van rigtinggewende brosjures en ander doeltreffende maatreëls die openbare sedelikheid sal bevorder.

(b) Die voltydse Sekretaris vir Openbare Sedelikheid in diens van die Sinode van Noord- en Suid-Transvaal, tree op as Skriba van die Sinodale Kommissie vir Openbare Sedelikheid. — Goedgekeur.

19. Insake Artikel 76(e) en 76(f):

Volgens besluit van die Sinode moet Artikel 76(e) soos volg lui:

Die Sinodale Kommissie vir Ampsbediening en Evangelisasie sal verskillende subkommissies hê wat belas sal word met die belang op die terrein waarvoor hulle benoem word, t.w. vir Protestantse Aksie, kolportasie, hospitaal-, spoorweg-, gevvangenis-, polisie-, immigrante- en verpleegstersbearbeiding. Die subkommissies word . . . (dieselbde). Goed-gekeur.

Artikel 76(f) lui: Hierdie Kommissie is verantwoordelik vir die indiensneming van arbeidskrigte op die terrein van kolportasie, hospitaal-, spoorweg-, verpleegsters-, gevvangenisbearbeiding en evangelisasie soos goedgekeur deur die Sinode . . . (dieselbde). — Goedgekeur.

Artikel 77 verval.

20. Insake Vorm 5:

Die woorde „wat ook dien as sy attestaat” word vervang met **tesame met 'n attestaat**. — Goedgekeur.

21. Insake Konstitusie Bond van Dienaresse:

In die lig van nuwe Sinodale samestelling word punt X(b) gewysig om soos volg te lui:

Sodanige veranderinge word van krag indien twee-derdes van die kongreslede dit ondersteun, en ná finale goedkeuring deur die betrokke Sinodes of Sinodale Kommissies. — Goedgekeur.

22. Insaake besluite wat die Sinodes van Noord- en Suid-Transvaal raak:

U Kommissie het ook in sy behandeling van die Bepalings bewus geraak van die feit dat daar 'n moontlikheid bestaan dat deur die Sinodes van Noord- en Suid-Transvaal teenstrydige besluite geneem kan word. Met die oog op 'n bevredigende oplossing wens ons dat die volgende aanbeveling besluit van die Sinode sal word:

Wanneer dit blyk dat die twee Sinodes teenstrydige of verskillende besluite geneem het oor sake van gemeenskaplike belang of sake wat moontlik die samewerking kan belemmer, verwys hierdie Sinode sodanige sake na sy Sinodale Kommissie om in oorleg met die Sinode van Suid-Transvaal of sy gevoldmagtige te onderhandel om tot 'n vergelyk of ooreenkoms te geraak ten einde die werk uit te voer tot bevordering van die Koninkryk van die Here. In geval dit mag gebeur dat die bepalinge en besluite van die Sinode die Sinodale Kommissie sodanig bind dat dit onmoontlik is om tot 'n bevredigende oplossing te geraak, verleen die Sinode die reg aan sy Kommissie om met verslag aan die Sinode sodanige besluit of bepalinge na sy goeddunke en na die eis van omstandighede aan te pas. — Goedgekeur.

SENDING VOORTGESIT

Aan die orde: **Begroting Sinodale Sendingfonds** (Agenda, bl. 264 en 265): Van die begroting word kennis geneem.

Op versoek van die Sendingkommissie word punt Nr. I.4 van die verslag van die Tydelike Kommissie vir die Sending (Beskrywingspunt VI.2, Laeveldsending) in behandeling geneem.

Na aanleiding van die bespreking oor Beskrywingspunt Afd. VI.2, Laeveldsending, besluit die Hoogeerwaarde Sinode om die hele aangeleentheid na die Tydelike Sendingkommissie terug te verwys met die versoek om in oorleg met die Tydelike Kommissie vir Begroting aan die Sinode 'n rapport voor te lê wat sal aantoon:

1. Die bestaande verpligtinge van die Sinode t.o.v. die Sending.
2. Die nuwe aansoeke om verhogings van bestaande werksaamhede sowel as nuwe toekenning.
3. Welke verhogings en nuwe toekenning deur die Begrotingskommissie gesteun word.

Waardering:

Die Hoogeerwaarde Moderator spreek sy hartlike dank uit teenoor die kommissielede, en 'n besondere woord van dank en seënwense teenoor die Sendingsekretaris.

Stigting T.V.S.V.-takke:

Die Hoogeerwaarde Sinode versoek dat, sover moontlik T.V.S.V.-takke gestig sal word in elke gemeente.

P. A. PROSCH, Koster.
J. A. LOMBARD, Nelspruit.

Goedgekeur.

Dank aan Bantoe-owerhede:

Die Sinode spreek sy oopregte dank uit vir die welwillendheid wat vele Bantoe-owerhede teenoor die Ned. Geref. Kerk betoon.

Ten volle bewus van die feit dat duisende Bantoes van die Republiek strewe na 'n vredevolle naasbestaan tussen rasse, verseker die Sinode voorts alle Bantoe-owerhede van sy voorbidding.

E. C. D. BRUWER.
J. P. THERON.

Goedgekeur.

Lojaliteit van Bantoelidmate:

Die Sinode neem met waardering kennis van die lojaliteit en getrouwheid van sendinglidmate teenoor die Kerk in hierdie vertroebelde tye.

Die Sinode roep lidmate van die Sendingkerk sowel as die Moederkerk op om nie hulle verhouding tot die Kerk te laat versteur deur stemme van buite nie, maar steeds hul gesindheid in die Kerk te laat bepaal deur die gesindheid van die Koning van die Kerk self, naamlik Jesus Christus.

N. J. SMIT.
R. P. JORDAAN.

Goedgekeur.

Verlof Sendingsekretaris:

Die Hoogeerwaarde Sinode dra dit aan die Sinodale Sendingkommissie op om dit ernstig te oorweeg om aan ds. C. B. Brink verdere verlof toe te staan.

W. S. BOSHOFF.
J. M. BENADE.

Goedgekeur en word aan die Sinodale Sendingkommissie opgedra om dit uit te voer indien nodig.

Verlof word toegestaan aan die volgende:

1. Oudl. P. J. Swart van Dalunie vir vanaand en mōre i.v.m. boerderysake.
2. Oudl. (ds.) Lawrenz vir mediese behandeling.
3. Ds. Prosch van Koster en sy ouderling vir aandsitting i.v.m. gemeentewerk.
4. Oudl. P. W. Greyling van Zebediela vanaf 29 April vir hele sitting as gevolg van werksomstandighede.
5. Oudl. Bezuidenhout van Witbank vir namiddag en mōre i.v.m. boerdery.
6. Oudl. H. de Kock van Wonderboom-Suid vanaf Maandag vir res van sitting vir kantoorverpligtings.
7. Oudl. P. Lourens van Wakkerstroom vanaf Maandag vir die res van sitting — boerderyverpligtings.
8. Oudl. C. Grobler van Volksrust-Suid vir namiddag en mōre insake derdeparty.
9. Ds. J. Dednam vir sitting mōre i.v.m. Kerkraadsvergadering.
10. Oudl. M. Cronjé van Pretoria vir mōre i.v.m. besoek aan Ouetehuis, Rustenburg.
11. Oudl. H. S. Erasmus van Rustenburg-Wes vir vanmiddag, aand en mōre i.v.m. boerdery.
12. Ds. W. H. M. Oosthuizen van Derby mōre vir begrafnis.
13. Ds. G. Wessels van Arcadia vir 29 April met oog op sy hangende vertrek uit gemeente.
14. Oudl. A. C. N. Coetzee vir die res van die Sinode. Sy verlof verstryk.
15. Oudl. S. Stander van Pretoria-Wes vanaf Maandag 29 April. Spesiale verlof het verstryk.

16. Oudl. P. Steyn van Pretoria-Tuine vir begrafnis vanmiddag.
17. Oudl. Rootman van Pretoria vir more vir werk.
18. Dr. C. van Heerden van Witbank vir vanmiddag, vanaand en more vir Kerkraadsvergadering en begrafnis.
19. Oudl. Joubert van Kampersrus vir die res van die sitting as gevolg van die besering van sy seun.
20. Ds. J. H. Dreyer van Waterberg-Noord as gevolg van dringende gemeentesake.
21. Oudl. P. L. le Roux op Maandag 29 April 1963 vir dringende sake.
22. Ds. A. P. du Preez van Warmbad vir vanaand as gevolg van ongesteldheid.
23. Ds. J. A. B. Grobbelaar van Lyttelton-Oos vir vanaand, as gevolg van Konsulsentsverpligtinge.
24. Oudl. G. van der Westhuizen van Waverley vanaf Maandag om die Sinode van die M.A.S. by te woon.
25. Oudl. P. J. Badenhorst van Belfast vir aandsitting as gevolg van boerderyverpligting.
26. Oudl. Z. A. S. de Beer van Gezina, vanaf Maandag en res van sitting as gevolg van verpligtinge by A.T.K.V.
27. Verlof aan ds. J. S. van der Westhuizen vir dringende gemeentesake.
28. Ds. W. Jooste van Wesmoot vir aandsitting die 26ste weens besering van kind.
29. Oudl. J. F. Potgieter van Wonderboom vir aandsitting die 26ste weens ongesteldheid.

Afsluiting:

Na die sing van Gesang 156 vers 1 sluit ds. J. Z. Eloff die vergadering met gebed.

NEGENDE SITTING — MAANDAG 29 APRIL 1963

Biduur:

Ds. M. J. Smuts (Lyttelton-Oos) gaan voor en lees 1 Kon. 17 en Joh. 6 vers 5.

Elia vra: „Gee vir my 'n bietjie water en gee vir my 'n stukkie brood” — en dit terwyl die weduwee gereedmaak om die laaste maaltyd gereed te maak vir haarself en haar seun om daarna van honger te sterwe.

Die profeet sê: berei eers vir my iets voor en dan vir julle.

Groot eise word aan ons gestel deur die Sending, die Diens van Barmhartigheid, Evangelisasie, ens., en dan kom die versoek boonop van die kant van die Kommissies: Gee vir ons!

Maak ons nie miskien in die Sinode ons sommetjies sonder geloof nie?

Geleentheid word gegee vir gebede en die biduur sluit af met Ges. 189 vers 4.

Ter vergadering verskyn:

Oudl. A. P. Malan (sec.), Rustenburg; oudl. N. J. Swart (sec.), Merlindale; oudl. M. J. van Heerden (sec.), Belfast; oudl. J. H. van der Merwe (sec.), Springbokvlakte; oudl. J. W. Bouwer (sec.), Gezina; oudl. N. J. J. van Rensburg (sec.), Vorentoe; oudl. H. C. du Toit (prim.), Roossenekal; oudl. (ds.) J. C. van Graan (prim.), Hartbeesspruit; oudl. W. I. Cronjé (sec.), Petronella; oudl. J. C. van Niekerk (prim.), Thabazimbi; oudl. F. G. König (sec.), Burgerspark.

Diens van Barmhartigheid:

Verskillende maatskaplike werkers en werksters woon die vergadering by. Die volgende word verwelkom:

- (a) **Die Dagbestuurslede van die Diakonale Konferensie**, in adviseerende hoedanigheid, t.w.: Mn. G. J. van Zyl (voorsitter), mn. J. H. E. Stadler, mn. W. K. Naudé (sekretaris).
- (b) **Dr. J. F. J. Hattingh**, hoofvakkundige beampete van die J.M.H., en 16 maatskaplike werksters in diens van die Kerk in Noord-Transvaal.
- (c) **Ds. J. D. Smith**, die Pastorale Psigoloog.
- (d) **Ds. J. de Jager**, Gevangenisleraar.
- (e) **Amptenare van die Abraham Kriel-Kinderhuis**, t.w.: Mn. G. de Beer (sekretaris) en mn. H. P. Oosthuizen (rekenmeester).
- (f) **Mn. M. B. Cronjé**, bestuurder van die Jeugsentrum en rekenmeester van die Armesorg-Utiliteitsmaatskappy. Hy is die afgevaardigde ouderling van Pretoria.
- (g) **Dr. R. McLachlan**, sekretaris van die Algemene Kommissie vir die Diens van Barmhartigheid.
- (h) **Mn. P. J. Verster**, wat in die reses agetree het, nadat hy vir jare lank superintendent was van die Laersdrif-nedersetting.
- (i) **Mev. Christine Greyling** — matrone van Berg-en-Dal.
- (j) **Mn. Barnard**, huisvader van Staanvas.
- (k) **Mev. Rosa van Staden**, tikster vir kantoor van die Sekretaris vir die Diens van Barmhartigheid.

13. AFDELING VII: DIENS VAN BARMHARTIGHEID

(a) VERSLAG VAN DIE SINODALE KOMMISSIE VIR DIE DIENS VAN BARMHARTIGHEID

(Agenda, bladsy 267)

I. KENNISGEWING

A. ALGEMEEN

1. **Vergaderinge:** Kennis geneem.
2. **Nuwe Benaming:** Kennis geneem.
3. **Gemeentelike Ondersteuning:**
 - (a) — (d) Kennis geneem.

BYDRAES VIR DIE DIENS VAN BARMHARTIGHEID

Werksaamheid: Kennis geneem.

4. **Ondersteuning deur die Staat, Verenigings, en die Publiek:**
 - (a) — (d) Kennis geneem.
5. **Arbeidsterrein:** Kennis geneem.

B. DIE DIAKONAAT

1. **Barmhartigheidstaak van die Diakonie:** Kennis geneem.
2. **Diakonale Konferensies:** Kennis geneem.
3. **Georganiseerde Diakonie:** Kennis geneem.

C. DIE GESINSORG

1. **Gesinsorggrade en Personeel:**
 - (a) **Die Christelik-Maatskaplike Raad van Pretoria:** Kennis geneem.
 - (b) **Plattelandse Rade:** Kennis geneem.
2. **Werksaamhede:**
 - (a) **Gesinne:** Kennis geneem.
 - (b) **Kinders:** Kennis geneem.
 - (c) **Materiële Hulpverlening:** Kennis geneem.
3. **Finansies:** Kennis geneem.
4. **Die Kersfeesfonds:**
 - (a) (i) — (iv) Kennis geneem. „verhoor”, (ii) reël 3, is „verloof”.
 - (b) **Prosedure van Insamelings:** Kennis geneem.
 - (c) **Toekomstige prosedure by Gemeentelike Insamelings:** Kennis
 - (d) **Dank aan Die Transvaler:** Kennis geneem.

D. DIE GESPESIALISEERDE DIENSTE

1. **Aannemings en die hantering van die ongehude moeder:** Kennis geneem.
2. **Pleegsorg:** Kennis geneem.
3. **Sielkundige Dienste en die Hantering van Alkoholiste:** Kennis geneem.
 - (a) — (b) Kennis geneem.
4. **Gevangenesorg:** Kennis geneem.
5. **Huweliksberaad en Voorligting:** Kennis geneem.

E. DIE ARBEIDERS — Kennis geneem.

F. DIE INRIGTINGSSORG

1. **Die Abraham Kriel-Kinderhuis:** Kennis geneem.
 2. **Kindersorg:**
 - (a) — (j) Kennis geneem.
 3. **Finansies:**
 - (a) **Jaarlikse inkomste en uitgawe:** Kennis geneem.
 - (b) **Verhoogde Staatsstoelae:** Dit is nou verhoog tot R204 per kind. kennis geneem.
 - (c) — (d) Kennis geneem.
 4. **Boerdery-ondernehemings:**
 - (a) — (d) Kennis geneem.
- Staat van bates en laste van die BOERDERY-afdeling van die ABRAHAM KRIEL-KINDERHUIS:** Kennis geneem.

Mosie insake Plase:

Die Sinode besluit i.v.m. die plase van die Abraham Kriel-Kinderhuis om dit aan die Hoofbestuur van die Abraham Kriel-Kinderhuis en die Kerkkantoor-kommissie tesame met praktiese boere en ander deskundiges (laasgenoemdes deur gemelde Hoofbestuur in oorleg met die Kerkkantoor-kommissie benoem) op te dra om die plase, wat nie winsgewend benut kan word nie, te verkoop of, so nie, te verhuur.

G. J. DAVIDTSZ.
H. F. PRINSLOO.

Goedgekeur.

- (e) **Die Grondwet van die Kinderhuis:** Staan oor.
- 2. **Die Armesorg-Utiliteitsmaatskappy:** Kennis geneem.
- 3. **Jeugsentra:**
 - (a) — (b) Kennis geneem.
- 4. **Ouetehuise:**
 - (a) — (d) Kennis geneem.
- 5. **Staanvas:** Kennis geneem.
- 6. **Berg-en-Dal:**
 - (a) **Algemeen:** Kennis geneem.

Die Sinode neem met dank kennis dat 'n lidmaat van ons Kerk, mnr. H. Ribbens, gratis huisvesting aan Berg-en-Dal vir 'n tydperk van twaalf maande voorsien het.

G. P. VAN NIEKERK
M. J. SMUTS.

- Goedgekeur.
- (b) — (c) Kennis geneem.
- 7. **Beheerrade en Personeel:** Kennis geneem.

G. OPLEIDING VAN MAATSKAPLIKE WERKSTERS

- 1. **Hugenote-Kollege:**
 - (a) — (d) Kennis geneem.
- 2. **Kursus in Christelik-Maatskaplike Sorg, Universiteit van Pretoria:** Kennis geneem.
- 3. **Beurstoekennings:** Kennis geneem.

H. DIE KOMMISSIE VIR DIE DIENS VAN BARMHARTIGHEID VAN DIE ALGEMENE SINODE — Kennis geneem.

- 1. **Kerksensus:**
 - (a) (i) — (vi) Kennis geneem.
 - (b) **Toekomstige Sensusopnames:** Kennis geneem.
- 2. **Konferensies en Kongresse:** Kennis geneem.
- 3. **Studiekommissies:** Kennis geneem.
- 4. **Publisiteit en Publikasies:** Kennis geneem.
- 5. **Subsidies van die Staat:** Kennis geneem.
- 6. **Kenia-vlugtelinge:** Met dank kennis geneem.

I. REGLEMENT VIR DIE BARMHARTIGHEIDSDIENSTE

Kennis geneem.

J. HULPTOELAE AAN GEMEENTES — Kennis geneem.

K. LAERSDRIF

1 — 4. Kennis geneem.

Vertrek: Mnr. P. J. Verster:

Innige dank word deur die H.E. Moderator namens die Sinode uitgespreek teenoor mnr. Verster, wat teenwoordig is.

- 5. **Geskiedenis van Laersdrif:** Kennis geneem.

L. VERSOEK KREUPELSORGVERENIGING — Kennis geneem.

SLOT

Innige dank word ook teenoor dr. H. J. Piek uitgespreek deur die H.E. Moderator vir sy voortreflike werk.

II. AANBEVELINGS

A. MET FINANSIELE VERPLIGTINGE

1. Die Kersfeesfonds: Toekomstige Prosedure by Gemeentelike In-samelinge:

- (a) en (b) Die Sinode besluit dat ten opsigte van die Kersfeesfonds die woorde „sover moontlik” in (a) en (b) na die woorde „jaarliks” ingeveog sal word.

M. J. SMUTS V.D.M.
OUDL. S. W. VAN HEERDEN.

Goedgekeur.

(c) Goedgekeur.

(d) Die Sinode besluit om punt (d) terug te verwys na die Tydelike Kommissie vir Begroting en Fondse om aan die Sinode 'n beeld te gee van wat verwag word.

J. P. W. DE VRIES.
J. C. VAN GRAAN.

Goedgekeur.

Sinodale Kommissies en Hulle Begrotings:

Die Sinode besluit dat al sy Kommissies in die toekoms volledige begrotings vir hul werksaamhede sal maak en dat sodanige begrotings voorgeleë sal word aan die Sinode ten einde 'n geheelbeeld van die Kerk se volle verantwoordelikheid te kry.

D. W. DE VILLIERS.
H. A. LOMBARD.

Goedgekeur.

MIDDAGSITTING — 29 APRIL 1963, 2.30 NM.

Notule:

Na enige redaksionele en ander noodsaaklike wysigings word die Notule goedgekeur en geteken.

Ter vergadering verskyn: Oudl. D. H. de Jager (sec.), Bronberg.

MOSIES:

1. Insake Sinodale Begroting:

In die lig van die fenomenale toename in die jaarlikse inkomste van ons Kerk in Noord-Transvaal (51% toename in vier jaar vanaf 1959 — 1963) en aangesien die Kerk se inkomste nog altyd gestyg en nog nooit gedaal het nie, en met die oog op steeds groeiende eise wat die Sinode die hoof moet bied, so oordeel die Sinode dat die tyd nou ryp is en dat die geleentheid nou daar is, om af te sien van die puntestelsel en in die behoeftes van die Sinode langs die volgende, meer Skriftuurlike weg, te voorsien:

- (1) Die Sinode baseer sy begroting op 10% van die Kerk se verwagte inkomste tydens die reses, of op 11% van die inkomste van die

- voorafgaande boekjaar, welke bedrag ook al na verwagting die laagste behoort te wees.
- (2) Die Sinode hef jaarliks van elke gemeente 'n bedrag gelykstaande aan een-tiende (10%) van die inkomste van die gemeente uit die vorige boekjaar. Gemeentes sal die bedrag in vier paaiememente, kwartaalliks opgevra, aan die Kerkkantoor oorbetaal.
 - (3) (a) Van bestaande heffing sal 'n gedeelte, nagenoeg die helfte, deur die Kerkkantoor aangewend word vir sake en kommissies soos deur die Sinode begroot, behalwe vir Sending.
 (b) Die orige gedeelte wat vir Sending bedoel is, gaan na die S.S.K. vir besteding. Die S.S.K. kan gemeentes wat minstens R2,000 per jaar aan Sending bestee, van verpligte bydrae tot die Sinodale Sendingfondse ontslaan of hul heffing verminder.
 - (4) Indien dit in die finale jaar van die reses, of eerder, mag blyk dat die Sinode se begroting op 'n tekort afstuur, sal die Kerkkantoor die heffing van 10% mag verhoog om die begroting aan die einde te laat klop. Indien die deel van die heffing genoem in (3)(a) 'n oorskot oplewer dan besluit die Sinode oor die besteding daarvan.
 - (5) Sinodale kollektes wat opgeneem is en bedrae wat ingesamel is vir oorbetaling aan ander liggemeente soos die Abraham Kriek-Kinderhuis, Die Tranvaler se Kersfeesfonds en andere sal nie aan die heffing onderworpe wees nie.
 - (6) Die stelsel tree in werking op 1 Julie 1963. Tot 30 Junie 1963 bly die Sinode by die punte-aanslag wat tans van krag is.

Voorsteller: P. J. VIVIERS.

Sekondant: J. F. PRETORIUS.

Bylae tot Mosie insake Sinodale Begroting:

Kerk in Noord-Transvaal se inkomste, opgawe 1959	= R1,351,224
Kerk in Noord-Transvaal se inkomste, opgawe 1963	= R2,044,719
Vermeerdering van inkomste 1959 — 1963 ±	= R 700,000
	= 51%

Gemeentes gestig in reses = 16.

Begroting van 1959 = R159,187 (gerekonstrueer).

Begroting 1959 was 11.8% van inkomste 1959-opgawe.

Begroting 1959 was 7.8% van inkomste 1963-opgawe.

Gemiddeld van 4 jr. 9.8%.

Begroting 1963, indien aanvaar soos aanbeveel deur Begrotingskommissie met slegs enkele toevoegings = 10.4% van inkomste van Kerk, 1963-opgawe.

Indien styging teen 10% voortduur: (was 12% oor 4 jaar samgestel = 51%).

Verwagte inkomste van Kerk 1962/1963	= R2,249,191
10% heffing	= 1963/64 R 224,919
Verwagte inkomste 1963/1964	= R2,474,110
10% heffing	= 1964/65 R 247,411
Verwagte inkomste 1964/1965	= R2,721,521
10% heffing	= 1965/66 R 272,152
Verwagte inkomste 1965/66	= R2,993,673
10% heffing	= 1966/67 R 299,367
	TOTAAL: R1,043,749

Beraamde styging 1963 na 1967 = 41%

Werklike styging 1959 na 1963 was 51%

Beraamde heffing 1963 — 1967

= R1,043,749

Begroting 1963 (1,420 punte) (punt R150) = R 213,000

Benodig vir 4 jaar = R 852,000

Indien die Kerk se inkomste gedurende die reses vermeerder teen slegs 8% per jaar, behoort die begroting te klop.

Indien dit vermeerder met 10% per jaar sal die oorskot nagenoeg R192,000 wees.

Indien die tempo van die afgelope reses, naamlik 12½% per jaar gehandhaaf word, sal die oorskot nagenoeg R354,000 wees, mits:

(a) die S.S.K. verligting soos gestel in (3)(b) van die mosie, met groot versigtigheid toepas; en

(b) die Sinode so naby as moontlik bly by die huidige begroting soos deur die Begrotingskommissie aanbeveel.

2. Revisie:

Namens die Kommissie vir Openbare Sedelikheid vra ek revisie vir punt 11(b), pagina 245.

J. A. C. SCHOLTZ.

3. Mosie: Kerkbode: Weekblad met Kerknuus:

Dat die H.E. Sinode die Algemene Sinode versoek om Die Kerkbode te omskep in 'n weekblad wat bo en behalwe die ampelike stukke ook hom sal toelê op kerknuus, wat dan as orgaan van ons Kerk sal voorsien in die groot behoefté by sy lidmate om op hoogte te bly met die Kerk se werksaamhede en sy groot en ingewikkelde organisasie.

W. MARAIS, Ouderling Pongola.

2. Sielkundige Dienste en die Hantering van Alkoholiste: Voltydse Pastorale Psigoloog vir Noord-Transvaal: Kennis geneem. Sien punt 6 hieronder.

3. Gevangenesorg: Goedgekeur.

4. Die Abraham Kriel-Kinderhuis:

(a) — (c) Goedgekeur.

5. Inrigting vir Seniele Bejaardes: Punte (a) en (b) word goedgekeur, laasgenoemde met die volgende wysiging: „100 seniele bejaardes” word „nie minder as 50 seniele bejaardes nie”.

Die Sinode verwys punt (c) na die Tydelike Kommissie van Begroting en Fondse om in oorleg met S.K.D.P. in die lig hiervan die vergadering met 'n voorstel te dien.

J. P. H. GERTENBACH.
G. J. DAVIDTSZ.

Goedgekeur.

6. Staanvas: Vir punt 2 en 6 tesame staan die Sinode R3,900 toe.

7. Berg-en-Dal:

(a) Kapitale Koste:

- (i) Kennis geneem.
- (ii) Goedgekeur.

(b) Lopende Uitgawes: Goedgekeur.

B. SONDER FINANSIELE VERPLIGTINGE

(1) — (4) Goedgekeur met groot dank.

Mnr. G. van Zyl, die voorsitter van die Diakonale Konferensie, kry nou die geleentheid om die Sinode toe te spreek. Hy spreek sy innige dank uit vir die besluit van die Sinode om die bestuur van die konferensie uit te nooi om die Sinode by te woon en toe te spreek.

Hy bid die seën van die Here toe op die H.E. vergadering.

5. Die Gesinsorg:

(a) en (b) Goedgekeur.

6. Sielkundige Dienste en die Hantering van Alkoholiste: Beheer en Toesig: Goedgekeur.

7. Huweliksberaad en Voorligting: Kennis geneem.

8. Die Arbeiders: Goedgekeur.

9. Die Abraham Kriel-Kinderhuis:

(a) Dankbetuigings: (i) — (xiv) Goedgekeur.

(b) Gewysigde Grondwet: Kennis geneem.

10. Die Armesorg-Utiliteitsmaatskappy:

(a) en (b) Goedgekeur.

11. Beheerrade en Personeel: Goedgekeur.

12. Reglement vir die Barmhartigheidsdienste: Kennis geneem.

13. Mnr. P. J. Verster: Afgehandel.

14. Versoek Kreupelsorgvereniging: Goedgekeur.

BYLAE A:

STATUTE VAN DIE ABRAHAM KRIEL-KINDERHUIS

Verwys na Tydelike Kommissie vir Revisie.

BYLAE B:

REGLEMENT VIR DIE BARMHARTIGHEIDSDIENSTE VAN DIE N.G. KERK IN NOORD-TRANSVAAL

Verwys na Tydelike Kommissie vir Revisie.

(b) VERSLAG VAN DIE BOND VAN DIENARESSE

1 JULIE 1961 — 30 JUNIE 1962

(Agenda, bladsy 304)

1. Statistiek: Kennis geneem.

2. Werksaamhede: Kennis geneem.

3. Besteding van Fondse: Kennis geneem.

4. Kongres: Met dank kennis geneem.

5. Statute: Kennis geneem.

6. Verteenwoordiging in Ander Liggeme: Kennis geneem.

7. Sekretariaat: Kennis geneem.

8. Hoofbestuur: Kennis geneem.

Dankbetuiging: Kennis geneem.

Mev. G. Groenewald, die Voorsitster van die Hoofbestuur, kry geleentheid om 'n paar woorde te sê. Sy waardeer die geleentheid sogebied deur die Sinode. Sy maak melding daarvan dat die verslag op 'n baie beskeie wyse 'n aanduiding bied van die liefde wat daar in die harte van die susters vloeи vir die werk van die Kerk van Christus.

Sy maak met waardering gewag daarvan dat die Bond in die jongste jare sowel susters in bevoorregte as in minderbevoorregte omstandighede kon betrek.

Mev. Groenewald rig ook namens die Bond die vriendelike versoek dat die Sinode sy weg sal oopsien om dit vir susters, in wie se gemeente daar nie 'n tak van die Bond bestaan nie, moontlik te maak om oor die gemeentegrens by sodanige tak te kan aansluit.

Die H.E. Moderator bedank mev. Groenewald vir haar kort en besielendewoord. Hy spreek die hoop uit dat die jong vereniging spoedig die steun van al die susters van ons Kerk sal geniet.

Besluit insake Bond van Dienaresse:

Die Sinode handhaaf sy vorige besluit (Handelinge 1959, bl. 337) en versoek gemeentes om die stigting van takke te oorweeg.

J. F. DU TOIT.
D. A. LOUW.

Goedgekeur.

Waardering vir Bond van Dienaresse:

Die H.E. Sinode spreek sy blydschap uit oor die groei van die Bond van Dienaresse en wil sy hoogste waardering konstateer vir die groot en belangrike dienste op die gemeentelike akker sowel as vir dié oor die grense van die eie gemeente.

Die H.E. Sinode wil die Bond die seën van die Here toebid en die Bond verseker van sy voortdurende belangstelling en versoek mev. Groenewald om sy groete aan die Bond oor te dra.

N. J. VELTMAN.
J. A. GRABE.

Goedgekeur.

Subkommissie insake Sielkundige Dienste re Alkoholiste:

In aanvulling by die besluit insake sielkundige dienste en die hantering van alkoholiste (Aanbeveling 6) besluit die Sinode dat die S.K.D.B. vir die behartiging van hierdie opdrag 'n subkommissie sal benoem met verteenwoordiging van die Kommissies van die Diens van Barmhartigheid, Evangelisasie en Openbare Sedelikheid, onder toesig van en met verantwoording aan die S.K.D.B.

H. J. PIEK.
G. J. DAVIDTSZ.

Goedgekeur.

VERSLAG VAN DIE TYDELIKE KOMMISSIE VIR DIE DIENS VAN BARMHARTIGHEID

A. HUWELIKSBERAAD

Sien beskrywingspunt, Afdeling VII, punt (2), wat soos volg lui:

Die H.E. Sinode dra dit op aan die Sinodale Kommissie vir die Diens van Barmhartigheid in samewerking met ander betrokke instansies, om:

- (a) Daadwerklik daartoe oor te gaan om 'n volgehoue en gespesialiseerde diens van Huweliks- en Gesinstoerusting aan sy lidmate te bied en te finansieer.
- (b) By die volgende sitting die Sinode in te lig van ondervinding, behoeft en moontlikhede te adviseer in verband met die wenslikheid om hierdie diens in 'n afsonderlike en selfstandige Sinodale onderneming te organiseer.

Aanbeveling:

Die Sinode besluit om die beskrywingspunt te aanvaar met die wysiging dat die eerste sin soos volg sal lees: Die H.E. Sinode dra dit aan die Sinodale Kommissie vir die Diens van Barmhartigheid op om in samewerking met die betrokke kerklike en ander instansies . . . — Goedgekeur.

B. BOND VAN DIENARESSE

(1) Huweliksraadgewingsdiens:

In 'n brief gedateer 17 April 1963 vra die Hoofbestuur van die Bond van Dienaresse, hoe ver ons Kerk gevorder het met die instelling van 'n eie Huweliksraadgewingsdiens.

Aanbeveling:

Die Sinode besluit om die Hoofbestuur in te lig oor die besluit wat die Sinode in hierdie verband geneem het. — Goedgekeur.

Insake Daarstelling van Versoeningsrade:

By hierdie punt word die aanbeveling onder Punt C. 11(a) uit die verslag van die Kommissie vir Openbare Sedelikheid insake die daarstelling van versoeningsrade wat tot by hierdie punt oorgestaan het goedgekeur.

(2) Federale Verband vir Vrouuehulpdienste:

In 'n brief gedateer 8 Maart 1963 skryf die Bond van Dienaresse:

Die Bond van Dienaresse en ook ander vrouuehulpdienste van ons Kerk in die onderskeie provinsies sou graag Federaal verbind wil wees, en wil beleefd van die Hoogeerwaarde vergadering verneem of so 'n stap gunstig bejeën sal word, en indien wel, of die Hoogeerwaarde vergadering hierdie wens van die susters aan die Breë Moderatuur of aan die volgende Sinode sal voorlê.

Aanbeveling:

Die Sinode verwelkom die begeerte en strewe van die Bond van Dienaresse en ander vrouuehulpdienste van die Kerk tot groter koördinasie en samewerking, en verwys die verdere behartiging van hierdie versoek na die Kommissie vir die Diens van Barmhartigheid van die Algemene Sinode. — Goedgekeur.

(3) Ondertekening van Ledekaarte:

Sien beskrywingspunt Afdeling VII (1) (a) wat soos volg lui:

Die Ring van Lyttelton versoek die Sinode om by die Bond van Dienaresse aan te beveel om die ondertekening van ledekaarte onnodig te maak (Bond van Dienaresse-konstitusie V.2b.)

Aanbeveling:

Aangesien die punt in die konstitusie van die Bond van Dienaresse wat oor hierdie aangeleentheid gaan, onlangs deur hulle kongres geskrap is,oordeel die Sinode dat hierdie versoek verval. — Goedgekeur.

(4) Naamsverandering van die Bond van Dienaresse:

Sien beskrywingspunt Afdeling VII (1) (b) wat soos volg lui:

Die Ring van Lyttelton vra dat die naam van „Die Bond van Dienaresse” verander word na bv. „Die Sustersorganisasie van die Ned. Geref. Kerk van Transvaal.”

Aanbeveling:

Die Sinode besluit: Die beskrywingspunt word nie aanvaar nie. — Goedgekeur.

Waardering:

Die Hoogeerwaarde vergadering betuig sy hoë dank en besondere waardering teenoor die volgende persone vir waardevolle dienste gelewer:

1. Dr. H. J. Piek vir bestendige en toegegyde diens as sekretaris.
2. Ds. J. de Jager as Gevangenisleraar.
3. Ds. J. D. Smith as Pastorale Psigoloog.
4. Mnr. M. B. Cronjé as finansiële adviseur vir ons Inrigtings.
5. Dr. J. F. J. Hattingh en die personeel van die Christelik-Maat-skaplike Raad asook teenoor die personeel van die Abraham Kriel-Kinderhuis.

Voorgestel: A. C. SEPHTON.

Gesekondeer: G. J. DAVIDSZ.

Goedgekeur.

AANDSITTING — MAANDAG 29 APRIL 1963, 7.30 NM.

(c) VERSLAG VAN DIE REGSKOMMISSIE AAN DIE SINODALE KOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE SINODE IN SITTING TE PRETORIA OP 4 DESEMBER 1962

(Agenda, bladsy 115)

1. Vergaderinge: Kennis geneem.
2. Uitvoering van Algemene Opdrag: Kennis geneem.
3. Uitvoering van Besondere Opdrag: Kennis geneem.

(d) VERSLAG VAN DIE ACTUARIUS VAN DIE ALGEMENE SINODE VAN TRANSVAAL

(Agenda, bladsy 116)

A. VIR KENNISNAME

1. Bevestigings: Kennis geneem.
2. Ondertekenning van Vorm 6: Kennis geneem.
3. Aktes van Bevestiging: Kennis geneem.
4. Aansoeke om Aanstelling as Huweliksbevestigers: Kennis geneem.
5. Kommissie van Actuarii: Kennis geneem.
6. Aanvullende Bepalinge by die Kerkorde: Kennis geneem.

B. VIR GOEDKEURING

1. Publikasie van Bepalinge: Goedgekeur.
2. Oordrag van Sekere Werksaamhede: Goedgekeur.

SINODE VAN NOORD TRANSVAAL — APRIL 1963

EERSTE VERSLAG VAN DIE TYDELIKE REGSKOMMISSIE

1. Doop van Nie-erkende Genootskappe: (Regte I 19, bl. 6, Agenda):

Aanbeveling: Die Sinode herbeklemtoon sy vroeëre besluit insake nie-erkende kerkgenootskappe of sektes en bepaal soos volg: Indien 'n persoon uit genoemde groep aansoek doen om na die Nederduitse Gereformeerde Kerk oor te kom, sal:

- (i) die aansoek oorweging geniet indien die betrokke kerkgenootskap of sekte reeds 'n bestendige bestaan geopenbaar het en oor 'n geskrewe uitdrukking van sy belydenis en regering beskik;
- (ii) die doop wat aan so iemand deur sy eie kerkgenootskap of sekte bedien is, erken word mits die wese van die Christelike doop behoue gebly het, d.i. dit moes geskied het:
 - (a) in die Naam van die Vader, die Seun en die Heilige Gees;
 - (b) met water en deur 'n behoorlik opgeleide persoon wat deur sy kerkgenootskap of sekte afgesonder is uitsluitend vir die bediening van die Woord en die Sakramente;
- (iii) lidmaatskap van die Ned. Geref. Kerk alleen verleen word ná behoorlike katkisasie en openbare belydenis voor die gemeente;
- (iv) geen kerklike voorregte verleen word (behalwe die algemene voorreg om eredienste by te woon) alvorens aan al die vereistes vir lidmaatskap van die Ned. Geref. (of van 'n ander erkende kerkgenootskap) voldoen is nie. — Goedgekeur.

2. Skrywe Kerkraad Dullstroom insake kondonering, doop en bevestiging van lidmate deur leraar, nie-lid van Streeksinode:

U Kommissie wens daarop te wys dat die betrokke leraar as geordende bedienaar van die Woord wel by magte is om die Sakramente te bedien en dat die versoek aangaande die doop gevolglik verval.

Aanbeveling:

Die Sinode kondoneer die bevestiging van die betrokke lidmate, veral vanweë die bepaling van die nuwe Artikel 73. — Goedgekeur.

3. Grensverandering tussen Noord- en Suid-Transvaal: (Addendum-verslag van Skriba, punt 9):

Aanbeveling: Die Sinode keur goed dat die nodige grensverandering sal geskied sodat die plaas Witfontein Nr. 15 voortaan onder die gemeente Birchleigh sal ressorteer, binne die ressort van die Sinode van Suid-Transvaal. — Goedgekeur.

4. Appèl insake Grenslynne deur Kerkraad Derdepoort:

- (i) Hier dien gemeld te word dat prof. A. B. du Preez hom tydens die behandeling van en aanbeveling i.v.m. hierdie saak van die vergadering ontrek het, aangesien hy lid van sowel die Ringskommissie as die Ring was wat met hierdie aangeleentheid te doen gehad het.
- (ii) Verder moet daarop gewys word dat u Kommissie nie op die meriete van die saak ingegaan het nie, maar alleenlik op die bewoording van die betrokke artikels.

(iii) U Kommissie is van oordeel dat:

- (a) die gebruik van die woord „Kerkraad” in die enkelvoud in betrokke sinsverband — in Artikel 95 'n ongelukkige is en tot die gebillikte optrede en bevinding van die Ring aanleiding gegee het;
- (b) Dat geen voorgestelde grenswysiging gefinaliseer kan word, alvorens die Kerkraad daartoe sy toestemming verleen het nie;
- (c) Die enkelvoud (Kerkraad) gebruik word om aan een van die betrokke Kerkrade die bevoegdheid te verleen om die hulp van die Ringskommissie en Ring in te roep, sou hy nie met die ander Kerkraad of Kerkrade tot 'n vergelyk kom nie. — Goedgekeur.

(iv) **Aanbeveling:**

- (a) Die Sinode versoek die Ring om:
 - (i) die hele aangeleentheid *de novo* te laat behandel en in oorleg met beide Kerkrade 'n oplossing te probeer vind;
 - (ii) al die gemeentelike grense binne die Ringsressort met die oog op 'n meer bevredigende en natuurlike verdeling tussen die gemeentes te ondersoek;
 - (iii) deur sy verteenwoordigers hier aanwesig 'n Ringsvergadering te konstitueer en die Sinode te verwittig van hy hiermee instem. (Hiervoor suspendeer die Sinode die betrokke wetsartikels). — Goedgekeur.
- (b) U Kommissie versoek die Sinode om toe te sien dat die nuwe Artikel 48(d) so geformuleer word dat dit kerkregtelik verantwoord sal wees en ook in die praktyk enige sodanige dooiepunt sal uitskakel. — Goedgekeur.

5. **Wysiging Reglement N.G. Kerk-Boekhandel** (bladsy 410):

Aanbeveling: Die Sinode besluit om die volgende wysigings in die Reglement van die N.G. Kerk-Boekhandel goed te keur:

- (i) Klousule 4(a) word vervang met die volgende: Om roerende goedere te koop, in pand of in ruil te neem, te huur, of op 'n ander manier te verkry, geboue wat benodig word vir die doelendes van die onderneming te huur en met goedkeuring van die Kerkkantoorkommissie onroerende goedere te koop en te besit en geboue op te rig. Sodanige goedere sal geregistreer word op naam van Die Nederduitse Gereformeerde Kerk-Boekhandel. Goedgekeur.
- (ii) Na klousule 4(d) kom 'n nuwe sub-klousule wat soos volg lees: „Om eisend en verwerend in (die) regte op te tree.” — Goedgekeur.
- (iii) Klousule 5 word in sy geheel geskrap. — Goedgekeur.

6. **Posisie Sekretaris van Openbare Sedelikheid en van Evangelisasie:**

Aanbeveling: Volgens besluit van die Algemene Sinode (Handelinge 1961 I (ii) bl. 471) is o.m. ook alle verpligte van die Algemene Sinode aan die Streeksinodes gesamentlik oorgedra. Op grond hiervan verklaar die Sinode dat hy sy *pro rata* aandeel van die kontraktuele verpligte aanvaar, soos in die oorspronklike beroepsbriewe van die betrokke sekretaris vervat. — Goedgekeur.

SINODE VAN NOORD-TRANSVAAL — APRIL 1963

TWEEDE VERSLAG VAN TYDELIKE
REGSKOMMISSIE

1. Artikel 72(d):

Die Hoogeerwaarde Sinode handhaaf die besluit van die Algemene Sinode van 1957 met betrekking tot Artikel 72(d).

H. F. PRINSLOO
C. J. JACKSON.

Goedgekeur.

2. Aansoek om Herstel van Status dr. Jack Loock:

Aanbeveling: Die Sinode besluit om:

- (a) Dr. Loock te verwittig dat hy sy aansoek, vergesel van getuigskrifte van die Kerkraad van die gemeente(s) en van die Ring(e) waarin hy die afgelope jaar gewoon het, by die Sinodale Kommissie moet inlewer (Regl. III, Art. 35);
- (b) dit aan die Sinodale Kommissie op te dra om die gemelde aansoek, wanneer ingelewer, in behandeling te neem. — Goedgekeur.

3. Beroepbaarheid van Sendelinge: (Agenda, bl. 30, punt 13):

Aanbeveling: Die Sinode besluit om in ooreenstemming met die Algemene Sinode se besluit (Handelinge 1962, bl. 187 punt 14) alle sendelinge, wat slegs vir die Sendingkerk gelegitimeer is, nou ook in die Moederkerk beroepbaar te verklaar sodat alle bedienaars van die Woord oor en weer in Moeder- en Sendinggemeentes beroepbaar sal wees. — Goedgekeur.

4. Volle Verteenwoordiging vir Teologiese Professore by Sinode:

Aanbeveling: Die Sinode besluit dat hy:

- (a) op grond van Kerkorde Artikel 33(c) geen bevoegdheid ten opsigte hiervan het nie;
- (b) ook nie sy weg oopsien om dit as 'n beskrywingspunt na die Algemene Sinode deur te stuur nie, aangesien die Sinode deur al die leraars en één ouderling van elke gemeente binne die ressort [Artikel 33(a)] saamgestel word. — Kennis geneem.

Hierdie Hoogeerwaarde vergadering versoek die Algemene Sinode om die Kerkorde so te wysig dat die teologiese professore lid van die Sinodes kan wees met adviserende stem.

A. H. VAN ZYL.
G. J. DAVIDTSZ.

Goedgekeur.

Volle Sittingsreg vir Teologiese Professore op Sinodes:

Die Sinode verwys die hele aangeleentheid van volle veteenwoording vir Teologiese Professore op die Sinode na die Kommissie vir Aktuele Sake om daaroor aan die volgende Sinode rapport te doen.

A. A. VAN WYK.
J. E. LOMBAARD.

Goedgekeur.

**DERDE VERSLAG VAN DIE TYDELIKE
REGSKOMMISSIE**

Bedrag uit Verkoping van Mediese Koshuis:

Aanbeveling: Die Sinode besluit dat:

- (1) die bedrag uit die verkoping van die Mediese Koshuis verkry, trustgelde is wat die huisvesting van mediese studente met die oog op hul geestelike bearbeiding as trustdoel gehad het;
- (2) gemelde gelde vir 'n verwante doel volgens die Cy-pres-beginsel aangewend word, t.w. die geestelike bearbeiding van mediese studente aan die Universiteit van Pretoria;
- (3) vanwê die geringe wysiging in trustdoel die hof om toestemming tot hierdie wysiging gevra word;
- (4) die Kerkkantoorkommissie opgedra word om:
 - (a) van die owerheid wat die grond voorsien het, die versekering te verkry — indien moontlik — dat die grond se waarde nie teruggeëis sal word nie, aangesien dit nog vir opvoedkundige doeleindes gebruik word; en
 - (b) verder aan (2) en (3) hierbo uitvoering te gee;
- (5) die rente op gemelde gelde intussen vir (2) hierbo aangewend word;
- (6) indien daar by die uitvoering van bogenoemde besluit(e) enige onvoorsiene regs- of ander probleme opduik wat die uitvoering hiervan sal verhoed, sal die hele aangeleentheid die verantwoordelikheid van die Sinodale Kommissie wees om na bevind van sake te handel. — Goedgekeur.

**VERSLAG VAN DIE KOMMISSIE VIR DIE VERDELING
VAN RINGE**

1. Beskrywingspunt (3): Verdeling van die Ring van Lydenburg:

Aanbeveling: Die Sinode keur die verdeling goed soos deur die Ring aangevra. Die nuwe Ring sal bekend staan as die Ring van Barberton. Goedgekeur.

2. Beskrywingspunt (4): Verdeling van die Ring van Pietersburg:

Renosterpoort ressorteer onder Pietersburg:

Aanbeveling: Die Sinode keur die beskrywingspunt in sy geheel goed. Goedgekeur.

3. Beskrywingspunte (8) en (16) is gelyktydig behandel.

Aanbevelings: Beskrywingspunt (8) wat herindeling en hergroepering van die Ringe van Pretoria vra, word nie goedgekeur nie.

Beskrywingspunt (16) wat verdeling van die Ring van Pretoria aanvra, word goedgekeur. Die nuwe Ring sal bekend staan as die Ring van Pretoria-Wes en uit die volgende gemeentes bestaan: Pretoria-Wes, Voorstrekkerhoogte, Quaggapoort, Wespoort, Skanskop, Ebenhaeser en Valhalla. — Goedgekeur.

4. Beskrywingspunt (20): Verdeling van die Ring van Waterberg:

Aanbeveling: Die Sinode keur die verdeling soos deur die Ring aangevra, goed. Die nuwe Ring sal bekend staan as die Ring van Piet Potgietersrus. — Goedgekeur.

AANVULLENDE VERSLAG VAN DIE KOMMISSIE VIR DIE VERDELING VAN RINGE

U Kommissie het weer vergader en die mosie wat na ons verwys is (Notule, p. 467) in behandeling geneem, insake die **Verdeling van die Ring van Middelburg, Transvaal.**

Aanbeveling:

Die Sinode magtig die te worde gekose Sinodale Kommissie om wanneer daartoe versoek, die verdeling van die Ring van Middelburg teoorweeg en die nodige goedkeuring te gee. — Goedgekeur.

Verpligte van Gemeentes Geraak deur Verdeling van Ringe:

By die verdeling van Ringe besluit die Sinode voorts dat verpligte wat gemeentes op hulle geneem het met betrekking tot gesamentlike werk, onveranderd bly tot tyd en wyl die betrokke Ringe anders met mekaar ooreenkoms.

J. H. LOUW.
W. NICOL.

Goedgekeur.

Verlof word toegestaan aan die volgende:

1. Oudl. D. H. Fourie van Groot-Marico vir res van die sitting as gevolg van droogtetoestand op sy plaas.
2. Oudl. F. J. Fourie van Waverley moet vanaand 'n ouderlingevergadering toespreek.
3. Oudl. Liebenberg van Olifantsfontein vir 30 April, moet mōre plaasarbeiders uitbetaal.
4. Ds. G. R. Keet van Barberton vir die res van die sitting, as gevolg van die siekte van sy eggeneote.
5. Ds. J. J. G. Loots van Capitalpark-Oos vir die namiddagsitting vir 'n begrafnis.
6. Oudl. A. C. P. Coetzee van Graskop vir die res van die sitting. Sy verlof het verstryk.
7. Ds. P. W. de Wet van Bremersdorp vir die dag as gevolg van siekte.
8. Oudl. H. L. Scott van Malopo wat die naweekiek geword het, vir die res van die sitting.
9. Ds. W. Ebersohn van Letsitele is siek en vra verlof vir die dag.
10. Ds. P. S. Strümpfer van Burgersfort vir die dag as gevolg van sy skoonmoeder se operasie te Kroonstad.
11. Oudl. T. Gerber vir die namiddag om 'n afspraak met sy dokter na te kom.
12. Oudl. J. du Preez van Eloffsdal-Wes vir die aandsitting om 'n Kerkradsvergadering by te woon.
13. Die ouderling van Middelburg, broer J. S. de Wet, se broer is oorlede; vra verlof vir die res van die sitting.
14. Oudl. K. P. Swart van Goedgegun om die res van die sitting afwesig te wees as gevolg van boerdery-sake.
15. Ouderling van Nietverdiend vir die res van die sitting as gevolg van sy vrou se siekte, sy is alleen op die plaas.
16. Ds. E. A. van Niekerk van Potgietersrus-Oos is siek en moet die bed hou.
17. Ds. J. P. W. de Vries vir die namiddag, vir 'n begrafnis.

Afsluiting:

Voor die vergadering verdaag om in Ringe te vergader sing die H.E. Sinode Ges. 180 vers 1 en oudl. Joubert, van Witrivier, sluit met gebed.

TIENDE SITTING — DINSDAG 30 APRIL 1963

Biduur:

Ds. C. P. van der Merwe, van Dendron, gaan voor, laat sing Ges. 83 vers 1, 3 en 4, en lees Hand. 20 vers 17 — 28.

Hy gaan uit van vers 28 om 'n paar gedagtes in die midde van die vergadering te lê. Ds. Van der Merwe sê hy het gewonder as die Here Jesus as persoon in die vergadering sou verskyn het en die geleentheid gegee was om 'n paar woorde te sê, wat sou ons Meester gesê het.

Hy dink verder dat as Paulus 'n paar woorde moes sê of hy nie sou gesê het: „Gee dan ag op julleself . . . ?”

Dit bring 'n paar vrae na vore:

1. Is my eie siele-lewe reg?
2. Is my huislike lewe reg?
3. Is my Kerklike lewe reg?
4. Is my sosiale lewe reg — my verhouding tot my naaste?
5. Is ek 'n sielesoeker?

Na 'n aantal gebede sluit die biduur af met Ges. 62 vers 6. Hartlike dank namens die Moderator gaan aan ds. Van der Merwe.

Ter vergadering verskyn:

Oudl. J. de Kock (prim.), Petronella en oudl. P. R. Smith (sec.), Harmonie.

Die H.E. Moderator lê klem op die erns van die dag en spreek die bede uit dat die Here self sal lei.

15. AFDELING IX: AKTUELE SAKE

(a) VERSLAG VAN DIE SINODALE KOMMISSIE VIR AKTUELE SAKE

(Agenda, bladsy 307)

I. VIR KENNISGEWING

1. Vergaderings: Kennis geneem.
2. Opdragte: Kennis geneem.
3. Cottesloeberaad: Kennis geneem.

II. VIR GOEDKEURING

- A. **DIE REG VAN BEDANKING:** Die vergadering neem kennis van Bylae A, p. 315 — 318. (Vgl. Acta 1961, p. 418).
1. Goedgekeur.
 2. Goedgekeur.

- B. **DIE HERDERLIKE BRIEF IN DIE MEERDERE VERGADERINGS:** Die vergadering neem kennis van Bylae B, p. 318.

(1) — (2) Goedgekeur.

- C. **DIE LOT EN DIE SPEL:** Die vergadering neem kennis van Bylae C, p. 319. „verbruikers” moet wees „gebruikers” — Goedgekeur.

- D. **STATUS EN LIDMAATSKAP VAN SENDELINGE EN SENDING-LERAARS:** Die vergadering neem kennis van Bylae D, p. 322. Hierdie saak is reeds afgehandel.

- E. DIE VRYHEID OM DIE EVANGELIE TE VERKONDIG:** Die vergadering neem kennis van Bylae E, p. 327.
Voeg by aan die einde: „veral ten opsigte van Garagedienste.” „Nie-blankes” word „Bantoes”. — Goedgekeur.
- F. TREKARBEID:** Die vergadering neem kennis van Bylae F, p. 330.
Die Sinode besluit om punte 1, 2 en 3 goed te keur en punt 4 goed te keur tot by die woord „bring” met skrapping van die res.

J. P. W. DE VRIES.
J. C. VAN GRAAN.

Goedgekeur.

Waardering insake Grensnywerhede:

Die Sinode spreek sy waardering uit teenoor die Regering wat deur die instelling en ontwikkeling van die Grensnywerhede positief in die rigting werk van die inperking van die stelsel van Trekarbeid.

R. J. RAATH.
G. D. WESSELS.

Goedgekeur.

G. WERKRESERVERING: Goedgekeur.

H. POLITIEKE REGTE VAN KLEURLINGE: Goedgekeur.

I. GRONDBESIT EN POLITIEKE REGTE: Goedgekeur.

J. DIFFERENSIASIE EN EIESOORTIGE ONTWIKKELING: Die vergadering neem kennis van Bylae J, p. 331. (Vgl. Acta 1961, p. 386).

1. Die Sinode verklaar dat volgens sy oortuiging die beginsel van eiesoortige ontwikkeling van grootliks verskillende rasse nie in stryd is met die Heilige Skrif nie.

I. H. EYBERS.
H. W. DE JAGER.

2. De Sinode beveel aan dat die gewenste koördinasie van die Moederkerke en die selfstandige Dogterkerke gesoek moet word in 'n nouere ekumeniese verband.

A. P. POTGIETER.
G. D. WESSELS.

Goedgekeur.

K. VERHOUDING VAN N.G. KERKE TOT DIE AFRIKAANSE BAPTISTE KERK: Die vergadering neem kennis van Bylae K, p. 332. (Vgl. Acta 1961, p. 13 en 461).

Goedgekeur met weglatting van die laaste deel vanaf „... en veral moet hy waardering ...”

MIDDAGSITTING — DINSDAG 30 APRIL 1963, 2.30 NM.

Notule:

Wysigings wat noodaaklik is, word aangebring, redaksionele foute word herstel, die Notule goedgekeur en geteken.

MOSIES:

1. Insake: Volle Verteenwoordiging van Evangelisasiepredikante op Kommissie vir Ampsbediening en Evangelisasie:

Die Sinode besluit dat die Evangelisasiepredikante lede van die Sinodale Kommissie vir Ampsbediening en Evangelisasie sal wees en wel met volle stemreg.

G. J. DAVIDTSZ.
J. E. LOMBAARD.

Goedgekeur.

2. Onbestrede Mosie:

Die H.E. Sinode wens die gemeente Piet Retief hartlik geluk met die herdenking van sy 75-jarige bestaan, wat die naweek van 3—5 Mei feestelik herdenk word.

Hy dra dit op aan ds. M. G. Fourie en oudl. P. J. Martins, afgevaardigdes van Piet Retief, om die gelukwense en groete van die H.E. vergadering aan die Kerkraad en gemeente oor te dra.

W. DE W. STRAUSS.
R. J. RAATH.

Goedgekeur.

3. Insake: Skiet na Wolke:

Omdat daar baie verwarring in die gemoedere van lidmate bestaan insake die toelaatbaarheid van kunsmatige reënmaakery, dra die Sinode dit op aan sy Kommissie vir Aktuele Sake om daaroor te besin en rapport te doen.

W. B. VAN NIEKERK.
J. P. STRÜMPFER.

Goedgekeur.

REVISIE:

4. Revisie word gevra van Artikel 44(a) van die Bepalinge:

Daar word by die artikel bygevoeg: Wanneer attestate aan vertrekende Kerkraadslede uitgereik word, sal dit daarop vermeld word dat hulle as sodanig gedien het.

P. W. JORDAAN.

5. Dank:

Hartlike dank sal deur die Scriba gerig word aan:

- (i) Die S.A. Orrelbouwers wat op 29 April die Sinode met verversings vergas het, en
- (ii) die Nasionale Bouvereniging wat dit, D.V., op 30 April sal doen.

L. AANSPREEKLIKHEID VAN KERKLIKE DIENAARS: Die Sinode neem kennis van Bylae L, p. 336. (Vgl. Acta 1961, p. 385, punt 3).

Die Sinode verbly hom opnuut daaroor dat die Here in Sy groot genade die eenheid van ons geliefde Kerk deur die jare, in tye van nood en van verskil van mening, bewaar het.

Die Sinode onderskryf opnuut Art. 32 van die Nederlandse Geloofs-belydenis, by name die verwerping van die binding van gelowiges se gewete, en die aanname van „alleen dit wat kan dien om eendrag en eenheid te bevorder.”

Nogtans rig die Sinode in hierdie bewoë tyd die volgende besluit aan die Kerk:

Die Sinode besluit dat alle lede van die Kerk gebonde is deur en gehoorsaamheid verskuldig is aan Sinodale besluite wat wettiglik geneem is, en sulke besluite steeds behoort te eerbiedig. (Vgl. Artikel 23, Kerkorde).

Indien lidmate in gemoede beswaard voel oor 'n Sinodale besluit wat in stryd met die Heilige Skrif, of in stryd met die belang van Gods Koninkryk sou wees, staan dit hulle vry om dit te bewys en aan te dring op die herroeping of wysiging daarvan.

Sodanige kritiek op Sinodale besluite moet egter altoos geskied met Christelike waardigheid en selfbeheersing en op 'n wyse eie aan die Kerk. Dit behoort nooit die karakter van openbare agitasie of skeurmaking aan te neem of aanleiding te gee dat die wêreld die liggaam van Christus laster nie.

Die Kommissie vir 'n Eenheidsbesluit:

E. P. Groenewald, W. Nicol (voorsitter), A. B. du Preez, M. J. Smuts, S. W. van Heerden, C. J. Jackson, I. B. Kasselman, C. A. du Plessis, P. P. A. Kotze, J. J. de Klerk, A. du Toit, en Murray Jansön (Scriba). — Goedgekeur.

Ná bogenoemde besluit eenparig aanvaar is, verklaar die H.E. Moderator dat dit 'n historiese oomblik is en versoek die H.E. vergadering om Ges. 52 vers 7 te sing, wat uit volle bors geskied. Hy versoek ook die ouderling van Pretoria-Oos (oudl. dr. Wm. Nicol) om voor te gaan in gebed. Hy doen 'n kragtige gebed waarin hy die Koning van die Kerk innig dank vir Sy wonderlike leiding en bewaring.

Die Kommissie word ook hartlik bedank vir hulle goeie werk.

- M. **DIE TAAK VAN OUDERLINGE EN DIAKENS VOLGENS DIE SKRIF:** [Vgl. Acta 1961, bl. 14, VI (16) en (18), bl. 461]: Die Sinode neem kennis van Bylae M, bl. 339.

(1) en (2) Goedgekeur.

- N. **VERSLAG OOR DIE BESLUTE VAN DIE VIERDE GEREFORMEerde EKUMENIESE SINODE INSAKE RASSEVERHOUING:** [Vgl. Acta 1961, bl. 220, 278 (6) en 481. Vgl. ook Acta Gereformeerde Ekumeniese Sinode, bl. 148 tot 150]: Die Sinode neem kennis van Bylae N, bl. 349.

Die Sinode besluit soos volg:

(1) **Dank:** Goedgekeur.

(2) **Beslute van die Ekumeniese Sinode:** Wysiging punt 6(B)(i). Goedgekeur.

Punt 6 B VIII C: Kennis geneem. Die Kommissie wil afsonderlik oor hierdie saak besin en rapporteer.

Punt 6 B IX: Kennis geneem.

Punt 6 B XI: Kennis geneem.

(3) **Diskriminasie en Differensiasie:** Goedgekeur.

(4) **Verhoudings in die Kerk en buite die Kerk:** „Christelike geloof“ word vervang met die woorde „Christelike gemeenskap.“

Goedgekeur.

J. E. LOMBAARD.

J. A. BRINK.

(5) **Raadpleging:** Goedgekeur.

- O. **VOORBIDDING DEUR DIE GEMEENTE:** (Sien Bylae O, bl. 351): Goedgekeur.

- P. **NASIONALISME:** [Vgl. Cottesloe II (16), vgl. Acta 1961, bl. 72]: Die Sinode neem kennis van Bylae P, bl. 354.

Die Sinode besluit:

(1) — (3) Goedgekeur.

- R. **GEMENGDE HUWELIKE**: (Sien Cottesloebesluit II Nr. 10, vgl. Acta 1961, bl. 72, 385, punt 5, en 386, punt 9): Die Sinode neem kennis van Bylae R, p. 356.

Die Sinode besluit soos volg:

(1) — (4) (a) — (c) Goedgekeur.

In punt 2 word „n gelowige volk” en „n heidense volk” net omgeruil in orde. In Punt 4(a) word aan die einde bygevoeg „en godsdiens”.

Ter vergadering verskyn:

Oudl. J. Claasen (sec.), Nietverdiend.

- S. **GESAMENTLIKE AANBIDDING**: (Sien Cottesloebesluit II Nr. 6, III Nr. 4, vgl. Acta 1961, bl. 71 en 72 asook 218 — 220): Die Sinode neem kennis van Bylae 5, bl. 360.

Die Sinode besluit soos volg:

(1) **Afsonderlike Dogterkerke**: Goedgekeur.

(2) **Eenheid in Christus**: Goedgekeur. „van Christus” moet wees „in Christus”.

(3) **Besoekers uit ander Christelike Kerke**: „Hom” in die derde reël moet „kom” wees. — Goedgekeur.

(4) **Aanpassing van Kerkwet**: Nie aanvaar nie aangesien die nodige wysiginge reeds in die Bepalinge opgeneem is.

AANDSITTING — DINSDAG 30 APRIL 1963, 7.30 NM.

- T. **DAARSTELLING VAN 'N EIE TEOLOGIE**: Goedgekeur.

- V. **KERKVISITASIE**: (Sien Acta 1961, bl. 481, punt K en bl. 285 tot 311): Die Sinode neem kennis van Bylae V, bl. 365.

(1) en (2) Goedgekeur.

(3) Die Sinode besluit dat sy Kommissie vir Aktuele Sake 'n konseptreglement insake Kerkvisitasie sal opstel vir voorlegging aan die Kommissie vir Revisie, wat dit ná insae sal deurstuur vir oorweging en beslissing deur die Algemene Sinode.

G. J. DAVIDSZ.

G. D. WESSELS.

- W. **OPTREDE VAN PERSONE EN INSTANSIES IN VERBAND MET DIE KERKBERAAD**: (Sien Bylae L, vgl. Acta 1961, bl. 385): Goedgekeur.

III. AANBEVELINGS

1. **Benoeming Kommissie vir Aktuele Sake**:

(a) en (b) Goedgekeur.

Die H.E. Moderator spreek die hoë waardering van die vergadering uit teenoor die Kommissie vir Aktuele Sake vir hul besonder deeglike werk.

Bylaes:

Die Sinode neem kennis van al die Bylaes waarna die Kommissie verwys.

**(b) VERSLAG VAN DIE AD HOC-KOMMISSIE VAN
DIE SINODALE KOMMISSIE, NOORD-TRANSVAAL
INSAKE DIE BLAD PRO VERITATE**

**AAN DIE HOOGGERWAARDE SINODE VAN NOORD-TRANSVAAL
IN VERGADERING TE PRETORIA OP 17 APRIL 1963**

(Agenda, bladsy 390)

1. Lede van die Kommissie: Kennis geneem.
2. Opdrag: Kennis geneem.
3. Bronne Geraadpleeg: Kennis geneem.
4. Die Ontstaan van die Blad: Kennis geneem.
5. Die doel van die Blad: Kennis geneem.
6. Die Inhoud van die Blad: Kennis geneem.
7. Bevindinge:
 - (i) — (vi) Kennis geneem. Die woord „die” in die tweede laaste reël van (vi) moet „en” wees.
8. Aanbevelings:
 - (i) — (iv) Goedgekeur.

**(c) VERSLAG VAN DIE ANTI-KOMMUNISTIESE
AKSIEKOMMISSIE**

(Agenda, bladsy 393)

A. VIR KENNISNAME

1. Vergaderings: Kennis geneem.
2. Finansies: Kennis geneem.
3. Antikom.-nuusbrief: Kennis geneem.
4. Ander Publikasies: Kennis geneem.
5. Ons Grootste Bedreiging: Kennis geneem.
(Beroep op lidmate insake Kommunisme): bl. 551.

B. VIR GOEDKEURING

- 1 en 2. Goedgekeur.

**VERSLAG VAN DIE TYDELIKE KOMMISSIE
VIR AKTUELE SAKE**

1. Die Lot en Spel:

Hieroer het die Permanente Kommissie reeds rapport uitgebring. Afgehandel.

2. Die Eeuwel van Dans:

U Kommissie is van oordeel dat die Hooggerwaarde Sinode hom in die verlede reeds in voldoende mate oor die euwel van dans uitgespreek het (1954, 1957) en versoek hierdie Hooggerwaarde vergadering om daar-die uitsprake opnuut te onderskryf. Vanweë die tydsfaktor was dit onmoontlik om 'n deeglike studie te maak van die nuwe danssoorte (soos bv. die „Twist”), en aangesien dans as 'n vorm van ontspanning veral onder jongmense voorkom, verwys die Hooggerwaarde vergadering hier-

die hele aangeleentheid na die Sinodale Jeugkommissie [vgl. Agenda, p. 195, 6(b)] om hieroor leiding te gee aan ons jongmense veral in soverre dit alternatiewe vorme van ontspanning aanbetrif. Goedgekeur.

Beroep op Lidmate insake Kommunisme:

Die Sinode, bewus van die groot gevaar wat die Kommunisme inhoud vir die Kerk, godsdienst en sedes, asook vir die persoonlike vryheid van die mens, roep die gemeentes op om te waak en te bid en alle strominge in die kerklike en burgerlike lewe teen te gaan wat die deure vir hierdie verwoestende ideologie kan oopmaak. Insonderheid word gevra dat die Evangelie met groter krag verkondig sal word aan die onbekeerde binne en buite die Kerk, omdat die Christelike geloof die sterkste bolwerk teen die Kommunisme bied.

G. J. J. BOSHOFF.
G. S. VAN HEERDEN.

Goedgekeur.

8. AFDELING II: ADMINISTRASIE EN FONDSE

(a) VERSLAG VAN DIE KERKKANTOORKOMMISSIE AAN DIE SINODE VAN NOORD-TRANSVAAL

(Agenda, bladsy 118)

1. Samestelling van die Kerkkantoor-kommissie: Kennis geneem.
2. Vergaderings: Kennis geneem.
3. Toesig oor die Kerkkantoor: Kennis geneem.
4. Sinodale Kollektes: Kennis geneem.
(1) — (3) Kennis geneem.
5. Beleggings deur Kerkkantoor: Kennis geneem.
6. Afstigting van Gemeentes: Kennis geneem.
7. Lenings aan die Kerkkantoor: Kennis geneem.
8. Ouditering van die Boeke van die Kerkkantoor: Kennis geneem.
9. Berekening van Reiskoste van Lede van Kommissies: Kennis geneem.
10. Huistoelae aan Sinodale Amtsenare: Kennis geneem.
11. Finansiële State:
(a) — (h) Kennis geneem.
(i) RESERWEFONDSE — Kennis geneem.
(ii) TRUSTFONDSE — Kennis geneem.
Ander Fondse: Kennis geneem.
Oortrokke Lopende Rekeninge: Kennis geneem.
Kapitale Fondse: Kennis geneem.
OPSUMMING — Kennis geneem.
12. Finansiële State (Sinodale en ander Studiefondse):
(a) — (c) Kennis geneem.
13. Finansiële State (Sinodale Pensioenfonds):
(a) — (c) Kennis geneem.

- (a) **Basiese Pensioenfonds:**
(1) — (3) Kennis geneem.
- (b) **Weduweefonds:** Kennis geneem.
- (c) **Aanvullende Fonds:** Kennis geneem.
- (d) **Algemeen:** Kennis geneem.

14. Aanbevelings:

- (i) **Reiskoste van Lede van Sinodale Kommissies:** Kennis geneem.
- (ii) **Huistoelae aan Sinodale Amptenare:** Kennis geneem.
- (iii) **Algemene Sinodale Fonds:**
 - (a) — (c) Goedgekeur.
- (iv) **Sinodale Studiefonds:** Goedgekeur.
- (v) **Sinodale Pensioenfonds:** Goedgekeur.

BYLAE I:

**DIE NEDERDUITSE GEREFORMEerde KERK VAN TRANSVAAL
(NOORDSTREEK)**

SINODALE FONDSE (Bankrekening Nr. 1)

**FINANSIELLE STATE VIR DIE JAAR EINDIGENDE
30 JUNIE 1962**

(Agenda, bladsy 129)

Van al hierdie state word kennis geneem.

AANVULLENDE VERSLAG VAN DIE KERKKANTOOR-KOMMISSIE AAN DIE SINODE VAN NOORD-TRANSVAAL IN SITTING IN PRETORIA

INSAKE: SINODALE PENSIOENFONDS

I. Aktuariële Ondersoek:

In u Kommissie se verslag aan die Sinode (p. 128 van die Agenda) is gemeld dat die Kerk se Aktuarisse opdrag ontvang het om ondersoek in te stel na die Pensioenfonds met die oog daarop dat die huidige pensioen van R960 per jaar moontlik verhoog kan word tot minstens R1,020 per jaar. Dit was gemeld dat die Kommissie vertrou het dat die Aktuarisse se verslag betyds ontvang sal word vir voorlegging aan die Sinode. Dit is met spyt dat gerapporteer moet word dat die ondersoek meer tyd in beslag neem as wat aanvanklik verwag is, en die verslag sal dus nie betyds gerede wees nie.

Aanbeveling:

U Kommissie beveel aan dat die Sinode die Sinodale kommissie magtig om te besluit oor die bedrag van die pensioen in die lig van die be vindings van die Aktuarisse. (Die Sinode van Suid-Transvaal het reeds so 'n besluit geneem). — Goedgekeur.

II. Wysiging van die Reglement:

- (a) **Artikel 30 (Aanvullende Pensioenfonds):** Tydens die Algemene Sinode 1961 is die Reglement vir die Aanvullende Pensioenfonds goedgekeur en het die Sinode o.a. soos volg besluit (p. 436 van die Handelinge): „Dat die huidige jaarlike kontribusie van R180 met R20 per aandeel wat deur gemeentes bygedra word, verhoog word om aan ouere

leraars beter addisionele voordele te bied as die skema waarvolgens 'n verminderde skaal van 10% per jaar van toepassing is volgens die konsepskema."

Die verminderde skaal van 10% waarna verwys word, het betrekking gehad op persone wat by aansluiting 55 jaar en ouer is. Hulle pensioen sou geleidelik verminder word volgens hulle ouerdom by aansluiting tot 50% van die volle bedrag as hulle by aansluiting 64 jaar reeds bereik het. As gevolg van die besluit van die Sinode om die bedrag van R20 per aandeel oor te dra na die Basiese Fonds, was dit moontlik om die vermindering van 10% te verminder tot 5%.

Ongelukkig is die Reglement van die Pensioenfonds nie gewysig om voorsiening te maak vir die oordrag nie, en derhalwe word **AANBEVEEL** dat artikel 30 van die Reglement gewysig word deur die invoeging van die volgende paragraaf (c):

„(c) Jaarlikse oordrag uit die Basiese Fonds van R20 per aandeel na die aanvullende fonds.” Die huidige paragrawe (c) en (d) word (d) en (e). — Goedgekeur.

(**OPMERKING:** Goedgekeur deur die Sinode van Suid-Transvaal).

(b) **Artikel 39 (Weduweefonds):** Toe die Algemene Sinode in 1957 die Algemene Sinodale Kommissie magtiging verleen het om die voorgestelde Weduweefonds in werking te stel, het die Sinodale Kommissie die jaarlikse kontribusie van 'n gewone pensioenaandeel verhoog van R72 na R180 per jaar, om voorsiening te maak vir:

- (1) Die geleidelike delging van die opgehoopte tekort in die Pensioenfonds;
- (2) 'n tydelike pensioen van R720 per jaar vir 'n tydperk van 3 (drie) jaar ten opsigte van persone wat weens hulle ouerdom nie deelhebbers van die Weduweefonds kon word nie.

Hiervoor was in die verhoogde kontribusie van R180 'n bedrag van R24 per aandeel ingesluit.

- (3) 'n Vermindering in die kontribusie wat deur deelhebbers betaalbaar is op die Weduweefonds.

Ongelukkig is ook in hierdie opsig die Reglement nie gewysig om voorsiening te maak vir die oordrag vanaf die Basiese Fonds na die Weduweefonds van R24 per jaar nie. Dit word gevoldiglik **AANBEVEEL** dat artikel 39 van die Reglement gewysig word deur die invoeging van die volgende nuwe paragraaf (c):

„(c) Jaarlikse oordrag uit die Basiese Fonds van R24 per aandeel na die Weduweefonds.” Die huidige paragrawe (c) en (d) word (d) en (e). — Goedgekeur.

(**OPMERKING:** Goedgekeur deur die Sinode van Suid-Transvaal).

(c) **Artikel 41 (Weduweefonds):** Die artikel soos dit tans lui, bepaal dat persone wat met die inwerkingtreding van die Fonds op 1 Julie 1961 in Transvaal gestaan het, voor 31 Desember 1961 aansoek moes doen om deelhebbers aan die Fonds te word. Sedertdien het verskeie persone wat toe nie kon aansluit nie, die Kerkkantoorkommissie genader om deelname, omdat hulle om finansiële of ander redes destyds dit nie kon doen nie. Die Kommissie voel dat die beperking geskrap moet word en **BEVEEL AAN** dat die woorde „gedurende die tydperk vanaf 1 Julie 1961 tot 31 Desember 1961” vervang word met die woorde „op voorgeskrewe aansoekvorm.” — Goedgekeur.

(**OPMERKING:** Goedgekeur deur die Sinode van Suid-Transvaal).

(d) **Artikel 46 (Kennisgewings van wysigings aan die Kommissaris van Binnelandse Inkomste):** Aangesien die Pensioenfonds by die Kommissaris van Binnelandse Inkomste geregistreer is en pensioenpremies toegelaat word as aftrekings van inkomstes vir inkomstebelastingdoelendes en dit 'n voorwaarde is van sodanige vergunning dat die Kommissaris van Binnelandse Inkomste in kennis gestel word van alle wysigings, word **AANBEVEEL** dat die volgende nuwe klousule in die Reglement ingevoeg word:

„46. Aan die Kommissaris van Binnelandse Inkomste sal so gou doenlik kennis gegee word van enige wysiging van hierdie Reglement.” — Goedgekeur.

(OPMERKING: Goedgekeur deur die Sinode van Suid-Transvaal).

(e) **Klousule 3(a) van Aanhangsel I en Klousule 3(a) van Aanhangsel II van die Weduweefonds:** Hierdie klousules bepaal dat 'n lid van die Weduweefonds moet voortgaan om die premie te betaal totdat hy met pensioen aftree selfs indien hy ná 65 jaar nog in die bediening bly.

Aanbeveling:

Dat die woorde „totdat hy met pensioen aftree” vervang word met die woorde „totdat hy die ouderdom van 65 jaar bereik.” — Goedgekeur.

(OPMERKING: Goedgekeur deur die Sinode van Suid-Transvaal).

(f) **Artikel 42: Verpligte aansoek om deelname aan die Fonds:** Sub-artikels (a) en (b) van hierdie artikel lui soos volg:

„(a) Alle predikante en sendelinge wat vanaf 1 Julie 1961 in diens van die Kerk of die Sendingkerk tree en wat voldoen aan die bepalings van artikel 40, moet binne 6 maande ná hul bevestiging op die voorgeskrewe vorm aansoek doen om toegelaat te word as deelhebber aan die fonds.

(b) Alle predikante en sendelinge op wie die bepaling van sub-artikel (a) van hierdie artikel van toepassing is, sal net toegelaat word om deelhebber van skema B te word met dien verstande egter dat indien 'n predikant of sendeling op datum van sy bevestiging in die Kerk of Sendingkerk reeds ministens tien jaar as predikant of sendeling in diens gestaan het van die ander Gefedereerde Kerke of van die ander N.G. Sendingkerke, hy die keuse gelaat sal word om tussen skema A en skema B te kies.”

Skema A waarvan in die artikel melding gemaak word, maak voorstiening vir 'n kontantuitbetaling van R6 000 min enige premies of inlegdele verskuldig by afsterwe, en geen verdere voordele nie, terwyl skema B voorsiening maak vir 'n kontantuitbetaling van R2 000 by afsterwe en 'n jaarlike pensioen van R480 ten opsigte van die weduwe plus 'n pensioen van R120 per jaar per kind onder die ouderdom van 18 jaar met 'n maksimum van R240 per jaar vir twee of meer kinders. Daar word egter bepaal dat, indien 'n weduwe weer in die huwelik tree, haar pensioen verval, in watter geval die pensioen van R120 per kind per jaar verdubbel word tot R240 per jaar per kind indien daar twee of meer kinders is, totdat hulle die ouderdom van 18 jaar bereik.

Omdat skema B aanvanklik beskou is as die meer omvattende skema, is artikel 42(b) wat hierbo aangehaal is, ingelyf in die Reglement, met die bedoeling dat dit uiteindelik die hoofskema sal wees. Nou blyk dit dat daar soms gevalle is waar die voornemende deelhebbers nie die hoëre premie van skema B kan bekostig nie, of dat hulle selfs die kontant-

uitbetaling van R6,000 onder skema A, instede van die kleiner kontant-uitbetaling met 'n maandelikse pensioen onder skema B, verkies.

Die Kerkkantoorkommissie het by 'n onlangse vergadering besluit om die saak voor die Sinode te lê en die Sinode te vra om hom uit te spreek oor artikel 42(b) wat hierbo aangehaal is. — Goedgekeur.

Besluit:

Die saak word met volmag aan die Kerkkantoorkommissie opgedra om dit in die lig van die betrokke artikel in die Aanvullende Bepalinge, af te handel. — Goedgekeur.

III. Sendinggemeente Amersfoort — Afskrywing van Deel van Inleggeld:

Met die bevestiging van eerw. H. C. S. van der Merwe in hierdie gemeente in 1955 moes 'n bedrag van R546 as addisionele inleggeld vir pensioendekking (Klas II-aandeel) deur die gemeente betaal word omdat eerw. Van der Merwe van die Sendingkerk in die O.V.S. gekom het en hy nie outomaties pensioendekking kon kry nie. In 1959 is eerw. Van der Merwe weer terug na die Vrystaat en die pos te Amersfoort word nou deur 'n Bantoeleraar beklee. Daar is egter nog R540.50 (wat rente insluit) deur die gemeente verskuldig ten opsigte van die addisionele inleggeld en die gemeente voel dat hy dit nie behoort te betaal nie vanweë die feit dat eerw. Van der Merwe nie meer daar is nie.

Aanbeveling:

Die Sinode keur goed dat die bedrag van R540.50 afgeskryf word. — Goedgekeur.

(**OPMERKING:** Goedgekeur deur die Sinode van Suid-Transvaal).

Pensioen, Kerklike Amptenare:

Die Sinode besluit in beginsel dat kerklike amptenare, voltyds in diens van die Kerk, tot die Sinodale Pensioenfonds mag toetree, maar dat die uitvoering daarvan en die meriete waarop gemeldes mag toetree aan die Kerkkantoorkommissie oorgelaat word.

A. C. SEPHTON.
G. J. DAVIDTSZ.

Goedgekeur.

Die H.E. Assessor spreek sy hoë waardering uit vir die werk wat gelewer word deur die personeel van die Kerkkantoor.

Verlof word toegestaan aan:

1. Ds. S. I. du Toit van Wonderboom-Suid, vanmiddag vir 'n begrafnis.
2. Ds. B. de Klerk en oudl. Meyer van Skanskop vir vanmiddag vir 'n begrafnis.
3. Ds. J. J. Griesel van Morgenzon vir Donderdag 2 Mei vir 'n begrafnis.
4. Ds. W. H. Ebersohn van Letsitele vir res van die sitting weens siekte.
5. Oudl. J. L. v. d. Berg van Sanddrift vir vanmiddag en vanaand, dringende sake.
6. Oudl. E. H. Maré van Waterval-Boven vir môre en oormôre weens dringende sake.
7. Ds. Jacobsohn, oudl. van Silverton, vir môreaand met betrekking tot gemeentelike werk.

8. Oudl. J. G. Terblanche van Pretoria-Wes vir res van die sitting omdat sy verlof verstryk het.
9. Oudl. J. F. Burger van Malelane vir Donderdag vir dringende boerdery-sake.
10. Ds. J. A. Dreyer van Waterberg-Noord vir aandsitting i.v.m. gemeentelike pligte.
11. Oudl. S. W. van Heerden van Lyttelton-Oos vir res van sitting omdat sy verlof verstryk het.
12. Ds. A. G. O. Coertze (Derdepoort) vir vanaand en mōreaand as gevolg van dringende gemeentelike verpligtings.
13. Ouderling en leraar van Waterkloof as gevolg van dringende gemeentelike werk vanaand.

Seënwens:

'n Telegram is ontvang van Ermelo-Oos.

Afsluiting:

Die H.E. vergadering sing Ges. 84 vers 1 en daarna sluit die ouderling van Ermelo af met gebed.

ELFDE SITTING — WOENSDAG 1 MEI 1963

Biduur:

Ds. Frier van Carolina gaan voor en laat sing Gesang 83 vers 1, 2. Daarna lees hy Ex. 4 vers 1 — 17.

Wat ons hier tref, is die gevoel van magteloosheid by Moses. Al wat Moses in sy hand gehou het was 'n herderstaf en met hierdie staf het God hom tot groot wonder gesigt. Ons het ook hier in die Sinode besef die groot taak waartoe die Here ons roep. Hy verlang ook van ons die oorgawe van 'n Moses: „werp jou staf op die grond.” Stel alles tot beskikking van God. In die hande van Moses beteken die staf niets nie maar oorgegee aan die Here word dit die middel tot wonder.

„Stel julleself tot beskikking van God.” Die Here is nie afhanklik van ons nie maar Hy wil Sy Koninkryk nie sonder ons laat kom nie.

Na enige gebede sluit die biduur af met Ges. 125 vers 5.

Ter vergadering verskyn:

Oudl. B. V. Olivier (sec.), Lyttelton-Oos.

Aankondiging deur Saakgelastigde:

Omdat hy vermoed dat daar twyfel bestaan i.v.m. die Kerklike Pensioenfonds, doen die Saakgelastigde 'n verklaring.

Hy deel mee dat die pensioen nie so voordelig is as wat gewens word nie, maar in vergelyking met ander ondernemings is dit nogtans die beste en verbeterings is reeds aangebring. Die tekorte wat daar was, sal binne die eerskomende 6 jaar uitgewis wees. Die administrasiekoste is besonder laag en hy vermoed dat die pensioene uiteindelik sal styg tot R1,080.

Daar hoof nie kommer te heers oor die Fonds nie.

Daar is in 1961 'n aanvullende pensioenfondsskema in werking gestel. Die aanvullende bedrag sal ongeveer R360 per jaar wees. Daar is egter nog baie min leraars wat by die aanvullende fonds aangesluit het en hy doen 'n beroep op leraars om aan te sluit.

(b) VERSLAG VAN DIE SINODALE BEGROTINGS-KOMMISSIE

(Agenda, bladsy 157)

I. VIR KENNISGEWING

(1) — (2) Kennis geneem.

II. VIR GOEDKEURING — Goedgekeur.

III. Van die voorlopige skema vir die **verdeling van punte**, bl. 158 — 161, word kennis geneem. Die finale verdeling van punte word gegee in die verslag van die Tydelike Kommissie vir Begroting en Fondse.

IV. BEGROTING VIR DIE VERSKILLENDÉ FONDSE (Bladsy 162)

Kennis geneem.

(A) ALGEMENE SINODALE FONDSE (Hierdie Afdeling is Gesamentlike Fondse)

1. Teologiese Fakulteit:

(1) **Die Sesde Leerstoel:** (a) Die Sinode besluit dat hy in beginsel bereid is om sy aandeel aan die sesde leerstoel op die puntebasis te plaas sodra die Suidelike Sinode ook hul aandeel bydra, en dra dit aan die Moderatuur op om met die Suidelike Sinode te onderhandel ten einde hulle te beweeg om ook hulle aandeel so spoedig moontlik te voorsien.

B. V. OLIVIER.

Goedgekeur.

M. J. SMUTS.

(b) Aangesien die Sinode gewillig is om die opleiding en legitimasie van bedienaars van die Woord onder sorg van die Algemene Sinode te plaas, versoek die Sinode die Breeë Moderatuur om die Sinodes wat in die verlede geen aandeel geneem het aan die koste van die opleiding aan die Teologiese Fakulteit te Pretoria nie, te nader om 'n bydrae te doen om die tekort t.o.v. die sesde leerstoel aan te vul.

Sodra genoegsame fondse langs hierdie weg of langs 'n ander weg soos deur die Sinode besluit, gevind is, mag daar toe oorgegaan word om die vakature aan te vul.

J. F. DU TOIT.

Goedgekeur.

F. E. O'B. GELDENHUYSEN.

(c) **Fondse van Sendinginstituut:** Die Sinode dra dit aan die Kerkkantoorkommissie op om ondersoek in te stel tot watter mate geldie wat bestem was vir die Sendinginstituut, of wat vry gekom het as gevolg van die sluiting van die Instituut, aangewend kan word vir die bekostiging van die sesde leerstoel te Pretoria, by name vir Sendingwetenskap.

D. J. VILJOEN.

P. W. JORDAAN.

Goedgekeur.

Opdrag aan Moderatuur insake Sesde Leerstoel:

Die Sinode dra dit aan die Moderatuur op om, indien moontlik in medewerking met die Moderatuur van die Suidelike Sinode, 'n beroep te doen op die Kerk in die algemeen vir die fondse wat benodig word vir die sesde leerstoel.

F. E. O'B. GELDENHUYSEN.

R. J. RAATH.

Goedgekeur.

Aanbod:

Die Sinode neem met groot waardering kennis van 'n aanbod van die ouderling van Lynnwood om jaarliks R30 te gee vir die sesde leerstoel.

2. **Ekumeniese Sake:** Kennis geneem.
3. **Argief:** Goedgekeur.
4. **Inligtingsburo:** Goedgekeur.
5. **Beursfonds vir Teologiese Studente:** Goedgekeur.

Toeligting insake Beursfonds vir Teologiese Studente:

Op bladsy 163 van die Agenda het die Begrotingskommissie aanbeveel dat hierdie Fonds versterk word met die bedrag van R750 sover dit Noord-Transvaal betrek. Hierdie saak het sy oorsprong by die Sinodale Studiekommisie gehad omdat gevoel is dat die huidige inkomste van die Fonds sodanig is dat baie min hulp daardeur aan studente verleen kan word. Ongelukkig, as gevolg van 'n oorsig, verskyn daar nie 'n verslag van die Kommissie in die Agenda nie, en is dit nodig dat ek die aanbeveling per brief motiveer.

Ek wys u gevolglik op die volgende:

(1) Die huidige begroting vir Noord- en Suid-Transvaal is R1,250 per jaar.

(2) Die Fonds word aangewend vir die doeleindes van toekenning aan admissie- en teologiese studente aan die Universiteit van Pretoria. Die bedoeling is om hierdie studente te help om die relatief hoë studiekoste hier te bestry.

(3) Die volgende toekennings is gedurende die afgelope paar jaar aan studente gemaak:

Jaar	Totale Bedrag	Toekenning	
		Per Student	Aantal Studente
1959	R1,170	R30	39
1960	R1,380	R30	46
1961	R1,475	R25	59
1962	R1,220	R20	61

(4) Ten spyte van die feit dat koste van onderhoud nog steeds styg, was die Kerkkantoor noodgedwonge verplig om toekennings te verminder van R30 in 1959 tot R20 in 1962. As jaarliks aan sowat 60 studente elk R30 per jaar betaal moet word, sal dit 'n uitgawe van R1,800 per jaar meebring teenoor die huidige begroting van R1,250.

(5) Die Kommissie het gevoel dat selfs R30 per jaar min is onder huidige omstandighede, en derhalwe het hy aanbeveel dat die totale bedrag van die twee Sinodes verhoog word van R1,250 met R1,750 tot R3,000 per jaar. Dit sou beteken 'n addisionele verhoging van ongeveer R1,000 vir Suid-Transvaal en ongeveer R750 vir Noord-Transvaal.

(6) Suid-Transvaal het 'n verhoging van R1,000 goedgekeur, en dit word aanbeveel dat Noord-Transvaal die verhoging van R750 goedkeur. Kennis geneem.

6. **Administrasiefonds:** Kennis geneem. Staan oor.
7. **Algemene Sondagskoolsekretaris (Gesamentlik):** Staan oor.
8. **Sendinginstituut:** Kennis geneem.
9. **Van Riebeeckskool, Oos-Afrika:** Kennis geneem.
10. **Bloedriviermonumentfonds:** Kennis geneem.

11. **Teologiese Skool Stofberg:** Word verhoog met 'n addisionele bedrag van R2,000. — Goedgekeur.
12. **Bearbeiding van Gemeentes in M.A.S.:** Kennis geneem.
13. **Teologiese Bladfonds:** Kennis geneem.
14. **Die Kerkbodefonds (Uitbreidingsfonds):**
15. **Sinodale Studiefonds:** Kennis geneem.

B. STREEKSINODALE FONDSE

(a) **Sending:**

1. **Sinodale Sendingfonds:** Kennis geneem.
Eers die uitgawes: Kennis geneem.
Dan die inkomste: Kennis geneem.
2. **Sondagskoolsendelingsalarisfonds:** Kennis geneem.
3. **Sending onder Israelfonds:** Kennis geneem.
4. **Sending onder Indiërfonds:** Goedgekeur.
5. Goedgekeur.
6. **Die Sinode besluit verder:** Goedgekeur.

(b) **Diens van Barmhartigheid:**

1. **Diens van Barmhartigheidsfonds:** Kennis geneem.
2. **Hulpbehoewende Gemeentefonds:** Kennis geneem.
3. **Inrigtingsfonds vir Ouetehuise:** Kennis geneem.
4. **Bearbeiding van Alkoholiste:** Afgehandel.
5. **Christelike Huis vir Dranksugtigesfonds (Staanvas):** Afgehandel.
6. **Bearbeiding van Gevangenesfonds:** Hierdie Sinode dra 'n *pro rata* deel van R1,000 by. — Goedgekeur.

(c) **Evangelisasie:**

1. **Evangelisasiefonds:** Afgehandel.
2. **Spoorwegbearbeidingfonds:** Afgehandel.
3. **Hospitaalbearbeidingfonds:** Kennis geneem.
4. **Bearbeiding van Verpleegstersfonds:** Kennis geneem.
5. **Kolportasie:** Afgehandel.
6. **Gevangenesbearbeiding:** Afgehandel.
7. **Uitbreidingsfonds:** Kennis geneem.
8. **Vry Traktaatjies:** Afgehandel.
9. **Pos in Buiteland:** Afgehandel.

(d) **Jeug:**

1. **Jeugfonds:**
Lesings Bybelkunde: Afgehandel.
Jeugorganiseerder: Afgehandel.
2. **Bearbeiding Studente Jeugfonds:** Kennis geneem.
Lening Universiteitsoord: Kennis geneem.
3. **Boufonds (Sonoptehuis):** Kennis geneem.
4. **Studiebeursfonds vir Onderwysers:** Kennis geneem.
5. **Jeugstudiekommissie:** Afgehandel.

(e) **Openbare Sedelikheid:**

1. **Openbare Sedelikheidsfonds:** (i) — (ii) Afgehandel.

(f) **Ander Streeksinodale Fondse:**

1. **Kerkmusiekskool:** Kennis geneem.
2. **Streeksinodale Fonds:** Goedgekeur.
3. **Reserwefonds:** Kennis geneem.

4. Transoranje Skool vir Buitengewone Onderwys: Kennis geneem.

(g) Die N.G. Kerkboekhandel:

1. Kolportasie: Afgehandel.
2. Renteloze lening: Nie goedgekeur nie.

Nuwe Takke, N.G. Kerk-Boekhandel:

Die Sinode neem met instemming en waardering kennis van die voorwaartse stap wat gedoen is deur die stigting van nuwe takke en die oorname van die C.S.V.-Boekhandel, en vertrou dat ook daardeur die Christelike getuenis verder gedra sal word.

J. F. DU TOIT.
I. B. KASSELMAN.

Goedgekeur.

3. en 4. Afgehandel.

V. ALGEMEEN

(1) Kennis geneem.

(2) — (5) Goedgekeur.

(6) (a) — (d) Goedgekeur.

(7) Die Sinode gee toestemming dat lede na vergaderinge met motors mag reis teen 'n vergoeding van $7\frac{1}{2}$ sent per myl binne die Transvaal. — Goedgekeur.

(8) Afgehandel.

(9) Goedgekeur.

(10) Goedgekeur.

(11) Goedgekeur.

(12) Die Sinode besluit dat onder die term „Vrye Woning” verstaan word: Woonhuis met water, kragverbruik en alle munisipale belastings, vry telefoon behalwe persoonlike hooflynoproepe.

J. P. STRÜMPFER.
A. S. DU TOIT.

Goedgekeur.

**(c) VERSLAG AAN DIE HOOGEERWAARDE SINODE,
NOORD-TRANSVAAL**

(Agenda, bladsy 169)

Insake Brosjure (Acta 1959, bl. 392): Kennis geneem.

**(d) VERSLAG VAN DIE KOMMISSIE INSAKE HULP
AAN DIE M.A.-STREEK**

(Agenda, bladsy 169)

1. — 4. Kennis geneem.

5. Aanbevelings:

(a) en (b) Goedgekeur.

Die Nuwe Kommissie:

Prof. dr. H. D. A. du Toit, ds. J. H. Louw (Pretoria-Oos) en die Sekretaris vir Ampsbediening en Evangelisasie. — Goedgekeur.

(e) VERSLAG VAN DIE SAAKGELASTIGDE VAN NATAL INSAKE DINGAANSTATEIENDOMME

(Agenda, bladsy 171)

Die aangeleentheid word aan die Kerkkantoorkommissie opgedra vir afhandeling.

MIDDAGSITTING — DONDERDAG 1 MEI 1963

Notule:

Na noodsaklike wysigings word die Notule goedgekeur en geteken.

MOSIES:

1. Revisie:

Revisie word gevra van Artikel 64(c) sodat daar in die derde reël ná „secundi” ingevoeg word „in die geval van die Sinodale Sendingkommissie ook een sendeling uit elke Ring.”

I. H. EYBERS.

2. Revisie word gevra van besluit rakende verslag van die Sinodale Begrottingskommissie, IV. B(e) I(ii), p. 167 (Agenda) insake Fondse Bearbeiding van Alkoholiste.

DS. J. F. DU TOIT.

Voortsetting Mosie van ds. Viviers insake Sinodale Begroting:

Na 'n deeglike bespreking aanvaar die vergadering die volgende mosie:

Die Sinode volstaan met die huidige stelsel, maar dra dit aan die Begrottingskommissie en die Kerkkantoorkommissie op om na aanleiding van die bespreking van die voorstelle van die predikant van Albertyn (getikte Notule p. 155) en van die ouderling van Pretoria (oudl. M. Cronjé) — hierby aangeheg — ondersoek in te stel of daar nie 'n beter stelsel vir die finansiering van die Kerk se werk is nie en om te rapporteer aan die volgende Sinode.

J. F. DU TOIT.

R. J. RAATH.

Voorstel insake Hersiening van Basis vir Bepaling van Puntestelsel:

Die H.E. Sinode versoek die Sinodale Begrottingskommissie om in die reses die basis vir puntebepaling te ondersoek en vas te stel hoedanig dit gewysig kan word om doeltreffender verband te hou met die finansiële vermoë van die onderskeie gemeentes.

Die Kommissie sal vir hierdie ondersoek gebruik maak van persone buite sy geledere wat hom van deskundige advies kan bedien.

M. B. CRONJÉ.

G. J. DAVIDTSZ.

EERSTE VERSLAG VAN DIE TYDELIKE KOMMISSIE VIR BEGROTING EN FONDSE

1. Weens foutiewe of onvoldoende gegewens in die opgawes van gemeentes en Ringe moes die puntetoekenning van verskeie gemeentes hersien word. Die punteverdeling is nou soos volg:

RING VAN RUSTENBURG

Gemeente	Huidige Punte	Nuwe Punte
Rustenburg	16	21
Zeerust	15	17
Zwartruggens	11	8
Koster	12	15
Malopo	12½	7½
Groot-Marico	4½	4½
Rustenburg-Wes	14	13
Nietverdiend	4	7
Derby	6½	13½
Rustenburg-Suid	8	11
Goedgekeur.	102½	117½

RING VAN LYDENBURG

Gemeente	Huidige Punte	Nuwe Punte
Lydenburg	14	14½
Nelspruit	13	12½
Machadodorp	7½	7
Graskop	4½	4½
Sabie	7½	6
Waterval-Boven	7	10
Barberton	9	9
Witrivier	12	12
Ohrigstad	3½	3
Malelane	8½	5
Burgersfort	6	9½
Alkmaar	5	5
Kampersrus	2	3½
Komatipoort	—	3
Goedgekeur.	99½	104½

RING VAN PIETERSBURG

Gemeente	Huidige Punte	Nuwe Punte
Pietersburg	19½	20½
Louis Trichardt	12	10
Zoekmekaar	3	4
Laeveld	5½	8½
Messina	8	10½
Tzaneen	12	8½
Dendron	4	9½
Pietersburg-Noord	9	7
Gravelotte	3½	7½
Soutpansberg	7½	7½
Blouberg	6	5½
Letsitele	4	5
Phalaborwa	2½	2½
Renosterpoort	5	6½
Goedgekeur.	101½	113

Goedgekeur. Die Sinode versoek die Ring om onderling reëlings te tref met die oog op Dendron se beswaar.

RING VAN PRETORIA

Gemeente	Huidige Punte	Nuwe Punte
Pretoria	17	17
Pretoria-Wes	14	13
Voortrekkerhoogte	10	8½
Quaggapoort	14	13½
Wespoort	3	5
Skanskop	6	7
Ebenhaeser	6	5½
Burgerspark	10	15½
Valhalla	7	9½
Goedgekeur.	87	94½

RING VAN WAKKERSTROOM

Gemeente	Huidige Punte	Nuwe Punte
Wakkerstroom	11	10
Piet Retief	12	12
Amersfoort	12	14½
Amsterdam	7	10½
Volksrust	10	10½
Paardekop	12	10
Goedgegun	4	3
Pongola	8½	14
Volksrust-Suid	6	5½
Goedgekeur.	82½	90

RING VAN MIDDELBURG

Gemeente	Huidige Punte	Nuwe Punte
Middelburg	12	12
Rooszenekal	6	7
Belfast	13	8
Erasmus	12	12
Dullstroom	5½	6½
Witbank	11½	11½
Premiermyn	7½	6½
Groblerdal	12	16
Merlindale	11	11
Marble Hall	6	9
Middelburg-Suid	8	13
Ogies	7	7½
Witbank-Suid	10	16
Goedgekeur.	121½	136

RING VAN ERMELO

Gemeente	Huidige Punte	Nuwe Punte
Ermelo ...	16	20
Carolina ...	13	13½
Morgenzon ...	10	11½
Hendrina ...	10	10
Chrissiesmeer ...	7½	7½
Breyten ...	10	8
Bremersdorp ...	3½	4
Ermelo-Oos ...	10	13
	—	—
	80	87½

Goedgekeur.

RING VAN ELOFFSDAL

Gemeente	Huidige Punte	Nuwe Punte
Eloffsdal ...	11	11
Riviera ...	14	20
Villieria ...	14	12½
Wonderboom-Suid ...	12	14
Capitalpark-Oos ...	14	15½
Pierneef ...	13	16
Rietfontein-Noord ...	12	12
Gezina ...	7	12
Villieria-Oos ...	9	12½
	—	—
	106	127½

Goedgekeur.

RING VAN KROKODILRIVIER

Gemeente	Huidige Punte	Nuwe Punte
Krokodilrivier ...	13	14½
Dalunie ...	10½	11
Vorentoe ...	9	10½
Northam ...	6½	8½
Thabazimbi ...	10½	11½
Rustenburg-Oos ...	11½	10½
Sanddrif ...	8½	7½
Dwaalboom ...	7½	8
Brits ...	13	13
Koedoeskop ...	6	6
Sonop ...	8	6½
	—	—
	104	107½

Goedgekeur.

RING VAN DASPOORT

Gemeente	Huidige Punte	Nuwe Punte
Daspoort	9	10½
Capitalpark	10	11½
Eloffsdal-Wes	8	11
Booysens	5½	6
Wonderboompoort	9	7
Magaliesfort	6½	7½
Wesmoot	5	5
Pretoria-Tuine	7	8
Tuinrand	5½	6
	65½	72½

Goedgekeur. Die Ring sal ook hier onderling reëlings tref met die oog op Eloffsdal-Wes.

RING VAN PRETORIA-OOS

Gemeente	Huidige Punte	Nuwe Punte
Pretoria-Oos	10½	16
Bronberg	9	12½
Silverton	6½	9½
Hartbeesspruit	9½	13
Suidoostr-Pretoria	10	15
Arcadia	9	13½
Meyerspark	8½	10½
Universiteitsoord	8½	10
Lynnwood	5½	6½
	77	106½

Goedgekeur.

RING VAN WATERBERG

Gemeente	Huidige Punte	Nuwe Punte
Waterberg	8	6
Piet Potgietersrus	8	7
Warmbad	12	14
Waterberg-Noord	3½	4½
Naboomspruit	10	5½
Koedoesrand	9	14½
Albertyn	7½	8½
Potgieterus - Oos	10	8½
Roedtan	4½	7½
Springbokvlakte	6½	6
Marken	4	3
Zebediela	2	2
Nylstroom-Oos	8	6
	93	93

Goedgekeur. Die Ring sal ook hier onderling reëlings tref met die oog op Waterberg-Noord.

RING VAN PRETORIA-NOORD

Gemeente	Huidige Punte	Nuwe Punte
Pretoria-Noord	11	14
Onderste poort	10	15½
Derdepoort	4	8
Waverley	13	14
Petronella	4	5
Hartbeeshoek	8	9
Kameeldrif	6	8½
Möregloed	3	5½
Wonderboom	3	6½
	—	—
	62	86
Goedgekeur.	—	—

RING VAN LYTTELTON

Gemeente	Huidige Punte	Nuwe Punte
Lyttelton	11	18
Olifantsfontein	8½	8½
Groenkloof	8	9½
Harmonie	10	10½
Waterkloof	7	9
Lyttelton-Oos	9½	16
Lyttelton-Noord	5½	10½
Esselenpark	—	2
	—	—
	59½	84
Goedgekeur.	—	—

Dit bring die puntetotaal op 1,420. Die waarde van 'n punt wat aan die begin van hierdie sitting gestaan het op R114.97 staan dan aan die einde van die verslag van die Permanente Kommissie op R144.31. Dit word in gedagte gehou dat die berekening van die puntwaarde slegs by benadering kan geskied. Kennis geneem.

II. BESKRYWINGSPUNTE

(Agenda, bl. 6, Afdeling II)

A. BESKRYWINGSPUNTE 1, 10, 11, 12, 13 EN 15

1. Beskrywingspunt 1 word nie aanvaar nie. Goedgekeur.

2. Die Sinode besluit:

(a) Die aanbeveling van die Algemene Sinodale Kommissie [p. 35, punt 3(1) van die Agenda] naamlik dat die bedrag wat ná die verkoop van die Mediese Koshuis terug ontvang sal word, belé word en die rente gebruik word om die beoogde sesde leerstoel te help bekostig, word nie goedgekeur nie. — Goedgekeur.

(b) Die rente op die bedrag genoem onder (a) word aangewend in belang van die bearbeiding van die studerende jeug en wel op die volgende wyse:

(i) die toekenning van 'n rentelose lening van R30,000 aan die gemeente Universiteitsoord vir 'n tydperk van 10 jaar ter ge-

- deeltelike dekking van die boukoste van 'n doelmatige kerkgebou (die rente op R30,000 sal sowat R1,650 per jaar beloop);
- (ii) die saldo van die rente, nl. R1,250 per jaar, word aangewend ter gedeeltelike dekking van 'n verhoging van die jaarlikse subsidie ten opsigte van die studenteleraarsposte aan die Universiteit van Pretoria. — Goedgekeur.
- (c) Die tekort van R1,200 per jaar wat benodig word vir die verhoging in die subsidie ten opsigte van studenteleraarsposte aan die Universiteit Pretoria en dié aan die Normaalkollege tot R2,000 elk per jaar, word verkry deur 'n verhoging in die kollekte vir die Fonds vir Bearbeiding van die Studerende Jeug — dit werk uit op ongeveer 85 sent per punt. — Goedgekeur.

Punt: R145:16.

- (d) Beskrywingspunt 11 c(i) en 11 c(ii) word nie goedgekeur nie. — Goedgekeur.

- (e) Die rente op die deel van die Teologiese Fakulteit se Kapitaalfonds wat deur ds. P. J. Swart ingesamel is vir die Sesde Leerstoel sal tot tyd en wyl 'n sesde professor aangestel word, by die kapitaal gevoeg word om hierdie fonds te sterk. — Goedgekeur.

- (f) Die Sinode doen 'n beroep op gemeentes om jaarliks 'n vrywillige insameling te doen vir die oprigting van die kerkgeboue in die gemeentes Universiteitsoord en Harmonie. — Goedgekeur.

Dank:

- (i) Die ouderling van Universiteitsoord spreek 'n woord van hartlike dank uit teenoor die H.E. Sinode vir die hulp wat deur die bestaande besluit verleen is.

- (ii) **Dank deur Universiteitsoord:** Die Kerkraad van Universiteitsoord wens langs hierdie weg die Sinode en voorts ook alle ander gemeentes, ouers van studente en ander goedgesinde persone baie hartlik te bedank vir belangstelling, voorbidding en finansiële steun wat in die verlede verleen is en in die toekoms nog verleen sal word, ten einde te verseker dat ons studentelidmate aan die Universiteit van Pretoria geestelik so goed as moontlik versorg en toegerus word om later hulle plekke as volwaardige, toegegewye Christen-burgers en -burgeresse onder ons volk en in diens van ons Kerk te kan inneem.

J. E. POTGIETER.
H. J. PIEK.

- (iii) Ook die predikant van die gemeente Universiteitsoord (die Hoogeerwaarde Moderator) spreek sy dank uit.

Eslyt:

- Verlof word aan die gemeente Universiteitsoord verleen om die leningsbevoegdheid van R20,000 te oorskry.

- (iv) Die predikant van Harmonie, ds. P. W. Jordaan, spreek 'n innige woord van dank uit namens die gemeente van Harmonie vir die hulp wat die Hoogeerwaarde Sinode bewillig het.

B. BESKRYWINGSPUNTE 3, 16 EN 20

- Die Sinode versoek die Algemene Sinode om aan hulle Permanente Kommissie vir Finansies op te dra om hierdie aangeleentheid te ondersoek en rapport te doen met die oog op eenvormigheid deur die hele Kerk. Nie goedgekeur nie.

In verband met die voorgestelde wysiging van die Kerkjaar:

Die Sinode besluit om dit na die Kerkkantoorkommissie te verwys vir rapport aan en finale goedkeuring deur die Sinodale Kommissie.

Goedgekeur.

G. J. DAVIDTSZ.
J. F. DU TOIT.

C. BESKRYWINGSPUNTE 4 EN 5

Afgehandel in die verslag van die Permanente Begrotingskommissie [Agenda, bl. 168, punt V(2)]: Afgehandel.

D. BESKRYWINGSPUNT 6

Die Sinode neem met dankbaarheid kennis dat die Sinodale verpligte in die afgelope reses, persentasiewys gestel, 7.9% van die inkomste was. En as die verskillende vrywillige bydraes soos Abraham Kriel en dergelike sake bygereken word, volgens wat as ideaal gestel is, dan was dit 10.78%.

Verder oordeel die Sinode dat die beginsel in die beskrywingspunt vervat nie van toepassing gemaak kan word op Sinodale werksaamhede nie. Daarom word hierdie beskrywingspunt nie aanvaar nie. — Afgehandel.

E. BESKRYWINGSPUNT 8

Dit word goedgekeur. — Goedgekeur.

F. BESKRYWINGSPUNT 9

Is reeds deur hierdie Sinode afgehandel deur die besluit by die behandeling van die Verslag van die Kommissie vir Evangelisasie. — Afgehandel.

G. BESKRYWINGSPUNT 14

[Verslag van die Sinodale Sendingkommissie, Agenda bl. 259, punt B(ii)]

Die Sinode besluit om uit die rente op die reserwefonds 'n bedrag van R1,600 jaarliks beskikbaar te stel oor 'n periode van tien jaar. Pensioenaandele kan gewoonlik gedaan word op lenings oor tien jaar. En hoewel die rente op hierdie lenings sal meebring dat die volle som na tien jaar nog nie betaal sal wees nie, sal dit tog hierdie saak moontlik maak. — Goedgekeur.

H. BESKRYWINGSPUNTE 17 EN 19 (Agenda, p. 98)

Is afgehandel. — Goedgekeur.

J. BESKRYWINGSPUNT 21

Word goedgekeur. Van toepassing vanaf 1 Julie 1963. — Goedgekeur.

III. ADDENDUMVERSLAG VAN DIE SCRIBA

1. Punt 4: Die Kerkbode-Uitbreidingsfonds:

Die Sinode besluit dat die R10 per gemeente vir hierdie fonds oor die reses sal voortduur. — Goedgekeur.

2. Punt 5:

Die begroting van die Kommissie vir Kerkmusiek is afgehandel in die rapport van die Permanente Begrotionskommissie. — Kennis geneem.

Dit word soos volg gemotiveer:

In die besonder word die bedrag benodig vir:

- (1) Vergoeding van dosente vir lesings in die Kerklike vakke (Musiekdepartement, Universiteit van Pretoria);
- (2) bestryding van onkoste i.v.m. Streekkonferensies vir Kerkmusiek; en
- (3) Koste i.v.m. hersiening van Psalm- en Gesangboek.

Ter inligting mag ons byvoeg dat die Suidstreek-Sinode 'n *pro rata* addisionele bedrag van R330 vir genoemde sake reeds goedgekeur het. -- Kennis geneem.

3. Versoek om Bydraes deur die Raad van Kerk van Gereformeerde Belydenis: Goedgekeur.

Hierdie Raad versoek om 'n eenmalige bydrae van R25. Die Sinode keur hierdie versoek goed en besluit dat dit uit die Sinodale Fonds sal gaan. Die R25 word per jaar toegestaan.— Goedgekeur.

4. Waarnemende Sendingsekretaris: [Agenda, bl. 34, punt 10(iii)]: Goedgekeur.

Die gemeente Waterberg stel die onkoste op R466.10. Die Sinode keur die bedrag goed uit die Sinodale Sendingfonds.

5. Nederlandse Evangeliese Kerk te Brussel:

Die Breë Moderatuur van die Algemene Sinode het 'n dringende versoek ontvang vir die oprigting van 'n kerkgebou vir die Vlaamse Protestantse in Brussel, wat 'n bittere stryd teen Roomse oorheersing voer. Die grootste deel van die benodigde bedrag vind hulle self, maar die Breë Moderatuur doen aan die hand dat 'n bedrag van R28,000 in Suid-Afrika byeengebring sal word deur alle belangstellende liggeme.

Die Sinode verwys hierdie saak na die Kerkkantoorkommissie met die gedagte dat hulle sal kyk wat gedoen kan word uit die Fonds vir Ekumeniese Sake en ander aanverwante Fondse en dat daar van die Kerkkantoorkommissie 'n beroep mag uitgaan na gemeentes om 'n vrywillige bydrae. — Goedgekeur.

6. Versoek van die Ring van Pietersburg:

Die Ring van Pietersburg versoek die Sinode:

- (i) Om die agterstalle Sinodale verpligtinge van Soekmekaar tegemoet te kom.
- (ii) Dat uit die hulpbehoewende gemeentefonds die maksimum bedrag jaarliks aan Soekmekaar toegeken sal word.

Die Sinode besluit:

- (a) Die agterstallige Sinodale verpligtinge van Soekmekaar kan nie afgeskryf word nie. (R159.08).

BESLUIT: Die bedrag word afgeskryf.

- (b) Verwys die tweede versoek na die betrokke Kommissie. — Verval.
- (c) Verwys die hele aangeleentheid terug na die Ring van Pietersburg. — Verval.

VERSLAG VAN DIE KOMMISSIE VIR KOMMISSIES

Die volgende Sinodale Kommissies word goedgekeur:

A. KOMMISSIES DEUR DIE RINGE AANBEVEEL

1. Sinodale Kommissie:

Moderator: Dr. F. E. O'B. Geldenhuys,
Haystraat 325,
Brooklyn,
PRETORIA.

Assessor: Ds. J. F. du Toit,
Stellastraat 152,
Brooklyn,
PRETORIA.

Actuaris: Ds. G. J. Davidtsz,
Proesstraat 101,
PRETORIA.

Skriba: Ds. D. A. Louw,
Monumentlaan 64,
LYTTELTON.

Ringe	Primarii	Sekundi
Rustenburg	Ds. J. M. Benadé Oudl. H. L. Scott	Ds. J. P. Strümpfer Oudl. H. S. Erasmus
Lydenburg	Ds. J. D. Cilliers Oudl. F. W. M. Knoetze	Ds. J. I. de Wet Oudl. W. E. L. Randlehoff
Pietersburg	Ds. C. P. van der Merwe Oudl. A. S. D. Erasmus	Ds. J. A. C. Weideman Oudl. J. A. Moller
Pretoria	Dr. D. W. de Villiers Oudl. J. A. Brink	Ds. W. de W. Strauss Oudl. C. H. Rootman
Wakkerstroom	Ds. J. P. H. Gertenbach Oudl. W. C. J. Marais	Ds. J. E. Cilliers Oudl. P. J. Martins
Waterberg	Ds. A. P. du Preez Oudl. M. W. Odendaal	Ds. G. P. van Niekerk Oudl. P. A. Wilken
Middelburg	Ds. W. H. S. Barnard Oudl. W. H. de Klerk	Ds. M. C. K. Loots Oudl. C. J. Prinsloo
Eloffsdal	Ds. J. J. G. Loots Oudl. I. B. Kasselman	Ds. L. J. Heyns Oudl. H. J. de Kock
Krokodilrivier	Ds. J. F. Pretorius Oudl. S. Gerber	Ds. J. M. Swanepoel Oudl. J. L. v. d. Berg
Daspoort	Ds. J. H. Martinson Oudl. (ds.) W. P. F. Lawrenz	Ds. A. P. Potgieter Oudl. J. J. Theron
Pretoria-Oos	Ds. A. M. Meiring Oudl. (dr.) W. Nicol	Ds. J. H. Louw Oudl. (dr.) A. E. du Toit
Pretoria-Noord	Ds. J. M. C. Horn Oudl. (prof.) A. B. du Preez	Dr. A. N. van Zyl Oudl. (prof.) I. H. Eybers
Ermelo	Ds. N. J. Veltman Oudl. L. de Clercq	Ds. P. Nel Oudl. E. P. Kleynhans

Lyttelton	Ds. C. J. Hattingh Oudl. F. J. P. Pieterse	Ds. M. J. Smuts Oudl. S. W. van Heerden
Barberton	Ds. G. R. Keet Oudl. G. J. Joubert	Ds. F. J. Badenhorst Oudl. J. C. E. Fölscher
Soekmekhaar	Ds. H. F. Prinsloo Oudl. J. A. van Zyl	Ds. W. H. B. Ebersohn Oudl. G. Deysel
Pretoria-Wes	Ds. P. J. Conradie Oudl. J. G. Terblanche	Ds. G. J. J. Boshoff Oudl. H. C. H. Klopper
Piet Potgietersrus	Ds. P. J. Viviers Oudl. E. Genis	Ds. J. H. N. Prinsloo Oudl. J. le Roux

2. Sinodale Sendingkommissie:

Ringe	Primarii	Sekundi
Rustenburg	Ds. J. P. Strümpfer	Ds. P. A. Prosch
Lydenburg	Ds. R. P. Jordaan	Ds. C. P. Naudé
Pietersburg	Ds. J. Z. Eloff	Ds. D. T. van Loggerenberg
Pretoria	Dr. H. W. de Jager	Ds. G. J. Davidtsz
Wakkerstroom	Ds. J. E. Cilliers	Ds. M. H. v. d. Merwe
Waterberg	Ds. M. H. Horak (saamroeper)	Ds. A. P. du Preez
Middelburg	Dr. C. I. van Heerden	Ds. S. P. Schoeman
Eloffsdal	Ds. J. P. Theron	Ds. J. J. S. Botha
Krokodilrivier	Ds. A. A. van Niekerk	Ds. P. R. v. d. Merwe
Daspoort	Dr. M. W. Retief	Ds. W. P. F. Lawrenz
Pretoria-Oos	Ds. J. P. W. de Vries	Ds. J. C. van Graan
Pretoria-Noord	Ds. T. H. du B. Gouws	Ds. J. P. Grobler
Ermelo	Ds. P. Nel	Ds. J. H. Frier
Lyttelton	Ds. M. J. Smuts	Ds. H. M. du Plessis
Barberton	Ds. F. J. Badenhorst	Ds. J. A. Lombard
Soekmekhaar	Ds. H. F. Prinsloo	Ds. P. P. A. Kotzé
Pretoria-Wes	Ds. P. J. Conradie	Ds. S. W. Burger
Piet Potgietersrus	Ds. J. H. N. Prinsloo	Ds. S. Z. Venter

Sendingssekretaris: Ds. C. B. Brink, Posbus 433, Pretoria, en die Organiserende Sendingssekretaris.

3. Sinodale Jeugkommissie:

Ringe	Primarii	Sekundi
Rustenburg	Ds. W. de W. Rautenbach	Ds. W. H. M. Oosthuizen
Lydenburg	Ds. G. B. J. Conradie	Ds. W. T. Conradie
Pietersburg	Ds. J. A. J. van Vuuren	Ds. D. T. van Loggerenberg
Pretoria	Ds. W. de W. Strauss	Ds. D. J. J. Oosthuizen
Wakkerstroom	Ds. G. J. W. Joubert	Ds. M. G. Fourie
Waterberg	Ds. H. J. v. d. Berg	Ds. M. H. Horak
Middelburg	Ds. C. A. du Plessis	Ds. M. H. O. Kloppers
Ermelo	Ds. J. H. Frier	Ds. F. L. Cloete
Eloffsdal	Ds. C. J. Jackson	Ds. J. N. F. O'Kennedy
Krokodilrivier	Ds. J. du P. Malan	Ds. C. Conradie
Daspoort	Ds. W. A. Jooste	Ds. W. S. Strydom
Pretoria-Oos	Ds. W. J. M. Jansön	Ds. W. J. Annandale

Pretoria-Noord Ds. P. J. B. Engelbrecht Ds. J. F. Potgieter
 Lyttelton Ds. H. M. du Plessis Ds. W. P. de Vos
 Barberton Ds. G. R. Keet Ds. G. E. Rautenbach
 Soekmekaar Predikant van Tzaneen Ds. F. J. du Plessis
 Pretoria-Wes Ds. W. J. Meintjies Ds. A. J. N. v. Heerden
 Piet Potgietersrus Ds. E. A. van Niekerk Ds. C. H. Badenhorst
Sondagskoolsekretaris: Ds. J. F. Linde; **Studenteleraars:** **Ds. J. E.**
Potgieter (saamroeper), ds. D. J. Viljoen.
Jeugorganiseerder: Ds. A. G. S. Gous, Posbus 2295, Pretoria.

4. Sinodale Kommissie vir Ampsbediening en Evangelisasie:

Ringe	Primarii	Sekundi
Rustenburg	Ds. J. J. de Klerk	Ds. P. A. Prosch
Lydenburg	Ds. P. S. Strümpfer	Ds. C. P. Naudé
Pietersburg	Ds. S. J. Henrico	Ds. J. Z. Eloff
Pretoria	Ds. R. J. Raath	Ds. A. C. Septon
Wakkerstroom	Ds. B. P. Pieterse	Ds. G. J. W. Joubert
Waterberg	Ds. G. P. van Niekerk	Ds. P. J. Smit
Middelburg	Ds. N. J. Hanekom	Ds. G. M. Steyn
Ermelo	Ds. H. G. L. Burger	Ds. J. H. Frier
Eloffsdal	Ds. L. J. Heyns (samroeper)	Ds. R. B. Murray
Krokodilrivier	Ds. L. N. J. de Jager	Ds. A. A. van Niekerk
Daspoort	Ds. L. M. Heyns	Ds. W. A. Jooste
Lyttelton	Ds. M. J. Smuts	Ds. A. König
Pretoria-Noord	Ds. J. M. C. Horn	Ds. M. v. As Vermeulen
Pretoria-Oos	Ds. N. A. S. Lombard	Ds. M. J. D. Jacobsohn
Barberton	Ds. G. E. Rautenbach	Predikant van Wittrivier
Soekmekaar	Ds. A. du Toit	Ds. F. J. du Plessis
Pretoria-Wes	Ds. G. J. J. Boshoff	Ds. A. E. Gaum
Piet Potgietersrus	Ds. S. Z. Venter	Ds. J. H. N. Prinsloo
Sekretaris en die Evangelisasiepredikante, ds. A. A. van Wyk, dr. D. W. de Villiers en ds. J. A. du Rand. Vir die Algemene Sinode word dr. D. W. de Villiers primarius en ds. L. J. Heyns sekundus.		

5. Sinodale Begrotingskommissie:

Ringe	Primarii	Sekundi
Rustenburg	Ds. J. M. Benadé	Ds. H. J. Steyn
Lydenburg	Ds. J. D. Cilliers	Ds. J. I. de Wet
Pietersburg	Ds. J. A. C. Weideman	Ds. C. P. v. d. Merwe
Pretoria	Ds. J. J. Oosthuizen	Ds. G. J. Davidsz
Wakkerstroom	Ds. M. H. v. d. Merwe	Ds. J. E. Cilliers
Waterberg	Ds. P. J. Smit	Ds. G. P. van Niekerk
Middelburg	Ds. G. S. van Heerden (saamroeper)	Ds. A. S. du Toit
Ermelo	Ds. F. L. Cloete	Ds. P. Nel
Eloffsdal	Ds. P. J. Meiring	Ds. J. N. F. O'Kennedy
Krokodilrivier	Ds. J. F. Pretorius	Ds. A. Putter
Daspoort	Ds. J. H. Martinson	Ds. W. S. Strydom
Pretoria-Oos	Ds. J. F. du Toit	Oudl. J. Raats
Pretoria-Noord	Ds. A. G. Munnik	Dr. A. H. van Zyl
Lyttelton	Ds. C. J. Hattingh	Ds. D. A. Louw
Barberton	Oudl. G. J. Joubert	Ds. E. J. L. le Riche
Soekmekaar	Ds. P. P. A. Kotzé	Ds. W. H. B. Ebersohn

Pretoria-Wes	Ds. S. W. Burger	Ds. G. A. Botha
Piet Potgietersrus	Ds. P. J. Viviers	Ds. S. C. J. v. Rensburg
Saakgelastigde (ampshalwe).		

6. Sinodale Kommissie vir Openbare Sedelikheid:

Ringe	Primarii	Sekundi
Rustenburg	Ds. W. J. Kleynhans	Ds. A. J. B. Rawlins
Lydenburg	Ds. D. C. Esterhuyse	Ds. J. I. de Wet
Pietersburg	Ds. F. C. Bezuidenhout	Ds. S. J. Henrico
Pretoria	Ds. P. W. Jordaan	Ds. A. A. van Wyk
Wakkerstroom	Ds. G. J. Retief	Ds. C. C. Myburgh
Waterberg	Ds. J. A. Dreyer	Ds. H. J. v. d. Berg
Middelburg	Ds. H. S. Theron	Ds. A. Smit
Ermelo	Ds. C. A. Jordaan	Ds. P. W. de Wet
Eloffsdal	Ds. S. I. du Toit	Ds. R. B. Murray
Krokodilrivier	Ds. A. Putter	Ds. P. R. v. d. Merwe
Daspoort	Ds. A. P. Potgieter	Ds. J. S. van der Westhuizen
Pretoria-Oos	Ds. A. M. Meiring (saamroeper)	Ds. B. J. K. Anderssen
Pretoria-Noord	Ds. A. G. O. Coertze	Ds. J. J. Struwig
Lyttelton	Ds. A. König	Ds. J. A. B. Grobbelaar
Barberton	Ds. W. Engelbrecht	Ds. E. J. L. le Riche
Soekmekaar	Ds. F. J. du Plessis	Predikant van Tzaneen
Pretoria-Wes	Ds. A. E. Gaum	Ds. G. N. P. Cloete
Piet Potgietersrus	Ds. E. A. van Niekerk	Ds. J. H. N. Prinsloo

Sekretaris: Ds. D. F. B. de Beer, Posbus 433, Pretoria.

7. Sinodale Kommissie vir die Diens van Barmhartigheid:

Ringe	Primarii	Sekundi
Rustenburg	Ds. J. A. C. Scholtz	Ds. H. J. Steyn
Lydenburg	Ds. J. I. de Wet	Ds. J. D. Cilliers
Pietersburg	Ds. C. P. v. d. Merwe	Ds. M. S. Joubert
Pretoria	Ds. G. J. Davidtz (saamroeper)	Ds. A. C. Sephton
Wakkerstroom	Ds. J. P. H. Gertenbach	Predikant van Volksrust-Suid
Waterberg	Ds. A. P. du Preez	Ds. P. J. Smith
Middelburg	Ds. J. W. Dednam	Ds. J. A. J. Kriek
Ermelo	Ds. J. J. Griesel	Ds. F. L. Cloete
Eloffsdal	Ds. J. J. S. Botha	Ds. C. J. du P. van Niekerk
Krokodilrivier	Ds. J. M. Swanepoel	Ds. W. G. Deacon
Daspoort	Ds. J. S. van der Westhuizen	Ds. L. M. Heyns
Pretoria-Oos	Ds. J. H. Louw	Ds. B. J. K. Anderssen
Pretoria-Noord	Ds. J. M. B. de Wet	Ds. B. A. Gerrits
Lyttelton	Ds. W. P. de Vos	Ds. J. A. B. Grobbelaar
Barberton	Ds. J. A. Lombard	Ds. G. R. Keet
Soekmekaar	Ds. W. H. B. Ebersohn	Ds. H. F. Prinsloo
Pretoria-Wes	Ds. J. D. Gertenbach	Ds. A. de V. Visser
Piet Potgietersrus	Ds. S. C. J. v. Rensburg	Ds. P. J. Viviers

Sekretaris vir die Diens van Barmhartigheid: Dr. H. J. Piek, Posbus 433, Pretoria.

B. ANDER KOMMISSIES VOORGEDRA

1. Kommissie van Orde:

Primarii: Ds. D. A. Louw, ds. J. J. S. Botha, ds. A. de V. Visser, ds. J. J. G. Loots, ds. J. E. Lombaard. **Sekundi:** Ds. R. B. Murray, ds. J. F. Potgieter.

2. Raad van Kuratore van die Teologiese Fakulteit:

Ds. A. M. Meiring (tot by eersvolgende Sinode), ds. J. M. Benadé (tot by tweede Sinode), dr. W. Nicol (tot by eersvolgende Sinode), ds. J. E. Potgieter (tot by tweede Sinode). **Sekundi:** Di. R. J. Raath, en J. H. Louw.

3. Kommissie van Eksaminateure:

- Ou Testament:** **Primarius:** Dr. A. H. van Zyl. **Sekundus:** Prof. I. H. Eybers.
- Nuwe Testament:** **Primarius:** Ds. J. F. du Toit. **Sekundus:** Ds. G. A. Botha.
- Dogmatiek:** **Primarius:** Dr. F. E. O'B. Geldenhuys (saamroeper). **Sekundus:** Ds. B. J. K. Anderssen.
- Kerkgeschiedenis:** **Primarius:** Dr. D. W. de Villiers. **Sekundus:** Ds. F. G. M. du Toit.
- Godsdienstwetenskap en Sendingwetenskap:** **Primarius:** Dr. M. W. Retief. **Sekundus:** Dr. C. I. van Heerden.
- Praktiese Teologie:** **Primarius:** Ds. J. P. Theron. **Sekundus:** ds. A. C. Sephton.

4. Kerkkantoorkommissie:

Ds. J. F. du Toit, ds. G. J. Davidtsz, mnr. J. A. Hurter, mnr. R. Dyason, mnr. S. J. Dippenaar. **Sekundus:** Mnr. M. B. Cronjé.

5. Argiefkommissie:

Prof. A. B. du Preez (saamroeper), prof. H. D. A. du Toit. **Sekundus:** Prof. B. J. Marais.

6. Radiokommissie:

Ds. W. de W. Strauss (saamroeper), ds. J. H. Louw, ds. C. J. Hattingh. **Sekundus:** Ds. M. J. Smuts.

7. Kommissie vir die N.G. Kerk-Boekhandel:

Prof. E. P. Groenewald (saamroeper), ds. N. J. Veltman, mnr. S. J. Botha, prof. C. W. I. Pistorius. **Sekundi:** Ds. T. H. du B. Gouws, ds. J. S. van der Westhuizen, mnr. J. A. A. Kotzé.

8. Verteenwoordiger op N.G. Kerkuitgewers:

Primarius: Mnr. I. B. Kasselman. **Sekundus:** Dr. J. J. de Beer.

9. Kerklike Inligtingsburo:

Ds. D. A. Louw (saamroeper). **Primarius:** Ds. A. C. Sephton. **Sekundus:** Ds. D. J. J. Oosthuizen.

10. Verteenwoordigers op:

- Die Kuratorium van die Kweekskool, Stellenbosch:** **Primarius:** Ds. A. M. Meiring. **Sekundus:** Ds. J. M. Benadé.
- Admissie-eksamen vir Kweekskool:** **Primarius:** Ds. J. J. G. Loots. **Sekundus:** Ds. S. W. Burger.

- (c) **Proponenteksamen van Kweekskool:** Primarius: Dr. D. W. de Villiers. Sekundus: Dr. M. W. Retief.
11. **Stofberg-gedenkskool:**
- (a) **Verteenwoordiger op Sentrale Bestuur:** Primarius: Sendingsekretaris. Sekundus: Ds. M. H. Horak.
 - (b) **Verteenwoordigers op Plaaslike Bestuur:** Primarii: Ds. M. H. Horak, ds. C. P. van der Merwe. Sekundi: Di. A. P. du Preez, J. A. C. Weideman.
12. **Kommissie van Revisie:**
- Ds. G. J. Davidtsz (saamroeper), dr. F. E. O'B. Geldenhuys, ds. M. S. Joubert, ds. H. A. Lombard, ds. R. J. Raath, ds. J. D. Cilliers.
13. **Regskommissie:**
- Dr. F. E. O'B. Geldenhuys (saamroeper), ds. G. J. Davidtsz, prof. A. B. du Preez, dr. W. Nicol, ds. C. B. Brink, ds. J. M. Benadé. **Regs-**adviseur: Adv. G. Viljoen. Sekundus: Ds. G. R. Keet.
14. **Kommissie vir Aktuele Vraagstukke:**
- Prof. H. D. A. du Toit (saamroeper), proff. E. P. Groenewald, A. B. du Preez, B. J. Marais, di. D. F. B. de Beer, A. P. Potgieter, R. J. Raath, J. H. Louw, N. J. Veltman, H. F. Prinsloo, J. P. Theron, dr. F. E. O'B. Geldenhuys, di. W. J. M. Jansön, M. v. A. Vermeulen, dr. H. W. de Jager, ds. M. J. Smuts.
15. **Kommis... vir Kerkmusiek:**
- Ds. J. P. W. de Vries (saamroeper), prof. H. D. A. du Toit, di. W. J. Annandale, W. P. de Vos, M. H. O. Kloppers, C. A. du Plessis, J. H. Martinson, prof. D. J. Roode.
16. **Kommissie vir Anti-Kommunistiese Aksie:**
- Primarii: Ds. P. W. Jordaan (saamroeper), prof. A. B. du Preez. Sekundi: Di. A. P. Potgieter, J. M. B. de Wet. Ampshalwe: Sekretaris vir Openbare Sedelikheid.
17. **Kommissie vir Bloedrivier:**
- Primarii: Ds. J. P. H. Gertenbach (saamroeper), ds. P. Nel. Sekundi: Di. J. J. Griesel, J. E. Cilliers.
18. **Historiese Kommissie:**
- Primarii: Prof. H. D. A. du Toit (saamroeper), prof. B. J. Marais, ds. F. G. M. du Toit, ds. A. G. O. Coertze, prof. F. A. J. van Jaarsveld, prof. A. N. Pelser. Sekundi: Di. G. R. Keet, C. J. Jackson.
19. **Kommissie vir Ekumeniese Sake:**
- Lede van die Moderatuur, proff. E. P. Groenewald, B. J. Marais. Sekundus: Ds. M. S. Joubert.
20. **Kommissie vir Sonop-tehuis:**
- Ds. J. E. Potgieter (saamroeper), prof. B. J. Marais, ds. D. J. Viljoen, ds. J. H. Louw, mnr. S. J. Kritzinger, mnr. H. J. van Heerden, mnr. R. Dyason, prof. C. H. Rautenbach, dr. J. J. Geldenhuys. Primarius en onder-primarius; twee dames deur die Kommissie benoem.
21. **Kommissie vir Buitengewone Onderwys:**
- Primarii: Ds. R. J. Raath (saamroeper), dr. H. J. Piek, di. J. F. Pretorius, L. J. Heyns, P. J. Conradie, G. N. P. Cloete, twee deskundiges

deur die Kommissie benoem. **Sekundi:** Ds. A. G. S. Gous, mnr. G. van der Westhuyzen.

22. Maatskappy vir Europese Immigrasie:

Sekretaris van Evangelisasie (primarius), di. A. A. van Wyk en J. S. van der Westhuizen (sekundi).

23. Christelike Lektuurfonds:

Verteenwoordiger: Sendingsekretaris.

24. F.A.K.:

Verteenwoordiger: Primarius: Ds. G. J. J. Boshoff. **Sekundus:** Ds. A. de V. Visser.

25. Verteenwoordiger op Raad, Universiteit van Pretoria:

Primarius: Dr. F. E. O'B. Geldenhuys. **Sekundus:** Ds. J. E. Potgieter.

26. Kommissie vir Kerkbou:

Primarii: Prof. H. D. A. du Toit, di. P. J. Smit, P. A. Pienaar, F. A. J. van der Merwe, S. I. du Toit. **Argitek:** D. P. Kesting. **Sekundus:** Ds. A. G. Munnik.

27. Sinodale Studiefondskommissie (Teologiese studente):

Prof. E. P. Groenewald (saamroeper), ds. J. E. Potgieter, ds. J. E. Lombaard, ds. D. J. Viljoen, Saakgelastigde.

28. Kommissie vir Sinodale Studiefonds (Onderwysers):

Ds. D. J. Viljoen (saamroeper), dr. H. W. de Jager, Saakgelastigde, ds. W. de W. Strauss, oudl. J. Small en ds. R. J. Raath.

29. Kieskollege:

(Die volgende se lidmaatskap tree in werking alleen wanneer daar nie reeds 'n lid in die Ring is nie):

Rustenburg	Ds. J. M. Benadé.
Lydenburg	Ds. J. I. de Wet.
Pietersburg	Ds. S. J. Henrico, ds. C. P. van der Merwe.
Pretoria	Dr. D. W. de Villiers.
Wakkerstroom	...	Ds. J. E. Cilliers.
Waterberg	...	Ds. M. H. Horak, ds. G. P. van Niekerk.
Middelburg	...	Ds. G. M. Steyn, ds. N. J. Hanekom.
Ermelo	...	Ds. P. Nel en ds. N. J. Veitman (Sek.).
Eloffsdal	...	Ds. J. P. Theron.
Krokodilrivier	...	Ds. J. du P. Malan.
Daspoort	...	Ds. M. W. Retief.
Pretoria-Noord	...	Ds. T. H. du B. Gouws, ds. J. M. B. de Wet.
Lyttelton	...	Ds. D. A. Louw, ds. C. J. Hattingh.
Barberton	...	Ds. J. A. Lombard, ds. G. R. Keet.
Soekmekaar	...	Ds. H. F. Prinsloo.
Pretoria-Wes	...	Ds. G. N. P. Cloete.
Piet Potgietersrus		Ds. C. H. Badenhorst.

Aanbevelings:

1. Die Jeugkommissie wys self aan welke vakkundiges op die Kommissie benoem moet word in terme van die Sinode se besluite. — Goedgekeur.

Voeg by — „Sowel as verteenwoordigers uit ander Sinodale Kommissies wat hulle nodig mag ag.”

D. J. VILJOEN.
J. E. POTGIETER.

Goedgekeur.

2. Die Sinode neem met waardering kennis dat die Sinode van Suid-Transvaal die benoeming van die saamroeper van die gesamentlike Kommissies aan Noord-Transvaal oorgelaat het. — Goedgekeur.

J. F. DU TOIT.
J. M. C. HORN.
J. M. BENADÉ.
J. F. PRETORIUS.
J. D. CILLIERS.
C. J. HATTINGH.
W. H. B. EBERSOHN.
A. C. SEPHTON.
M. W. RETIEF.
J. H. P. GERTENBACH.
W. H. S. BARNARD.
N. J. VELTMAN.
J. J. G. LOOTS
J. A. DU RAND.
A. P. DU PREEZ.
J. H. LOUW.

Lede van die Kommissie vir Kommissies.

AANDSITTING — WOENSDAGAAND 1 MEI 1963

Oorgestane Stuk:

7. Algemene Sondagskoolsekretaris (Gesamentlik): (Agenda, bl. 163):
Goedgekeur.

TWEEDE VERSLAG VAN DIE TYDELIKE KOMMISSIE VIR BEGROTING EN FONDSE

I. Beskrywingspunt 7: (Agenda, bl. 6):

Word nie goedgekeur nie, omdat beskrywingspunt 8 aan die behoeft voldoen. — Goedgekeur.

II. Sekretaris vir Evangelisasie:

Omdat die Sinode besluit het om sy eie Sekretaris vir Evangelisasie daar te stel begroot die Sinode daarvoor die som van R2,800. Dit is R1.89 per punt. — Afgehandel.

III. Pastorale Psigoloog in Noord-Transvaal: (Agenda, bl. 291, punt 2):

Die Sinode besluit om hierdie pos te verbind met die Tehuis vir Alkoholiste (Agenda, bl. 292, punt 6). Dat daarvoor R3,900 per jaar bewillig word soos deur die Permanente Begrottingskommissie aanbeveel (Agenda, bl. 165, punt 4 en 5) en dra dit aan die Sinodale Kommissie vir die Diens van Barmhartigheid op om te sluit hoe die fondse op die beste wyse gebruik kan word. — Afgehandel.

IV. Daggelde:

Die Sinode besluit dat die daggelde vir die Sinode bepaal sal word soos volg:

Afgevaardigdes buite Pretoria	R4.00 per dag.
Afgevaardigdes van Pretoria	R1.50 per dag.

Die Saakgelastigde sal 'n brief aan die verskillende gemeentes skryf om hierdie besluit onder die aandag te bring. — Goedgekeur.

V. Christelike Lektuurfonds:

U Kommissie het aan die Hooforganiseerde van hierdie fonds gevra om die huidige stand van die fonds voor die Sinode te lê. — Goedgekeur.

VI. Die Kersfeesfonds: (Agenda, bl. 291, punt 1):

1(a), (b) en (c) is afgehandel.

1(d) Die Sinode besluit dat die punt soos volg sal lees:

Nadat 'n begroting van verwagte inkomste en uitgawe van die gesinsorgdienste opgestel en vir goedkeuring aan die Kerkkantoor-kommissie voorgelê is, sal aan elke gemeente 'n aanduiding gegee word van die minimum bedrag wat die gemeente verwag word om *pro rata* by te dra ten einde die begroting te laat klop. — Goedgekeur.

VII. Inrigting vir Seniele Bejaardes: (Agenda, bl. 291, punt 5):

U Kommissie het eenparig besluit om te vra dat die Sinode revisie verleen vir sy besluite van 29 April 1963 oor hierdie punt en oor Berg-en-Dal. (Agenda, bl. 292, punt 7). — Goedgekeur.

Dan besluit die Sinode soos volg:

- A. Die Sinode doen geen bydrae vir Berg-en-Dal nie. — Goedgekeur.
- B. Die Sinode keur die aanbeveling van die S.K.B.D. [Agenda, bl. 291/292, punt 5 (a), (b) en (c)] goed.
Dit beteken R11.28 per punt. — Goedgekeur.
- C. Die Sinode keur goed dat die Inrigtingsfonds se doelstellinge en bepalinge so gewysig word dat dit alle inrigtings onder beheer van die S.K.B.D. insluit. — Goedgekeur.
- D. Die Sinode doen aan die hand dat gemeentes groter gebruik sal maak van hulle hulpdienste, soos die Bond van Dienaresse en die KJV., vir die insameling van hierdie gelde. — Goedgekeur.

VIII. Beskrywingspunt 18: (Agenda, bl. 7):

Op 'n ordemōsie word besluit dat slegs ouderlinge aan die bespreking en stemming deelneem.

Verder besluit die Hoogeerwaarde Vergadering om die betrokke Bepalinge met die oog op bogenoemde besluit te suspendeer ten einde nie in moeilikheid te geraak met die wettig vereiste kworum nie.

U Kommissie het hierdie saak verwys na 'n Subkommissie uit die ouderlingede van ons Kommissie wat 'n paar ouderlinge wat by die saak belang gehad het, gekoöpteer het. Die Subkommissie het dus bestaan uit die broeders ouderlinge A. S. D. Erasmus, M. B. Cronjé, G. J. Joubert, S. W. van Heerden, R. F. Odendaal en die Saakgelastigde.

Hierdie Subkommissie rapporteer soos volg:

- A. Die Subkommissie beweer en aanvaar dat salarissoepe van predikante ontoereikend is.
- B. Die Kommissie het nie aan die struktuur, groepering en beginsel van die skaal soos besluit op die Sinode van 1959 verander nie, omrede:
 - (1) Die Kommissie aanvaar dat die struktuur en groepering van verhoging soos nou bestaan byval gevind het.
 - (2) Aangesien daar nie aan die kwalifikasies verander is nie, kon die groepering soos voorheen behou word.

C. Basis van Berekening in Voorgestelde Skale:

- (1) As in ag geneem word dat daar in die afgelope vier jaar in alle sektors van ons ekonomiese en staatkundige lewe hergraderings van salarisskale plaasgevind het, het die Kommissie aanvaar dat daar 'n styging van lewenskoste sowel as van lewenstandaard plaasgevind het.
- (2) Ondersoek het bepaal dat hierdie verhoging van salarisskale varieer het van 15% tot 26%. Hierdie syfer kan dan ook aanvaar word as verteenwoordigend van die styging van lewenskoste.
- (3) Die Kommissie het 20% as 'n billike en redelike gemiddelde syfer aanvaar as die basis van verhoging. Hierdie persentasie is dus konsekwent toegepas op die hele skaal sowel as die jaarlikse verhogings, omrede ons hier te doen het met mense wat oor dieselfde kwalifikasies vir salarisdoeleindes beskik. Daar mag dus nie teen enigiemand gediskrimineer word nie.
- (4) Die addisionele bedrag wat die gemeentes moet bybring is ook nie uit die oog verloor nie. Die bedrag sal varieer vanaf R340 tot R540 per leraar. Indien ons aanvaar dat daar baie min gemeentes is wat minder as 300 lidmate het, sal die addisionele bedrag gemiddeld per lidmaat nie meer as R2 per jaar bedra nie, of 'n maksimum van 17c per lidmaat per maand. Dit, voel die Kommissie, is nie 'n onbillike of onredelike versoek wat op ons lidmate sal rus nie.
- (5) Die Kommissie beveel dus aan dat die volgende skaal aanbeveel word as meer toereikend en billik, wat leraars in 'n gunstiger posisie sal stel om hulle status en verpligtinge in die gemeenskap buite en binne die kerklike verband te handhaaf sonder stremming en spanning:

Waar die skaal in 1959 was R1,700 met 10 verhogings tot R2,700 per jaar, sal dit nou wees R2,040 met 10 verhogings tot R3,240 per jaar.

- (6) Die Kommissie beveel aan dat die vakansiebonus bereken word teen 5% op die basiese skaal met 'n maksimum van R120 per jaar.
 - (7) Die Kommissie beveel aan dat die nuwe skaal in werking sal tree op 1 Julie 1963. Dit sal gemeentelike begrotings en aangpassings vergemaklik, en dat die Sinode n beroep op gemeentes sal doen om hierdie skale, soos deur die Sinode goedgekeur, te aanvaar.
- D. Die Tydelike Kommissie vir Begroting en Fondse het eenparig besluit om hierdie aanbeveling aan die Sinode voor te lê vir goedkeuring. Die voorstel is in sy geheel onveranderd aanvaar.
- Die Hoogeerwaarde Moderator spreek sy dank uit teenoor die Kommissie en teenoor die ouderlinge namens die predikante.

Insake Sendelinge:

Omdat die Kerk die standpunt aanvaar het dat geen onderskeid gemaak word tussen predikante en sendelinge nie, spreek dit vanself dat hierdie besluit ook op ons sendelinge betrekking het.

Predikante in Sinodale Diens:

Die Sinode besluit dat:

- (1) dieselfde beginsel neergelê in verband met die salarisverhoging van leraars, ook predikante in Sinodale Diens sal geld, en dat

die betrokke kommissies gemagtig word om te oortrek vir die gevvolglik bykomende uitgawe, indien hulle nie — binne hul begroting — hiervoor voorsiening kan maak nie;

(2) hierdie besluit 'n vroeër genome besluit in hierdie verband geneem (aanpassing met R200) vervang.

G. J. DAVIDSZ.
J. E. LOMBAARD.

Goedgekeur.

IX. Pensioenfonds: (Agenda, bl. 53, Art. 27; Notule, bl. 33):

Die Sinode dra dit aan die Kerkkantoor op om hierdie besluit onder aandag van die gemeentes te bring en besluit dat dit in werking sal tree op 1 Julie 1963. — Goedgekeur.

X. Wêreldvlugtelinge-jaar: (Agenda, bl. 33, punt 8; Acta Algemene Sinode, bl. 142, 203, 257, 259):

Die Sinode besluit dat Kerkrade genader sal word vir vrywillige bydraes vir die werk in 'n vorm soos elke Kerkraad goed dink. — Goedgekeur.

XI. M.A.S.:

'n Skrywe is ontvang van die Moderatuur van die M.A.S. waarin die Sinode gevra word om 'n geldelike bydrae om in hulle Sinode „'n soort Algemene Sinodale Sekretarisamptenaar" aan te stel. Daar is in daardie Sinode 'n baie groot behoefte aan so 'n amptenaar.

Die Sinode besluit dat die doelstellinge van die huidige Fonds vir die Bearbeiding van Gemeentes in die Midde-Afrikaanse Streek sodanig uitgebrei word dat dit hierdie saak insluit, en dat die Sinode voortgaan om sy bydrae daarvoor te stort. (Sien Agenda, bl. 163, punt 12). — Goedgekeur.

VERSLAG OOR DIE BEGROTING VAN DIE SINODALE SENDINGKOMMISSIE

Die Hoogeerwaarde Sinode het die hoofbegroting van die Sinodale Sendingkommisie verwys na die Tydelike Kommissie vir Begroting en Fondse en die Tydelike Kommissie vir die Sending gesamentlik. Hierdie twee Kommissies het saam vergader, en met inagneming van:

- (i) Bestaande uitgawes vir die Sending;
- (ii) Die aangevraagde bedrae by die Sinode; en
- (iii) Die bedrae wat die Permanente Kommissie vir Begroting aanbeveel het,

oorengekom om by die Sinode aan te beveel die volgende begroting vir die Sinodale Sendingkommisie:

I. UITGAWES

A. Administrasie ...	R11,650
B. Subsidies	77,819
C. Toekennings ...	14,964
D. Onvoorsiene Uitgawes	14,930
	<hr/>
	R119,363

INKOMSTE

Kollektes teen R65 per punt	R92,300
Suidstreek	13,886
Gemeentes	8,277
Donasies	4,900

Goedgekeur.

II. Vir Kapitale Uitbreiding het die Sinode in 1959 voorsiening gemaak deur aan die Sinodale Sendingkommissie leningsbevoegdheid vir R150,000 oor 'n periode van 12 jaar te verleen. Van hierdie som is R72,500 reeds gebruik.

Dit verhoog die punt vir Sending van R53.10 na R65.00. — Goedgekeur.

III. Die Sinode herhaal sy vroeëre besluit dat begrotings van Sinodale Kommissies vroegtydig by die Kommissie vir Begroting ingehandig moet word. — Goedgekeur.

Toekomstige Sendingbegrotings:

Die Sinode versoek die S.S.K. om in alle toekomstige Sendingbegrotings sover enigsins moontlik die volgende duidelik aan te toon:

- (i) 'n Vergelykende kolom waarin bedrae aangedui word wat deur die vorige Sinode goedgekeur is;
- (ii) 'n Aanduiding van die fondse wat in die reses aangewend is vir die instandhouding van en hulp aan die Sendingkerk; en
- (iii) Fondse wat aangewend word in direkte belang van die uitbreiding van die Koninkryk van God onder die heidene.

W. F. LOUW.

Goedgekeur.

D. W. DE VILLIERS.

Sinodale Kommissies: Uitnodiging aan Lede van Begrotingskommissie:

Die Sinode besluit om die verskillende Sinodale Kommissies te versoek om van tyd tot tyd lede van die Begrotingskommissie uit te nooi om hulle vergaderings by te woon, veral daardie vergaderings wat met finansies te doen het ten einde die Begrotingskommissie in die reses steeds op hoogte te hou met die verskillende finansiële behoeftes en probleme sodat dit vir die Kommissie makliker sal wees wanneer hy begrotings moet opstel en finansies moet hanteer.

J. F. PRETORIUS.

Goedgekeur.

J. E. POTGIETER.

Dank:

Hartlike dank teenoor die Begrotingskommissie word deur die voorsteller van die Sendingkommissie uitgespreek, sowel as deur die H.E. Moderator wat dit noem dat die lede baie tyd voor en tydens die Sinode opgeoffer het, hy dank hulle vir die goeie verloop van sake.

Mosie: Insake Ekumeniese Blad:

Die Sinode dra dit aan sy Kommissie vir Ekumeniese Sake op om 'n eie blad te oorweeg wat kan dien as Ekumeniese orgaan vir Moeder-en Dogterkerke.

Voorgestel: A. C. SEPHTON.
J. M. BENADÉ.

Verlof word toegestaan aan die volgende:

1. Oudl. Rootman van Pretoria in die namiddag vir 'n begrafnis.
2. Ds. P. J. Smit van Nylstroom-Oos vir vanmiddag vir 'n begrafnis.
3. Ds. A. P. Potgieter mōre vir 'n begrafnis.
4. Ds. A. du Toit van Laeveld weens siekte.
5. Die Assessor, ds. J. F. du Toit, mōreoggend vir 'n begrafnis.
6. Ds. Jan Grobler van Petronella Donderdagmiddag. Hy moet sy broer, ds. Piet Grobler, op Jan Smuts-lughawe gaan ontmoet.

7. Ds. A. du Toit van Laeveld vir vanaand en mōre weens ongesteldheid.
8. Oudl. J. W. A. Lewies van Albertyn vir vandag en mōre.
9. Oudl. G. J. Davel van Blouberg-gemeente vir mōre en res van die sitting re: boerderyaangeleentheid.

Uitnodiging:

Die vergadering word genooi om die gaste te wees van die Susters van Universiteitsoord na die afsluiting.

Die H.E. vergadering sing Ges. 12 vers 1 en oudl. Raats (Universiteitsoord) sluit met gebed.

TWAALFDE SITTING — DONDERDAG 2 MEI 1963

Biduur:

Onder leiding van ds. Veltman van Ermelo, neem die biduur 'n aanvang met die sing van Ges. 46 vers 8 — 10. Hy lees uit Matt. 6 vers 5 — 13. Hy spreek oor Matt. 6 vers 6.

Die werkende krag van die Kerk is die gebed en min maak daarvan gebruik. In ons bediening moet die gebed 'n onontbeerlike plek in ons lewe inneem. Ons moet ons onderlinge eenheid bestendig in eendragtige gebed. Aan die wortel van die mislukkings van die Kerk lê die gebrek aan gebed. In gebed bestaan ons krag. Dink aan Moses voor die Skelfsee, aan Elia, aan Paulus, aan Martin Luther. 'n Man wat bid, kom op die kansel en sê: „Kyk wat het God gedoen.”

Die gebed is kragtelos omdat ons dikwels met 'n onsuiwere hart en onreine hande werk; ook 'n haastige geprewel van woorde; ook onvergwinsgesindheid of verwarde verhoudings, ook ongehoorsaamheid aan die wil en opdrag van God.

Miskien moet die belangrikste besluit van hierdie vergadering nog geneem word vandag, nl. om terug te gaan en getrou in die gebed voor die Here te staan.

Gebede het spontaan en kragtig tot die genadetroon opgestyg en die biduur sluit met Ges. 77 vers 4.

'n Woord van hartlike dank word aan ds. N. Veltman gerig vir die besondere wyse waarop hy die laaste biduur van die Sinode waargeneem het.

'n Versoek word aan hom gerig om die boodskappie in Die Voorligter te plaas.

Opupa (ds. J. P.) Kriel word gelukgewens met sy 91ste verjaardag op e.k. Saterdag.

Innige meegevoel word uitgespreek teenoor die familie van mnr. Gert Hartman, skakelbeampie van die Transoranje Skool vir Buitengewone Onderwys, wat in die afgelope nag oorlede is. Die Scriba sal 'n brief van meegevoel aan die familie rig.

**(e) VERSLAG VAN DIE SINODALE RADIOKOMMISSIE
AAN DIE SINODES VAN NOORD- EN
SUID-TRANSVAAL, 1963**

(Agenda, bladsy 415)

A. VIR KENNISNAME

1. Vergaderings: Kennis geneem.
2. Uitsaaipunte vir Eredienste: Kennis geneem.

Opdrag van Radiokommissie insake aanwending van die Radio deur die Kerk:

Die H.E. Vergadering oordeel dat die taak van die Sinodale Radiokommissie veel wyer strek as bloot die toekekening van preek- en biduurbeurte; dit het betrekking op alle moontlike geleenthede waartoe die radio in diens van die Kerk en sy lidmate benut kan word.

In die lig hiervan dra hy dit op aan sy Radiokommissie om, in oorleg met ander Sinodale Kommissies, vas te stel waar en hoe die radio, in diens van die Kerk, ingespan kan word, en die Kerk voor te lig in die praktiese gebruik van hierdie geleenthede.

W. DE W. STRAUSS.

G. J. DAVIDTSZ.

Goedgekeur.

Uitsaai van Eredienste uit meer Gemeentes:

Die Sinode besluit dat in die vervolg al die erediensuitsendings om die beurt aan die gemeentes met die nodige fasilitete en volgens ouderdom, deur die Radiokommissie van die Sinode, toegeken sal word.

Verder besluit die Sinode dat met die toeken van beurte vir die oggend- en aandoordenkings, al die predikante van die Sinode in aanmerking sal kom. En verder dat die S.A.U.K. versoek word om by elke godsdienstige uitsending die volle naam van die betrokke Kerk te noem.

Hierdie saak word verwys na die Radiokommissie vir ondersoek en uitvoering, sover as moontlik.

C. J. HATTINGH.

G. J. J. BOSHOFF.

Goedgekeur.

Meer Geleentheid aan die Ned. Geref. Kerk oor die Radio:

Die Sinode dra dit op aan sy Radiokommissie om met die S.A.U.K. onderhandelings aan te knoop met die cog daarop om sekere tye gedurende die week aan die N.G. Kerk toegesê te kry, met die belofte dat hy die nodige en geskikte programme sal lewer. Indien dit nie slaag nie, sal die Kerk sonder versuim ten minste tyd op die Handelsender koop en ten volle gebruik.

C. J. HATTINGH.

G. J. J. BOSHOFF.

Goedgekeur.

3. Ander Uitsaaibeurte: Kennis geneem.

4. Toekoms van Kommissie: Kennis geneem.

C. AANBEVELING

Samestelling van Kommissie: Goedgekeur.

Die verslag word met dank aanvaar.

(f) VERSLAG VAN DIE KOMMISSIE VAN BEHEER OOR DIE VOORLIGTER-TRUSTFONDS, AAN DIE NOORD- EN SUID-TRANSVAALSE STREEK- SINODES, 1963

(Agenda, bladsy 416)

A. VIR KENNISNAME — Kennis geneem.

B. VIR GOEDKEURING — Goedgekeur.

Waardering:

Groot waardering word uitgespreek teenoor Die Voorligter-kommissie vir die kostelike werk wat Die Voorligter aan die Kerk lewer.

**(g) VERSLAG VAN DIE SINODALE KOMMISSIE
VIR ORRELBBOU**

(Agenda, bladsy 417)

Goedgekeur.

(h) VERSLAG VAN KOMMISSIE VIR KERKMUSIEK

(Agenda, bladsy 417)

I. VIR KENNISNAME

1. **Personnel:** Kennis geneem.
2. **Vergadering:** Kennis geneem.
3. **Tweede Uniale Kongres vir Kerkmusiek:** Kennis geneem.
4. **Psalmsfees te Pretoria:** Kennis geneem.
5. **Verslag insake Gebruik van Dodemars by Begrafnisse:** Kennis geneem.
6. **Verdere Optrede in Kerkmusikale Verband:** Kennis geneem.
7. **Ondersoek van Psalm- en Gesangboek:** Kennis geneem.
8. **Studente:** Kennis geneem.
9. U Kommissie betuig sy waardering teenoor beide die Rektor van die Universiteit en die Hoof van die Departement Musiek vir hartlike samewerking met betrekking tot die verwesenliking van die ideale van en opdragte aan u Kommissie. — Kennis geneem.

Beroep op Studente en Kerkrade:

(a) Hierdie Sinode doen 'n beroep op die studente van ons Kerk wat hulle in orrel bekwaam, om hul dienste aan die Kerk beskikbaar te stel, waar hulle dan hul talente kan gebruik om die Here van die Kerk te dien.

(b) Hierdie Sinode versoek Kerkrade om aan orreliste 'n meer kompeterende salaris aan te bied, gesien die velerlei instansies wat hulle met hoë salarisse van hierdie diens in die Kerk wegtrek.

M. H. O. KLOPPERS, Belfast.

J. H. N. PRINSLOO, Potgietersrus.

Goedgekeur.

Beroep op Kerkrade, Beskikbaarstelling van Orrels:

Die Sinode spreek sy dank uit teenoor die gemeentes wat so gewilliglik hulle orrels tot beschikking stel van studente om te oefen. Die Sinode doen 'n beroep op gemeentes wat orrels besit om orrelleerlinge geleentheid te gee om op hulle orrels te oefen.

J. P. W. DE VRIES.

F. G. KÖNIG.

Goedgekeur.

II. VIR GOEDKEURING

1. **Kerklike Vakke aan Musiekdepartement, Universiteit Pretoria:**
(a) — (e) Goedgekeur.
2. **Lesings oor Himnologie aan Teologiese Studente (Teol. Fak. Afd. B):**
Mnr. P. de Villiers is aangestel. — Kennis geneem.
Prof. H. D. A. du Toit doseer reeds die vak Liturgie en prof. A. B. du Preez doseer Sektewese.
3. **Kommissie vir Kerkmusiek van die Algemene Sinode:** Goedgekeur.

III. AANBEVELINGS

1. Goedgekeur met weglatting van die laaste gedeelte vanaf „wat in wese regstreeks . . . ”

R. J. RAATH.
G. D. WESSELS.

2. (a) en (b) Goedgekeur.

Eén Sangbundel:

Die Hoogerwaarde Sinode spreek hom uit ten gunste van één sangbundel vir die Kerk, en versoek die verantwoordelike instansies om hulle hiervoor te beywer.

G. M. STEYN.
M. H. O. KLOPPERS.

Goedgekeur.

Duideliker Formulering van die Heidelbergse Kategismus:

Die Hoogerwaarde Sinode versoek die Algemene Sinode om in samewerking met ander kerke op Gereformeerde grondslag en in ekumeniese verband, die moontlikheid te ondersoek van 'n duideliker formulering van die Heidelbergse Kategismus, veral ook ten opsigte van die Eskatalogie.

J. J. DE KLERK.
F. J. BADENHORST.

Goedgekeur.

Insake Musiekposte:

(a) Die Sinode doen 'n ernstige beroep op die Onderwysdepartement van die Provinciale Administrasie om meer instrumentale musiekposte aan ons hoërskole daar te stel.

(b) Voorts word 'n beroep op hoërskole sowel as op die betrokke beheerrade gedoen om hul in dié rigting te beywer.

Hierdie besluit word na die Sinodale Jeugkommissie verwys vir uitvoering.

J. J. G. LOOTS.
P. M. BEKKER.

Goedgekeur.

BYLAAG TOT DIE VERSLAG VAN DIE KOMMISSIE VIR KERKMUSIEK

DIE ONTSTAAN EN GEBRUIK VAN DIE DODEMARS BY BEGRAFNISSE

(Agenda, bl. 420)

Van die bylaag word met dank kennis geneem.

Dank: Rektor van die Universiteit van Pretoria:

Die H.E. Sinode wil sy dank en waardering betuig teenoor die Rektor van die U.P. en die Hoof van die Toonkuns-akademie van die Universiteit vir tegemoetkomende samewerking in verband met die inskakeling van die Kerkmusiekskool onder bogenoemde Departement en die verwesenliking van die ideale van die Sinodale Kommissie vir Kerkmusiek. — Goedgekeur.

'n Brief van waardering sal aan die Rektor gerig word.

Die voorstel van die Begrotingskommissie insake Kerkmusiek word goedgekeur.

VERSLAG VAN DIE TYDELIKE KOMMISSIE VIR ALGEMENE SAKE

A. BESKRYWINGSPUNTE

(Afdeling VIII, Agenda, bl. 9 — 11)

Bp. 1 en 14: Publikasie van Wetboek:

Aanbeveling: Die Sinode bly vir die huidige altans, by die ou reëling. Goedgekeur.

Bp. 2: Marse in Eredienste:

Aanbeveling: Die Kommissie vir Kerkmusiek het 'n verslag in dier voege ingedien en die Sinode se aandag word daarop gevestig. (Agenda, bl. 148, 420). Punt 2B. word verwys na die Sinodale Kommissie vir Kerkmusiek. — Goedgekeur.

Bp. 5: Erwe in Nuwe Dorpsgebiede:

Aanbeveling: Die Sinode beklemtoon die verantwoordelikheid van Kerkrade om toe te sien dat genoegsame erwe betyds aangeskaf sal word in vinniguitbreidende dorpsgebiede. Indien die plaaslike Kerkraad nie in die vermoë is om uit eie fondse hiervoor voorsiening te maak nie, sal hulle in oorleg met die betrokke Ring(skommissie), met die Kerkkantoorkommissie mag onderhandel met die oog daarop dat lg. dit sal oorweeg om die erwe self aan te koop en dit later aan die betrokke gemeente te verkoop. — Goedgekeur.

Voorstel: Insake Eiendomme vir die Kerk in Uitbreidende Gebiede:

1. Die Sinodale Kommissie vir Ampsbediening en Evangelisasie sal 'n subkommissie benoem naamlik 'n Beplanningskommissie met die volgende opdrag:

- (a) Om 'n studie te maak van wáár nuwe uitbreidings plaasvind deur die aanlê van nuwe dorpsgebiede, toekennings van woonstelregte en die bou van woonstelle;
- (b) Om te beplan waar nuwe gemeentes gevorm behoort te word en belanghebbende gemeentes in dié verband adviseer.
- (c) Om vroegtydig aanbevelinge by die Kerkkantoorkommissie te doen met betrekking tot geskikte persele vir toekomstige gebruik in nuwe dorpsgebiede of op strategiese punte.

Goedgekeur.

Voorgestel: L. M. HEYNS.
Sekondant: M. J. SMUTS.

Bp. 6 en 22: Simboliek in Kerkgeboue:

Aanbeveling: Die Sinode wil dit benadruk dat die kruissimboliek en gekleurde vensters van groot betekenis kan wees in die argitektuur van die Kerk — die kruis is immers nie die eiendom van 'n bepaalde kerk nie — maar wil gemeentes tot versigtigheid maan t.o.v. oordrywing wat die aandag van die sentrale Woordverkondiging kan aftrek. Die Sinode doen 'n dringende beroep op Kerkrade wat 'n Kerk wil bou om met die Kommissie vir Kerkbou te raadpleeg sodat die sobere in die Gereformeerde erediens behou sal word. — Goedgekeur.

Bp. 7: Wêreldbiddag vir Vroue:

Die Sinode neem daarvan kennis dat 'n samespreking gevoer is met 'n verteenwoordigster op die programkomitee van genoemde organisasie en u Kommissie wil soos volg aanbeveel: Aangesien daar geen liturgiese

beginsels op die spel is in die program van die Wêreldbiddag vir Vroue nie, en niemand daardeer gebind word nie, spreek die Sinode hom nie oor die saak uit nie, maar laat dit met vertroue in die hande van die susters van ons Kerk. — Goedgekeur.

Bp. 9: Biddae:

Aanbeveling: Die Sinode besluit om dit aan die Sinodale Kommissie op te dra om tydens die reses die moontlikheid te ondersoek om sake vir voorbidding saam te groepeer om sodoende spesiale biddae te verminder, vir rapport aan die volgende Sinode. Die Sinode besluit ook dat dae van algemene verrootmoediging net met hoë uitsondering uitgeroep sal word. Ringe en Kerkrade sal in dié verband na gelang van omstandighede eie diskresie kan volg. — Goedgekeur.

Bp. 10: Erkenning van Doop:

Aanbeveling: Met betrekking tot hierdie beskrywingspunt verwys die Sinode na sy verklaarde beleid, naamlik dat, wanneer die doop geskied in die Naam van die Vader, Seun en Heilige Gees, met water en deur 'n opgeleide en geordende persoon, dit dan erken word. — Goedgekeur.

Bp. 11 en 21: Doeltreffende Bearbeiding:

U Kommissie beveel aan dat die beskrywingspunte in die volgende gewysigde vorm aanvaar sal word:

1. Die Sinode besef die dringende behoefté aan intensiever bearbeiding van ons gemeentes en is diep bekommert oor die geestelike erosie wat voortwoeker. Beter bearbeiding moet noodwendig sy vrugte afwerp. In die lig daarvan oordeel die Sinode dat veral in digbewoonde gebiede, die klem meer behoort te val op die vermeerdering van werkkrakte binne die bestaande gemeentes as op afstigting. Hoewel afstigting in bepaalde gevalle 'n onmiskenbare heilsame uitwerking het en meebring dat gemeentes meer bydra, word die bydraes tog weer hoofsaaklik opgesluk deur kapitale uitgawes aan geboue en administratiewe kostes, terwyl reuse-bedrae deur rentedeling verslind word. Sedert die jongste Sinode het gemeentelike bydraes byna verdubbel, terwyl die punteverhoging minder as 'n sesde was. Hierdie geringe styging moet grootliks gewyt word aan die skuldelas op kerklike geboue waarmee vele gemeentes opgesaal sit. Afstigting is 'n duur metode om beter bearbeiding te bevorder. — Goedgekeur.

2. Die Sinode besluit voorts dat Ringe, voordat hulle afstigtings goedkeur, met Kerkrade sal onderhandel om:

- (i) deeglik vas te stel of daar werkelik gronde bestaan waarom beroeping van medeleraar(s) en die verdeling van die betrokke gemeente in permanente werkkringe vir elke leraar nie kan geskied nie;
- (ii) deeglik vas te stel of, na inagneming van bogenoemde, die openbare eredienste per Sondag nie vermeerder kan word nie in geval die beskikbare plek van aanbidding te klein geword het;
- (iii) om, waar tog op afstigting besluit word, toe te sien dat die moedergemeente 'n bruidskat aan die dogter besorg wat in realistiese verhouding tot die betrokke lidmatetal en eiendomme staan; en
- (iv) om, waar die kerk en saal ruim genoeg is en die geografiese ligging van moeder en dogter dit moontlik maak, eers te oor-

weeg of die bestaande geboue nie voorlopig of permanent vir gesamentlike gebruik aangewend kan word nie. — Goedgekeur.

3. Aangesien dié beleid in die praktyk sekere probleme en regimplikasies meebring, besluit die Sinode om aan die Kerkkantoorkommissie, desnoeds in oorelog met die Regskommissie opdrag te gee om die gemeentes wat daarom vra, van advies te bedien en om by die volgende Sinodesitting 'n volledige rapport daaroor in te dien. Die Kommissie word ook gevra om die beginsel van wyksgemeentes te ondersoek. — Goedgekeur.

Bp. 12: Naamsverandering Gezina:

Aanbeveel dat dit goedgekeur word.— Goedgekeur.

Bp. 13: Feeste en Saamtrekke:

Aanbeveel dat die Sinode die beskrywingspunt aanvaar met weglating van die laaste sin: „maar dat dit liewers . . . gereel word.” Goedgekeur.

Bp. 15: Liturgiese Orde: Skriflesing en Prediking:

Aanbeveling: Die Sinode versoek die Algemene Sinode om die Liturgiese Orde van eredienste so aan te vul dat die wisselvorm ook gebruik kan word, naamlik deur die prediking op die Skriflesing te laat volg, voorafgegaan deur die gebed om die opening van die Woord. — Goedgekeur.

Bp. 17: Geloftedag:

Die Kommissie beveel aan dat die volgende oproep van die Sinode sal uitgaan:

Die H.E. Sinode doen 'n beroep op ons volk om met groot erns en getrouheid uitvoering te gee aan die gelofte van ons vadere. — Goedgekeur.

Bp. 18: Jeug vir Christus-beweging:

Aanbeveel dat die Sinode sal bly staan by sy besluit van 1954 en 1957 waar o.a. bepaal word: Die Sinode versoek die leiers van die beweging om hulle kragte by hulle eie Kerk in te gooi in die bearbeiding van die jeug. Die Sinode dring andermaal aan by sy betrokke Jeugkommissie asook by KJV's om alle pogings aan te wend om die getulenis en aksie van die KJV uit te bou (1954). Die Sinode versoek sy leraars om leraars van die Kerk te bly en hulle volle en voltydse aandag aan die jeug van ons volk in die boesem van die Kerk te gee (1957). **Gewysig soos hieronder:**

Die Sinode besluit om die laaste sin in die paragraaf te wysig dat dit soog volg sal lui:

„Die Sinode versoek sy leraars om met volgehoue ywer aandag te gee aan die jeug van ons volk in die boesem van die Kerk.”

Voorgestel: C. J. JACKSON.

Sekondeer: D. W. DE VILLIERS.

Goedgekeur.

MIDDAGSITTING — DONDERDAG 2 MEI 1963 — 2.30 NM.

Notule:

Na enige wysigings word die Notule goedgekeur en geteken.

**VERKIESING VAN AFGEVAARDIGDES NA DIE ALGEMENE
SINODE, 1966**

Predikante:

A. Primarii:

1. F. E. O'B. Geldenhuys.
2. A. M. Meiring.
3. D. W. de Villiers.
4. G. J. Davidtsz.
5. J. F. du Toit.
6. J. M. Benadé.
7. D. A. Louw.

B. Sekundi:

1. R. J. Raath.
2. W. J. M. Jansön.
3. M. J. Smuts.
4. N. J. Veltman.
5. J. J. G. Loots.
6. L. J. Heyns.
7. M. H. Horak.

C. Terti:

1. G. J. J. Boshoff.
2. C. J. Hattingh.
3. W. de W. Strauss.
4. G. S. van Heerden.
5. J. P. Theron.
6. R. B. Murray.
7. C. P. van der Merwe.

Ouderlinge:

A. Primarii:

1. Dr. W. Nicol.
2. Dr. H. D. A. du Toit.
3. Dr. H. J. Piek.
4. Dr. A. B. du Preez.
5. Dr. I. H. Eybers.
6. J. A. Brink.
7. I. B. Kasselman.

B. Sekundi:

1. G. J. Joubert.
2. M. B. Cronjé.
3. W. Boshoff.
4. W. P. F. Lawrenz.
5. H. G. Erasmus.
6. J. I. Raats.
7. D. A. Krüger.

C. Terti:

1. R. Odendaal.
2. C. H. Rootman.
3. J. Small.
4. W. H. de Klerk.
5. W. Marais.
6. M. W. Odendaal.
7. Dr. A. E. du Toit.

ALGEMENE SAKE VOORTGESIT

Bp. 19: Huwelikswette:

Aanbeveling: Beskrywingspunt word nie aanvaar nie. — Goedgekeur.

Bp. 23: Eie Kerklike Verlede:

Hierdie beskrywingspunt lewer 'n pleidooi vir 'n noodsaklike gesindheid wat in ons Kerk behoort te bestaan en die Sinode druk dit sy leraars, katkiseermeesters en alle betrokkenes op die hart dat 'n volgehoue studie van ons eie kerklike tradisie en geskiedenis gedoen moet word, sodat die beste uit die verlede geken en daarop voortgebou mag word.

Die Sinode dra die hele saak op aan die Kommissie vir Historiese Navorsing vir noukeurige bestudering en die moontlike publikasie van 'n brosjure of boek oor die eiendomlike karakter van die Ned. Geref. Kerk, wat gebruik kan word by die skoling van die ampte en die katkisasie.

Die Sinode doen terselfdertyd 'n ernstige beroep op leraars en Kerkrade om te sorg dat bestaande publikasies in hierdie verband tot kennis van ons lidmate kom. — Goedgekeur.

Bp. 24: Oorplasing Lidmaatskap:

Die beskrywingspunt word goedgekeur.

Die Kommissie vir Revisie ontvang opdrag om die inhoud van hierdie besluit as punt (f) onder artikel 44 van die Bepalinge tuis te bring.

Goedgekeur.

M. H. HORAK.

J. P. STRÜMPFER.

Bp. 25: Kiesing Moderator:

Aanbeveel die aanvaarding van die beskrywingspunt. — Afgehandel.

B. LAATINGEKOME STUKKE

1. Geloftedag:

Aanbeveel dat die voorstel van die Kommissie vir Openbare Sedelikheid besluit van die vergadering word, naamlik:

Die Sinode bepaal dat (1) Geloftedag gevier sal word as 'n godsdiensige Volksfees binne die raamwerk van die Drie Formuliere van Enigheid wat die Belydenis van die Voortrekkers was; (2) wanneer Geloftedag op 'n Sondag val, die eredienste normaalweg sal voortgaan. Gesamentlike dienste kan tussenin gehou word. — Goedgekeur.

2. Stokiesprentbybel: (Sien stuk van Nylstroom-Oos):

Besluit: (a) Die Sinode spreek sy kommer daaroor uit dat 'n publikasie van hierdie aard afbreuk kan doen aan die eerbied wat aan die Woord van die Here verskuldig is, en betreur beslis dat dit op die titelblad as „Die Bybel . . ." aangedui word. Die Sinode verwys hierdie publikasie sowel as die beginsel van Bybelse stokiesprente na sy Permanente Kommissie vir Aktuele Sake vir rapport.

A. M. MEIRING.

Goedgekeur.

W. J. M. JANSON.

(b) **Reklame vir Stokiesprentbybel:** Die H.E. Sinode doen 'n beroep op gemeentes om voorlopig geen reklame, aanbeveling of verspreiding van hierdie publikasie te onderneem nie, en versoek leraars om versigtig

te wees wanneer hulle hul name koppel aan dubieuse werke. — Goed-gekeur.

Visuele Onderwyshulpmiddels en die Bybel:

Die Sinode verwys die hele aangeleentheid van die gebruik van visuele onderwyshulpmiddels met betrekking tot die inhoud van die Bybel na die Kommissie vir Aktuele Sake om oor die hele beginsel te rapporteer.

P. W. JORDAAN.
H. M. DU PLESSIS.

„Die Afrikaanse Klankkinderbybel”:

Die Sinode verwys die aangeleentheid van 'n stel langspeelplate wat dele van die Bybelse geskiedenis in gedramatiseerde vorm aanbied, en wat binnekort sal verskyn, na die Kommissie vir Aktuele Sake vir besinning en rapport aan die Sinodale Kommissie.

W. P. DE VOS.
J. M. C. HORN.

Goedgekeur.

3. Brief van F.A.K. oor Volksfeeste:

Die Kommissie het die volgende brief van die F.A.K. in behandeling geneem:

„Weleerwaarde Heer,

Die F.A.K. ontvang van tyd tot tyd ernstige versoeké oor die wyse waarop ons verskillende feesdae gevier behoort te word en ten einde aan die versoeké gehoor te gee, is die aangehegte memorandum oor ons feesdae tot die beskikking van die F.A.K. gestel. Die Uitvoerende Komitee van die F.A.K. het egter besluit dat die drie Afrikaanse Kerke se menings oor die memorandum ook ingewin moet word alvorens 'n breë patroon tot die beskikking van instansies en persone gestel kan word. Onder die omstandighede ontvang ek graag u mening namens u Kerk hieroor.

By voorbaat baie dankie,

Hoogagtend die uwe,
namens ALGEMENE SEKRETARIS.

MEMORANDUM OOR FEESDAE

1. Algemene Opmerkings:

Ons het 'n aantal formele of swaar feesdae wat geskiedkundig ontwikkel het. Die organiseer van ligttere aspekte by die feeste, beteken nog geen vervlakking nie.

Om te lag of opgewek te wees beteken geen oneer aan 'n geregverdigde geleentheid nie.

Senior leiers van ons volk voel dat die redevoeringsaspekte en die gejag na uitsonderlike persoonlikhede (sprekers en kunstenaars) by sekere geleenthede oordoen en oorbeklemtoon word.

Die feesdae is ingestel as 'n erkenning en huldeblyk en daar hoef nie noodwendig voor beplan te word nie. Meer moet van die vermoë van 'n gemeenskap gemaak word.

2. Die Vernaamste Feesdae:

(a) **Van Riebeeckdag, 6 April:** 'n Driehonderdjarige fees is reeds gehou (1952). Tans word jaarliks 'n staatsfunksie by wyse van 'n kranselegging by die Van Riebeeckstandbeeld, Kaapstad, gehou. Die dag moes 'n diepe inslag gehad het maar in wese is dit 'n sportdag en 'n rus- of

tuisblydag met moontlike besoek aan familielede. Die dag het geen algemene aanklank gevind nie. Deur dit as „Stigtingsdag” te hou, kan dit dalk groter inslag vind.

(b) **Republiekdag, 31 Mei:** Hierdie dag kan as 'n dag van toewyding (dedikasie) en verdere blydskap beskou word: Toewyding deur die simbool van die vlag en die volkslied en 'n belofte van trou en toewyding aan die Republiek; verdere blydskap oor die Republiek. (Die twee gedagtes is nie botsend nie — analogie van die huwelik, godsdiestig en viering.)

Toewyding:

Dit kan geskied deur 'n seremoniële vlaghysing, die sing en voordra van die volkslied en die aflê van 'n belofte van trou en toewyding aan die Republiek deur die burgemeester of ander vooraanstaande ingesetene van 'n dorp as die simbool van alle inwoners van die dorp, stad of gemeenskap. Daar bestaan oral een of ander vorm van Weermageenheid wat by die geleentheid gebruik kan word: kommando's, brandwag-pelotons, burgermägeenhede, kadette en orkeste.

Blydskap:

Dit kan by wyse van musiek, sang, sport, massavolkspele, boerepieknieks, ens. uiting vind. Hier moet veral gedink word aan programme waaraan soveel moontlik persone kan deelneem. Ook die gebruik van die volkslied moet in gedagte gehou word: waarom kan dit net by die aansluiting van 'n internasionale rugbywedstryd gesing word en nie ook op Republiekdag en by ander geleenthede nie?

Die dag val midde in ons vernaamste sportseisoen en daar moet aanvaar word dat groot wedstryde of ander byeenkomste op die dag sal plaasvind.

Republiekdag is die geleentheid vir 'n staatkundige fees waarop 'n eie patriotisme en nasionale eergevoel bevorder kan word. Ons het nog geen tradisie van 'n eie staatsfees soos in ander lande die geval is nie. 'n Eie tradisie moet met betrekking tot Republiekdag geskep word sodat dit oral inslag kan vind.

(c) **Gesinsdag, tweede Maandag in Julie:** Hierdie dag val gewoonlik in 'n lang skoolvakansietydperk wanneer 'n groot deel van ons volk reisende of kuierende is. Hierdie dag behoort onbeplan gelaat te word om as 'n blote rusdag vir die gesin te geld. (Kersfees is by uitstek die gesinsdag.)

(d) **Setlaarsdag, eerste Maandag in September:** Hierdie dag vind geen inslag by die Afrikaners nie en dit word as 'n rusdag beskou. Die staat neem deel aan 'n kranslegging of huldigingsfunksie in die Oostelike Provincie. Dit is 'n feesdag vir die Engelssprekendes wat by hulle ook nog nie daarvoor gebruik word nie.

(e) **Krugerdag, 10 Oktober:** Daar is lank gestry om dié dag erken te kry; as simbool van ons volkseie en ons helde van die verlede, van ons volksideaal. Dit is 'n geleentheid vir toesprake en historiese tablo's van volksemosionele aard en moet as sodanig behou word. 'n Dag dus waarop besieling uit die optrede van die voorgeslag geput kan word. Die staat neem hieraan deel by wyse van 'n kranslegging by die Krugerstandbeeld in Pretoria met deelname van militêre eenhede.

Die wyse waarop plaaslike feeste gereel kan word, moet aan plaaslike inisiatief oorgelaat word hoewel leiding deur die F.A.K. en ander kultuurorganisasies verwelkom moet word.

(f) **Geloftedag, 16 Desember:** Hierdie dag moet 'n suiwer godsdienslike karakter dra met enige bykomstigheid vertellinge, sonder kommentaar, van die gebeurlikheid, dit wil sê historiese rekapitulasie. Voorts moet amptelike, erkende feeste vier-jaarliks by die Voortrekkermonument, Pretoria en die Bloedriviermonument aandag geniet. In die laaste jare is daar nie vroegtydig genoeg aan hierdie twee groot geleenthede begin werk nie.

Dit is noodsaklik dat daar praktiese leiding gegee word oor die regte wyse waarop Geloftedag gevier moet word om te verseker dat die dag se godsdienstige karakter behou word.

3. Ander Feesgeleenthede:

Daar behoort oorweeg te word om ander geleenthede te bedink, bv. die vyftig-, honderd- of tweehonderdjarige herdenking van die geboortedae van groot staatsmanne en ander leiers, die stigting van die Genootskap van Regte Afrikaners, ontdekking van goud en diamante, ens. Plaaslike gemeenskappe kan ook oorweeg om 'n besondere gebeure van hoofsaaklik plaaslike belang te vier."

Kennis geneem van die stuk in sy geheel.

Aanbeveling:

Dat die volgende antwoord aan die F.A.K. gerig word:

Die Sinode het met dank kennis geneem van die brief van die F.A.K. en verklaar dat hy geen beswaar het met die algemene siening oor die viering van die verskeie volksfeeste nie en vra die F.A.K. om oproepe aan Kerkrade te rig waarin samewerking, sover dit die geestelike sy van die feeste aangaan, gevra word, ook met inagneming van die Pinksterbyeenkomste wat die Republiekfeesviering aanbetrif. — Goedgekeur.

4. Naamsverandering: Zoekmekaar:

Aanbeveling: Die gemeente Zoekmekaar se versoek om hul gemeente se naam na Soekmekaar te verander, word toegestaan. — Goedgekeur.

5. Naamsverandering: Rustenburg-Oos:

Aanbeveling: Ook die versoek van hierdie gemeente word aanvaar, nl. naamsverandering na N.G. Gemeente Marikana. — Goedgekeur.

C. SAKE DEUR SINODE VERWYS

1. Liturgiese Orde: (bl. 30, punt 6):

Aanbeveling: Die Sinode dra dit aan sy gemeentes op om die Algemene Sinode se besluit t.o.v. Liturgie uit te voer. Dit word in 'n skrywe onder gemeentes se aandag gebring. — Goedgekeur.

2. Senioriteit: Barberton-Nelspruit:

U Kommissie het die skrywe van die Ring van Lydenburg ter hand gehad waarin gewys word op die feit dat die stigtingsdatum van die gemeente Nelspruit in die Jaarboek verkeerdlik aangegee word en Barberton in werklikheid ouer as Nelspruit is.

U Kommissie beveel in dié verband aan:

Ten opsigte van die brief insake die senioriteit van die gemeente Barberton, word aan die versoek voldoen, naamlik dat die datering van die stigtingsdatum van Nelspruit voortaan 1938 sal wees en dat die stigtingsdatum van Barberton deur die Argivaris ondersoek sal word met

die oog op die presiese vasstelling van die numerering van gemeentes. — Goedgekeur.

3. Burgermagveldpredikers: (24 op bl. 30):

Aanbeveling: Die aanbeveling van die Moderatuur word goedgekeur.

4. Brief van die Pretoria- en Noord-Transvaalse Kreupselsorgvereniging:

Die voorstitster van hierdie vereniging vra in haar brief aan die Sinode: „Help ons asseblief om die kreupeles te help!” Sy noem die feit dat 95% van hulle gevalle aan die Ned. Geref. Kerk behoort en sluit 'n verslag in van die prysenswaardige werkzaamhede van die organisasie.

Die Sinode keur goed dat hierdie organisasie bevoeg mag wees om gemeentes te nader om vrywillige bydraes. — Goedgekeur.

Die verslag word aanvaar met dank aan die Kommissie.

VERSLAG VAN DIE TYDELIKE KOMMISSIE VIR EKUMENIESE SAKE

Aanbeveling:

U Kommissie beveel aan:

(a) Die Sinode besluit om indien die fondse dit toelaat 'n verteenwoordiger te benoem om die Sinode te verteenwoordig by die Kongres van die World Alliance of Reformed Churches, 3—14 Augustus 1964 te Frankfurt am Mein.

Indien Suid-Transvaal toestem sal elke Sinode 'n verteenwoordiger stuur.

Die Midde-Afrikaanse Sinode sal ook gevra word vir samewerking. — Goedgekeur.

(b) 'n Brief van mev. Gertruida Groenewald in verband met korrespondensie van die World Alliance of Reformed Churches rakende studiestukke word verwys na die Permanente Kommissie vir Ekumeniese Sake. — Goedgekeur.

Besluit Insake (a):

Die Sinode dra die benoeming van 'n afvaardiging na die World Alliance of Reformed Churches op aan die Moderatuur. — Goedgekeur.

Mosie Insake Ekumeniese Blad:

Die Sinode dra dit aan sy Kommissie vir Ekumeniese Sake op om 'n eie blad te oorweeg wat kan dien as Ekumeniese orgaan vir Moeder- en Dogterkerke.

A. C. SEPHTON.
J. M. BENADÉ.

Goedgekeur.

EERSTE VERSLAG VAN DIE TYDELIKE KOMMISSIE VIR EVANGELIEBEDIENING — NOORDSTREEK

1. Beskrywingspunt (Afdeling XI: Evangeliebediening) (Agenda, bl. 11):

Die Sinode beklemtoon die belangrikheid van die vaderlandse kerkgeskiedenis en

(a) Versoek die Teologiese Fakulteitskommissie om in oorleg met die dekaan van die fakulteit toe te sien dat vir genoemde dissipline 'n regmatige plek in die leerplan verseker word;

- (b) Spreek dit as sy gevoele uit dat verdienstelike studente aangemoedig behoort te word om verdere studie aan hierdie onderwerp te wy;
- (c) Benoem 'n kommissie om in die geskiedenis na te gaan welke karakteristiese eienskappe van die Ned. Geref. Kerk ontwikkel het, en om te ondersoek in hoeverre sodanige eiendomlikhede 'n toetsing aan Gods Woord kan deurstaan, en aangewend kan word tot vermeerdering van die Kerk se doeltreffendheid.

J. F. DU TOIT.

Aanbeveling:

I. Insake I(a) en (b) : Die Sinode beklemtoon opnuut die belangrikheid van vaderlandse kerkgeskiedenis, neem kennis van die feit dat die vak reeds 'n regmatige plek in die leerplan van die theologiese fakulteit het, en maak 'n oproep op ons theologiese studente om gevorderde studie in hierdie vakgebied te doen. — Goedgekeur.

II. Insake (c) : Die Sinode dra dit aan sy Kommissie vir Historiese Navorsing op om na te gaan watter karakteristiese eienskappe die Ned. Geref. Kerk ontwikkel het, en om te ondersoek in hoeverre sodanige eiendomlikhede 'n toetsing van Gods Woord kan deurstaan, en aangewend kan word tot vermeerdering van die Kerk se doeltreffendheid. Goedgekeur.

2. Besluit Algemene Sinode oor Bedienaar van die Woord: (Acta Alg. Sinode, bl. 132, 185, 245):

Die besluit van die Algemene Sinode lui soos volg (bl. 185 en 245):

Die Sinode besluit om (i) die beginsel te aanvaar (t.w. die opleiding en legitimasie van die bedienaar van die Woord is die taak van die Algemene Sinode); (ii) 'n versoek te rig aan die betrokke Sinodes om die nodige toestemming daartoe te verleen; en (iii) dit op te dra aan die Algemene Regskommissie om op al die implikasies hiervan in te gaan en aan die volgende Algemene Sinode te rapporteer.

Aanbeveling: (In oorleg met die Tydelike Kommissie vir Revisie):

Die Sinode aanvaar die beginsel dat die opleiding en legitimasie van die bedienaar van die Woord die taak van die Algemene Sinode sal wees, verleen die nodige toestemming en wag verder op voorstelle van die Algemene Sinode met die oog op die praktiese toepassing. — Goedgekeur.

VERSLAG VAN DIE TYDELIKE KOMMISSIE VIR PUBLISITEIT VAN DIE SINODE VAN NOORD-TRANSVAAL

Hoogeerwaarde Heer en Broeders,

1. Skrifgedeeltes in Versvorm: (Beskrywingspunt XII, Agenda, bl. 11):

Die Sinode besluit dat 'n versoek gerig sal word aan die Bybelgenootskap van S.A. om te oorweeg om die digterlike skrifgedeeltes in versvorm te laat druk. — Goedgekeur.

2. Versoek van die Bond van Dienaresse i.v.m. 'n Filmkritiekblaadjie:

Die versoek word nie toegestaan nie maar die Sinode versoek die redakteur van Die Voorligter om van tyd tot tyd inligting te verstrek i.v.m. geskikte godsdiensige rolprente. — Goedgekeur.

3. Kerklike Tydskrifte — Intekening op Die Kerkbode: (Handelinge Algemene Sinode 1962, bladsy 248):

Die Sinode besluit dat elke Kerkraad vir ten minste 10 KERKBODES jaarliks sal inteken en dat elke gemeente 'n kolporteur sal aanstel wat verantwoordelik sal wees vir verspreiding van Christelike lektuur en verdere werwing van intekenaars op Die Kerkbode. — Goedgekeur.

Mosie, Bladsy 535 Insake: Die Kerkbode:

Voorstel: Dat die H.E. Sinode die Algemene Sinode versoek om Die Kerkbode te omskep in 'n weekblad wat bo en behalwe die amptelike stukke ook hom sal toelê op kerknuus, wat dan as orgaan van ons Kerk sal voorsien in die groot behoefté by sy lidmate om op hoogte te bly van die Kerk se werkzaamhede en sy groot en ingewikkeld organisasie.

W. C. J. MARAIS.

Hierdie besluit sal deurgestuur word aan die Kerkbode-kommissie. — Goedgekeur.

VERSLAG VAN DIE TYDELIKE KOMMISSIE VIR DIE SENDING

I. BESKRYWINGSPUNTE

1. Afdeling I: Nr. 15: Samestelling van Rings-Sendingkommissie:

Aanbeveling: Die Sinode besluit: „Die beskrywingspunt word nie aangeneem nie. Die Rings-Sendingkommissie word aangestel soos bepaal deur Artikel 81 van die Kerkorde. — Goedgekeur.

2. Afdeling I: Nr. 16: Beroeping van en Toesig oor Sendingleraars:

„Die beskrywingspunt word nie aangeneem nie. Die Kerkorde stel die saak duidelik genoeg.” [Kerkorde, Art. 7 en Bepaling, Art. 8(c), bl. 45]

Aanbeveling:

Die beskrywingspunt word nie aangeneem nie. Om die saak duidelik te stel word Artikel 8(c) (bl. 45) gewysig om soos volg te lui:

„Leraars wat afgesonder word vir diens in die Sending, kan beroep word deur een of meer Kerkrade, of deur die Sendingkommissies van Ringe en Sinodes (vgl. Artikel 78 — 81). Hulle sal bekend staan as sendelinge en aan geen moedergemeente as medeleraars verbonde wees nie, en sal nie kragtens hulle bevestiging as sendelinge sitting hê op Ringe en Sinodes van die Moederkerk nie.

Hulle sal staan onder die opsig en tug van die Ring van die Moederkerk binne wie se ressort hulle woon. By alle gevalle van tug wat saamhang met die ampswerk van dergelike leraars, sal die Ring die betrokke Ring van die Dogterkerk waarin hulle dien, moet raadpleeg. Goedgekeur.

(Nota: Vetgedrukte woorde dui veranderings aan).

3. Afdeling VI: Nr. 1: Onderskeiding tussen Evangelisasie en Barmhartigheidsdiens:

Die Sinode besluit dat die saak tuishoort by die Sendingkommissie van die Algemene Sinode en stuur die Beskrywingspunt daarheen. — Goedgekeur.

4. Afdeling VI: Nr. 2: Laeveld-Sending (Bourke's Luck en Rivoni):

Die Sinode besluit om die aansoek van die Ring van Lydenburg toe te staan, naamlik om die Sendingwerk op Bourke's Luck en Rivoni oor te neem en besluit om die nodige fondse, bereken teen R10,000 per jaar beskikbaar te stel. — Afgehandel.

II. VERWYSDE STUKKE

1. Teologiese Skool, Mafeking:

In antwoord op die skrywe van die Sentrale Bestuur, Stofberg Teologiese Skole besluit:

„Die Sinode het geen beginselbeswaar teen die stigting van 'n Teologiese Skool by Mafeking nie, maar met die oog op ons groot verpligtings teenoor Turfloop, word geen finansiële verantwoordelikhede vir die skool te Mafeking aanvaaz nie.” — Goedgekeur.

2. Versoek van die Sinodale Kommissie van die N.G. Sendingkerk: (Agenda, bl. 19):

Die Sendingsekretaris sal die nodige aandag aan die vorms gee. — Goedgekeur.

3. Versoek Sinodale Kommissie van Sendingkerk insake Sendinggrondwet insake Reiskoste: (Agenda, bl. 38, punt 5 en aanvulling van Notule, bl. 17, punt 7):

Die Sinode besluit om die volgende woorde in die besluiteregister op te neem:

„Diensoende blanke sendelinge se reiskoste na meerderre vergaderings en hulle verblyfkoste aldaar, sal deur die betrokke Sendingkommissie gedra word.” — Goedgekeur.

4. Status of Posisie van Sendingleraars: (Agenda, bl. 30, punt 12 en Agenda van Algemene Sinode, bl. 183): Kennis geneem.

Insake punte 4 en 5 hierbo besluit die Sinode:

Die Sinode besluit dat leraars wat uitgestuur word met Sendingopdrag, se kerkregtelike posisie word in ooreenstemming gebring met die bepalinge van die Kerkorde, Artt. 7—8(c), Artt. 17(d) en 79—80.

Dit word aan die betrokke Kerkrade opgedra om met die Sinodale Sendingkommissie te onderhandel en die saak so spoedig moontlik reg te stel.

C. J. JACKSON.
W. F. LOUW.

Goedgekeur.

Sendelinge in Bepaalde Poste aan Gemeentes Verbind:

Die Sinodale Sendingkommissie word deur die H.E. Sinode versoek om sover moontlik sendelinge, wat deur hom beroep word vir 'n bepaalde pos, te verbind aan 'n bepaalde gemeente om hul morele en geestelike ondersteuning te verseker.

H. D. A. DU TOIT.
N. J. SMITH.

Goedgekeur.

6. Beroepbaarheid van Sendelinge: (Agenda, bl. 30, punt 13):

Die Sinode besluit om in ooreenstemming met die besluit van die Algemene Sinode (Acta, bl. 187, par. 14) alle sendelinge in sy ressort, wat slegs vir die Sendingkerk gelegitimeer is, nou ook in die Moederkerk beroepbaar te verklaar sodat alle evangeliedienaars oor en weer in Moeder- en Sendingkerk beroepbaar sal wees. — Goedgekeur.

7. Ondertekeningsformulier: (Agenda, bl. 30, punt 16):

Aanbeveling: Die Sinode besluit om die ondertekeningskomitee aan te beveel by die Sendingkerk. — Goedgekeur.

TWEEDE VERSLAG VAN DIE TYDELIKE KOMMISSIE VIR DIE SENDING

1. Begroting: Afgehandel.

2. Verlof aan ds. C. B. Brink:

Die Sinode neem met meegevoel kennis van die ongesteldheid van ons geagte Sendingsekretaris en besluit om:

- (i) Verlof van ses maande aan hom toe te staan met volle trakte-
ment vanaf 1 Junie 1963.
- (ii) Die Sinodale Sendingkommissie te versoek om die nodige reëlings te tref vir behartiging van die noodsaaklikste werk van die sendingkantoor en vir die administrasie reëlings te tref met die Kerkkantoor.
- (iii) Aan die Sinodale Sendingkommissie opdrag te gee om na ses maande aan die Sinodale Kommissie te rapporteer en om in medewerking met die Sinodale Kommissie na bevind van sake te handel.
- (iv) Ds. C. B. Brink te verseker van ons voorbidding vir sy spoedige en volkome herstel. — Goedgekeur.

Dank aan ds. M. H. Horak en Gemeente Waterberg:

Die Sinode spreek sy dank en waardering uit teenoor ds. M. H. Horak vir sy dienste in die Sendingkantoor met die siekte van ons Sendingsekretaris, en ook teenoor die gemeente Waterberg wat hom vir drie maande beskikbaar gestel het.

J. P. THERON.
PAUL NEL.

SENDING

**(BYLAE BY DIE VERSLAG VAN DIE SINODALE
SENDINGKOMMISSIE)**

VERSLAG VAN DIE EERSTE VERGADERING VAN DIE ALGEMENE SENDINGKOMMISSIE VAN DIE ALGEMENE SINODE GEHOU TE BLOEMFONTEIN 13 FEBRUARIE 1963

1. Nuwe Algemene Sendingkommissie:

Met groot verwagting is deur die nou ontbinde Federale Sendingraad uitgesien na die daarstelling van die nuwe Algemene Sendingkommissie wat as werktuig van die Algemene Sinode voortaan sou optree in verband met die Sendingaksie van die N.G. Kerk binne- en buiteland.

2. Konsep-reglement:

Ter voorbereiding hiervoor het die Federale Sendingraad aan die Algemene Sinode voorgelê 'n Konsep-reglement vir die toekomstige werkzaamhede. Hierdie Konsep-reglement is met wysiginge, volgens die beleid en oordeel van die Algemene Sinode, aanvaar. Die getal lede van die Algemene Sendingkommissie sou egter slegs sewe wees, maar na dringende pleitredes, vernaamlik van die kant van sendingleiers, is die getal gelukkig uitgebrei om in te sluit die Algemene Sendingsekretarisse van die verskillende Streeksinodes, met 'n voltydse sekretaris amptshalwe ook as lid.

3. Koördinering van Alle Sendingaktiwiteite en Samewerking met Dogterkerke:

Daar was ook voorgestel deur die Federale Sendingraad die oorweging van die beginsel van die aanstelling van 'n Gesamentlike Sendingkommissie bestaande uit lede, Moeder- sowel as Dogterkerke, ter wille van die sendingwerkzaamhede wat gesamentlik deur Moeder- en Dogterkerke gedoen word, soos bv. die Christelike Lektuurfonds, die N.G. Kerk-Uitgewers, die Sendingdrukkers en nog meer. Hiertoe het die Sinode egter sy weg nie oopgesien nie. Dit is dan ook nie aanvaar nie; maar die weg tot koördinering van alle sendingaktiwiteite en samewerking met die Dogterkerke is geopen deur 'n subartikel wat soos volg lui, en wat uiters belangrik is:

„Sodanige onderkomitees, as wat nodig mag wees vir spesifieke werkzaamhede (kan) benoem (word) en dan waar nodig, die betrokke Sendingkerk sal versoek om 'n lid daarop te benoem.”

4. Belangrike Sendingsake Behandel:

Saam met die benoeming van die Permanente Algemene Sendingkommissie is daar ook 'n hele aantal ander belangrike sendingsake behandel, en besluite in verband daarmee geneem. Ons meld enige daarvan:

(a) **Sendingorde:** Die behoefte aan 'n Sendingorde is gevoel. Dr. Jonker het 'n beskrywingspunt oor die saak. Die daarstelling van 'n behoorlike sendingorde is as een van sy take aan die Algemene Sendingkommissie opgedra in oorleg met die Actuarie van die verskillende Sinodes en die professore van ons teologiese inrigtinge te Stellenbosch en Pretoria.

(b) **Teologiese Opleiding: Inrigtinge — die Stofberg-Bestuur:** Die

Sinode het die Stofberg Teologiese Opleidingskole onder die Sinodale Sendingkommissie ingeskakel, en het die konstitusie van die Stofberg-Bestuur geamendeer. Die Bestuur is gevvolglik versoek om sy konstitusie in ooreenstemming met die besluit van die Sinode te verander. Aan die Stofberg-Bestuur is ook opgedra die oorweging van die stigting van 'n teologiese inrigting vir die Tswana-volk, wat in beginsel deur die Sinode goedgekeur is.

- (c) **Ondertekeningsformulier: Bantoeelaars:** Die Sinode het 'n nuwe ondertekeningsformulier vir Bantoeelaars (wie se opleiding nog in toto in hande van die Moedersinode is) goedgekeur, en dit na die Stofberg-Bestuur verwys vir uitvoering.
- (d) **Beroeping, bevestiging, demissie en tug van dosente aan die teologiese inrigtinge:** In verband met hierdie saak is daar nog verskil van mening, t.w. of hulle onder die Kommissie of onder die betrokke Ring val. Advies sal van die Actuaris van die Algemene Sinode gevra word. Intussen tree die Bestuur op volgens ou prosedure, en die betrokke Ring word in kennis gestel.
- (e) **Status van Sendingleraars,** ook hul regeermagte en tug: In verband met hierdie netelige saak, wat soveel jare al die aandag van Moeder- en Dogterkerke besig gehou het, is deur die Sinode finaal besluite geneem, wat allerweé bevrediging gee. Wat hul lidmaatskap betref, is die saak na die Algemene Sendingkommissie in oorleg met die Regskommisie verwys vir verdere aandag.
- (f) **Sendingvereniging:** Deur die Sinode is hoë waardering en dank uitgespreek jeans die sendingvereniginge vir die wyse waarop hulle oor baie jare die saak van die sending in die Kerk gedien het deur gebed, fondse, werkragte, ens. Die Kerk het hierdie hulpdienste in die gemeentes vir sy sendingaksie nodig, en bid Gods seën af op hierdie sendingvereniginge.
- (g) **Sendelinge-vereniging:** Die broeders sendelinge het enige jare gelede oorgegaan tot die stigting van 'n Sendelinge-vereniging, wie se program van aksie suwer bekhou is, maar wie se agendas dikwels dié van ander kerklike sendinginstansies oorvleuel het. Die Sinode begeer dat die broeders sendelinge sal trag liewer hul uit te leef deur middel van die fasiliteite verskaf deur bestaande kerklike liggemeente.
- (h) **Indiërsending:** Hierdie sendingwerksaamheid onder die Indiërs in die hele Republiek van Suid-Afrika word deur die Sinode as deel van sy sendingaksies aanvaar, en aan die Algemene Sendingkommissie word dit opgedra om weé en middele te vind om die nodige inasjinerie daar te stel vir die behoorlike nakoming van al die verpligte i.v.m. die tans bestaande werk en die uitbreiding daarvan.

Bogenoemde sake toon enigsins aan die rigtinge waarin die sending-saak hom beweeg, en die probleme daaraan verbonde, en bo-al die goeie gesindheid van die Algemene Sinode teenoor die hele Sendingsaak.

5. Eerste Vergadering: Algemene Sendingkommissie:

In hierdie atmosfeer en met 'n eie reglement het die eerste vergadering van die Algemene Sendingkommissie saamgekom om kennis te maak met die terrein waarop hy hom sal moet beweeg, met die pligte wat op hom wag, met die organisasie wat hy in die lewe sal moet roep ten einde behoorlik alle werksaamhede voort te sit en uit te brei. Die lede het diep onder die plegtigheid van so 'n historiese gebeurtenis en

oomblik verkeer, en is daar biddend tot God opgesien, om die nodige visie, moed, raad, krag en seën.

6. Samewerking tussen Moeder- en Dogterkerke:

Omdat die sendingwerk van die Kerk in die verlede so geseënd was en die Dogterkerke reeds tot 'n groot mate van selfstandigheid gevorder het, word die behoefté aan samewerking tussen Moeder- en Dogterkerke sterk gevoel. Die opdrag van die Sinode aan die Algemene Sendingkommissie is dan ook om alle sendingwerksaamhede te koördineer, daarom is verteenwoordigers van die verskillende Dogterkerke uitgenooi om die eerste vergadering van die Algemene Sendingkommissie by te woon; ook manne wat die gesamentlike sendingwerksaamhede van Moeder- en Dogterkerke verteenwoordig, is uitgenooi, en is hartlik deur die voorsitter verwelkom.

7. Tydelike Sekretaris: Algemene Sendingkommissie:

As eerste voorsitter van die Algemene Sendingkommissie tree ds. D. S. Snyman, Sendingsekretaris van die Vrystaatse Kerk, op; die ondervoorsitter is ds. I. J. Haasbroek van Natal. Die vergadering kon nog nie 'n eie permanente sekretaris aanstel nie, weens gebrek aan die nodige fondse. Dit sal later egter geskied, want die sekretaris sal die kantoor met al sy werksaamhede, saam met die redaksie van 'n gesamentlike sendingblad, moet behartig. Intussen tree die eertydse sekretaris van die eertydse Federale Sendingraad tydelik as sekretaris op.

8. Begroting vir Fondse: Algemene Sendingkommissie:

Die Algemene Sinode het die Begroting vir sy fondse, soos dit met die oog op die toekoms, deur die Federale Sendingraad voor die Algemene Sinode gelê is, goedgekeur. Die Algemene Sendingkommissie het hierdie begroting ook aanvaar. **Die bedrag van hierdie begroting moet van die verskillende Streeksinodes verhaal word**, en is toe volgens die formule deur die Sinode daargestel, *pro rata* verdeel onder die verskillende Streeksinodes, en die Sinodale Sendingkommissies is van hierdie bedrae in kennis gestel.

Die Algemene Sendingkommissie besef volkomelik dat die Streeksinodes hierdie bedrae moet goedkeur. Dit is egter nog nie gedoen nie, daarom het die Algemene Sendingkommissie nog nie fondse tot sy beschikking nie, behalwe 'n klein bedrag wat van die Federale Sendingraad na die Algemene Sendingkommissie oorgedra is. **Daarom versoek die Algemene Sendingkommissie dat:**

1. Die verskillende Streeksinodes aan die Algemene Sendingkommissie sal opstuur dieselfde bedrag as wat hul aan die Federale Sendingraad per jaar gegee het. Dit sal wees vir die jaar Januarie — Desember 1963.
2. Dat die Streeksinodes by die cerste die beste gelcentheid die nuwe begroting soos deur die Algemene Sinode aanvaar, sal goedkeur vir die jaar Januarie — Desember 1964, en vir elke jaar daarna.

Dat die Here hierdie nuwe ontwikkeling op sendinggebied baie ryklik sal seën tot heil van heidensiele in en buite ons vaderland, tot seën van ons Moeder- en Dogterkerke, en bo-al tot grootmaking van Sy heerlike Naam, is ons ootmoedige maar gelowige gebed.

W. A. MALHERBE,

PRETORIA.

12 Maart 1963.

Sek., *Algemene Sendingkommissie.*

Van die hele stuk is kennis geneem met groot dank aan dr. W. A. Malherbe.

DERDE VERSLAG VAN DIE TYDELIKE KOMMISSIE VIR BEGROTING EN FONDSE

A. Sesde Leerstoel:

Die Sinode dra dit aan die Kerkkantoorkommissie op om in die reses, as aan die voorwaardes wat die Sinode gestel het, voldoen word, die aandeel van Noord-Transvaal op die puntebasis te bereken en te besluit wanneer dit in werking sal tree. — Goedgekeur.

B. Teologiese Skool Stofberg:

Die toekenning word verhoog van R800 na R2,000, dus 'n bedrag van R0.85 per punt. — Goedgekeur.

C. Bearbeiding van Gevangenes:

Die aandeel van die Sinode daal van R750 na R450 volgens besluit. — Goedgekeur.

D. Jeug-studiekommisie:

Die bydrae van R200 per jaar verval. — Goedgekeur.

E. Salarisaanpassings:

1. Die Sinode besluit dat die verhoging van R200 per jaar vir predikante in buitengewone diens sal verval.

2. Dat 'n som van R5,850, of R4.13 per punt, beskikbaar gestel word vir die aanpassing van salarisse vir hierdie poste en die Kerkkantoorkommissie opdrag kry om dit onder die betrokke kommissies te verdeel.

3. Dat die Sinodale Sendingkommissie magtiging sal hê om op hierdie bepaalde punt hulle begroting te mag oorskry.

4. Die Moderatuur word versoek om met die Moderatuur van Suid-Transvaal te onderhandel in die geval van die Sekretaris vir Openbare Sedelikheid. — Goedgekeur.

F. Die Sinode besluit, om met die nodige revisie, aan die gemeentes Dendron en Koedoesrand elk een punt minder toe te ken wat ook die totaal van die twee Ringe met een punt elk verminder. — Goedgekeur.

G. Dan is die finale stand van die punt:

Die Sinode het geopen met 'n bedrag vir Sinodale werkzaamhede van R163,266 wat die waarde per punt geplaas het op R114.97. Hier het bygekom:

Fonds	Bedrag	Waarde per punt	Finale punt
	R163,266	R114.97	R114.97
Argief	450	0.32	115.29
Inligtingsburo	450	0.32	115.61
Beursfonds Teologiese Studente	750	0.53	116.14
Algemene Sondagskoolsekretaris	1,200	0.85	116.99
Teologiese Skool Stofberg	2,000	1.41	118.40
Sending	28,774	20.27	138.67
Indiërsending	2,000	1.41	140.08
S.K.D.B. Inrigtings	16,000	11.27	151.35
Bearbeiding Alkoholiste	3,900	2.75	154.10
Gevangenes	450	0.32	154.42
Evangelisasie	190	0.14	154.56
Sekretaris vir Evangelisasie	2,800	1.98	156.54

Hospitaalbearbeiding	5,200	3.67	160.21
Pos in Buiteland	900	0.64	160.85
Lesings Bybelkunde	300	0.22	161.07
Jeugorganiseerder	2,000	1.41	162.48
Openbare Sedelikheid	600	0.44	162.92
Kerkmusiekskool	270	0.20	163.12
Streeksinodale Fonds	1,022	0.72	163.84
Kolportasie	870	0.62	164.46
Subsidie Studenteleraars	1,200	0.85	165.31
Salarisaanpassings	5,850	4.13	169.44
TOTAAL		R240,442		

Dus begin 1963 met 11.7% van die totale inkomste van die gemeentes, waar 1959 begin het met 12.1%. — Goedgekeur.

GESAMENTLIKE VERSLAG VAN DIE TYDELIKE KOMMISSIES VIR EVANGELISASIE EN JEUG AAN DIE SINODE VAN NOORD-TRANSVAAL VIR SITTING OP 17 APRIL EN VOLGENDE DAE

A. 1. Feitelike Toestande:

Ons wil graag 'n opsommende blik probeer gee van die toestande by en rondom die Algemene Hospitaal betreffende pasiënte en verpleegsters.

(a) **Die Algemene Hospitaal:** Die Algemene Hospitaal insluitende Beatrixstraatafdeling, die Ortopediese afdeling en die Kraamafdeling (Ou Moedersbond), kan 1,100 pasiënte huisves. Daar is tans drie Hospitaalarbeiders wat verantwoordelik is vir die besoekwerk hier en in die ander hospitale van die stad. Die besoek wat gedurende die vorige Kerkjaar afgelê is, word hier weergegee.

EERSTE BESOEKE

	N.G. Kerk	Ander
Ds. Murray	2,878 (2,718)	2,254 (1,964)
Oef. Grobbelaar	2,098 (2,194)	1,013 (1,000)
Mev. Moolman	2,198 (2,017)	730 (823)
Mev. Liebenberg ...	2,939 (3,051)	2,600 (2,148)
GROOTTOTAAL ...	10,113 (9,980)	6,597 (5,935)

HERBESOEKE

	N.G. Kerk	Ander
Ds. Murray	3,827 (3,946)	8,959 (8,628)
Oef. Grobbelaar	846 (1,012)	3,957 (4,206)
Mev. Moolman	1,812 (1,528)	4,740 (4,368)
Mev. Liebenberg ...	5,277 (4,415)	10,816 (9,614)
GROOTTOTAAL ...	11,762 (10,901)	28,472 (26,816)

Van die 10,113 lidmate van ons Kerk wat vir die eerste maal besoek is, was 3,485 van buite Pretoria afkomstig.

Ten spyte van hierdie ywerige besoekwerk bly die feit staan dat die arbeiders rapporteer dat hulle net een keer in tien dae dieselfde rondte kan doen.

(b) **Die Koshuise:** (i) Daar is 'n ou verpleegsterstehuis wat 600 verpleegsters huisves wat almal verbonde is aan die hospitaal vir hulle opleiding. Behalwe die verpleegsters is daar inwonend die hoofmatrone en vier onder-matrones. Susters is omrent almal uitwonend in eie tuistes of woonstelle.

(ii) **Nuwe koshuis by Kollege:** Hierdie koshuis bereik nou voltooiing en die studente word reeds op een vloer gehuisves. In hierdie koshuis sal 353 studente en verpleegsters gehuisves word; 90 Para-mediese studente (d.w.s. studente in fisioterapie, arbeidsterapie en radiografie) en 263 verpleegsters. Hierdie verpleegsters kom en gaan omdat hulle slegs vir vier maande 'n kursus kom bywoon. 'n Belangrike geleentheid vir bearbeiding.

Vir die verpleegstersbearbeiding is daar een werkster wat verantwoordelik is vir hierdie werk en ook vir verpleegsters in ander inrigtings. Sy word gedeeltelik deur die Kerkraad gesalarieer.

(iii) **Koshuise — Inwonende Dokters:** Daar is gewoonlik ongeveer 25 inwonende dokters van ons Kerk wat hulle jaar Hospitaaldiens hier kom voltooi.

Algemene Opmerking:

Die hele huishoudelike personeel van die hospitaal behalwe inwonende huismoeders, is nie in die hospitaal woonagtig nie, maar woon elders in die stad en kom net hulle taak verrig. Dit is ook die geval met al die tegniese vakliede en ander werkers op die hospitaalterrein.

2. Inrigtings Rondom die Hospitaal:

(a) **Ou Mediese Koshuis:** Hierdie koshuis word bewoon deur 96 damestudente van die Tegniese Kollege waarvan die grootste persentasie aan die Ned. Geref. Kerk behoort.

(b) **Tegniese Kollege-koshuis vir Mans — Lezard-tehuis:** Hier word 125 mans en seuns gehuisves waarvan ongeveer 60 tot ons Kerk behoort.

(c) **Skool vir Serebraal Verlamdes:** Daar is 30 inwonende leerlinge en 'n groot aantal wat dagleerlinge is. Die inwonende personeel bestaan uit die prinsipaal en vise-prinsipaal met hulle huisgesinne, een onderwyser en vyf personeellede.

(d) **Die Inrigting vir Volwasse Kreupeles:** Die inrigting bied plek vir 60 inwoners maar het tans maar 31 bewoners wat stadigaan vermoeerder.

(e) **Louis Botha-Kinderhuis.**

3. Uitbreiding:

Daar word groot uitbreidings van en toevoegings tot hierdie groot kompleks in die nabye toekoms beoog. Dit is uiterst noodsaklik dat daar vroegtydig beplan en begroot sal word om hierdie noedsituasie te ontmoet.

Aangesien die Sinode volgens die derde verslag van die Tydelike Kommissie vir Begroting en Fondse hierdie saak goedgekeur het, besluit die Sinode om die uitvoering van hierdie saak soos volg op te dra:

1. Om die gemeente Riviera te versoek om die beroep van 'n derde leraar met opdrag die bearbeiding van die hospitaalkompleks te oorweeg. Aan hierdie werkkrug word opgedra om in same-

- werkung met bestaande hulpkragte, verpleegstersbearbeiding sowel as hospitaalbearbeiding te behartig.
2. Aan die Kerkraad van Riviera en die Verpleegstersbearbeidings-kommissie word opgedra om die aangeleentheid in samewerking met die Sinodale Kommissie van die Sinode te finaliseer.
 3. Die Sinode bewillig jaarliks R3,000 as subsidie aan die gemeente Riviera vir die instandhouding van hierdie pos. Met die herorganisering van die hulpkragte vir hospitaalbearbeiding kan moontlik die dienste van 'n bestaande hulpkrag ontbeer word en die toelae vir die nuwe pos aangewend word.
 4. By die Transvaalse Provinciale Administrasie sal aangeklop word vir moontlike subsidie en ander fasilitete vir die onderneming.
- Die hele verslag word goedgekeur.

Die Tydelike Kommissie vir Begroting en Fondse beveel aan:

Die Sinode besluit dat aan die Moderator, Skriba en Assistent-Skriba elk R50 uit die Sinodale Fonds geskenk word vir die Sinodale sitting.

G. S. VAN HEERDEN.
S. W. BURGER.

Goedgekeur.

VERSLAG VAN DIE KOMMISSIE VIR ADMINISTRASIE

Insake:

1. Afdeling II/2: Bekwame Registerhouers:

Aanbeveling: Die Sinodale Argiefkommissie (Art. 89) word versoek om 'n subkommissie vir registers saam te stel waarop van die dienste van bekwame registerhouers gebruik gemaak word. — Goedgekeur.

2. Afdeling I/17:

Die Permanente Kommissie vir Revisie het aanbeveel dat die punt verwys word na die Sinodale Argiefkommissie (bladsy 36, Agenda).

Hierdie Kommissie het egter ook opdrag gekry om die Sinode hieroor te adviseer en wil soos volg aanbeveel:

Aanbeveling:

17/a. Die datum van afkondiging van oorkoms van lidmaatskap word ingeskryf. — Goedgekeur.

17/b. Die oorspronklike inskrywing word in elk geval behou; in die geval van 'n jongedogter die nooiensvan, en in die geval van 'n getroude vrou die van waaronder sy voorgestel is. By oorplasing kan die jongste van in potlood aangetoon word op die sertifikaat. — Goedgekeur.

3. Afdeling I/18:

Aanbeveling: Die aangeleentheid word verwys na die Permanente Argiekommisie vir 'n oplossing. — Goedgekeur.

**DERDE VERSLAG VAN DIE KOMMISSIE VAN REVISIE
AAN DIE SINODE VAN NOORD-TRANSVAAL IN
SITTING OP 17 APRIL EN VOLGENDE DAE**

1. Insake Reglement van die Jeugkampaksie (Agenda, bl. 228):

Die Reglement word goedgekeur. — Goedgekeur.

2. Insake Statuut van die Transoranje-Instituut vir Buitengewone Onderwys: (Agenda, bl. 228):

Dat die volgende wysiginge aangebring word:

(a) **Punt 9: Komitees (x):**

„drie” word ses.

(b) **Punt 11: Regspersoonlikheid:**

„ewigdurende” word voortdurende.

(c) **Punt 14(e) — Kworum:**

„n Derde” word Die helfte plus een. — Goedgekeur.

3. **Insake Reglement vir die Barmhartigheidsdienste:** (Agenda, bl. 299):
Dat die volgende wysiginge aangebring word:

(a) A. In plaas van „Georganiseerde Diakonie” word A. ’n Gemeentelike Diakonie.

(b) **Doelstelling:**

(iii) „Saam met die Kerkraad . . . ” word Om as deel van die Kerkraad die algemene welsyn van die gemeente behartig.

(iv) „te bevorder” word te behartig.

(c) **Magte:**

(ii) Die sin word herrangskik om soos volg te lui: Hy kies jaarliks, nadat hy opnuut saamgestel is, ’n dagbestuur, bestaande uit ’n voorsteller, sekretaris, en die nodige by-komstige lede, om spoedeisende sake af te handel en ook onder-komitees, indien nodig.

Die diakens van die wyk . . . word punt (iii) en punt (iii) word (iv).

(d) **Pligte:**

(ii) „te bewaar” word te beheer. Die sin lui: met getrouwheid die gawes, wat tot beskikking van die barmhartigheidsdiens gestel word, te beheer.

(iii) Skrap die woorde „net waar nodig”. Die sin lui: vir maatskaplike onaangepaste gesinne te sorg wat vanweë misdaad, dranksugtigheid, onsedelikheid of ander wandade nood-driftig geraak het.

Die woord „alle” word geskrap in die laaste sin van (iii).

(v) Die woord „vir” word geskrap.

(e) **Hulpdienste:**

Die sin word herrangskik om te lui: die vrouehulpdienste, maatskaplike werksters, Kerkjeugvereniging, ens.

(f) 2. **Samestelling:**

(ii) Die sin „Een lid met . . . benoem” word Twee lede met secundi wat ander persone as die van B.2(i) sal wees vir ’n tydperk van één jaar deur die Ring benoem.

(iii) „gemeentes” word Kerkrade.

(v) Die hele punt word geskrap.

(vi) word (v).

In ou punt (vi) (a) „lede” word lid.

(vii) word (vi).

(g) **C.1(iv):**

U Kommissie gee aan die S.K.D.B. ter bedenking of die woord „Hulpbehoewend” nie behoort vervang te word nie.

- (h) 2. Samestelling:
(iii) „drie” word vier.
- (i) 4. Magte:
(ii) Skrap die hele punt (ii) en die nummerering word gevolglik verander.
(iv) „minstens” word hoogstens.
- (j) 6. Wysiging van Reglement:
Die sin word gewysig om soos volg te lui: **Die wysiging van die Reglement is onderhewig aan die goedkeuring van die Sinode of Sinodale Kommissie.** Punt 3 in sy geheel goedgekeur.
4. Insake Statute van die Abraham Kriel-Kinderhuis: (Agenda, bl. 296):
- (a) Artikel 2: Woordbepaling:
„Wette” word vervang met **Kerkorde**.
„Noord-Transvaal en van Suid-Transvaal” word **Noord- en Suid-Transvaal**.
- (b) Artikel 4: Samestelling en Werkwyse van die Bestuur:
(iii) Die sin word soos volg gewysig: **Op sy eerste vergadering na die Sinodesitting kies elke Sinodale Kommissie van Diens van Barmhartigheid 'n gelyke aantal lede om op die Bestuur te dien tot die aanvang van die eerste vergadering van die nuutgekose Bestuur na die volgende gewone sitting van die Sinode.**
(iv) „Kommissies” word **Kommissie**.
Die sin „en sodanige lid deur . . . het” word geskrap.
(v) „betrokke” word geskrap.
(vi) Die punt word gewysig om soos volg te lui: **As 'n bestuurslid met drie agtereenvolgende gewone vergaderinge sonder toestemming van die Bestuur afwesig is, hou hy op om 'n bestuurslid te wees. Die Sinodale Kommissie vir Diens van Barmhartigheid kan in oorleg met die Bestuur die dienstryd van 'n bestuurslid sonder opgaaf van redes beëindig.**
(x) Die sin word gewysig om soos volg te lui: **Enige lidmaat van die Nederduitse Gereformeerde Kerk is verkiesbaar tot die Bestuur en sy Komitees.**
- (c) Artikel 5: Pligte en Bevoegdhede van die Bestuur:
(i) Skrap „betrokke”.
(ii) „Noord-Transvaal en Suid-Transvaal” word **Noord- en Suid-Transvaal**.
(vi) Skrap „betrokke”.
Vervang „van die Kerk” met **van die twee Sinodes**.
(vii) Skrap „betrokke”.
- (d) Artikel 9: Ontbinding van die Kinderhuis:
(i) „Noord-Transvaal en Suid-Transvaal” word **Noord- en Suid-Transvaal**.
- (e) Artikel 10: Wysiging van die Statute:
(i) en (ii) „Noord-Transvaal en Suid-Transvaal” word **Noord- en Suid-Transvaal**.

(i) en (ii) Skrap „betrokke”.

Punt 4 in sy geheel goedgekeur.

5. Insake Publikasie Besluiteregister:

U Kommissie beveel aan:

Die Sinode besluit om aan die Argivaris, in oorleg met die Scriba Synodi, op te dra om 'n besluite-register met inagneming van die Algemene Sinode van 1957 en die Noordelike Streeksinode van 1958 tot op datum te bring vir publikasie as aanhangsel by die Kerkorde en Bepalinge van hierdie Sinode. — Goedgekeur.

6. Benaming Predikante in Sinodale Diens:

U Kommissie beveel aan:

Die Sinode besluit dat die juiste benaming sal wees **Predikant in Sinodale Diens met opdrag** . . . Goedgekeur.

Mosie bladsy 196 insake artikel 64 verval.

**DERDE VERSLAG VAN DIE TYDELIKE KOMMISSIE
VIR EVANGELISASIE AAN DIE SINODE VAN
NOORD-TRANSVAAL IN SITTING OP 17 APRIL
EN VOLGENDE DAE**

Insake Verlof aan ds. R. J. N. van Tonder:

Die Kommissie het bevind dat ds. R. J. N. van Tonder tans meer as 100 dae opgehoorte verlof het. In die lig hiervan sal dit dus nie baat om nog 'n maand ekstra verlof by te voeg nie. Daarom beveel u Kommissie aan:

1. Dat die Sinodale Kommissie volmag kry om te reël wanneer ds. R. J. N. van Tonder se dienste beëindig word en om reëlings te tref oor die opgehoorte verlof in oorleg met die Sinode van Suid-Transvaal.
2. Dat ds. Van Tonder onmiddellik 'n deel van die verlof moet neem alvorens hy oorskakel na die Sinode van Suid-Transvaal.
3. Dat die Sinode 'n beurs van R50 as geskenk uit die Sinodale Evangelisasiefonds bewillig. — 1—3. Goedgekeur.

MOSIES

Revisie (1) Bladsy 547:

Revisie word gevra van Art. 44(a) van die bepalinge insake attestate en aan die artikel word die volgende toegevoeg:

Wanneer attestate aan vertrekende Kerkraadslede uitgereik word, sal dit daarop vermeld word dat hulle as sodanig gedien het.

Goedgekeur.

P. W. JORDAAN.
D. J. VILJOEN.

- (2) Mosie: Insake Predikante se Salaris: bl. 519: Afgehandel.
- (3) Mosie insake Verteenwoordigers van Kommissie op Begrotingskommissie: (Notule, bl. 118): Goedgekeur.
- (4) Mosie rakende Art. 62(a) insake konstituering van Sinodes: Afgehandel.
- (5) Rakende IV B. (e) 1. (ii), bl. 167 van die Agenda:

Die ou reëling insake subsidiëring van werk onder alkoholiste word gehandhaaf.

J. F. DU TOIT.
J. A. C. SCHOLTZ.

Goedgekeur.

Mosie: Gekleurde Papier van Kommissieverslae:

Die H.E. Sinode besluit dat met die oog op praktiese redes, verslae van tydelike kommissies so ver moontlik op dieselfde kleur papier afgerek sal word — vir elke kommissie deurgaans in dieselfde kleur.

J. M. BENADÉ.

Goedgekeur.

AANBEVELINGE DEUR MODERATUUR

1. Insake Volgorde Gewone Vergadering van die Sinode van Noord-Transvaal:

Aanbeveling: Die Sinode besluit om met die oog op die wenslikheid dat die vierjaarlikse sitting van hierdie Sinode presies tussen die sittings van die Algemene Sinode sal plaasvind, sy volgende gewone vergadering te bepaal vir D.V. die eerste helfte van 1968, en vra met die oog hierop die Algemene Sinode om suspendering van Art. 34 van die Kerkorde. — Goedgekeur.

2. Insake Verkiesing Afgevaardigdes vir Algemene Sinode in geval van 'n Buitengewone Algemene Sinode:

Die Sinode besluit dat in geval van 'n buitengewone Algemene Sinode:

- (a) die verkose afgevaardigdes na die Algemene Sinode in 1966 as afgevaardigdes sal dien, en
- (b) elke Ringskommissie namens sy Ring die name van 'n primarius en secundus leraar en ouderling aan die Sinodale Kommissie vir aanwysing sal voorlê. — Goedgekeur.

3. Insake Studieverlof Actuaris:

Die Sinode neem kennis dat die Actuaris tot einde November 1963 met studieverlof sal wees en dat die Moderator van die Sinode, t.w. dr. F. E. O'B. Geldenhuyz, op versoek van die Moderatuur, vriendelik ingewillig het om tot dan as Actuaris waar te neem. — Goedgekeur.

4. Insake Die Kerkbode:

Aanbeveling: Die Sinode besluit om sowel Die Kerkbode as die Kompilator van die Jaarboek te versoek om offisiële berigte van die Ned. Geref. Kerk van Transvaal voortaan, soos van toepassing, te plaas onder die naam van die drie nou selfstandige Sinodes, t.w. die

Ned. Geref. Kerk van Noord-Transvaal.

Ned. Geref. Kerk van Suid-Transvaal.

Ned. Geref. Kerk van Midde-Afrika. — Goedgekeur.

Geldigheid van Bestaande Wette en Bepalinge:

Die Sinode besluit dat die bestaande Wette en Bepalinge tot die verskyning van die Kerkorde en Bepalinge geldend sal wees, behalwe in geval van Bepaling 18(c) wat onmiddellik van krag sal wees.

G. J. DAVIDTSZ.
J. F. DU TOIT.

Goedgekeur.

Mosie van Waardering aan Die Transvaler:

Die Sinode van Noord-Transvaal betuig sy oopregte waardering teenoor Die Transvaler vir:

- (1) die objektiewe en juiste beriggewing met betrekking tot die Sinodale besprekings en besluite;
- (2) die prominensie aan sodanige beriggewing verleen.

Die Sinode is ook dankbaar bewus van die feit dat Die Transvaler steeds trag om

- (1) sy leser 'n deeglike beeld van ons Kerk se werk te laat kry, en
- (2) voorrang te verleen aan die etiese bo die sensasionele.

G. J. DAVIDTSZ.
J. F. DU TOIT.

Goedgekeur.

Mosie van Waardering aan mnr. H. M. J. van Rensburg:

Die Sinode betuig ook sy oopregte dank teenoor mnr. H. M. J. (Sporie) van Rensburg vir sy besondere aandeel in die objektiewe en juiste beriggewing tydens hierdie vergadering van die Sinode.

G. J. DAVIDTSZ.
J. F. DU TOIT.

Goedgekeur.

Die Herderlike Brief:

Dr. W. Nicol dra die Herderlike Brief voor. Met groot dank aanvaar die Sinode dit.

Die H.E. Moderator spreek die wens uit dat die Herderlike Brief by die eerskomende Sondag van die kansel af voorgelees sal word (by dieoggend- of aanddiens).

Verspreiding van die Herderlike Brief:

Die Sinode besluit om sy Herderlike Brief in 'n aantreklike pamphlet te laat druk en aan elke gemeente te stuur, in genoegsame hoeveelhede dat vir ongeveer elke Kerkraadslid 'n kopie gegee kan word. Gemeentes wat meer eksemplare wil hê met die oog op gemeentelike verspreiding sal die Boekhandel in kennis stel hoeveel benodig is. In laasgenoemde geval dra gemeentes self die addisionele koste. Basiese koste word deur die Kerkkantoor gedra.

A. M. MEIRING.

Goedgekeur.

Die H.E. Moderator dank dr. Nicol baie hartlik vir die voortreflike stuk wat hy gerede gemaak het.

Ons is dankbaar dat dr. Nicol wat sedert 1913 die Kerk as leraar gedien het nog vandag by ons is en nog die bydrae kon lewer wat hy in ons vergadering gelewer het.

Dank word uitgespreek teenoor:

1. Mev. (prof.) B. Marais vir die blomme.
2. Die susters met die verversings.
3. Die dames wat in die saal ons so vriendelik gedien het.

4. Die lede van die vergadering vir medewerking.
5. Die tiksters en personeel van die Kerkkantoor wat wonderlike diens gelewer het.
6. Ons oppersangmeesters, die predikante van Belfast.
7. Ds. J. P. W. de Vries spreek hartlike woorde van dank uit teenoor die broeders by die groentafel en veral word hulde gebring aan die H.E. Moderator vir sy taktvolle leiding en die openbaring van sy kennis van sake onder behandeling. Ook aan die nasieners van die Notule onder leiding van ds. J. E. Lombard word hartlike dank betuig.

Verlof word toegestaan aan:

1. Oudl. I. B. Kasselman vir vanmiddag se sitting re vertrek na M.A.S.-sitting te Salisbury.
2. Ds. Nico Smith vanmiddag re werk in gemeente.
3. Ds. N. G. Fourie en oudl. P. J. Martins van Piet Retief vir res van sitting re 75-jarige bestaan van gemeente.
4. Oudl. J. A. Bierman van Amersfoort re besoek aan hospitaal.
5. Ds. C. P. van der Merwe en die ouderling van Dendron vanaf 11 vm. vir die res van die sitting re gemeentelike, huislike en boerderybelange.
6. Ds. J. A. Lombard van Nelspruit vir res van sitting.
7. Oudl. P. S. Mentz van Burgerspark re begrafnis.
8. Ds. H. W. de Jager van Bronberg re begrafnis.

Afsluiting:

Ds. J. J. G. Loots gaan voor. Hy laat sing Ges. 31 vers 4 en lees Ex. 14 vers 10—17.

Hy beklemtoon vers 15.

Daar is vir Israel net een pad oop: die pad boontoe. Die volk het tot God geroep, God hoor en gee 'n opdrag: „Sê aan die volk dat hulle moet wegtrek.”

I. Daar is die weg tot vooruitgang. Op geestelike gebied moet dit die wagwoord wees — vooruitgang.

II. Die woord dui rigting aan: 'n gedurige vooruitgang in toename in kennis van God moet daar wees. Trek vorentoe na 'n meer toegegyde lewe. Ons godsdiens moet steeds in dade kristalliseer.

Daar is hindernisse op die pad vorentoe:

I. Om al in die rondte te draai in plaas van aan te hou vorentoe.

II. **'n Tweede hindernis is vrees.**

Dit is 'n weselike gevaaar soos by Israel om met vrees vas te steek en nie vorentoe te wil beweeg nie. Ons mag nie bang word nie. Ons vertroue is op God ook dat die Here ons gelei het in die besluite wat ons in die H.E. vergadering geneem het.

Na 'n gebed sluit die vergadering met Gesang 20 vers 4 en 9.

Die H.E. vergadering teken die Notule en verdaag.

BYLAE I:

OPENINGSREDE NOORDELIKE SINODE
WOENSDAG 17 APRIL 1963

LEES Joh. 17 vers 1—26.

Teks: vers 15—16: Ek bid nie dat U hulle uit die wêreld wegneem nie,
maar dat U hulle van die Bose bewaar. Hulle is nie
van die wêreld nie, net soos Ek nie van die wêreld
is nie.

Hoogeerwaarde Heer, Hoogeerwaarde Vergadering, geagte broeders en
susters,

Na 'n verloop van vier jaar is dit weer eens vanaand my voorreg om
die openingsrede van hierdie Sinode te mag lewer. Daar het soveel
gebeur in die afgelope vier jaar!

Die so lang begeerde **kerkvereniging**, wat by die vorige vergadering
nog as 'n ideaal gestel is, het intussen 'n historiese werklikheid geword.
Dit weer het meegebring dat die status van hierdie vergadering as 'n
Streeksinode van die Transvaalse Kerk, nou verander is tot dié van 'n
volwaardige konstituerende Sinode van die Nederduitse Gereformeerde
Kerk. Wat getalsterkte betref, beklee hierdie Sinode tans die derde
plek, oortref alleen deur die Sinode van Kaapland en dié van Suid-
Transvaal. Ek hoef u dus nouliks daaraan te herinner dat hierdie ver-
anderde kerklike verband, groter verantwoordelikheid en swaarder ver-
pligte meebring.

Hierdie verantwoordelikheid word des te belangriker wanneer dit
gesien word teen die agtergrond van die geskiedenis en gebeure van ons
dag. Die gebeurtenisse van die afgelope vier jaar in ons land het ook
hulle weerklank in ons kerklike lewe gevind. Woelinge op staatkundige
terrein soos Sharpeville en op kerklike terrein soos Cottesloe het elk
op hulle eie wyse groot rugbaarheid verkry en beroering in die Kerk
ten gevolge gehad. Ook nog op hierdie vergadering vind hierdie historiese
gebeurtenisse en wat daaruit voortgevloeи het, weerklank in sommige
verslae wat voor u sal dien. Terwyl ons vergader kan ons ook nie ons
oë en ore sluit vir die erns van die tyd en die oorweldigende probleme
waarmee ons in ons land gemoeid is nie.

Met die oog op al hierdie dinge is ons geleei om vanaand met u te spreek
oor die sonderlinge posisie wat die Kerk van Jesus Christus in
die wêreld beklee en die besondere probleme wat daardeur geskep word.

Na aanleiding van vs. 15—16 van Joh. 17, wil ons dan met u spreek oor

**DIE KERK VAN JESUS CHRISTUS, IN DIE WEREOLD MAAR NIE
VAN DIE WEREOLD NIE.**

Laat ons eers die probleem stel: Die Kerk is in die wêreld van die
20e eeu; in die Afrika van ons tyd; in die Suid-Afrika van 1963, maar is
tog ook nie van hierdie wêreld nie; die lidmate van die Kerk, bv. in
Afrika, is burgers van die Koninkryk van God, maar tog ook burgers van

state soos Ghana, Negerië of Suid-Afrika; die Kerk is 'n geestelike geloofs-gemeenskap, maar bestaan ook uit mense; natuurlike mense wat almal behoort aan bepaalde volke; die Kerk het sy wortels in die volk waarin hy bestaan; die Kerk moet noodwendig die inheemse karakter dra van die volk wat hy met die Evangelie wil dien; maar terselfdertyd mag dit nie sy universele ander-wêreldse karakter verloor nie; deur te veel klem te laat val op sy geestelike, hemelse karakter word dit 'n kloosterkerk, wat weinig of geen verband of invloed het op die wêreld buitekant die kloostermure nie; deur te veel klem te laat val op die wêreld of op die volk onder wie dit bestaan en wie dit met die Evangelie wil bedien, kan dit weer so inheems word, so genasionaliseer word, so een word met die volk dat dit bloot 'n instrument word vir die bevordering van die volk se belange op so 'n wyse dat die Koninkryk van God skade ly.

Ons probleem is dus om te bepaal in hoeverre die Kerk as geestelike skepping, as die liggaam van Christus 'n sekulêre gedaante en karakter mag aanneem sonder om sy wesensaard te verloor of te laat verander.

Hierdie probleem hang saam met 'n ander, naamlik dié van doel en funksie.

Die funksie moet die doel bevorder — so ook moet die funksies van die Kerk sy wesenlike doel bevorder; bv. die doel van 'n motorkar is om mense gerieflik en gou van een plek na 'n ander te vervoer. So lank as wat die motor hierdie funksie doeltreffend verrig, val doel en funksie saam, maar wanneer die motor in die uitvoering van sy funksie verkeers-ophoping veroorsaak, duisende mense se lewens jaarliks afmaai, die rustigheid van die wandelpad omskep in dreigende gevaaar — dan het daar klaarblyklik 'n kloof ontstaan tussen doel en funksie.

Eweso kan daar 'n kloof ontstaan tussen die doel van die Kerk en sy funksie.

Laat ons 'n paar voorbeelde noem:

Die doel van die Kerk is om die mens te konfronteer en te bedien met die Evangelie van die verlossende genade van God in Christus Jesus — vir hierdie doel moet hy funksioneer — met ander woorde moet daar organisasie wees — moet hy lede werf, ampte instel, pligte verrig, vergaderinge hou, besluite neem, kommissies aanstel, ens., ens. Maar nou kan dit maklik gebeur dat hierdie funksie naderhand doel op sigself word — dat dit gaan om die instandhouding van die funksies; om die bevordering van die organisasie; om die bevordering van die krag, invloed en posisie wat die georganiseerde groothed beklee. Wanneer dit gebeur het daar 'n kloof ingetree tussen doel en funksie. Dan het die geestelike liggaam van Christus 'n bloot sekulêre wêreldse funksie geword, wat om homself en nie meer om sy Heer bestaan nie. Die Kerk het dan 'n wêreldse instituut geword en sy geestelike karakter verloor. Dieselfde gevaaar kan ook op 'n ander terrein na vore tree.

Om sy doel te bevorder, moet die Kerk lede werf en daardie lede werf onder die volk waarin hy bestaan, maar nou kan dit gebeur dat ook hierdie funksie van lede werf so ontaard in die poging om almal in te sluit, dat die Kerk uiteindelik 'n versameling van die volk word in plaas van 'n vergadering van die volk van God; dit kan dan onbewus funksioneer as 'n mondstuuk van die volk en nie meer as die draer en verkondiger van die Woord van God nie. Dit is veral 'n wesenlike gevaaar in tye van krisis vir dié volk waarin die Kerk hom bevind. Die Kerk kan volkskerk word in plaas van Kerk van Christus.

Nog 'n voorbeeld: In sy ywer om meer doeltreffend te funksioneer in die grotere wêrelد waarin die Kerk geplaas is, word gesoek na ekumeniese eenheid met kerke wat onder ander volksgroeppe in ander lande bestaan, of met kerke van ander belydenis onder dieselfde volksgroep, in dieselfde land. Op hierdie wyse kan kerklike eenheid 'n belangrike demonstrasie wees van sy doel om die woord van God te betuig teenoor die pretensies van die sekulêre wêrelد in sy vrees en onsekerheid.

Aan die ander kant kan hierdie lofwaardige strewe weer eens aanleiding gee tot die funksionele skepping van wêrelドorganisasies wat as pressiegroeppe kan optree om bepaalde kerklike sieninge en magstrewes te bevorder.

Weer eens: doel en funksie het mekaar uitgekanselleer! Hier het ons dan meteen die **drie terreine** aangedui waarop die vermenging van Kerk en wêrelد kan plaasvind —

1. die Kerk word 'n gesekulariseerde instituut in die wêrelد — 'n wêrelドvereniging vir die bevordering van goeie sedes;
2. die Kerk word 'n dienaar van die volk onder wie dit bestaan in plaas van die geestelike liggaam van Christus: 'n volkskerk;
3. die Kerk word 'n wêrelドgrootheid wat met ander wêrelДmaghebbers meeding om invloed en posisie — 'n super-wêrelДkerk.

Kan hierdie gevare vermy of uitgeskakel word? Ons glo nie dat, aangesien die Kerk uit **mense** — feilbare, sondige mense bestaan, hierdie gevare ooit volkome vermy kan word nie. Elke groep gelowiges, wat hulleself Kerk noem, kan alleen **waak** daarteen, op die hoede wees daarvoor en steeds daarna strewe om hulleself en hulle organisasie voortdurend **te toets** aan die Skriftuurlike eise wat Christus gestel het vir Sy Liggaam op aarde. Die Kerk se oog moet dus altyd in die **eerste plek** gerig wees na binne. Dit moet met **kritiese eerlikheid** sy eie wese en **organisatoriese vorme** bekyk en sy **eie posisie** teenoor die wêrelد waarin hy bestaan regstel na die eise van Gods Woord — om steeds weer deur eerlike selfkritiek sy eie belydenis, struktuur en organisasie **te toets** aan die ekklesia van die Nuwe Testament. Hierdie kritiek moet aangelê word volgens die norme deur Christus vir ons gegee in **Sy Woord**.

Ten eerste dan:

I. „**Hulle is nie van die wêrelد nie**“. Die wese van die Kerk is sy **geistelike bestaan in Christus**. Die Kerk bestaan uit hulle wat **ontvangers van en deelnemers aan die Goddelike openbaring** geword het. As sodanig is hulle **geheilig**. („Heilig hulle in U waarheid“) vers 17.

As sodanig kan hulle **nie van die wêrelد wees nie**, net so min as hulle Heer en Meester van die wêrelد is (vers 14).

As sodanig staan hulle **teenoor die wêrelد** as die **draers van die Woord** wat die wêrelد **aanspreek**, wat die wêrelد moet **oortuig** van sonde, geregtigheid en oordeel.

As sodanig **haat die wêrelد hulle** omdat hulle nie van die wêrelد is nie.

As sodanig **is hulle vry om die wêrelد aan te spreek** omdat hulleself aangespreek is en gebuig het onder die gesag van die Woord.

As sodanig kan en moet hulle die wêrelد **aansê** dat alles afhanklik is van die Woord wat van God uitgaan, wat genadiglik die mens in Christus

verlos. Hierdie Woord alleen bring **troos, leiding, hulp en krag** in lewe en in sterwe vir die enkeling sowel as vir die gemeenskap.

Dit is die bestaan van hierdie gemeenskap van die Woord wat nie uit die annale van die geskiedenis uitgewis kan word nie, wat nie deur die wêreld van vandag ontwyk kan word nie — ten spye van al die swakhede, onbekwaamhede, onenigheid, gebreke en tekortkominge van die verteenwoordigers daarvan — die Kerk is en bly, ten spye van alles wat daarteen gesê mag word, die **gemeenskap van hulle wat nie van die wêreld is nie, omdat hulle van Christus is!**

Maar

II. Die Kerk is ook **in die wêreld**. „Ek bid nie dat U hulle uit die wêreld wegneem nie, maar dat U hulle van die bose bewaar.”

Die Kerk moet in die wêreld bly omdat die Kerk 'n **roeping en taak** ten opsigte van die wêreld het. Juis in 'n tyd waarin die wêreld hom al meer distansieer van die Kerk, moet die Kerk steeds meer sy **solidariteit** met die wêreld beklemtoon nie **op grond van die feit dat dit een is met of gelykvormig is aan die wêreld nie**, maar juis omdat dit **teenoor die wêreld staan** — omdat dit 'n **opdrag** het, 'n **boodskap** aan die wêreld — en dat daardie boodskap alleen tuisgebring kan word wanneer die Kerk nie **vyandig en afsydig teenoor die wêreld staan nie**, maar **in diepste solidariteit en lotgemeenskap met die nood van die wêreld**.

Juis omdat die Kerk die wêreld moet **oortuig** dat die wêreld nie anders as deur hierdie Woord van genade gered kan word nie!

Die Kerk, as diegene wat kennis geneem het van God se liefde en genade, moet hierdie goede boodskap ook tot kennis bring aan hulle wat dit nie weet of **ook nie wil weet nie**. Die wêreld moet van die Kerk hoor dat terwyl die mens **God mag verloën**, God die **mens nie verloë nie**, terwyl die **mens vyandig mag staan teenoor die Evangelie, die Evangelie nie vyandig staan teenoor die mens nie**. Al is die mens **geslote vir die boodskap, die boodskap is oop tot hom**.

In 'n wêreld versoen met God in Christus Jesus is daar **geen sekulêre sfeer of terrein wat deur Hom opgegee is of aan Sy beheer onttrek is nie**, selfs daar waar volgens menslike oordeel die uiterste goddeloosheid heers.

Juis omdat die Kerk nie **van die wêreld** is nie, daarom kan dit in die wêreld wees met sy boodskap van versoening.

Daarom mag vir die Kerk gevra word of hy werklik gedoen het alles wat gedoen kan en moet word om sy boodskap aan die **wêreld van sy bepaalde dag af te gee!**

Daarom kan die Kerk alleen hierdie taak verrig as hy steeds **waak teen die gevvaar om self deel van die wêreld te word, of aan die ander kant om so geestelik afgesonder te wees dat hy nie meer die wêreld kan bereik nie**.

Die roeping van die Kerk is dus in die eerste plek gerig **na binne**. Die Kerk moet daarna soek om die nuwe mensheid, die geestelike Liggaam van Christus, die gemeenskap van die heiliges, **gestalte te laat vind en doeltreffend laat funksioneer**.

Dan kan die Kerk optree na buite **in solidariteit** met die wêreld en die **gemeenskap waarin hy lewe, getuie wees van die verlossende en herskeppende genade van God in Christus Jesus**.

Mag die Hoof van die Kerk u en my help om ons besprekinge, beraadslaginge en besluite steeds deur hierdie **norme** te laat beheers sodat ons die bewys mag lewer dat alhoewel ons in die wêreld is, ons nie van die wêreld is nie!

AMEN.

BYLAE II:

BROEDERLIKE ONDERHOUD

(DS. R. J. N. VAN TONDER)

Lukas 19 vers 41:

„Toe Hy naby kom en die stad sien, het Hy daaroor geween.”

ONS GEMEENTEBOUPROGRAM

Dit is die gebruik dat ons by die geleentheid van die broederlike onderhoud as 'n Sinode die opsomming van die godsdienstverslae behandel, en ons wil dit vanjaar in verband bring met die onderwerp **Gemeentegebou** en wel in die lig van die stedelike ontwikkeling van ons Kerk.

Met die stadskerkkonferensie verlede maand is die onderwerp uit die volgende gesigspunte behandel:

Die uitdaging van die stad aan die Kerk;

Die stand van die Kerk in die stad;

Die antwoord van die Evangelie in die situasie.

Die opset van die Evangelisasieverslag staan vanjaar in die teken van die nywerheidsontwikkeling en wat dit van die Kerk eis.

Uit die teks se verband vind ons drie opeenvolgende tonele wat ons as die tema gaan gebruik:

(i) Toe die Here Jesus naby die stad Jerusalem kom het die skare gejuig en Hom as Koning vereer;

(ii) Te midde van die triomfantlike intog en die juigkrete lees ons dat Jesus die stad aanskou en daaroor ween. Ander juig maar Hy ween, nie omdat Hy daar moes ly en sterwe nie maar omdat die stad die gunstige tyd toe God hom besoek het nie opgemerk het nie;

(iii) Daarna lees ons dat Hy in die stad kom en in die tempel gaan, en hoewel Hy die oordeel oor die stad reeds aangekondig het, het Christus tog die tempel gereinig want dit het die eer van die Vader gegeld.

In die behandeling van ons program van gemeentegebou let ons op die volgende indeling. Die gedagtes hieromtrent kan ons slegs baie kort aanstip:

A. Dankbare erkentlikheid jeens God;

B. Selfondersoekende besinning van die werklike toestand.

C. Ootmoedig kerkherstel en vernuwing.

Dit moet vir ons reg aan die begin duidelik wees dat daar geen absolute maatstaf is om die Kerk van Christus mee duidelik te omlyn nie. Die Kerk is 'n geloofsaksie en is die openbaring van die verhouding van die verlostes tot Christus hulle Hoof. Hierdie mistieke verbondenheid en die wesenlike inbring van die uitverkorenes is nie deur vleeslike sintuie ten volle waarneembaar nie. Ons ken dit slegs ten dele want in die Kerk het ons ook met die onkruid te doen en dit moet ons in gedagte hou by alles wat hier volg.

A. DANKBARE ERKENTLIKHEID JEENS GOD

Ons merk op dat die Here Jesus onder groot gejuig op pad na Jerusalem was. Hy is vereer as Koning. Ons kan ook juig omdat die Here Jesus Koning is van Sy Kerk en omdat die bouwerk duidelik gesien kan word.

1. Die Besondere Wese van die Kerk:

Ons is dankbaar dat die Kerk die eiendom is van Jesus Christus en genoem word die Liggaam van Christus en Hy is die Hoof daarvan. Dit word ook genoem die Bruid wat met die hoogste lojaliteit aan die Bruidegom verbind is. Die Kerk is verder ook die vergadering van die gelowige kinders van God, sy uitverkorenes soos 1 Petr. 2 vers 9 dit verklaar. Dit word selfs genoem die gebou wat met lewende stene opgetrek word waarvan Christus Jesus die fondament is. Daarom durf ons nie praat van ons Kerk en van ons gemeente nie want dit is Christus se eiendom.

Die Kerk het 'n besondere roeping van God ontvang. Dit moet wees die lig van die wêreld en die sout van die aarde, die beelddraers van Jesus Christus, ja, 'n ope brief aan die wêreld. Die Kerk is geroep om tot diens te wees net soos Christus nie gekom het om gedien te word nie maar om te dien en daarom moet die Kerk ook die wêreld tot diens wees. Die gevvaar is dat die Kerk as 'n eie grootheid gedien wil wees i.p.v. om diens te lewer.

2. Baie en Hard Gwerk:

Ons is met dankbaarheid vervul want daar is ook in die afgelope Kerkjaar baie en hard gwerk in die gebied van Noord-Transvaal. Ons dink bv. aan die volgende syfers om maar net op te som. Daar is 170 leraars wat die Woord bedien het; Daar is 140 gemeentes en 26 het twee of meer predikante sowel as 6,400 Kerkraadslede wat bymekaar gestaan het; Die Kerk kon uitbrei deur afstigtings en deur die vermeerdering van sy lidmate; Daar is die afgelope Kerkjaar ten minste 25,000 preke gelewer en in al die oggendienste saam deur die jaar heen het 1,750,000 na die Woord van God geluister en in die aande 900,000 hoorders; Verder kan ons aandui dat deur al die predikante en ouderlinge gesamentlik 206,000 huisbesoeke afgelê en 550 keer die Nagmaal bedien is; 4,953 doopsbedieninge het plaasgevind; 4,557 het belydenis van geloof afgelê; 1,656 huwelike is kerklik verbind. Dan is daar nog al die kerklike vergaderinge van Kerkrade en Ringe sowel as die verskillende verenigings en al hulle vergaderinge. Ons dink aan die Sondagskool en al die kategetiese arbeid; Ons dink aan al die buitekerklikes en kerkvervreemdes wat ingebring is. Genoeg om hierdie tabel van werksaamhede daar te eindig onder die indruk van die werk wat gedoen is en waarvoor ons God dankbaar is.

3. Die Lof uit die Godsdiensverslae:

Wanneer ons die godsdiensverslae wat deur die Ringe ingelewer is nagaan dan getuig dit ook van arbeid en van vrug, as ons sulke sinsnedes teëkom:

(a) **Oor Opvoeding en Onderwys:** Daar is waardering vir same-werking tussen die skool en die Kerk; Die Sondagskool speel 'n groot rol in die opvoeding van die kind; Baie Kerkraadslede is aan onderwys-inrigtings verbonde.

(b) **Oor Armesorg:** Gemeentes doen deur die susters of deur die diakonie daadwerklik iets aan die hulpbehoewendes. Gemeentes het 'n ope hart en hand vir die saak.

(c) **Oor Sending:** Die groot saak gaan soos stilwerkende saad voort; Groot somme geld word vir die saak geoffer; Daar is bestendige groei; Die belangstelling, ywer, liefde en toewyding stem tot ootmoedige dank.

(d) **Oor Openbare Sedelikheid:** Dis verblydend dat oral aktief standpunt ingeneem word teen die ewuels van drankmisbruik, onsedelikheid, Sabbatsontheiligung, dans, ens.

(e) **Oor Inseéning van Huwelike:** Huwelike word oor die algemeen kerklik voltrek. Dit word opgemerk hoedat die jeug 'n mooi benadering met betrekking tot die huwelik openbaar.

(f) **Oor Openbare Erediens:** Waar Kerkraadslede die voorbeeld van getrouheid stel het dit 'n positiewe invloed op die gemeenteledie. Veral werk die hou van 'n register in die konsistorie vir die Kerkraadslede se bywoning bevorderlik.

(g) **Oor Bidure:** Meeste gemeentes neem dit waar; Baie omskep dit in 'n vorm van Bybelstudie wat die bywoning bevorder; Selfs in wyke word bidure georganiseer wat byna oral byval vind.

(h) **Oor Huisgodsdienst:** Dit is eintlik opvallend as so baie meld dat huisgodsdienst nog voorkom. Waar dit nie meer op die tradisionele wyse plaasvind nie word die privaat binnekamer-godsdienst nog waargeneem. Dit word gevind dat daar groot nut in skuil om lidmate attent te maak dat „boekevat” nie net noodwendig met 'n maaltyd moet saamval nie.

(i) **Oor die Geestelike Lewe:** Sommige gemeentes meld selfs dat onder die jeug 'n kennelike ontwaking bespeur kan word. Met blydskap word opgemerk dat lidmate hulleself oefen in die Godsyalheid. Daar is baie kentekens wat tot dankbaarheid en bemoediging stem. Ons kan nie genoeg dankbaar wees vir so baie wat met erns en trou 'n praktiese Christelike lewe voer nie.

4. Die Groei van die Kerk:

Daar is soveel van die positief Christelike in die kerklike lewe in die algemeen dat ons genoeg stof het om God daarvoor ootmoedig te dank. Dink vir 'n oomblik daarvan wat die sielevyand alles tot sy beskikking het om die Koninkryk van God mee te beveg, aan geld (R200 miljoen vir drank in Suid-Afrika) aan vermaak, wapengeweld, die lokstem van die wêreld tesame met sy bondgenoot in die mens, t.w. die ou-vlees. Terwyl die Kerk oneindig minder het aan geld, mag en uiterlike vertoon en tog groei die Koninkryk van God.

Die Kerk het in Suid-Afrika altyd sy mense op hulle spoor gevolg tot hier in Noord-Transvaal — ja, selfs tot in die stede. Die feit dat die Kerk dadelik en oral sy gemeentes gestig het, het vir ons volk oneindig veel beteken.

Gedurende die tweede helfte van die negentiende eeu was daar reeds 16 gemeentes in die Noordstreek, t.w. in 1850 is albei Rustenburg- en Lydenburg-gemeentes gestig, in 1852 volg Pietersburg en Pretoria in 1854. Die groei van die Kerk word veral duidelik weerspieël uit die volgende:

In 1900 was daar 16 gemeentes in Noord-Transvaal;

In 1950 (72) 88 " " " ;

In 1962 (52) 140 " " " :

Tans tel die Sinode in Noord-Transvaal 184,000 siele en 116,000 belydende lidmate. Voorwaar, ons het veel om oor te juig in die Here.

B. KRITIESE BESINNING VAN DIE WERKLIKE TOESTAND

1. Ons Aandag word by die Stad Bepaal:

Uit die Skrifgedeelte word ons meegedeel omtrent Jesus Christus: „En toe Hy naby kom en die stad sien.” Dit was die heilige stad Jerusalem wat vir die volk van God bokant die ander stede uitgetroon het. Hier het die konings van Israel en die profete van die Here opgetree. Ook Jesus se oë rus daardie dag in 'n besondere sin op die stad.

(a) **Ons Sinode moet met die stad rekening hou:** Dis uiters belangrik dat ons in ons tyd die stad en die wordende stede moet raaksien ter wille van die Koninkryk van God. Die stad het gekom om te bly en om te groei. Dit stel sy eise onverbiddelik aan die Kerk. Die hele toekomspatroon van die Kerk se arbeid word vanuit hierdie gesigspunt beïnvloed. Selfs die Skrifwoord konstateer die bou van stede soos Gen. 4 vers 17 wat vermeld dat Kain 'n stad gebou het en dit Henog genoem het. Die Bybel skrywe die geskiedenis van stede en wat daarin gebeur het, soos Sodom, Ninevi, Korinthe, e.a.

(b) **Let op die snelle groei van die stede:** Die stad trek die massa saam op 'n tempo ongekend in die geskiedenis (ja, ook van die wêreld). In 1911 was meer as die helfte van die blankes in Kaapland woonagtig en in 1961 was weer byna die helfte in Transvaal. In 'n straal van 50 myl rondom Johannesburg woon een miljoen blankes of een derde van die blankes in die Republiek. In Johannesburg 400,000 die res van die Rand 350,000 en in Pretoria 205,000. Maar dan sê ons in een asem dat Pretoria die stad in die Republiek is wat die vinnigste groei.

In 1926 was hier 42,000 blankes woonagtig;

„ 1946	”	117,000	”	”	”	”	”
„ 1962	”	205,000	”	”	”	”	”

en binnekort word weer 8 dorpsgebiede met 2,200 woonerwe geproklameer.

(c) **Die Kerk word geleidelik stadskerk:** Suid-Transvaal het wel uitgebreider nywerheidsgebiede sodat vandag 26% nog plattelandse gemeentes is en 74% reeds stedelik, maar hier in Pretoria met sy staats- en studentesentrum ontwikkel die Kerk met 'n verbasende tempo. Van alle blankes in Pretoria en die onmiddellike omgewing vorm die N.G. Kerk reeds 45%. Die groei van ons Kerk in die stad word veral duidelik as ons die platteland met die stad vergelyk.

PLATTELAND

Jaar	Ringe	Siele	Lidmate		Ringe	Siele	Lidmate
1939	5	80,000	45,000	—	1	23,000	12,000
1950	7	94,000	54,000	—	2	49,000	32,000
1962	8	92,000	57,000	—	6	92,000	58,000

(d) **Die stad het sy voordele:** Die stad dring hom aan ons op en ons is geneig om dit te vermy. Sowat 25 jaar gelede was dit nog die geroep ook in ons Kerk: „Terug na die Platland”. Die Afrikaner het ekonomies, geestelik en sosiaal van die stad afkerig gestaan, asof die lewe op die platteland God meer welgevallig sou wees. Ons moet die stad en alles wat daarmee gepaard gaan soos die industrialisasie en meeganisasie positief aanvaar want dit het sy voordele. Die mens is hier minder vasgevang in tradisies; Die kommunikasie en tegniese hulpmiddels is onontbeerlik; Die brandpunt van onderwys, kuns en kultuur kry hier sy

beslag; Hier het ons 'n sterk konsentrasie van intelligente en leidende figure.

(e) **Stad en platteland beïnvloed mekaar:** Tussen die stad en die platteland is daar 'n onverbreekbare verband en wisselwerking. Dink bv. aan die bande van familie en vriende oor en weer; Die stad besit die handel en markte, tentoonstellings en kunsuitvoerings, regadviseurs en hospitale wat ons mense van die platteland hierheen bring; Die platteland se plesieroede en kleinhewe weet trek die stedelinge daarheen, veral oor die naweke en skep so 'n eie probleem vir die platteland. Die stad beïnvloed die platteland deur koerante, radio en tydskrifte sodat die stad eintlik 'n wesenlike probleem vir die platteland geword het.

2. Die Stad en sy Gees Staan Uitdagend voor die Kerk:

Die Here Jesus het nie net die stad gesien nie maar Hy het geween. Hy het geween omdat die stad nie ag geslaan het op die gunstige tyd toe God besoek het nie. Die stad het vandag nog sy probleme vir die Kerk in die stad en op die platteland. Die stadgees is slegs 'n duidelike kristallisering van die tydgees en daar is dinge waaroor die Kerk moet ween.

(a) **Ons kermense is blootgestel aan die invloed van die tydgees:** Die moderne kommunikasie- en vervoermiddels maak die wêreld al kleiner. Daar is 'n gedurige kontak en uitruiling van idees, wetenskaplike kennis en tegniese ontwikkeling. Die stad is kosmopolities en die massa bevorder die verskillende wêreldstrominge en ongeloofstrominge. Ons kan nie ons oë sluit vir die feit dat ons mense die beïnvloeding van die groot wêreld daarbuite ondergaan nie. Selfs die ystergordyn en die Roomse kloosters kan dit nie uitsluit nie. In die stadsgees vind ons die duidelike oonlynde onkrite tydgees weergee. Hoe treur ons oor die jongste studieverslae, bv. van verwaarloosde kinders is 7 uit 10 Afrikaans-sprekend; Van kinders wat deur die howe onder sorg geplaas word is 6 uit 10 Afrikaans en van ongehude moeders in die tehuise van ons land is 8 uit 10 Afrikaans. Slegs 2 uit 10 huise in die land besit stigtelike leesstof.

(b) **Proses van verontpersoonliking van die mens:** Onder die proses van meganisme en die aanwas van die massas jaag elkeen om sy eie posisie te handhaaf en te verbeter en hy leef in 'n spanning om tyd te wen. Vanself bring dit mee dat alles gedurig verander en aan die beweeg is. Niks is bestendig nie; Dit gaan van een gebou, produk, woonstel, werk, motor na die ander. Al hierdie dinge beïnvloed die mens se gees. Sy eie persoonlikheid en eie inisiatief ly skade en hy word 'n ratjie in die groot masjien van die lewe. Hy word gelewe. In so 'n atmosfeer word die taak van die Kerk geweldig op die proef gestel omdat die Kerk rekening moet hou met elke mens as 'n selfstandige wese wat na die beeld van God geskape is en die tydgees ondermyne die sin van eie verantwoordelikheid. Ons treur daaroor dat ook die kermens in hierdie maalstroom beland.

(c) **Bedreiging deur relativering van die lewe** (of die gelykskawing van alles): Een van die mees irriterende elemente van die tydgees waarmee die Kerk te doen kry is die andersheid van die veranderde wêreld waarin ons lewe. Die wêreld is onder die druk van al die wetenskaplike ontwikkelinge en die nimmereindigende nuwe dinge wat rondom ons gebeur ook besig om op geestelike gebied steeds veranderinge te ondergaan. Hierdie veranderde geestelike wêreld maak die lewe van die Kerk vol probleme. Ons mense raak onverskillig teenoor die dinge wat eertyds

deur ons as heilig beskou was. In die stad tel die publieke opinie haas nie meer nie. Die gevoel vir die tradisie word totaal verstomp. Beginsels waaraan mense vasgehou het verloor al hoe meer hulle waarde. Die uiterste verdraagsaamheid kom tot openbaring enveral op godsdienstige gebied. Vir baie het die Kerk nie meer 'n besondere geestelike betekenis nie en al die kerke is meer of min dieselfde. In hulle oë verskil selfs die Roomse Kerk nie veel van die Protestantse nie. Gevolglik oordeel hulle maklik dat die N.G. Kerk uiters onvriendelik of te bekrompe is. Dit bring vir die Kerk eindeloze probleme mee om as 'n belydeniskerk sy standpunt onder sulke omstandighede te handhaaf.

(d) **Vervreemding is die logiese gevolg:** In hierdie prentjie van die tydgesels ly die Kerk onmiskenbaar baie skade. „Vervreemding“ is dié skrikwekkende woord waarmee die tydgesels en die stadgesels die mens vandag uitstaan en hom losruuk van sy eiendommelike karakter, tradisie en godsdienstsin. Toenemende vervreemding in die godsdiens het vandag 'n wêreldverskynsel geword en al die Christelike Kerke worstel om onder die invloed daarvan uit te kom. Statistieke wat in 1947 in Nederland opgeneem is toon dat:

Stede van 5,000 inwoners het 4% buitekerklikes;

" " 20—25,000	" "	14%	" "
" " 50—500,000	" "	24%	" "
" " 500,000—1 milj.	" "	45%	" "

Nie alleen het ons te doen met 'n horizontale vervreemding van die een mens teenoor die ander nie maar 'n vertikale vervreemding van die mens teenoor die lewende God. Die gesag van die Woord van God bestaan vir baie nie meer nie en dit word 'n geestesgesteldheid of lewenswyse om sonder God en die Kerk te lewe. Die onvermydelike gevolg is dat mense ontkerk raak en totaal ontkersten. Die mens gaan dan op in die tragiese proses van die lewe dat hy nie meer glo nie en dat Christus vir hom niks beteken nie. Dis juis hier waar die opspoor van ontkerking (kerklosheid en kerkloosheid) soveel betekenis het, want as ons dit hier kontroleer is daar weé om dit te stuit maar vorder dit tot ontkersteling word dit moeiliker en weldra onmoontlik om iets daaroor te doen. As die mens eers eenmaal verheidens het en die aangebode genade onder sy voete vertrap het, hoeveel minder is daar geleentheid om hom weer met Christus in aanraking te bring. Is dit nie juis dat wat Christus aan Jerusalem se deur gelê het nie, „Omdat jy die gunstige tyd toe God jou besoek het nie opgemerk het nie.“ Ook ons moet ween.

(e) **Die Godsdiensverslae dwing ons ook om te ween:** Daarom moet ons betyds erns maak met die klag wat uit die godsdiensverslae van die Ringe aan ons voorgeleë word. Wat beluister ons hier?

(i) **Oor opvoeding en onderwys:** Vir so baie kinders neem die Sondagskool al hoe meer die plek in van die erediens. 'n Stadsgemeente is verontrust oor die 30% kinders van Sondagskoolgaande ouderdom wat nie die Sondagskool meer bywoon nie. Kinders woon oor die algemeen die oggenddienste swak by; Owers kom hulle pligte nie na nie.

(ii) **Oor die Sending:** Die sendinggywer van ons gemeentelede is baie flou; Daar is min belangstelling en veel vooroordeel; Van 'n werklike sendingaksie kan ons eintlik nie praat nie; Die sending word oor die algemeen nie deur gemeentelede verstaan nie.

(iii) **Oor Openbare Sedelikheid:** Daar is tekens dat die openbare mening afstomp t.o.v. sosiale misstände; As teen sedelike verval

- opgetree word, word die mense kwaad; Daar is vele wat kwaad goed noem en goed kwaad.
- (vi) **Oor die Erediens:** Daar is in sommige Ringe tekens dat die erediens verswak; Kerkbesoek word as 'n las en nie as 'n lus beskou nie; Baie beskou die aanddiens as 'n appendix wat sonder skade verwyder kan word.
 - (v) **Oor Bidure:** Vir menige leraars is die bidure 'n pynlike en frustrerende ondervinding. Die opkomste is oor die algemeen klein.
 - (vi) **Oor Huisgodsdienst:** Huisgodsdienst word deur 'n geringe minderheid of glad nie waargeneem. Dis amper deurgaans in verval, en oor die algemeen is dit 'n sorgbarende toestand.
 - (vii) **Oor die Geestelike Lewe:** 'n Groot getal het veragter in die genade en slawe van materialisme en sensasiesug geword. Baie het slegs 'n gedaante van Godsyaligheid.

Dit het inderdaad tyd geword dat ons met erns weë en middele oorweeg om as 'n Kerk van Christus ons gemeentebouprogram te realiseer. Ons het iets van die sielewêe van ons Heiland nodig toe Hy die gelykenis van die verlore skaap en penning uitgespreek het en toe Hy die honerige skare aangekyk het met innige jammerte, sodat ons weer kan besef dat die skatte van die wêreld nie die waarde van een siel kan bekostig nie. Laat ons ween oor ons gebreke en vervreemding.

C. OOTMOEDIGE KERKHERSTEL EN VERNUWING

Jesus Christus is in die Skrifgedeelte besig met kerkherstel en kerkhervorming. Hy stap die tempel binne en reinig dit en sê dit moet 'n huis van gebed wees.

Dit is nie aangenaam om die gebreke en probleme van die Kerk op te som nie maar ons word geroep om die tempel van God te reinig as ons werklik oor Jerusalem besorg is. Die eis van gedurige reformasie lê in die wese van ons Kerk. Daar moet uitgebou word. Ons kan hier baie aspekte aanhaal soos vernuwing in die prediking, pastorale sorg, kategese en die persoonlike sielesorg, ens. maar ons wil slegs die volgende aanstip:

1. Gedurige Rondskuiwe Kontroleer:

Ons moet die geyekte plattelandse beeld en patroon van die Kerk in die veranderde omstandighede aanpas. Dink byvoorbeeld aan 'n gevinstigde gemeenskap wat selde of langsaam verander en stel daarteenoor die onrusbarende wisselinge in die stad. So het een gemeente van 350 gesinne in 10 jaar 'n wisseling van 800 gesinne ondervind. Hierdie trekgees belemmer die bestendige bouwerk van 'n gemeente. Dis 'n ontworteling met die trek van die platteland af en 'n rusteloze rondtrek in die stad en tussen woonstelle en geboue. Dit het nou gebiedend noodsaaklik geword dat ons nie langer die probleem van wisselinge diskusseer nie maar dat daar daadwerklik 'n kontakburo opgebou word ten einde enigsins kontinuiteit in die program van gemeentebou te besit.

2. Meelewing van Leraar met Gemeente:

Die leraar op die platteland is die middelpunt waarom alles draai (en dis nie noodwendig 'n euwel nie). Hy neem so 'n plek in die samelewing in dat hy almal persoonlik ken, selfs die kinders by hulle name. In die prediking bedien hy die Woord in hulle praktiese situasie maar in die stad kan dit nie so maklik gebeur nie. Hy kan nie met hulle saamlewe in die nood, arbeid en vreugde van hulle lewe nie. Hy ken eintlik nie die moderne stadsmense nie en sy prediking bly maklik sonder kontakpunt en is eintlik tydloos. Ons behoort daaraan iets te doen. Al

sou ons nie tot die uiterste gaan soos wat die Skotse Kerk op die Iona-eiland doen om leraars en arbeiders 'n tydlank saam af te sonder om daadwerklik saam te bou en saam Bybelstudie te doen of soos sommige kerke in Europa doen om predikante selfs in die industrieë uit te stoot om die mens van die industrie te leer ken nie kan ons ten minste vra dat bv. eerste- en tweedejaar studente in die teologie met vakansietye in die loonarbeid gaan werk om eerstehandse kennis van die man in die alledaagse arbeid van die lewe te bekom.

3. Meelewing van Lidmate:

Ons kry die patroon van die platteland ook in die passiwiteit van die lidmate. Hulle kom wel kerk toe en help met basare, ens. maar van persoonlike getuienis kom nie veel tereg nie. In ons moderne tyd en veral in die stede het hierdie non-aktiwiteit van ons lidmate 'n verlammende uitwerking op die Christelike Kerk. Christus sê ook in sy gelykenis: „Waarom staan julle ledig op die mark.

Dit is inderdaad gebiedend noodsaklik dat ons lidmate vandag vir persoonlike werk in die Kerk geskool sal wees. Ons moet daar toe kom om in die prediking, huisbesoek en kategetiese onderrig ons lidmate te vorm tot groter verantwoordelikheid. Ons Kerkraadsvergaderings moet as hoofsaak op die agenda plaas die geestelike welvaart en toerusting van die gemeente eerder as alle administratiewe aangeleenthede. By elke geleentheid moet gevra word: Hoe kan ons die Koninkryk van God in ons eie omgewing bevorder. Ons ouderlinge moet geskool word hoe om besoek by lidmate af te lê en om selfs kwartaalliks verslag van hulle werk in te lewer.

As daar ooit 'n tyd was dat Jetro se raad aan Moses om ander af te rig en met verantwoordelikheid te belas omdat hy alleen nooit die mas sou opkry nie, nodig was, dan het dit vandag noodsaklik geword dat die hand van die predikant gesterk word en Kerkraadslede na luid van Ef. 4 vers 12 vir hulle dienswerk toegerus word. Daar kan selfs aandag aan opekatkisasie gegee word sodat lidmate dit ook kan bywoon.

4. Die Hanteer van te Groot Gemeentes:

Dit kan nog op die platteland gebeur dat 'n predikant 'n te groot getal lidmate vir sy rekening het. Hulle sal nie die Kerk verlaat omdat die leraar nie jaarliks by elkeen uitkom nie maar in die stad en stedelike gebiede is dit anders. Dit is nie net die oppervlakte wat tel nie maar die kompakte gebiede vergroot die probleem van opsporing en kontakbewaring. Statistieke toon dat ons plattelandse gemeentes gemiddeld 600 lidmate per gemeente het en die stede 1,200. Groot stadsgemeentes waar daar in die woonstelbuurt en soms agterbuurt die mees bedenklike en moeilikste tipes saamdrum word eenvoudig onhanteerbaar. Dis gewoonlik in sulke gebiede waar die gebrek aan Kerkraadslede chronies word en dat vervreemding voor die oë van die Kerk se pastorale arbeid toeneem.

Die invloed van so 'n situasie soos die onhanteerbaarheid en te lywige gemeentes in die Kerk is nie tot die plaaslike gemeente beperk nie maar dit het onmiskenbaar 'n uitwerking op die hele Kerk en daarom behoort die Kerk in sy verband hiervan 'n studie te maak en daadwerklik hand blyt om sulke situasies by te lê. Dit word maklik in die stede ondervind dat beperkte fondse afstigting of vermeerdering van arbeiders strem.

5. Afstigting en Medeleraars:

As vanself bring laasgenoemde kompleks ons by die vraag van afstigting in kleiner gemeentes wat met soveel finansiële implikasies

gemoeid is dat die oplossing nie alleen in afstigting gesoek moet word nie maar veral in die vermeerdering van arbeidskragte sodat daar ook geleentheid is vir leraars om in onderskeie rigtinge te spesialiseer na die eis van die bepaalde omstandighede. Lé die oplossings nie soms in wyksgemeentes nie. Dit het ook 'n hedendaagse vereiste geword dat daar 'n uitbreidingsfonds sal wees om die uitbou van die Kerk te bevorder. Die Kerkkantoorkommissie behoort in staat gestel te word om wanneer nuwe dorpsgebiede aangelê word betyds grond vir toekomstige uitbreiding aan te koop.

6. Nywerheidsbearbeiding:

Die kenmerkende eienskap van ons stedelike ontwikkeling is die fenomenale groei van ons nywerhede. Dit verg 'n dringende studie en die aandag van die Kerk want waar die mens woon en waar hy werk is glad nie dieselfde nie. Daar heers op die twee terreine verskillende maatsawwe en denkinrigtings. Omstandighede by die werk beïnvloed dié by die huis en vir die normale opbou van die gemeente is dit noodsaaklik dat die invloed van die Kerk tot in die industrieë positief bevorder moet word. Ons dink bv. aan die metode van die Geref. Kerk in Nederland wat hierdie arbeidsveld met geordende leraars beman, t.w. industriepredikante. Hierdie arbeid is so pas aangevul met die diens van dr. L. Zielhuis as Industriepredikant in Algemene Diens. Dit het tyd geword dat ons besinning oor die arbeid van die Kerk nie net tot die plaaslike gemeente beperk bly nie maar uitbrei tot die terrein van die Kerk in sy verband. Ons moet ook hier leer om vooruit net so goed te kyk as wat ons agteruit kan sien.

7. Gemeenskapvorming:

Tussen al die talle angste en node onder die mense van ons Kerk wat juis die Kerk tot vernuwing oproep is daar o.m. één noodlottige gevolg van die moderne leefwyse, t.w. die vereensaming van die mens. Dit kan beslis as die grootste enkel probleem van ons tyd gestel word. Wetenskaplikes wyt dan ook die buitensporige hoë syfer van selfmoorde daaroor dat die mens tussen die massa so onsettend eensaam word. Hoe maklik beweeg die massa by die Kerk verby sonder dat hulle nood opgemerk word terwyl die Kerk juis die roeping het om 'n „Christelike gemeenskap” op te bou. Die Kerk het 'n onvermydelike verantwoordelikheid om daardie vreemd-wees-vir-mekaar in ons samelewing af te breek sodat daar warme intieme kennis en belangstelling opgebou kan word, bv. die vorming van selle in ons wyke. Watter gelukkige dag sal dit wees as die vrouekragte in die Kerk tot so 'n mate saamgesnoer kan wees dat hierdie leemte oorbrug kan word.

8. Meer Arbeidskragte:

Een ding bly egter vas staan dat die Kerk 'n groot probleem het om te oorkom en dit is die tekort aan arbeidskragte veral van geordende leraars. Noord-Transvaal het wel 170 leraarposte maar as ons die maksimum van 500 lidmate aan elkeen toevertrou kom ons nog 62 kort en vir die stad alleen 42. As ons vandag eweredig aktief meelewende lidmate gehad het sou die nood nie so skerp gevoel gewees het nie. Dit het tyd geword dat ons die aangesig tot die Here wend. Die Meester het gesê: „Die oes is wel groot maar die arbeiders is min. Bid dan die Here van die oes dat Hy arbeiders in Sy Oes mag uitstuur.”

9. Gebed:

Ons het hier van gebed gepraat en miskien is dit nog die uiterste nood van ons tyd, t.w. die behoefté aan gebed. Dis nie altyd organisasie wat ons nodig het nie maar inspirasie. Dis opvallend hoedat die gebed in die Kerk aan die kwyn is as ons let op huisgodsdien, gemeentebidure en wyksbidure. Dit word soms opgemerk dat die Kerk skynbaar magte-loos is om te reformeer alhoewel ons dikwels kerkherstel diskusseer. Ons moet egter onthou dat die wese van gemeentebou tog in God geleë is. Dit kom in die eerste plek nie neer op ons en ons werk nie want ons is slegs medewerkers van God en dan inderdaad medewerkers.

Eintlik is dit die geloof van Abraham wat ons nodig het. Van hom word gesê (Hebr. 11 vers 10): „Hy het die stad verwag wat fondamente het waarvan God die boumeester en opriger is.” Daarom moet ons ook gelowig en biddend daarop wag. Ons probleem is nie tot die middestad beperk nie maar dit groei aan tot in die voorstede, die omstedelike gemeentes en tot in die platteland wat buk onder die invloed van die stad.

Dit moet ons egter nie ontmoedig nie. Die Koninkryk van God het die groenlig voor op die pad want die Christelike Kerk is in die stad gebore en het eerste in die stede uitgebrei. En die Kerk besit die Evangelie wat op sigself werwingskrag het en die algenoegsame antwoord is op die nood van die moderne mens. Aan die Kerk is die Heilige Gees geskenk wat inspireer en in al die waarheid lei. Daarom laat ons ons kragte mobiliseer en die Kerk oproep en opwek tot 'n kragtige gebedslewe.

Ons sluit af met 'n verwysing na die woorde van die Meester van die Kerk in Luk. 11 vers 9 — 13. Hy gee die opdrag: „Bid en vir julle sal gegee word.” Dan gebruik Hy die beeld van 'n vader wie se seun brood, 'n vis, of 'n eier vra, en Hy buig Hom neer om Homself met ons te vergelyk en sê dan: „Hoeveel te meer sal die Hemelse Vader die Heilige Gees gee aan dié wat Hom bid.” Daarom kan ons en moet ons die gemeente van die Here bou.

BYLAE III:

SINODE NOORD-TRANSVAAL

17 APRIL TOT 2 MEI 1963

(Deur DS. JAC. J. S. BOTHA, Rietfontein-Noord)

*GOD het ek in jou woord gewaar,
Hom heerlik sien gestalte kry
in jou besluite, en ook waar
jy biddend swyg Hom hoor bely!*

*Ek het jou nie deur handgebaar
of vrome stralekrans sien dien,
maar ek was seker Hy is daar
toek ál geloof se vrugte sien!*

*In eenheid en Skrifswiwer leer,
in naastediens en sendingtrou
het ek gevoel: jy het die Heer
as Meester Goddank nog by jou!*

*In helder leiding uit die stoel,
in die talent van elke broer,
in Kerk se offers kon ek voel:
GOD het Sy Hand nog aan die roer!*

*Net soos 'n duif wat op 'nrots
vertrouensvol haar kroos toesit
wyl waters rondom raas en klots,
sien ek Sy Kerk vertrou en bid!*

*Ek sien God in sy visie blink;
ek voel Gods Liefde in sy siel;
ek sien Hom deur Sy Kerk bly wink,
en kom opnuut weer voor God kniel!*

*Ek dank Hom vir elk mooi besluit,
en ek glo vas: Dit sal geluk
mits elkeen spreek „Ek gaan hier uit:
Sy werktuig en gebedsmondstuk!”*

BYLAE IV:

NEDERDUITSE GEREFORMEerde KERK SINODE, NOORD-TRANSVAAL

HERDERLIKE BRIEF VAN DIE VIERDE VERGADERING VAN DIE SINODE AAN DIE GEMEENTES EN LIDMATE VAN DIE NED. GEREF. KERK, NOORD-TRANSVAAL

Genade, barmhartigheid en vrede aan u almal van God die Vader, God die Seun en God die Heilige Gees!

Geliefdes in die Here!

Die Sinode het van 17 April tot 2 Mei 1963 vergader en het onder leiding van die Gees van God besluit om hierdie Herderlike Brief aan u te rig. Dit is ons bede dat u by die aanhoor daarvan vervul sal word met blydschap as u verneem van die voorspoed en seën wat op die werk van die Here gerus het, met erns as ons u wys op die ontrou en sonde wat nog in die Kerk voorkom en met 'n gees van toewyding wanneer u hoor watter uitdaging tans aan ons gerig word.

Vooraf moet u weet dat die Sinode onder die diep besef van die erns van die tyd verkeer het. Die vraag word gestel of ons wel oor 'n paar jaar weer so 'n Sinode sal kan hou. Dis geen geringe onderneming om al die leraars en 'n gelyke getal ouderlinge vir weke saam te trek nie. Dit eis rus, vrede en orde in die land. Ons dank die Here dat ons nog vanjaar kon vergader met gerustheid omtrent die toestand in die gemeentes. Maar ons is bewus dat ons volk in onguns verkeer by die regerings van haas alle lande ter wêreld. Ons is bewus dat die meeste Christelike Kerke sterk begeer en eis dat ons 'n rasseebeleid sal volg wat ons nie kan aanvaar nie en dat daar 'n mate van verwydering tussen ons en hulle ingetree het. Ons is bewus dat die magtige golf van die Kommunisme oor 'n groot deel van die wêrld gespoel het en gemik is

op die verowering van Afrika. Hierdie dinge sou ons kon lamgeslaan het en 'n verskoning gebied het om liewers ons werk in die gevestigde gemeentes te konsolideer dan om verder uit te brei en opofferinge te eis.

Soos sal blyk uit wat volg, het ons geen duim teruggetrek nie maar op elke front ons lines vooruit gestoot. Mag God spoedig openbaar maak dat die geloofsdade waarin ons u in Sy Naam wil voorgaan na sy sin en wil is en deur Hom toegeëien en geseen word!

Die Sinode was ook bewus daarvan dat gedeeltes van ons gebied deur ernstige droogte geteister word. Ons medelye gaan uit na die lidmate vir wie die ekonomiese toekoms donker is en ons doen 'n beroep op almal om die barmhartigheid nie te versuim nie. Ons spreek ook meegevoel uit met die gemeentes wat dit vanweë die droogte moeilik vind om hulle verpligtinge na te kom. Die Sinode het in 'n mate die verantwoordelikheid vir gesamentlike ondernemings so verskuwe dat tydelike verligting vir hierdie dele gebied word. Ons bede bly dat die Here uitkoms sal gee. Daarvoor verneder ons onsself voor Hom saam met u. „Ons sal Hom nog loof.”

I

Geliefdes in die Heer, besef ons genoeg wat 'n kosbare instelling die Here ons gegee het in die Nederduitse Gereformeerde Kerk? Soos die psalmis die heilige stad Jerusalem van alle kante besien en besing het, so sou ons kan roem in hierdie gawe van God aan ons volk. Gebring na Suid-Afrika meer as drie eue gelede saam met die eerste blankes, is dit met die ossewa deur die Voortrek oorgeplant na Transvaal waar die eerste gemeente in 1842 op Potchefstroom gestig is. Deur ongelukkige omstandighede is die gemeentes kort daarna uitmekaar gejaag en was daar vier jaar geen Sinodale verband tussen die verstrooiende Nederduitse Gereformeerdes nie. Op 4 Desember 1866 — 'n datum wat ons u op die gepaste tyd sal oproep om te vier — het ses klein gemeentes afgevaardigdes na Utrecht gestuur om 'n Kerkbestuur, 'n Sinode, te stig. Na 'n honderd jaar het daardie klein begin gegroeи tot drie Sinodes met 356 gemeentes en 275,000 belydende lidmate.

Watter opofferinge is vir die Kerk sedert die Groot Trek gedoen! Die geskiedenis vertel van lang reise te perd en met die ossewa om vergaderinge by te woon, van gesinne wat 'n maand op reis gaan en by die kerkplaas in 'n tent ongerief verduur om een dogter te laat aanneem, van 'n leraar wat sambokhoue verduur omdat hy 'n Ned. Geref. diens binne die grense van 'n ander kerk gaan hou het. Wat nog van die opofferinge, smarte en dood wat ons sendelinge ter wille van die Evangelie en die vestiging van ons Kerk verduur het? Daarom is ons Kerk vir ons dierbaar. Dis geen gewone vereniging deur mense vir stigtelike samekoms opgerig nie, maar die openbaring van die lewe van Christus op aarde. Dis sy Bruid vir wie Hy Sy lewe gegee het. Dis deur Gods genade aan die ewigheid en aan Christus self verbind. Dis die geliefde plek waar die Gees van God so baie van ons gevind het deur die krag en verkondiging van Sy Woord; dis die heilige altaar waar ons siel deur die sakramente verkwik word. Sal ons dan nie met dankbare trots en innige waardering aan ons Kerk dink en ons lidmaatskap handhaaf nie?

U Kerk is 'n lewende liggaam wat beduidende take vir die Koninkryk van God aandurf. Hier by die Sinode, waar ons die werksaamhede van die verskillende afdelings in oënskou geneem het, het ons opnuut gesien dat ons roem nie in die eerste plek in ons geskiedenis lê nie, maar in

die Here self wat ons dwing om in Sy diens te staan en Sy werk te verrig. In vergelyking met 'n kwarteeu gelede is daar gelukkig min armoede en broodgebrek in ons land maar daardeur is ons Diens van Barmhartigheid nie ingekort nie. Inteendeel is dit steeds uitgebrei namate die volledige roeping van die Kerk in hierdie verband raakgesien word. Die Abraham Kriel-Kinderhuis beskik nou oor doeltreffende en aantreklike afdelings op Langlaagte, Potchefstroom en Nylstroom. Aan bejaardes word in toenemende mate aandag geskenk deur die oprigting van ouetehuise. Behalwe die Warmbad-ouetehuis is daar so pas ook een voltooi op Rustenburg, en sal nog een hierdie jaar op Lydenburg gebou word. In Pretoria word 'n inrigting vir seniele bejaardes in die vooruitsig gestel. Meer as ooit tevore word nou aandag aan ons gesinslewe gewy. Die probleem van gesinsverval is so diepgrypend en omvangryk dat die Kerk die afgelope jare 'n grondige studie daarvan deur deskundiges moes laat maak en in September van hierdie jaar 'n kongres oor die vraagstuk in Bloemfontein sal hou. Intussen is dit die hooftaak van ons maatskaplike werksters en bestee hulle aandag aan huisdese gesinne en veral aan die kinders. Ons inrigting Berg-en-Dal steek die helpende hand uit na die ongehude moeder en doen 'n nuttige werk in dié verband. Aan die dranksgutiges bestee ons pastorale psigoloog en ons inrigting Staanvas met toenemende sukses aandag. Ons het groot vreugde van ons Jeugsentrum wat gerieflike, goedkoop huisvesting en Christelike beskerming aan ons jongmense bied. Die sentrum in Pretoria huisves 450 jongmense en bly gewild. Ons dank God vir die geleenheid. In verband met die Diens van Barmhartigheid, wat volgens die Bybel eintlik die werk van die diakonie is, wil die Sinode sy opregte dank en waardering aan die meer as 3,000 diakens van die Kerk uitspreek. Dis veral hulle wat dit vir die gemeentes moontlik gemaak het om al hierdie werk aan die gang te hou. Die Here seën u, broeders diakens!

Dis oorbekend dat daar in die afgelope dekade 'n verbasende ontwaking met betrekking tot die Sending plaasgevind het. Die Sendinguitgawes van die Noord-Transvaalse Sinode beloop nou R305,000 per jaar, dit wil sê gemiddeld R2,030 per gemeente per jaar. Die vermeerderde bydraes het gepaard gegaan met die stigting van nuwe sendinggemeentes en die aanstelling van nuwe werkkratge. Toe ons in 1942 die eufees van ons Kerk in Transvaal gevier het, was daar slegs 33 sendinggemeentes. Na een en twintig jaar het hulle vermeerder tot 141 met 10 werkkringe daarby wat mettertyd tot gemeentes sal ontwikkel. In verband met die sending van ons Kerk het daar op verskeie punte ook Sendinghospitale ontstaan. Dis uitgebreide inrigtings met 200, 300 of selfs 350 beddens. 'n Belangrike diens word in die Naam van die Heer hierin aan die gesondheid van die Bantoe verrig. Ons is dank aan die Provinciale Administrasie en aan die Departement van Volksgesondheid verskuldig wat dit vir ons moontlik maak om hierdie diens te verrig. Hoewel die Staat die werk ruimskoots ondersteun, hang alle uitbreiding van die offervaardigheid van die Kerk af en sal ons steeds u hulp daarvoor moet inroep.

Die geld en aandag wat die Kerk aan die Diens van Barmhartigheid en aan die Sending bestee, is ongeveer een sesde van die totale bedrag wat die gemeentes vir alle kerklike doeleinades insamel. In drie jaar se tyd, tussen 1959 en 1962, het die totale insameling in ons Sinode se gebied gestyg van R1,350,000 na R2,000,000. Dit sluit in koste vir die aansetting van nuwe gemeentes, oprigting van nuwe kerkgeboue, kerksale en pastorieë en die aanstelling van meer arbeiders. Elkeen moet vir homsel-

voor die aangesig van die Heer vasstel of hy 'n regmatige aandeel aan hierdie werk gehad het.

In kort, ons het rede om met blydskap te verneem van die voorspoed en seën wat op die werk van die Heer rus en van die ywer waarmee die Kerk hom toelê op die aanvaarde take.

II

Dog daar is 'n ander kant aan die saak wat ons tot diep erns moet stem. Elke jaar lê elke gemeente aan sy Ring 'n verslag van die Toestand van die Godsdiens in daardie gemeente voor. Van die meer as 500 verslae wat sedert die vorige sitting aan die Ringe voorgelê is, het die Sinode 'n opsomming laat maak wat een aand by 'n Broederlike Onderhoud behandel is. Die verslae sinspeel op die mooi dinge wat ons hierbo genoem het en maak ook melding van baie ander verblydende tekens, maar ons moes van meer as een Kerkraad telkens die klagte verneem dat daar 'n gedaante van godsaligheid is wat nie met ware vroomheid gepaard gaan nie. Die verslae het daarnee gesinspeel op die woorde van die apostel Paulus in II Timotheüs 3 waar hy voorspel dat daar in die laaste dae swaar tye sal kom. Die „swaar” sal bestaan in die verval van baie mense in die sonde. Hy noem nie minder as agtien soorte sonde wat die mense gevange sal neem nie. En dan sê hy van daardie sondaars dat hulle is: „Mense wat 'n gedaante van godsaligheid het, maar die krag daarvan verloën het.” Die gedaante van godsaligheid vertoon ons Kerk nog in 'n groot mate. Mense van oorsee of selfs van die ander volksgroep maak melding van ons godsdienstigheid. Hulle word getref deur die torings van die kerkgeboue wat ons opgerig het, die groeiende sendingwerk wat ons onder ander rasse verrig, die opheffingswerk aan soveel groepe wat verval het, die agting vir die amptenare van die Kerk en die plegtige godsdienstige opening van ons volksvergaderings en van allerhande samekomste met Skrif en gebed. Voorwaar, ons het in die loop van die jare 'n indrukwekkende gewel voor ons godsdienstige lewe teenoor die wêreld opgerig. Maar gee die gedaante 'n getroue indruk van wat binne in die woning omgaan? Dit maak ons seer, broeders en susters in die Here, om hierdie dinge aan u te skrywe, te meer omdat ons weet dat die persone wat die meeste nodig het om dit aan te hoor ons vermaning waarskynlik nie sal verneem nie. Nogtans moet ons almal ter harte neem wat hier bely moet word. Dit is gebreke aan ons liggaam en die een lid kan nie onverskillig staan teenoor wat met ander ledemate gebeur nie. Bowendien moet elkeen wat staan, toesien dat hy nie ook val nie. Daarom betreur en bely ons hierdie dinge saam met u. Ons treur daaroor dat lede telkens van ons Kerk afval. Dis nie genoeg om hierdie afvalligheid van die Kerk aan onkunde toe te skryf nie, hoewel ons die onkunde omtrent Gods Woord en die leer van die Kerk erken en betreur. Dit moet ook toegeskryf word aan ons gebrek aan warmte, liefde en belangstelling. Die astigting van kleiner gemeentes het seker veel bygedra om die afval te verminder maar het dit nie voorkom nie. Die proses moet stopgesit word en die middels is in u hande: belangstelling, getuienis, gebed en vermaning in die Naam van die Here.

Die Kommissie vir Openbare Sedelikheid, soos trouens verskeie ander kommissies, het die toestand van ons gesinslewe onder aandag van die Sinode gebring. Die totale indruk van die verslae is dat ons huisgesinne nie genoegsaam dien as die kweekplekke van gelukkige kinders, burgers van stewige karakter en lede vir die Koninkryk van die Here nie. Onder-

soek daarom u eie huislike lewe. Heers daar liefde? Word die teenwoordighed en heerskappy van die Here erken? Word tug gehandhaaf? Stel die gelowige ouer in alles die voorbeeld wat sy kind kan volg? Dit is nutteloos om aan kerklike en kulturele verenigings te behoort en so 'n gedaante van godsaligheid te vertoon — 'n Christelike gewel aan ons huis — as sake nie daarbinne reggestel en aan die Here gewy word nie.

Paulus skryf hierdie verskynsel en baie ander gebreke in ons godsdiestige lewe daaraan toe dat hulle „die krag van die godsaligheid verloën het.” Dit is tog die hoofsaak. As die bron suwer is, sal die lewenstroom wat daaruit vloeи ook heilsaam wees. Wat is die kragbron wat so baie van ons verloën het? Dit is onse Here Jesus Christus self. Hy wat deur sy Gees ons in al die waarheid lei en van stap tot stap lig en wysheid wil gee, Hy was die krag vir elke opdrag en plig verleen, Hy wat self die seën, sukses en vrug sken en verseker dat ons arbeid nie ydel sal wees nie, Hom het ons verloën as daar slegs 'n gedaante van godsaligheid sonder krag by ons gevind word. By alles wat ons betreur as gebreke in ons kerklike en godsdiestige lewe, moet ons voorop stel hierdie tevredenheid met die vorm, wat lofliedere sing sonder innerlike blydskap in die Here, gebede doen met dwalende gedagtes omdat ons nie in gees en waarheid voor God staan nie, getuenis afle waarvan ons nie self verseker is nie, geld en goed aandra vir die werk van die Here sonder dat ons daarby telkens ons eie lewe aan Hom toewy.

Mag God ons hiervan verlos en deur geloof, liefde en gehoorsaamheid so aan Hom verbind dat ons lewe nie slegs 'n gedaante van godsaligheid sal vertoon nie, maar ook van binne die krag van die godsaligheid sal ondervind!

III

Geliefdes! Hierdie tyd kom met 'n ongekende uitdaging na die Christelike Kerk toe. Die Kommunisme het die Kerk van Christus uitgedaag. Die vegterrein waarop die stryd plaasvind is die hele oppervlakte van die wêreld, dus ook die Republiek van Suid-Afrika met sy aangrensende gebiede. Die stryd is tot die dood toe; daar kan geen langdurige, vreedsame naasbestaan wees nie want beide partye is geroep en verplig om hulle oortuiging te propageer. Die wapens in die stryd is die waarheid van God en die leuen van die materialisme. En die prys wat die oorwinnaar ontvang is die siel van die mens. In die afgelope eeu kon ons altyd sê dat die mens 'n godgerigte wese was. Selfs die heiden het so goed as hy die saak kon verstaan, met God probeer gemeenskap hou. Dit is die algemeene menslike neiging: daar is 'n God en Hy weet van my. Die wese van die Kommunisme is egter die algehele ontkenning van God en enige bo-natuurlike mag. Alles ontstaan vanself uit die stof, word deur die naturmagt beheer — ook die gedrag van die mens — en alles vergaan weer tot stof. Met prysenswaardige sendingywer streef die aanhangers van die Kommunisme om hulle leerstellings en lewenswyse deur die hele wêreld te laat aanvaar. Die tekens is reeds voorhande dat hulle beskouings by ons volk begin insypel. Hulle wek twyfel of ons op die lange duur weerstand sal kan bied, en ondermyn daardeur ons weerstand. Dit is ander se taak om ons volk se fisiese veiligheid te verseker en as Kerk kan ons slegs vir hulle bid. Op ons rus egter die taak om die volk se sedelike en godsdiestige oortuigings so te versterk dat die siel van ons volk nie verower word voordat 'n moontlike aanval op ons land begin nie. Sorg dus dat u weet wat aan

die gang is, waarsku teen die gevaar en versterk mekaar in die oortuiging van die lewende, algenoegsame Verlosser, Jesus Christus.

Geliefdes! Hierdie Sinode sal eers weer in 1968 vergader. Van alle kante kom die waarskuwing dat dit kritieke jare is wat vir Suid-Afrika en vir die Christelike Kerk in ons land voorlê. Sonder enige begeerte om sensasie of kommer te verwek, moet ons nogtans wys op die moontlikheid dat daar te enige tyd 'n noodtoestand in ons land kan ontstaan. Die Kerk moet gereed wees om aan so 'n toestand onmiddellik die hoof te bied. Die verkondiging van die Evangelie en die bediening van die sakramente moet teen alle koste voortgaan. Die Christelike toesig op mekaar se leer en lewe binne die kring van die gelowiges moet gehandhaaf word. Watter opofferinge dit ook mag eis, die uitbreiding van Gods Koninkryk onder die heidene mag nie gestaak word nie. So 'n noodtoestand sal ook vergrote eise aan ons Diens van Barmhartigheid onder ons eie mense stel en daarin mag ons nie tekort skiet nie. Ons sal God saam dank as geen sodanige benoudheid op ons toesak nie, maar ons mag ook nie onverhoeds oorval word nie.

Ons het gewys op die buitengewone uitdagings aan hierdie tyd verbind; daar is ook die voortdurende uitdaging van die werk van die Here wat moet voortgaan en uitgebrei word om tred te hou met die groei van die Kerk. Daar dreig 'n tekort aan predikante. As die studentetal gedurende die volgende vier jaar kon verdubbel word, sou dit nog nie geheel die aanvraag beyredig nie. Owers, Sondagskoolonderwysers en Kerksraadslede word veral versoek om godvrugtige jongelinge voor die uitdaging te stel of hulle nie predikant moet word nie. Ons gemeentes moet sulke jongelinge nie verwaarloos nie en as dit nodig blyk, hulle geldelik steun om die lang kursus te voltooi.

Ook die bearbeiding van ons studerende en werkende jeug verdien in hierdie tyd ons ernstige aandag. Die getalle in die universiteit, die onderwyskollege en die hoëskole het ooglopend vermeerder. Dit word bereken dat 80% van die werkende jongmanne en -vroue van Noord-Transvaal in die hoofstad verkeer. Baie van hulle het dringende behoefté aan toesig, hulp en leiding. Ons toekoms is in die hande van hierdie uitgebreide groep; hulle mag veral nie verwaarloos word nie.

Daar is ook ander uitdagings waarvoor ons staan, te veel om hier te noem, maar bo alles word van ons geëis om nougeset te lewe in innige geloofsverbintenis met ons geliefde Heiland en om op elke wyse vir Hom te getuig. Die Here help u daarain!

Hierdie Herderlike Brief het begin met 'n aanprysing van ons geliefde Ned. Geref. Kerk by u as 'n geheel unieke gawe van God aan die gelowiges in ons land. Ons het 'n paar aanduidings gegee van die werk wat deur die Kerk verrig word en saam met u getreur oor ons gebreke en sondes. Eindelik het ons aangetoon watter ernstige roepstemme en uitdagings na ons toe kom in hierdie tyd. En nou, liefdes, wat verwag ons van u as getrouwse seuns en dogters van die Kerk?

Ons verwag dat u sal belang stel en op hoogte van sake bly met die doen en late van u Kerk. Daar is voorwaar genoeg kerklike publikasies om in al u behoeftes te voorsien. U Kerk doen 'n pragtige werk en u moet daarvan weet. „En dit te meer, omdat . . . die uur vir ons reeds daar is om uit die slaap wakker te word; want die saligheid is nou nader by ons as toe ons gelowig geword het.“ U wil nie aan die slaap betrapp word as die Bruidegom kom nie.

Ons verwag dat u die taak van die Kerk sal aanvaar as u eie verantwoordelikheid. Daar is 'n slap gesindheid wat toeskou hoe die werk

gedoen word en miskien 'n handreiking daarvoor doen maar nie eintlik wil ingetrek word in die saak nie. Wat 'n omwenteling sou daar kom as elkeen van ons die houding wou inneem dat dit ons werk is waarin die Kerk ons lei en organiseer. „Want ons is medewerkers van God.”

Ons verwag dat u goed sal dink en praat van u Kerk. Volmaak is die Kerk hier op aarde nie; allerminds wil die ampsdraers van die Kerk voorgee dat hulle onfeilbaar is. Maar daar is ruim geleentheid vir liefdevolle teregwysing. So min as u egter omtrent u eie gesin en geliefdes in die openbaar sal gaan kwaadpraat, verwag ons dat u vermeende foute sal gaan vergroot. Daar is genoeg buite die Kerk wat daarvoor sal sorg. Laat ons liewers verdedigend optree en praat oor die mooi werk wat gedoen word. Dink daaroor, droom daaroor totdat die gedagtes in 'n gebed verander en dan sal u vreugde hê van u deel daarvan. „Bid om die vrede van Jerusalem.”

Ons verwag dat u blymoediglik die nodige opoffering vir die werk van die Here sal doen. Beskou dit as u antwoord op die volmaakte offer wat Hy gebring het toe Hy alles, selfs Sy lewe, op die altaar vir ons gelê het. Sal ons dan huiver om mee te doen wanneer die belang van Sy Koninkryk dit eis. En laat dit wees soos met dié van Macedonië wat eers hulself aan die Here gegee het en daarna aan die goeie saak wat die apostel wou bevorder.

Bo alles, geliefdes, onthou dat ons nie met 'n toevallige vereniging van mense te doen het nie maar met 'n skepping van die ewige God en met Sy Seun Jesus Christus ons Verlosser. Koninkryke en regeerders sal kom en gaan, maar die gemeente, die liggaam van Christus op aarde, bly voortbestaan en die poorte van die doderyk sal dit nie oorweldig nie. Christus werk deur die Kerk om ons nou reeds met die ewigheid in te skakel. Eenmaal sal alles verbygaan, maar dan sal hierdie blywende waarheid vir ons dubbel dierbaar word: Christus het die Kerk gebruik toe Hy deur Sy Woord en Gees ons gesoek, gevind en verlos het om saam met die geheiligdes aan die feesmaal van die Lam te kan aansit.

Mag die Here gee dat die Kerk van Christus hier in ons land en in geheel Afrika 'n gepoleerde instrument in Sy Hand sal wees vir beskerming en bevordering van Sy Ryk en die verheerliking van Sy Naam!

„Aan Hom dan wat magtig is om julle te versterk volgens die Evangelie . . . aan die Alleenwyse God, aan Hom die heerlikheid deur Jesus Christus tot in ewigheid!” Amen.

ALFABETIESE REGISTER VAN SAKE IN DIE AGENDA EN DIE NOTULE

A.

Aanbevelings deur Moderatuur	...	609
Aanbeveling van Tydelike Kommissie vir Begroting	...	605
Aanbod insake Sesde Leerstoel	...	558
Aankondiging insake Kerklike Pensioenfonds	...	556
Aankope by Boekhandel	...	474
Aanspreeklikheid van Kerklike dienaars	...	309, 547
Aanvullende Bepalinge by Kerkorde	...	41, 442 en verder
Abraham Kriel-Kinderhuis	...	33, 275, 294, 296, 439, 531, 536, 607
Addendumverslag van Kommissie van Eksaminateure	...	471
Ad Hoc-Kommissie insake Pro Veritate	...	390, 550
Administratiewe uitgawes van die Raad van Kerke van Geref.	...	
Belydenis	...	397, 469
Administrasie en Fondse	...	118, 551
Afgevaardigdes na volgende Algemene Sinode 1966 5B7	...	438, 589
Afgevaardigdes vir buitengewone Algemene Sinode	...	609
Afkondiging van beroep art. 11(a)	...	444
Afrikaanse Baptiste Kerk	...	309, 546
Afsluiting Ds. J. J. G. Loots	...	611
Agterstallige rekenings	...	474
Akte van Legitimasié: Eerw. M. J. de Kock	...	403, 471
Aktuariële Ondersoek	...	552
Aktuele Sake	...	307, 545
Algemene Sinodale Fondse (1—15) -Begroting	...	162, 163, 558, 559
Algemene Sinodale Fonds	...	121, 128, 552
Algemene Sondagskoolsekretaris	...	163, 577
Amersfoort-Sendinggemeente (Afskrywing van Inleggeld)	...	555
Ampsbediening	...	176, 478
Anti-Kommunistiese Akksiekommisie (besluite)	...	550
Appel insake grenslyne — Derdepoort	...	436, 540
Arbeidertekort	...	181, 481
Atletiekdrag vir Dogters	...	242, 510

B.

Bantoe-owerhede	...	527
Bantoetale as Matriekvak	...	206, 492
Bantoeverpleegsters — bearbeiding van	...	256, 517
Basis vir berekening van punte	...	157, 557
Bearbeiding van Gevangenes	...	602
Bedienaar van die Woord	...	595
Beginnerskursus in Grieks	...	470
Begroting — Algemene aanbevelings	...	168, 560
Begrotings deur Sinodale Kommissies	...	533, 581
Begroting — Sending	...	264, 521, 527
Behoud van Status	...	403, 471
Bekwame Registerhouers	...	6, 605
Belangstelling by kinders vir die werk van die Kerk	...	505
Belegging gemeentelike gelde	...	168, 560
Benoeming Kommissie vir Aktuele Sake	...	314, 549

Bepaalde poste — Sendelinge	597		
Beroepbaarheid van Sendelinge	30,	542,	598		
Beroep op Kerkrade insake Salarisse Orreliste	584			
Beroep op Studente insake Kerkmusiek	584			
Beskrywingspunte, Afdeling II	3,	16 en 20,	6,	7,	567,	568	
Besluite wat Sinodes van Noord- en Suid-Transvaal raak	527				
Besluite van die eerste Algemene Sinode 5 B12	438				
Besluite van Ekumeniese Sinode	310,	548			
Besoek van prof. Marais aan Nieu-Delhi	470			
Besparing deur Kommissies	168,	560			
Beurs — Ds. R. J. N. van Tonder	608			
Biddae	9,	587			
Bidure	177,	478		
Bond van Dienaresse	179,	479,	538		
Huwelikstraadgewingsdiens	538		
Konstitusie	526		
Ledekaarte (ondertekening van)	8,	538		
Naamsverandering	8,	538		
Stigting van takke	537			
Versoeningsrade	538			
Verslag	304			
Vrouehulpdienste (Federale Verband)	538		
Bosele	254		
Bourke's Luck en Rovoni	597		
Broederlike Onderhoud	14,	487,	616		
Brosjyre insake Werksaamhede van die Kerk	169,	560			
Buitelandse Nuusverspreiding	413,	475			
Burgermagveldpredikers	30,	594		
Bybelkunde as derdejaarvak	207,	492,	493		
Bybelsondag en kollekte vir Bybelverspreiding	485		
Bybelverspreiding	190,	484	
Bydrae tot Sinodale Jeugfonds C.1(f)	215,	497			
Bydrae vir Kolportasie	192,	484		
Bydrae vir Raad van Kerke van Geref. Belydenis	569			
Bywoning Wêreldraad van Kerke	470		
Bywoningskaarte in Afrikaans (Kinderkrans)	521			

C.

Cara	479
Christelike Lektuurfonds	33,	439,	516,	578
Colloquium Doctum: Dr. N. P. J. Steyn	402,	471
Cottesloeberaad	307,	545
C.P.- en G.V.-onderhandeling	436,	486

D.

Dagbestuur van Diakonale konferensie-sitting	435	
Daggelde	577	
Dank aan:									
Algemene Sondagskoolsekretaris	492	
Almal in gewaardeerde diens deur middel van Boekhandel	474	
Bantoe-owerhede	527	
Boekhandel	560	
Bond van Dienaresse	537	

Bybelgenootskap	484
Christelike Lektuurfonds	517	
Cronjé, mnr. M. B.	538	
De Jager, ds. J.	483,	538	
Evangelis Jacobus Mabusela	184,	482	
Gefed. Sondagskoolkommissie en Sondagskoolsekretaris	491		
Hattingh, dr. J. F. J.	538-		
Heyns, ds. L. J.	500		
Horak, ds. M. H.	598		
Hospitaalpersoneel	518-		
I.K.K.O.	497		
Jeugarbeiders	498		
Jeugkantoor	496		
Jeugstudiekommissie	220,	498-	
Jongmense insake Indiërsending	517		
KJV. en Studente insake Sendingarbeid	517		
Kommissie vir Kerkmusiek	417,	584-	
Kuhn	519-		
Linde, ds. J. F.	482		
Lückhoff, ds. J. R.	483-		
Malherbe, ds. W. A.	521		
Marais, mev. (prof.) B. J.	431,	489-	
Nel, prof. B. F.	493		
Nicol, dr. W.	610		
Owerhede van Onderwyskollege	498-		
Owerheid insake bearbeiding manne in Polisiemag en Gevangenis	483-		
Personneel van die Ned. Geref. Kerkboekhandel	473-		
Piek, dr. H. J.	533,	538-	
Potgieter, mev. (ds.) J. E.	219-		
Pro-Regno	480		
Provinsiale Administrasie	518-		
Rektor U.P. en Hoof Departement Musiek	584-		
Ribbons, H.	532		
Sekretaris vir Evangelisasie	489-		
Sekretaris vir Openbare Sedelikheid	512		
Sendingarbeidskragte en -inrigtings	263,	521	
Sondagskoolsekretaris, Transvaal	492		
Smith, ds. J. D.	538-		
Studenteraad U.P.	228,	501	
Stadsraadslede insake Karnaval	509-		
S.A. Orrelbouers en Nasionale Bouvereniging	547		
Taljaard, mnr. H.	519-		
Transvaler	272,	531	
U.P. en Universiteitsoord	219,	498-	
Van Rensburg, mnr. H. M.	482-		
Van Schalkwyk, mej. G.	497		
Verster, mnr. P. J.	532,	536-	
Viljoen, mev. (ds.) D. J.	219-		
Voorligterkommissie	583-		
Waterberg-gemeente	598-		
Begrotingskommissie	581		
Sinode — deur Universiteitsoord en Harmonie	498		
Dank by afsluiting	610-		

Danseuwel	550
Dendron — een punt minder	602
Diakonaat	269, 530, 292, 536
Diakonie — barmhartigheidstaak	269, 530
Diakonale konferensies	269, 530
Georganiseerde diakonie	269, 530
Diens van Barmhartigheid	530
Arbeiders	275, 531, 293, 536
Arbeidsterrein	268, 530
Armsorg Utiliteitsmaatskappy	281, 295, 536
Bydraes vir Diens van Barmhartigheid	268, 530
Gemeentelike ondersteuning	267, 530, 292, 536
Kommissie vir Diens van Barmhartigheid	286, 532
Laersdrif	289, 532
Nuwe benaming	267, 530, 292, 536
Ondersteuning deur die Staat, ens.	268, 530, 292, 536
Reglement in Barmhartigheidsdienste	289, 295, 532, 299, 536
Differensiasie en Eiesoortige ontwikkeling	309, 546
Dobbelary (Lotery en Weddenskappe)	240, 245, 507, 511
Doeltreffende Bearbeiding	9, 10, 587
Doop — erkennung van A.G.S.	9, 587
Doop van nie-erkende Genootskappe Af.1.19	6, 540
Dodemars	585
Dowes — gereeld diens	501
Drank in kafees en kruidenierswinkels	242, 510
Drankmisbruik en Alkoholisme	237, 241, 506, 508
Drankverkoop — Beperking van ure	243, 510
Drankverskaffing aan Bantoes	234, 243, 506, 510
Drankwet — nuwe	243, 510

E.

Eenheidsbesluit (kommissie vir 'n)	548
Een lesreeks vir groter en kleiner kinders	491
Een sangbundel	585
Eerste Gereformeerde Sinodes presies 400 jaar gelede	514
Eerste vergadering van die Alg. Sendingkommissie van Algemeene Sinode	599—601
Eerste vergadering Algemene Sinodale Sendingkommissie	262, 521
Eeufeesherorganisasie van N.G. gemeentes	508
Eeufees in Noord-Transvaal	258, 519, 262, 521
Egskieiding	235, 506, 245, 510
Egskiedingswette	236, 245, 506, 510, 538
Eiendomme vir die Kerk	586
Eie kerklike verlede	11, 590
Eie teologie (Daarstelling van 'n)	313, 549
Ekumeniese blad	594
Ekumeniese sake	395, 468
Ekumeniese studies	403, 471
Epileptici (Skool vir)	288, 226, 501
Erwe in nuwe dorpsgebiede	9, 586
Esselenpark — plek van aanbidding	184, 482
Evangeliebediening	398, 469
Evangelisasie	172, 477
Evangelisasietaak in middestadgemeentes	478

Evangelisasieverkondiging — Vryheid	308, 546
Evangelisasiewerkkragte	178, 479
Evolusie	240, 507, 246, 511

F.

F.A.K. insake volksfeeste	591, 593
Federale Unie KJV.	210, 496
Feeste en Saamtrekke	10, 588
Filmkritiekblaadjie	595
Finale stand van punt	602
Finansiële State	129, 552
Fondse van Sendinginstituut (vir Sesde leerstoel)	557
Fondse vir bearbeiding studerende jeug	197, 500
Fonds vir vry traktaatjies	192, 484

G.

Gedifferensieerde Onderwys	208, 493, 209
G.E.M. — Beroep om steun	518
Geestelike raadgeefsters	436, 505
Gekleurde papier van Kommissieverslae	609
Gekombineerde vergaderings, Art. 30	449, 466
Geldigheid van bestaande wette	609
Geloftedag	10, 588, 590
Gemeentelike boekery	474
Gemengde huwelike	311, 549
Gereformeerde Ekumeniese Sinode (vierde) insake Rasse-verhoudinge	310, 548
Gesamentlike Kommissies van Suid- en Noord-Transvaal —					
Saamroeper	577
Gesinsorg	270, 531, 293, 536	
C.M.R.P.	270, 531
Finansies	271, 531
Gesinne	270, 531
Gesinsorgrade en Personeel	270, 531
Kersfeefsonds	271, 531, 291, 533, 293, 536		
Kinders	271, 531
Materiële Hulpverlening	271, 531
Plattelandse Rade	270, 531, 293, 536	
Werksaamhede	270, 531
Gespesialiseerde Dienste (Diens van Barmhartigheid)	272, 531	
Gevangenesorg	274, 531, 535	
Huweliksberaad en Voorligting	275, 531, 293, 536	
Ongehude moeder	273, 531, 535	
Pleegsorg	273, 531	
Sielkundige Dienste en Alkoholiste	274, 531, 535, 293, 536, 537				
Gevangenisbearbeiding	187, 483, 255, 517	
Gezina, naamsverandering	10, 588
Godsdienstleerplan	205, 492, 494	
Godslastering	507
Goedgekeurde punteverdeling	562—566
Goeie wense: Dr. B. J. Marais	519
Gratis Lektuurfonds	6(b), 407, 473	
Grensnywerhede	546

Grensverandering — Noord- en Suid-Transvaal	436, 540
Groenewald, mev. G., Voorsitster Bond van Dienaresse	537
Grondbesit en politieke regte	309, 546
Grondwet (Naam van God in)	240, 507
Grondwet van die Kinderhuis	281, 532, 294, 296, 536	

H.

Handboeke vir Godsdiensonderwys	205, 492, 494
Heffinge	168, 560
Heidelbergse Kategismus	181, 474, 481
Duidelike formulering	585
Vereenvoudig	491
Heililing van die Dag van die Here	240, 507, 241, 508
Heilwense	431, 440, 448, 457, 487, 556	
Herderlike Brief	610, 626
Herderlike Brief in meerdere vergaderings	308, 545
Herstel van Status, dr. J. Loock	542
Hertrou van geskeidenis	8, 235, 510, 512
Herverdeling van punte	168, 560
Himnologie	584
Historiese agtergrond van ons Kerk	7, 485
Hoërskooljeug C(c)	214, 497
Hospitaalbearbeiding	185, 482, 256, 517
Hospitaalpersoneel: Dank aan	518
Hulpverleningsfonds	439
Huistoelae aan Sinodale amptenare	121, 551, 128, 552, 168, 560	
Huweliksfooi en heffing, Afd. II	21	7, 568
Huweliksberaad, vii (2)	8, 537
Huweliksraadgewingsdiens	538
Huweliksvorligting	214C(d), 497
Huwelikswette	10, 590

I.

Immigrantebearbeiding	188, 483
Inkomste vir oprigting van geboue, Afd. II	8	6, 568
Indiërsending	256, 517
Indiërsending van die KJV.	220, 498, 517
Inleidende paragraaf tot Kerkorde	442, (b)6
In Memoriam	21 — 24, 435
Inrigtingsorg	275, 531
Abraham Kriel-Kinderhuis	33, 439, 296, 275, 531, 294, 535, 536	
Armesorg Utiliteitsmaatskappy	281
Beheerrade en personeel	285, 532, 295, 536	
Berg-en-Dal	284, 532, 535
Finansies	278, 531
Jeugsentra	282, 532
Kindersorg	276, 531
Ouetehuise	283, 532
Seniele Bejaardes (Inrigting)	291, 535
Staanvas	284, 532, 535	
Insakeling van Immigrante	188, 483
Inskrywing in register	6, 605
Intekening op Kerkbode	596

Interkerklike Kommissie Opvoeding en Onderwys (I.K.K.O.)	204, 492
Inter Nos.	414, 475

J.

Jeug	193, 489
Jeugkampaksie (Bylae A)	220, 499
Jeugorganiseerder, C 1(h)	215, 497
Jeugorganiseerders	193, 489
Jeugsaamtrekke	195, 198, 490
Jeugstudiekommissie	219, 498, 602
Jeug vir Christus-beweging	10, 588

K.

Kampterreine	497
Karnaval: Pretoria	239, 242, 507, 508, 509
Kategetiese onderrig	478
Kenia-vlugtelinge	288, 532
Kerkbode as weekblad	596
Kerkbode-uitbreidingsfonds	568
Kerklike jeugkampe	213, 496
Kerklike uitbreiding	177, 478
Kerksensus	287, 484, 532
Kersfeesfonds	271, 531, 291, 533, 293, 536, 578
Kersfeesviering	509
Kiesing Moderator	11, 590
KJV.-gebiedsunie Noord-Transvaal	211, 496
Klankkinderbybel	591
Kleuterskole	206, 492, 494
Klipspuit	254
Koedoesrand — een punt minder	602
Koen, Mn., Gelukwensing	495
Kolportasie	191, 484
Kolportasiewa. A7	478
Kolportasiewerk	407, 478
Kolporteur vir gemeente	596
Kommissie vir Kommissies	450
Kommunisme — beroep op lidmate	551
Kommissie Kerkmusiek — Algemene Sinode	584
Kondonasie. Art. 208(b), 209 en 15	436, 437
Kondonering aangevra deur Dullstroom	540
Konferensies en Kongresse	288, 532
Konstituering en kiesing van ampsdraers	37, 442
Koördinasie moeder- en dogterkerke	546
Koördinasie van jeugwerk	30, 504
Koshuiskinders en naweekverlof	495
Koste: Nasionale Sinode 5B4	438
Kontakburo	180, 478, 479
Kreupelsorgvereniging	594
Kreupelsorgvereniging (versoek van)	290, 295, 536
Kwynende werfkrag	176, 477

L.

Laeveldsending	8, 597
----------------	--------

Leesstof — Opbouend	509
Legitimasié prop. D. Crafford	472
Lenings bo R20,000	168, 560
Lening Universiteitsoord	166, 559
Lewensonderhou van ampsdraers	499
Lidmaatskap van professore van Sinode	493, 507
Lidmaatskap van Sendelinge en Sendingleraars	308, 545
Lidmatetal, punt 1 bl. 7	485
Lig in Soutpansberg	519
Liturgiese orde	10, 588, 438, 30, 593
Lojaliteit van Bantoelidmate	528
Lot en Spel	308, 545
Loterye, Weddenskappe en Dobbelyar	240, 245, 507, 511
Lux Verbi-reeks 6(a), bl. 407	473

M.

Maandagshoek	254
Maatskaplike werkers en werksters	530
Malherbe, dr. W. A.	521
Marse in eredienste	9, 586
Martin, Mn. S.	
Besoek aan mn. Martin	441
Ernstige siekte van	435
Oorlede	514
Verjaardag	476
M.A.S. Nuwe Kommissie	560
M.A.S. Versoek van geldelike bydrae	580
Matigheidsbond (S.A.)	511
Matigheidsprediking	241, 508
Mediese Koshuis	34, 440, 441, 218, 498, 219, CI(c), 912, 543, 566
Megevoel — Hartman-gesin	582
Meer geleentheid oor radio	583
M.E.I. (Maatskappy vir Europese Immigrasie)	33, 439
Mobiele eenheid	255, 517
Moderatuur	
Verkiesing van	430, 433, 434
Mosies	
Begrotingskommissie — ander kommissies verteenwoordig	508
Beskrywingspunte A.I 15 en 16	441
Ekumeniese blad	581
Evangelisasiepredikante	546
Hersiening gekombineerde Kerkraadsvergadering	453, 466
Kerkbode — Weekblad met Kerknuus	535
Kleredrag	453, 446
Lidmaatskap van teologiese professore van die Sinode	493, 507, 542
Mosie van orde insake Hospitaalbearbeiding	214, 496
Salarisskaal van predikante	519
Sinodale begroting	533
Tyd van indiening	435
Verdeling van die Ring van Middelburg	467, 544
Mothobi, ds. S. A.	519
Musiekposte	585

N.

Naamlys van Arbeiders onder Evangelisasie	476
Nasionalisme	311, 548
Naskoolse Jeug	209, 496
Nasionale Drankraad	243, 510
Nasionale Onderwys-adviesraad	205, 492, 494
Nasionale Onderwyskongres	205, 492, 494
Nederlandse Evangeliese Kerk te Brussel	569
N.G. Kerk-Boekhandel — Wysiging reglement	410, 541
N.G. Sendingkerk — versoek	19, 597
Notule	441, 453, 467, 480, 507, 519, 546, 588

O.

Objek van Evangelisasie	175, 477
Offisiële berigte — Kerkbode	609
Onderskeiding tussen Evangelisasie en Barmhartigheidsdiens	8, 596
Ondertekeningsformulier	30, 598
Ondertekening van ledekaarte	8, 538
Onderwysers en godsdiensonderrig	494
Onderwysers en voorligtingskursus	494
Ons Jeug	505
Ontkleedanseresse	239, 507, 508
Ontugwet	242, 510
Onwenslike publikasies	236, 242, 506, 509
Onwenslike skilderye	238, 506
Oordrag van werksaamhede van Actuarius	117, 539
Oorplasing lidmaatskap	11, 590
Oorskryding van begroting	168, 560
Openbare Sedelikheid	234, 506
Opening	427, 440, 612
Openingsrede	612
Opfrissingskursusse, punt 2, bl. 7	485
Opleiding en Legitimasié van predikante, bl. 37	442
Opleiding Maatskaplike Werksters	285, 532
Beurstoekennings	286, 532
Hugenote-Kollege	285, 532
Kursus — U.P.	286, 532
Opleidingskool vir Tswanas	257, 518
Oproep om Fondse vir opleiding van predikante	470
Opskerping van Kerklike tug	481
Optrede van persone en instansies i.v.m. die Kerkeberaad	314, 549
Opvoedkundige deskundiges	503
Opvoeding en Onderwys	204, 492
Opvoeding van die voorskoolse kind	208, 493, 495
Opvolger van ds. A. J. Pienaar as Spoorwegleraar	184, 481
Organiserende Sendingsekretaris	258, 520
Orrels — beskikbaarstelling	584
Ouderdom van nuwe lidmate	30, 504
Ouderlinge-konferensie (Ev.)	174, 477
Ouderlinge-konferensie in Ringe	481
Oudste Kerkgebou in Transvaal	472
Ouerlike sorg vir die kind	493
Opua Kriel — verjaardag (2 Mei) (sy laaste — Scriba)	582

Regte	36, 442
Reg van Bedanking	307, 545
Reiskoste — Sendingkerk	597
Reis per motor	168, 560
Reistoelae van lede Sinodale Kommissies	128, 552
Reklame vir Strokiesprentbybel	590
Revisie:	
Artikel 40	451, 466
Artikel 44(a)	547, 608
Artikel 60(c)	467
Artikel 64(c)	561
Artikel 74 en 75	458, 467
Begroting B(e) I(ii)	167, 561
Egskeidingswette, punt 11(b)	245, 535
Konstituering van Sinode	494
Verkiesing van Moderator en Assessor	480
Ringsendingkommissie	5, 596
Rolprentsensuur	242, 510
Roomse gevaar	483
Ruk-en-roldanse	241, 508
Rustenburg-Oos: Naamsverandering	593

S.

Sabbatsontheiligung	511
Salaris: Predikante, sendelinge en predikante in Sinodale	
Diens, Afd. II 18	7, 578, 580
Salarisaanpassing — Predikante in buitengewone diens	602
Samestelling van Radiokommissie	583
Saulspoort	260, 522
Sedelikheid	238, 506
Sekoekoeniland	254
Sekretaris van Jeugsake, C 1(h)	215, 497
Sending:	252, 515
Aanleer van Bantoe tale	515
Algemene Sinodale Sendingkommissie	260, 520, 262, 521
Begroting 1963/64 tot 1967/68	280, 520
Bemakings en bydraes vir die Sending	261, 521
Federale Sendingraad	257, 518
Kindersendingkrans	516
KJV. en jongmense	517
Mannesendingbond	516
M.S.A.	515
Presidente T.V.S.V.	515
Pretoriase Sendingraad	255, 517
Salarisskale vir Leraars	258, 518
Sendingsinstituut, Wellington	515
Sendingssekretaris	261, 521, 528
Sendingsverenigings	253, 515, 521
Sinodale Sendingfonds — Begroting	264, 521
Verteenwoordiger van Moederkerk	262, 521
Waardering en oproep tot gelowiges	520
Waardering vir T.V.S.V.	516
Sendelinge in bepaalde poste	597
Sendelinge teenwoordig	515

Sendingkommissie — begroting	580, 581
Sendinghospitale (vrywillige bydraes)	518
Sendingleraars. Beroeping en tug	6, 596
Sendingleraars. Status of posisie	30, 597
Sendingsekretaris	34, 440
Seniele Bejaardes (Inrigting)	291, 578
Senioriteit: Barberton-Nelspruit	593
Sesde leerstoel	261, 399, 470, 557, 558, 566, 567,	562	602
Simboliek in kerkgeboue	9, 11,	586
Sinodale begroting — mosie ds. Viviers	561
Sinodale Kollekte vir Boekhandel C.	409, 474
Sinodale Kommissie vir Ampsbediening en Evangelisasie	181, 481	
Sinodale Studiefonds	552
Sinode Noord-Transvaal. Ds. Jac. J. S. Botha	625
Skepping van nuwe poste	168, 560
Skiet na wolke	547
Skrifgedeeltes in versvorm	11, 595
Skildery „My Jesus”	506
Skoolraadsverkiesing	206, 492
Soekmekaar — Sinodale verpligtings	569
Sondagsheilige	244, 510
Sondagskool	198, 490
Sondagskoolbenodigdhede	503
Sondagskoollesse II 2	490
Sondagsontheilige	237, 506
Handeldrywe op Sondae	238, 506
Sport op Sondae	238,	506, 512
Voortrekkermonument	238, 506
Winkelure en Kantoorure	238, 506
Soutpansberg	260, 521
Spesiale Publikasies	414, 475
Spesiale verlof, Sekretaris van Evangelisasie	489
Spoorwegbearbeiding	182, 481
Spore	482
Spreekkamer	179, 479
Stadskonferensie (Ev.)	174, 477
Statistiek KJV.	210, 496
Status en lidmaatskap van Sendeling en Sendingleraars	308, 545
Statusaangeleenthede (i) Ds. M. H. van der Colff	472
(ii) Eerw. D. J. Senekal	472
Statute Abraham Kriel-Kinderhuis	607
Statuut, Transoranje-Skool	228, 605
Stem van ons Kerk	479
Stigting T.V.S.V.-takke	527
Stookketels	243, 510
Streeksinodale Fondse (Begroting)	559
Diens van Barmhartigheid	164, 559
Evangelisasie	165, 559
Jeug	166, 559
Kerkmusiekskool	559
N.G. Kerk-Boekhandel	167, 560
Openbare Sedelikheid	167, 559
Reservewefonds	167, 559
Sending	163, 559

Streeksinodale Fonds	167, 559
Transoranje-Skool vir Buitengewone Onderwys	167, 560
Strokiesprentbybel	590
Studentebearbeiding (Ds. D. J. Viljoen)	215, 497
Studentebearbeiding (Ds. J. E. Potgieter)	217, 497
Studenteleraarspos, Riviera	217, 219, 498
Studiebeursfonds vir Onderwysers	207, 492
Studiekommissies	288, 532
Studiestukke — World Alliance	594
Studieverlof Actuaris	609
Subsidiéring van werk onder Alkoholiste	167, 608
Subsidies van die Staat	288, 532
Swaksiendes en Kleuterblindes (Skool vir)	226, 501
Swaziland	259, 521
Swembaddens op Sondae	507

T.

Taakomskrywing (Ev.)	174, 477
Taak van ouderlinge en diakens	310, 548
Tekort aan Evangeliedienaars	470
Theologiese opleiding aan die Universiteit van S.A.	399, 469, 401, 471
Teologiese Skool, Mafeking	597
Teologiese Skool, Stofberg	602
Ter vergadering verskyn	433, 441, 460, 476, 487, 488, 493, 500, 522, 454, 549, 556
Toekomstige Sendingbegrotings	581
Toerusting tot Evangelisasie	180, 480
Toesighoudende karakter van die Ring	182, 481
Transoranje Instituut	223, 500
Aanbevelings	228, 501
Interessante besonderhede deur ds. Raath	501
Nuwe Statuut	223, 228, 501, 502
Transoranje-Skool vir Dowes	223, 501
Transvaalse Museum — Memorandum	246, 511
Transvaler — waardering	610
Trekarbeid	308, 546
Tydelike Kommissies —	
Verandering by Tydelike Kommissies	441
Samestelling van	431, 432, 433
Tydelike Kommissie Evangeliebediening	594
Tydelike Kommissie vir Revisie	452

U.

Uitnodiging aan lede van Begrotingskommissie	581
Uitnodiging — Susters van Universiteitsoord	582
Uitreiking van lidmaatskapsertifikate	6, 605
Uitsaai van eredienste uit meer gemeentes	583
Universiteitsoord — lening R30,000	566
Universiteitsoord — verlof om lening van R20,000 te oorskry	567
Utiliteitsmaatskappy (Armesorg)	281, 295, 536

V.

Vaderlandse Kerkgeschiedenis	11, 595
------------------------------	---------

Vakkundiges op Jeugkommissie	576
Van (familienaam of nooiensvan) by inskrywing	6, 605
Verdeling Kerklike Verenigings	34, 440
Verdeling Ring van Middelburg	467, 544
Verdeling van Ringe	9, 10, 543, 544
Verhoogde status vir onderwyskolleges	495
Verjaardagfunksie van die Eerste Minister 5 B 5	438
Verkoping van Mediese Koshuis	543
Verlof	440, 448, 457, 467, 475, 486, 499, 512, 528, 544, 555, 581, 611
Verlof aan ds. C. B. Brink	528, 598
Verlof — Ds. R. J. N. van Tonder	608
Verlof Sendingsekretaris	528
Vermaning teen sonde (taak van die Kerk)	240, 507
Verpleegstersbearbeiding	186, 482
Verpleegstersondag	486
Verpligte van gemeentes na verdeling van Ringe	544
Verslag van:	
Aanvullende verslag van die KerkkantoorKommissie	552
Actuaris	25, 437
Actuaris van die Algemene Sinode	116, 539
Ad Hoc-Kommissie insake Pro Veritate	390, 550
Aftredende Moderator	16, 434
Anti-Kommunistiese Aksiekommissie	393, 550
Begrotingskommissie	557
Bond van Dienaresse	304, 536
Eerste vergadering van die Algemene Sinodale Kommissie	599, 601
Eerste verslag van die Kommissie van Revisie	460
Eksaminateure	402, 471
Evangelisasiekommissie	172, 477
Gesamentlike verslag van Tydlike Kommissies Evangelisasie en Jeug	603
Inligtingsburo	413, 475
Kommissie insake hulp M.A.S.	169, 560
Kommissie van Orde	12, 434
Kommissie van Revisie — derde	605
Kommissie vir Administrasie	605
Kommissie vir Aktuele Sake	307, 545
Kommissie vir Diens van Barmhartigheid	267, 530
Kommissie vir Ekumeniese Sake	395, 468
Kommissie vir Kommissies	570—577
Kommissie vir Openbare Sedelikheid	234, 506
Kommissie vir verdeling van Ringe	543
Kuratorium Teologiese Seminarie, Stellenbosch	400, 471
Moderatuur	26, 437
Ned Geref. Kerk-Boekhandel	406, 473
Openbare Sedelikheid (eerste verslag)	511
Proponentseksemakommissie	398, 469
Raad van Kerke van Geref. Belydenis	396, 468
Raad vir Christelike Sonop-tehuis	502
Radiokommissie	415, 582
Regskommissie	115, 539
Saakgelastigde insake Dingaanstateiendomme	171, 561
Scriba Synodi	16, 435
En Addendum	436

Sendingkommissie	252, 515
Sinodale Kommissie	31, 439
Sinodale Kommissie vir Buitengewone Onderwys	223, 500
Sinodale Kommissie vir die Jeug	193, 489
Teologiese Fakulteitskommissie	398, 469
Tydelike Begrotingskommissie (eerste)	561
Tydelike Begrotingskommissie (tweede)	577
Tydelike Begrotingskommissie (derde)	602
Tydelike Jeugkommissie (eerste)	503
Tydelike Kommissie Diens van Barmhartigheid	537
Tydelike Kommissie Ekumeniese Sake	594
Tydelike Kommissie vir Aktuele Sake	550
Tydelike Kommissie vir Algemene Sake	586
Tydelike Kommissie vir die Sending	596, 598
Tydelike Kommissie vir Evangelisasie	608
Tydelike Kommissie vir Evangelisasie (eerste verslag)	485
Tydelike Kommissie vir Publisiteit	595
Tydelike Regskommissie (eerste verslag)	540
Tydelike Regskommissie (tweede)	542
Tydelike Regskommissie (derde)	543
Tweede Verslag van die Kommissie van Revisie	522
Voorligter-Trustfonds	416, 583
Versoek aan ds. Veltman insake laaste biduur	582
Versoek M.A.S.	476
Versoeningsrade	245, 510, 538
Verspreiding van Herderlike Brief	610
Verteenwoordigers op Jeugkommissie	577
Verteenwoordiger op Kongres World Alliance	594
Verteenwoordiger Stofberggedenkskool 5 B 2	437
Verteenwoordigers van Kommissies op Begrotingskommissie	608
Verteenwoordiger van Teologiese Fakulteit	435
Verteenwoordiging vir Teologiese professore by Sinode	493, 507, 542
Vervreemding en Kerkloosheid	177, 478
Visuele Onderwyshulpmiddels en die Bybel	591
Visvang op Sondae	511
Volgende Sinode	609
Volksfeeste — F.A.K.	591, 593
Voorbidding deur gemeente	311, 548
Voorkoming van Alkoholisme (instituut)	511
Voorkomingsmiddels insake Alkoholisme	237, 242, 506, 508
Voorligting insake die Sakrament van die Doop	480
Vrouehulpdienste (federale verband)	538
Vrye woning	168, 560
Vryheid Evangelieverkondiging	308, 546
Vrywillige onthouding	8, 512
Vyf en twintigjarige bestaan van die Fakulteit	399, 469

W.

Waarde van Punt	602
Waardering — Mn. H. M. J. van Rensburg	610
Waardering vir geseënde werk van oudl. D. P. Taljaard	183, 481
Waardering vir getroues	478
Waardering vir Jongdogters	509
Waardering vir KJV. C 1(g)	215, 497

Waarnemende Sendingsekretaris	34, 569
Waardering vir toegewyde jongmense	497
Waterberg — vergoeding insake Waarnemende Sending-		
sekretaris, R466.10	569
Weddenskappe (Lotery en Dobbelary)	240, 245, 507, 511
Weduweefonds (artt. 39, 41, 46, 42)	553, 554, 555
Wêreldbiddag vir vroue	9, 586
Wêreldvlugtelingejaar	580
Werkreservering	309, 546
Werwing van regte leerkragte	206, 492, 495
Wetboek — Publikasie van	9, 10, 586
Wintersveld	260, 522
World Alliance of Reformed Churches	594
World Alliance of Christian Churches I B.8	438
Wysiging in Registrasies	37, 442
Wysiging van Reglement (Pensioenfonds)	552

Z.

Zoekmekaar — naamsverandering	593
-------------------------------	---------	-----